

AHMED GÜNBAY YILDIZ

Dallar Meyveye Durdu

11. BASKI

ROMAN

DALLAR MEYVEYE DURDU

AHMED GÜNBAY YILDIZ

TİMAŞ

Ahmet Günbay Yıldız

1941 yılında Tokat'ın Reşadiye kazasına bağlı Kızılcaören köyünde doğdu. Annesi Saniye Hanım, babası Haydar Beydir. Öğrenimine köyünde başladı ve on yaşına kadar orada sürdürdü. Daha sonra babasının işi dolayısıyla Ankara'ya yerleşen ailenin bir ferdi olarak, Hüseyin Güllüoğlu Ortaokulu ve Yeni Mahalle Lisesi'nde öğrenimine devam etti. Bu arada edebiyata ilgi duydu ve şiirler yazdı. İlk zamanlarda şiir bir tutku haline gelmişken, zamanla edebiyatın diğer dallarına da ilgi duymaya başladı. Hikâyeleri ve makaleleri muhtelif dergi ve gazetelerde yayınlandı.

Ahmed Günbay Yıldız, asıl yükselişini romanla yaptı, romanda karar kıldı. "Çiçekler Susayınca", "Yanık Buğdaylar" ve "Figan" romanları muhtelif gazetelerde tefrika edildi ve daha sonra kitap haline getirildi. Bunu diğer romanları takip etti. Yazar, eserlerinde Türk toplumunun her kesimini ele aldı ve işledi. İyi ve kötü yönleri ile insan ve toplum arasındaki etkileşimin ötesindeki sebepleri tespit ederek gözler önüne serdi. Ayrıca çözüme yönelik ipuçları da verdi. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Yayımlanmış eserleri:

Çiçekler Susayınca
Yanık Buğdaylar
Boşluk
Sitem
Figan
Benim Çiçeklerim Ateşte Açar
Aynada Batan Güneş
Dallar Meyveye Durdu
Bir Dünya Yıkıldı
Üç Deniz Ötesi
Sevdalar Sözde Kaldı
Sahibini Arayan Mektuplar
Hayata Dair Notlar (deneme)
Gün Solar Akşamın Mateminden
Afedersin Hayat
Gelirim (şiir)
Sokağa Açılan Kapı Gurbeti
Ben Yaşadım
Sular Durulursa
Ekinler Yeşerdikçe
Mavi Gözyaşı
Azat Kuşları
Gönül Yarası
Aşka Uyanmak
Bahçemde Hazan (şiir)
Al Yüreğim Senin Olsun (şiir)
Ülkemin Açmayan Çiçekleri
Siyah Güller
Hülyalar Hüzün Açtı (şiir)
Güneşe Matem Düştü
Leyl Işıkları
Yürekte Büyümek

BÖLÜM 1

Büyük Şehrin Dar Yolları

Gün, alevden çehresini batı yakasına ağdırmaktaydı. Ufuklar, hasta benizlerdeki soluk umutlar kadar duman rengindeydi. Güneş kırmızı çiçeklerden örülmüş çelenk gibi al aldı.

Semalarda kızıllaşan ateşin akisleri, Marmara'nın mavi sularına fersiz buselerini kondura kondura, gri bulutların arasına çekilmekteydi... Gökler adeta hüzün dolu bir yüz gibi, gittikçe matem havasına bürünmekteydi.

Kocamış günün gözlerden silinmek üzere olan manzarası, yüzlerinde yılların kederden nakışlar döktüğü kadını, incitmişe benziyordu.. Anadolu yakasındaki ahşap evin muhteşem bahçesinden, Rumeli yakasını seyretmekteydi... İstanbul'a kızıl nazarlık gibi gülümsemekte olan solgun yüzlü güneşe, teessür dolu gönlünü kaptırmışçasına dalgındı...

Kuzguni siyah renkli baş örtüsü tesettürünü tamamlamış, çehresi batan güneşe nispet edercesine nurluydu.

Harem'in, denizi kuş bakışı seyreden tepesinde, geniş bahçenin doğu yakasına kibrit kutusu gibi kondurulmuş, eski İstanbul yapısı ev; kız kulesinin üzerine düşen solgun pırıltılara halâ tebessüm göndermekteydi. Harem'den İstanbul'a kuş bakışı duran ev, adeta çekime hazır bir fotoğraf makinası gibi Rumeli'nin muhteşem manzarasını her vakit uhdesinde tutuyordu.

Yıllar var ki, bu asırlık evin giriş kapısına kilit vurulmuştu... Geniş, görkemli bahçenin etrafı yüksek duvarlarla çevriliydi. Duvarın bir ya da iki metre kadar iç kısmında duran ihtişamlı bir ağaç, artık bütün azametinden mahrum kalarak kurumuştu. Aslında bu kurumuşluğun temelinde vefasızlığın, terk edilmişliğin acı gerçekleri yatmaktaydı. Manzara, gözüne her iliştiğinde ihtiyar kadının hüzün dolu sinesini biraz daha harabeleştirip incitiyordu..

Adeta, ağaç kuruyup giderse, ihtiyar kadın bütün umutlarını yitirecekti... Kuru gövdede, hayat mücadelesi vermekten usanmayan bir damara gönül bağlamıştı.

Her ne vakit kilitli kapıyı açmaya gelse, ağacın dibine kovalar dolusu su döküp, gövdedeki sönük yeşil bir damara gözlerini perçinlercesine bırakıp kırık umutlarını beslemeye çabalardı...

Bu ağaç, sıradan bir muhabbete muhatap değildi. Belki de hayatının en değerli hatırası, kendisine bırakılan paha biçilmez bir armağan olarak yaşamıştı...

Düşünceleri maziye döndükçe, hatırası daha dün kadar tazeliğini korumaktaydı. Teliyle duvağıyla gelin geldiği akşamın sabahı, yeryüzünü yaldızlayan güneşin duru, şedid pırıltılarının altında dikilmişti.

Yıllar var ki, değirmen taşının altında ezilen bir buğday tanesi kadar, gönlü dardaydı. Bütün işi, mazideki günlerini hatırladıkça, oğlunun Avrupa yakasındaki villasından kaçıp, hayatının en güzel günlerini geçirdiği, eski İstanbul yapısı evine gelmekti... İşte bugün de, öyle yapmıştı... Artık saraylar bile ruhunu sıkmaya başlamıştı.

Oğlunun ikamet ettiği köşk, Florya'da denize nazırdı. Duvarların kıyısı sıra dizilen çam ağaçları, serviler gibi boy vermiş,

bahçede laleler, sümbüller, leylaklar ve gül ağaçları burcu burcu kokular dağıtmaktaydı. Hele sarmaşıkların ağını kıvrım kıvrım örerek yeşile boyadığı şadırvanda, denize karşı insanın çayını yudumlaması ayrı bir âlemdi. Yine de, bütün bunlara rağmen hiç bir şey ihtiyar kadını Harem'deki ahşap ev kadar mutlu etmeğe muktedir değildi... Yeni dünyaya ayak uyduramamış bir yapısı vardı. Hep bu yüzden olmalı ki, üzüntüleri iç dünyasına doğru derinleşerek akıp giderdi. Onu, erkeği Çanakkale sırtlarında şehit düşeliden beri kimseler anlayamamıştı. Oğlu, gelini, hatta apayrı dünyalara merdiven kuran torunları bile... Ummanların arasında bir damla kadar yalnızdı. Bahçenin kıyısında, kurumaya terkedilen ağaç artık ihtiyar kadının her şeyi olmuştu.

Onu, erkeği elleriyle dikip büyütmüştü... Bu ağaç, kanıyla Allah'ın huzuruna çıkan bir Şehidin hatırasıydı. Kuruyuşundan dolayı ihtiyar kadın durup dinlenip kendisini suçlar olmuştu... Ninenin düşüncelerine göre ağaç, dalıyla budağıyla, hor bakıldığından kurumaya yüz tutmuştu.

Gönlünde her vakit, aynı kırık umutları besleyerek, ağacın üzerinde hüzünlü pırıltılarını bırakırdı...

«Ah şu ağacın hayat müjdeleyen yeşil damarı yeniden dal budak salabilse?...» İşte o zaman İrfan Dede'nin ruhu ihtiyar kadına göre şad olacaktı.

Kış dolanıp mevsim bahar olalı, evine daha ilk gelişiydi. Guruptan gözlerini çekip, ihtiyar ağacı manidar bakışlarla süzdü. Usul adımlarla, dibine doğru yaklaşıp, yine hayat müjdeleyen damarı eliyle sıvazladı... Kuru ağacın dibinde filizlenen azmanlara hayretle baktı. Yaşlılıktan beli hafifçe önüne doğru bükülmüştü. Kolay değildi elbet. Tam yetmiş beş yıl ihtiyar dünyanın üzerinde arzı endam etmiş biriydi...

Sevinç dolu pırıltılarla, kuru ağacın toprak üzerine damar damar uzanan ışkınlarına baktı.

Bir türlü hayretini gizleyemiyordu. Yerin dibine doğru derinleşerek uzayıp giden kökten, toprağın üzerine bir sürü azman piç serpilmişti. Hatta içlerinden bir tanesi oldukça sıhhatli ve görkemliydi.

— Tam mevsimi, diye mırıldandı.

Elini kurumaya yüz tutmuş ağacın gövdesinden usulca çekip, fidanlaşmaya başlayan azmanı okşadı. Sağ tarafından derinleşerek gelen bir soluğun farkına varıp, başını usulca sağ kolunun üzerine çevirdi. Fersiz gözleri muhatabını tanımıştı... Titrek olduğu kadar da yanık bir mırıldanış, sitem doluydu. Ellerini böğürlerine dayayıp doğrulurken:

— Servet, diye inledi. Hoş gelmişsin.

Suratında kıvrım kıvrım yumaklaşan çizgiler gerginleşti. Ellerini beline bastırarak dik durmaya uğraşırken, nefesi derinleşen arkadaşını dinliyordu:

— Asıl sen hoş geldin Fazilet.

— Hoş bulduk; derken duygulandı, doluktu.

Her ikisi de aynı yıl, aynı gün gelin olmuşlardı. Şimdi her ikisi de eskimiş, pörsümüşlerdi...

— Tek başına mı geldin?

— Tek.

— Halâ buraları unutmadın mı?

Fazilet Nine, ciğerlerini çürütürcesine nefes alıp verdi:

— Unutulmuyor ki. Beğenmeyip gittiler bizimkiler buraları.

Fazilet Nine'nin dertleri yeniden depreşmişti. Şimdi çeşmi ıslak, sinesi kan ağlıyordu. Oldu bitti şikâyeti sevmezdi. Yüreği içinde pare pare olsa, acısını dış âleme sezdirmek istemezdi. Çilelerini kilitli bir kutu gibi saklayıp, ahirette Mevla'sına açacaktı, işte dünyada o denli kırık dökük ve perişan bir gönlü vardı...

Gelini, zaman zaman bu hissiyatından faydalanmayı bilir, onu oğlundan ve torunlarından habersizce hırpalar, incitir ve kovardı. Bu defa gelişinin hikâyesi de yine böyle olmuştu. Kara günlerin dostu olan kapısını açıp, onun çatısı altında duldalanmak için gelmişti. Dünyasında açabileceği tek kapıydı bu...

Servet Nine mırıltılı bir sesle yeni bir sual açıyordu:

— Satın gitsin. Bu zamanda iyi para ediyor toprak.

Birden göz bebeklerinin içinde alevden pırıltılar kaynaştı. Asık bir suratla Servet Nine'ye bön bön baktı:

— O benim Şehidimin tek hatırası, satılır mı hiç?

— Hep gözün buralarda kalır. Gönlün buralarda dolanır diye söyledim. Hatıra, öyle yakıcı bir ateştir ki, onunla beraber oldukça insanı dağlar. Tıpkı bitmeyen bir hasret gibidir hatıra. İnsanın burnu ucunda tütsü tütsü kokar...

Fazilet Nine gövdesi kurumuş elma ağacına buruk bir acıyla baktı. Maksadı, sözü değiştirmekti. Hazin bir sesle mırıldandı:

— Sizin ağaçlar halâ meyvedeler mi?

Servet Nine:

— Meyvede olanları var, diye mırıldandı.

Elini üzerine götürüp okşarken umutlu bir gönülle Servet Nine'ye sual açtı:

— Şu azmanı aşılasak diye sızlandı.

Gözyaşlarını eski dostundan saklamak için başını usulca başka istikamete çevirip kafasını kuru ağacın gövdesine yasladı.

— Bizim ağacın gövdesi kurudu Servet Bacı. Dalıyla budağıyla bütün ihtişamıyla kurudu...

Yorgun başını yasladığı ağaçtan aralayıp derin bir nefes aldı. Ağlamaklı, titrek bir sesi vardı. Ağacın toprak altına uzanan köklerinden damar damar dışarıda duranlarını işaretledi:

— Kök yaralı diye hüzünlendi. Yaralı ama dibinde bir sürü azmanlar boy vermiş.

Servet Nine manidar bir tebessümle gülümsedi:

— Fazilet Kadın, bizde o azmanlara piç derler, piç.

Fazilet Nine'nin gönlü dardaydı... Yalvarmaklı bir sesle soru tazeleyip muhatabına yöneltti:

— Aşı yapsak olmaz mı?

— Mevsimi... Olur galiba...

İvedili bir gönlü vardı:

— Hemen yapsak diye mırıldandı.

Servet Hatun, umutsuz bir çehreyle dudak büktü:

— Uzun yılların ötelerine derinleşip giden bir emel bu. Sen, ben göremeyiz.

Fazilet Nine ellerini beline bastıra bastıra doğrulup:

— Olsun, diye heyecanlandı. Yılların ötesinde bir umut bile olsa, bu ağaç meyvesini vermeli. Hem de özüne yakışır biçimde vermeli...

— ?!!

— Nesli tükenmemeli Servet Hatun. Güneş dünyanın üzerine doğduğu müddet, dalıyla budağıyla, yaprağıyla tomurcuklarıyla dallar meyveye durmalı. Durmalı da, uzanan ellerine en lezzetlisinden meyveler vermeli.

Servet Nine duygulanmıştı:

— Haklısın galiba, diye mırıldandı. Ancak bu senin işin değil. Varıp bizim oğlanı çağırayım. Bizden artan çubuklardan getirip, hemence aşıyı yapsın, yapsın da rahat bir uyku uyu bari.

Sevindi, heyecanlandı:

— Sahi yapar mı dersin? Bildiğim kadarıyla ziraatçı olmuştu Tuğrul!....

Servet Hatun:

— Yapar, dedi. Neden yapmasın, kucağında büyüdü sayılır. Bu kadar basit bir işi de seve seve yapsın.

* * *

Gün iyice kararmıştı. Güneş, artık görünülmez dağların arkasına dolanmıştı. Yeryüzünde ay ışıklı bir gece başlamıştı.

Fazilet Nine sevinçle kederin at başı mesafede koştuğu bir anı yaşıyordu. Daha az evvel aşı yapılan azmanın dibine çömelmiş, ılık bir hissiyatla onu incitmeden sıvazlayarak sevmekteydi.

Gecenin bu vaktinde İstanbul bir başka âleme bürünmüştü. Fazilet Nine gözler kamaştıran tabloya yönünü çevirip kederli bir gönülle seyretti.

Marmara'nın koyu lacivert sularına çarptıkça kırılan elek-

trik ışınları, denizle cilveleşiyor, vapurların düdük sesleri denizdeki renk cümbüşünün musikisini tamamlıyordu...

Birden, bahçeye giren otomobilin etrafı yüksek voltajla yalayan farları, bahçenin ortasında yalım yalım yandı.

Ahşap evin geniş bahçesinde lüks bir otomobil fren sıkmıştı.

Fazilet Nine, gözlerini kıyıştıra kıyıştıra baktı. Oğlunun arabasıydı bu... Yine ciğerlerini eritircesine derinden bir «Of» çekti.

Arabadan önce torunu Burak indi. Daha yirmi birlerinde seyreden erkek torunuydu Burak. Edebiyat Fakültesi son sınıf öğrencisiydi. Evde Fazilet Nine'yi en çok seven, zaman zaman onunla dertleşen belki de, tek insan oydu. Damarlarında kan yerine, macera dolaşan delikanlı, Fazilet Nine'nin bahçede oturduğunu görünce, havalı adımlarla yanına doğru yürüdü.

Hemen arkasından Burak'ı, evin tek kızı olan Mukaddes takip etti. Mimarlık Fakültesi Heykeltıraş bölümü üçüncü sınıf talebesiydi. Ceylan bakışlarını, kibirli bir eda ile etrafta gezdirdikten sonra babaannesinin oturduğu yere yaklaştı.

İçlerinde en son inen Selman Bey olmuştu.

Arabanın yanık duran farları, bahçeyi şedid bir aydınlık içinde bırakmıştı. Selman Bey, anasını elma ağacının dibinde görünce, kederli bir çehre ile duraklayıp, uzaklardan sitem dolu bakışlarla seyretti.

Ananın yüreği sadece iç dünyasına kederliydi. Kendisini almaya gelenleri görünce duygulandı. Aslında gözbebeklerine dikkatle bakılsa nemliydi. Dudaklarını belli belirsiz, dişlerinin arasında sıkıştırıp, ağlamamak için çabaladı.

Burak, kendisine has edası ile babaannesine seslendi:

— Söyle hele benim güzel anam, durup dinlenip buralara kaçmaktan bıkmadın mı halâ?

Konuşsa ağlayabilirdi, hep bu yüzden olmalı ki sükûtu tercih etti.

— Hadi gidiyoruz, dedi. Hasretini geleli gidermiş olmalısın.

Torununun gözlerinin içine baka baka sükûtunu sürdürdü. Aslında bütün hissiyatı ayaktaydı.

Mukaddes, manidar bir tebessümle nineye bakıp, istihzalı bir çehreyle gülümserken, Selman Bey efkârlı bir soru tazeledi.

— Güzel anacığım, hangimize söyleseydin, seni buraları dolanmak için getirmez miydik?

Ana, içinde dolanan buruk bir acıyı zorla yutkunmaya çabaladı. Pare pare olan yüreğinden, kimse haberdar olmamalıydı, sırrı Mevla'sına cesediyle birlikte gidecekti. Kimse onun yüzünden huzursuz olmasındı. Yuvanın içinde bozguncu olmak istemedi...

Dolukan bir çehre ile ilk defa konuştu:

— Şimdi giderim gitmesine ya, Burak beni üç günde bir buralara getirirse...

Burak, sağ kolunu babaannesinin boynuna dolayıp şakalaştı:

— Ziyareti daha da sıklaştırdın.

Titreyen parmağı ile yeni aşı yapılan azmanı gösterdi:

— Bak, daha yeni aşı yapıldı. Dedenin tek hatırası o. Neslinin devamı için sulayıp bakmak lazım.

— Ne işe yarar sanki. Elma istersen ben sana tonlarca alırım.

— Onun meyvesi ayrıdır.

— O aşı meyve verirse, bil ki ben de meyve veririm demektir.

Babaanne, gücenmiş gibi boynunu omuzunun üzerine usulca yıktı, içe dönük çilesi depreşmişti. Yutkuna yutkuna mırıldandı:

— Gidelim bari.

Çılgın Gençlik

Güneş al duvaklı bir gelin gibi bulut yumaklarının arasından dünyaya gülümseme çabası içindeydi.

Sabah ezanına daha epey bir zaman vardı.

Ev halkı uykudaydı. Fazilet Nine kendisine tahsis edilen odasında, beyaz örtüsünü başına bağlamış, Divan'a durmuştu. Gece namazı kılıyordu. Bu zamanda kıt rastlanır simalardan birisiydi. Leyli mercan (Gece âşıkları, Gece bülbülleri) adı verilen Allah dostlarından sayılırdı.

Az sonra ellerini Mevla'sına açtı. Gönlünü Kâinatın Sultanına ram eden kadın, gecenin zülüflerine, gergef gergef muhabbet nakışlarını işliyordu...

Şafak sökmek üzereydi. Çok geçmeden bahçenin etrafındaki ağaçların dallarındaki bülbüller ah-u figanla şakımaya başladılar.

Yine gözlerini dünyaya diller dökerek açmışlardı. Fazilet Nine, evin balkonuna çıktı. Bahçedeki güllerin açılışını seyredip, bülbüllerin gönülleri mest eden bin bir eda ile beste yapışlarını dinledi.

Yeryüzünde uyanış başlamıştı. Ninenin dildar olan kalbi, Âlemlerin Sahibini teşbihte, gözleri bu yeni uyanışın, manzarasını yudum yudum içmekteydi.

Deniz, halâ sakindi. Koyu yeşil çarşafını Marmara'nın üzerine sermiş, gece serinleşen derin bir sükûta dalmıştı.

Az sonra, Ezan sesleri İstanbul'un semalarında huşu dolu edalarla dalgalandı...

Fazilet Nine, başlayan günün sessizliğinde, İlahi daveti gönlüne sindire sindire dinledi.

Balkondan, evin ihtişamla döşeli salonuna geçti. Gelini ve oğlu uyanmış, abdest için hazırlık yapıyorlardı. Ninenin kederli gözlerinden, küskünlük pırıltıları öylesine ahu-zar ile boşalıyordu ki, bütün iskeletini insafsızca sarsan derin bir «Of»la ıstırabını sinesinin derinliklerine gömdü.

Oğlu da, gelini de asrın tipik bir örneğini teşkil ediyorlardı. Zaman, neleri kaybettirmişti... Sadece namaz kılarken başını örten, diğer vakitlerde asrın modasına ayak uyduran gelinin, içinde mana, üzerindeki urbalar perişandı.

Zaman gelir, misafirlerine içki ikram eden saki, vakit olur, gerici demesinler zaafı yüzünden, poker masalarında çağın kumarbaz anası olurdu.

Ya oğlu, doğrusu o da aynı modelin kalıbıydı. Yanlış bir kararla zamanın azgınlığına ayak uydurmuşlardı.

Nine, gelininin sabah hazırlığına hayran hayran baktı... Her hali ile gönüllere gülümseyen bir müminenin hüviyetini taşıyordu... Salonun bir köşesinde karı koca namaza durmuşlardı, Nine ellerini duaların kıblesi olan göklere açıp:

— Rabbim, şuurunu ihsan eyle, diye yalvardı.

Çocuklar uykudalardı. Bu ev, Harem'den Florya'ya taşınalı, ailevi hayatlarında bir sürü değişmeler olmuştu. Burak bildiği Sureleri bile unutmuş, Mukaddes manevi değerlerinin

tamamını yitirmişti. Daha doğrusu, yeni bir muhitin arasında, maneviyat zafiyetine uğramışlardı. Florya sırtlarında, bütün değerlerini tedricen kaybeden bir aile yuvası kurulmuştu. Yirminci asrın insanı, arzularına göre amel ettiği çağı yaşıyordu.

Kendilerini Dine değil, Dini kendilerine uyduran bir model vardı ortada. İşlerine gelirse dindar, mantıklarına uymayan Kitabı emirleri –haşa- reddedecek kadar şaşkın bir dünya insanı vardı ortada.

Bu aile Fazilet Nine'ye göre, ihmal edilmiş bir milletten farksızdı.

Ezan okunmuş, çocuklar halâ uykudalardı. Onların kafasına değil midesine, sırtına, heva ve hevesine hitap edilmişti.

Her yanlış adım, büyük bir vebal taşıdığına göre, bu nesli maneviyatsız, kitapsız yetiştirenler Allah'ın huzurunda nasıl hesap vereceklerdi?

Fazilet Nine küçük bozuklukları önemsemeyen, her geçen gün daha büyüklerine kendilerini alıştıran oğluyla gelinini, namaz kılarlarken acıyarak seyretti.

Gönlü hep bu yüzden yaralıydı. Sadece akıllarına düştükçe namaz kılıyorlar, kumar masalarında günlerce adı bile anılmaz oluyordu... Namazları bitmiş elleri duadaydı. Fazilet Nine, geliniyle oğluna ezik duygularla bakarken, onların içinde bulunduğu durumu anlatan mısraları mırıldandı:

«Coşkun su gibi akarken,
Neler yitirdik bakarken.
Eller duaya kalkarken,
Dudaklar yalan söylüyor.»

* * *

Fazilet Nine'yi namazdan sonra uyku tutmadı. Sabahları hava serin olurdu. Üzerine bir şeyler giyinip, sessizce bahçeye çıktı. Şadırvandan, güneşin doğuşunu, Marmara'nın sularına ilk akislerin vuruşunu seyre koyuldu.

İçinde gittikçe derinleşen düşüncesi, yine sinesinin başında hâkimdi. Yeni dünyanın içinde arzı endam eden oğlunu, gelinini ve torunlarını düşünüyordu.

Son yıllarda tipik bir aile olup çıkmışlardı. Dünya onlara gülmüştü. Gelininin, oğlunun ve torunlarının ayrı ayrı arabaları vardı.

Baba, arsa spekülasyonundan milyonları vurmuştu. «Her kim dünyaya evlenme teklifinde bulunursa, dünya ondan nikâhının bedeli olarak Dinini isterdi.»

Dünyanın, sahte bir gülüşüne karşılık, efrat mukaddesatlarından kopan kutsiyetin, farkında bile olmamışlardı.

Zamana, zamanın bozukluklarını kabullenen insanıyla birlikte ayak uydurarak, onlarda çağın bulanık suyunda kirlenmeye başlamışlardı. İşte bu yanlışa akış, bu vurguncu sel, nineyi kahırlandırmaktaydı. Yüreğindeki yaranın aslı buydu... Genç kızların iffetini, gelinlerin örtüsünü, kadın milletinin manevi süsünü götüren azgın sel, ninenin bağrında durmadan kanayan bir çıban gibiydi.

Kulun hüznü haddini aştığı vakit, gözyaşları gönlüne akmaya başlardı.

En güzel kalpler sırların mezarları olan kalplerdi. Fazilet Nine de acısını, çilesini işte hep oraya gömerek yaşadı.

Gün oldukça ağarmıştı. Arzın üstü, karınca yuvası gibi insanlarla kaynamaya başlayalı hayli vakit olmuştu.

Etraftaki evlerin balkonlarında, bahçelerinde kahvaltı sof-

raları kuranlar, işine gidenler, sokaklarda oyuna başlayan çocuklar; yeni doğan günün tadını çıkarmanın çabasındaydılar.

Ortalık şenlenmeye yüz tutunca, Fazilet Nine de odasına çekilmişti.

İstanbul seherde ve gecenin ilerlemiş vakitlerinde ayrı bir güzeldi. Gün başlayınca insanların isyancı taifesinden olanlar, İstanbul'un manevi çehresini değiştiriyor, çirkinleştiriyorlardı... Odasının penceresinden, şadırvana kurulan sofrayı hüzünlü bakışlarla seyretti.

Burak, o varlığından hayat fışkıran delikanlı, bozuk bir moral, asık bir çehreyle sofraya oturdu.

Siyah, hilâlleşen kaşlarının altında zeytin karası gözleri denizin güneşle cilveleşen sularına kaymıştı. Fizikî itibariyle tam bir erkek güzeliydi. Hafif dalgalı kumral zülüflerini elleriyle taradı. Ananın doldurduğu çayı karıştırırken, evin biricik kızı Mukaddes de, sofraya yeni teşrif etmekteydi. Her şeyden önce duru bir güzelliği vardı. Buğday tenli, omuzlarına kadar dökülen siyah örgüleriyle güzel bir kızdı. İlahi sanat, her türlü inceliğin nakşını üzerine esirgemeden dökmüştü. Hep bu yüzden olmalı ki, gönlünde erişilmez bir kibir, bakışlarında naz vardı.

Bu evde ana, hâlâ kibar bir hizmetçi hüviyetine haizdi. Kibirli kız, çay doldurulmuş bardağı önüne çekip, şekerini karıştırmaya başladı.

Baba çocuklarını seyrediyordu. Ayakta döneleyen ana, işini bitirip, o da sofradaki yerini aldı.

Nine odasının penceresinde, ezik duygularla, sofradakileri seyretmekteydi. Neden sonra fersiz gözleri Burak'ın arabasına bindiğini hayal meyal seçti. Birazdan Mukaddes, hemen onun peşinden gitti. Oğlu da arabasına binip işine gidecekti. Nine yine her eksikliğin zehrini, çekildiği odasında yudumlamaya,

tefekkürün acılarını sinesinde duya duya gününü tüketmeye başlayacaktı. Deryanın içinde yalnızlık çeken yaralı bir balık gibi, ölü umutlarının dirilişini soluyacaktı. Sinesi parça parça olsa bile, dalların meyveye duruşunu bekleyecek, Harem'deki fidanın aşıyı tutup, tutmadığını düşünecekti. O fidan büyüyüp hayata hayat olacak meyvelerini vermeliydi. Düşüncelerini hep böyle geliştirip, akşama kadar gönlünü avutacaktı...

* * *

Mahallede acı bir haber yıldırım hızıyla yayıldı. Parmaklar hayretten dişlerin arasına verilip, presleştikçe fısıltılar arttı:

— Duydunuz mu?

Az sonra duymayan kimse kalmamıştı. Gönüllerde hazin bir rüzgâr esti. Her yüzde matem havası, her gözde kederin izleri vardı. Bu mahallenin sakinleri az çok birbirlerini tanırlardı. Çaylarda, poker masalarında bile olsa, yüzler birbirlerine aşinaydı.

Bu mahallenin gençleri hep birbirleriyle arkadaşlık ederlerdi. Dostları da, düşmanları da yine aynı mahallenin insanlarından oluşurdu. Çoğu semtlerde olduğu gibi, bu mahallede de gençler, iki ayrı gruba bölünmüşlerdi. Adeta birbirine rakip, iki takım taassubu içinde oyunlar kurarlar, çılgınca yarışlar düzenlerlerdi. Korkunç otomobil yarışlarından tutun, denizin azgın dalgalarına meydan okuyan motor yarışları, hatta kanlı bıçaklı düellolar bile yapılırdı...

Son asır, damarlarında kan yerine macera dolaşan bir kuşak yetiştirmişti. Mahalle sakinlerinin gönüllerine düşen ateş işte hep bu yüzdendi. Her nedense bıldır ölmüşe, yine bugün ağlıyorlardı. Önlerine gaye çıkarılmadığı için, bir delikanlı daha bugün, gayesizlik denizinde boğulmuştu. Huzur ve saadeti macerada arayan bir gençti, ağladıkları...

Hançerin yarasında, kanın renginde, barutun kokusunda hayatın manasını bulmaya çabalayan neslin, bir ferdi daha, arkasında bir sürü gözyaşı bırakmıştı. Diller hep ağlayarak döndü:

— Faruk artık aramızda yok...

Faruk devamlı mahallenin çılgın oto yarışlarına katılan delikanlısıydı. Milyonlarının sayısını unutmuş bir babanın oğlu...

Arkadaşıyla oto yarışına tutuşmuştu. Midesinde medeni çağın zehri, beynini uyuşturmuş, direksiyon titrek ellerin kumandasında, uçurumun kıyısından rotayı Marmara'nın sularına çevirmişti. Mahalleli sevdiği bir genci, Burak grubundan bir arkadaşını yitirmişti. İkindi namazını müteakip, toprağın koynuna verilecekti. Mahallenin ufkunda koyu bir keder bulutu çöreklenip kaldı. Gençler sokaktan, mekteplerinden birer birer evlerine dönüp, siyah kostümlerini giyindiler. Arkadaşlarını böyle uğurlayacaklardı. Burak'ın elbisesi, gömleği, ayakkabısı, kravatı hepsi siyahtı.

Caminin avlusunda bile mahalleli gençler, eski gruplaşmalarını sürdürdüler. Cenaze namazı kılınıncaya kadar teessürlü yüzlerle cemaatin açıklarında beklemişlerdi. Sadece arkadaşlarının ahiret yolculuğu için rengârenk çiçeklerden teşekkül çelenkler getirmişlerdi.

Kızlar siyahlar giyinmiş, başlarına siyah örtüler bağlamışlardı. Karşı grubun en havalı kızı Hicret, yine her zamanki gibi Burak'ın yanında yerini aldı. Bu hal, cenaze töreninde bile karşı tarafın grup başkanı Bahadır'ı öfkelendirdi... Lüle lüle kıvırcıklaşmasında ahengini bulan saçlarının altında kaynaşan elâ gözler, ikinci bir acının darbesine dayanamamış gibi, hep onların üzerinde seyrini sürdürdü...

İki genç, birbirlerine öldüresiye düşmandı. Belki de hep bu

yüzden olmalı ki, mahallede iki ayrı grup meydana gelmişti.

Hicret, Bahadır'ın kapı komşusu, çocukluk arkadaşıydı. Oysa Burak, mahallede daha yeni sayılırdı.

Tören soluk benizlerin seyrinde sona ermişti. Daha çok gençlerden oluşan kalabalık, yaslı ana - babaların feryadını kalplerinin başında duya duya, mezarlıktan ayrılırken, çoktan kendi dertlerine düşmüşlerdi.

Burak Hicret'le birlikte kalabalığın önünden yürüdü. Bahadır kederinden tek başına grubun dışına çıkıp, kırık adımlarla ilerledi. Genç kızlardan bir tanesi, yanında yürüyen arkadaşına hafifçe sokulup mırıldandı:

— Yarın akşam yarış yapılacak mı?

Genç:

— Bilmem, diye cevapladı.

Yanlarında yürüyen bir kız:

— Keşke iptal edilse, diye lafa karıştı.

Delikanlı, hayretle az önce fikrini açıklayan kıza baktı:

— Neden iptal edilsin ki?

Yüz hatlarında hüzün kümelenen kız:

— En çetin yarış bu. Yarın tekrar burada buluşmak istemiyorum.

Muhatabı istihzalı bir çehre ile gülümsedi:

— Yarış yapılır hayatım. Ne demiş ozan «ölen ölür, kalan sağlar bizimdir.»

— Bu başka bir yarış olur doğrusu. Ucunda tütsü tütsü ölüm kokan bir yarış...

— Biliyorum, diye alay etti. İki grubun başkanlarının yarışı bu. «Hakanlar çarpışıyor» gibi bir şey.

— Öylesi değil bu.

— İkisi de Hicret'e âşık. Birinin eline fırsat geçse, mutlaka diğerini uçurumların kucağına terk eder.

— İşte ben de sırf bu yüzden yarını iple çekiyorum ya.

Söz sahibi kız, çılgınca cevaplar veren delikanlıya manidar baktı:

— Yoksa...

* * *

Gün artık geceye dönmüştü. Şehrin büyük bir çoğunluğu lâmbalarını söndürmüş, uykudaydı.

Caddeler boşalmış, İstanbul'un kulaklarını tırmalayan yoğun uğultular artık yoktu. Köşe başlarında sokak lâmbaları ve iskele fenerleri, gecenin zülüflerine takılmış inciler gibi ufuklara gülümsüyorlardı. Sokak aralarında, cadde kenarlarında, yuvasına kavuşmanın ivedisi içinde, son vapura koşuşan insanlar, heyecanlıydı. Az sonra gecenin hüznü, köşe başlarında, efkârlı kafalarla dünyayı bir pula satan yurtsuzların, iskele köşelerinde, park kenarlarında geceleyecek garibanların üzerine çökecekti. Vapurlar son seferlerini yapma hazırlığını tamamlamak üzereydiler. Kaptan yolculara ikazda bulunan düdüğünü gecenin iniltili sessizliğine armağan ediyordu.

Belediye otobüsleri son turlarını tamamlamış, homurdana homurdana parklarına gidiyorlardı.

Hâsılı, İstanbul loş bir sessizliğe bürünmüştü. Sokak lâmbaları, iskele fenerleri, gecekonduların ve gökdelenlerin pencerelerinden sızan ışıklar, İstanbul semalarında renk cümbü-

şünde buluşuyorlardı. Artık zaruri hallerin dışında, ehli keyf olanlar dışarıdaydı.

Günah evleri sokaklara sarhoş adamlar üreterek bırakıyor ve şimdi İstanbul'un en güzel yerlerinde en çirkin günahları işlemeye talip olanlar buluşuyorlardı.

İstanbul, Mevla'sına gönül veren âşıkların da, isyan dolu günahkârların da yurdu olmuştu.

Her şeyin en iyisi ve en kötüsünün hüküm sürdüğü, her neviden insanın arz-ı endam ettiği bir dünya vardı, İstanbul'da.

Garip arzularla dolu insanların, Mevla'sına huşu içinde secdeye kapanan gönüllerin ve kanında macera dolaşan insanların diyarıydı İstanbul...

Marmara duru suların üzerine kristal bir yeşilden örtüsünü çekmiş, yıldızlar aksinde huşu içinde yüzüyorlardı... Yelkovan ve akrep on iki rakamının üzerinde buluşmuş, Londra asfaltının Belgrad ormanlarına doğru uzanan şeridinin kıyısındaki, oval arazinin merkezinde bir kaynaşma vardı.

Aynı mahallenin çocukları, dev yarış için gecenin ilerlemiş saatinde burayı seçmişlerdi. Yolun kıyısındaki toprak arazide yönleri caddeye çevrilmiş on altı araba, düz bir çizgi halinde park edilmişti.

İki grubun elebaşları yarışacaklardı. Oyunun kuralları korkunç, şartları sert ve katıydı.

Yarışı kaybeden taraf, arabasının kontak anahtarını kazanan yarışçıya şartsız ve kayıtsız teslim edecekti.

Sıralı park edilen on altı arabanın sağ kanadında Burak'ın sol kanadında Bahadır'ın arabası çizgiyi noktalamış gibi park edilmişti. Arabaların hepsinin de park lâmbaları açık bırakılmış,

arazi farların gözbebeklerinden yansıyan ışıklarla aydınlanıyordu.

Meydan çağın macera hisleriyle yoğurulmuş gençleriyle doluydu. İç âlemindeki taşkınlıklar, gecenin iniltili sessizliklerine keskin pırıltılar halinde dökülüyordu.

Yarış başlamak üzereydi. Dev müsabakanın yarışçıları, otomobillerini paralel bir çizgiden, pistin ortasına aldılar. Gençler nefes kesen heyecanlarıyla iki grup halinde bir araya geldiler.

Bahadır'ın Burak'a nispetle sinirleri gergin ve endişeli bir hali vardı... Keskin ve garaz dolu bakışlarını oldukça havalı ve kendisinden emin duran Burak'ın ufkundan çekmeyişi, dikkatleri üstünde topladı.

Birden gözleri alev alev yandı. Olmayan bir şey oluyordu. Kendi gruplarının üç-beş adım açıklarında ilgisiz bekleyen Hicret, sakin adımlar tazeleyerek rakip gruptaki gençlerin bulunduğu yere doğru yürüdü. Herkes hayretler içinde kalmıştı. Bahadır daha şimdiden mağlûp sayılırdı. Nefesi derinleşti, yüzlerinde kıvrım, kıvrım derinleşen çizgiler öfke doluydu. Burak'ı oldu-bitti sevmezdi. Son günlerde Hicret'in ılık bakışlarındaki sevgisi, nefret duygularını muhatabına karşı daha da beslemişti.

Gergin çehre, efkârın üzerine sükûtu yüklenince titrek parmaklarıyla kıvırcık saçlarını tarakladı. Başı dumanlı dağların bulutlarına musallat olan amansız rüzgârlar gibi esintiliydi. Hicret çocukluk arkadaşıydı. Yıllardır okul sıralarında birlikte okuduğu, sokaklarda beraber oyunlar kurduğu, bir kızdı.

Son günlerde içinde depreşen muhabbet kıvılcımlarını sinesinin derinliklerine gömmüş, yıllardır dışa açılamayışı, çile-

sini, hatta kıskançlığın içe dönük acılarını birlikte saklayagelişini sağlamıştı.

Burak son birkaç yıldır duygularını yaralamış, hep bu yüzden olmalı ki, içten içe derinleşen kini, biraz daha içe doğru serpilip gelişerek düşmanlığını arttırmıştı.

Burak, ufkunda şimşekler çakan soğuk ve garaz dolu bakışların farkındaydı...

Hicret, mahallenin göz dolduran iki gencinin muhabbet duygulu bakışlarına muhataptı... Hep bu yüzden olmalı ki, gönlü yükseklerde kanat çırpan kuşlar kadar havalıydı. Her ikisinin de sempatisini üzerinde toplayabilmek için, uzun zamandır kaçamak pırıltılarla iki delikanlının umutlarını da beslemişti. Şimdi kaçamak güreşemeyeceğini anlamıştı. Hisleri kendisini tercih noktasına getirip bırakınca, içten içten kızışan iki insanın patlamaya hazır durumda olduklarını sezince, içinde bir ürperti, bir endişe başlamıştı. Bu yüzden oynadığı oyunu artık uzatamayacaktı. Daha birkaç gün öncesi duyguları gönlünde galebe çalmış, Burak'ın üstü kapalı bir teklifine hislerini açık tutmuştu. Endişeliydi... Arkadaşlarına hayatının en büyük sürprizini vermek için çırpınmaya başlamıştı. Neye mal olursa olsun bugün düşüncesini gerçekleştirmesi lazımdı.

Burak'ın etrafında mevzilenen gençleri aralayıp, burnunun dibine kadar sokuldu.

Hayretli bakışların ufkunda gözlerini gezindirip:

— Yarış başlamadan sizlere bir sürprizim var, diye haykırdı.

Herkes, Hicret'in sözlerine dikkat kesilmişti. Geceye meydan okuyan bir gönülle duygularını dilinin pervanesine verdi:

— Artık grubumu değiştirmek zorundayım, dedi. Çünkü Burak'la söz yüzüklerimizi taktık. Yarış başlamadan önce herkese ilân ediyoruz.

Burak'ın yüzük takılı elini herkesin göreceği şekilde havaya kaldırdı... İkisinin de gönülleri şen, yürekleri bahtiyardı. Yüzlerindeki duru güzellik, gözlerindeki sevinç kıvılcımları kaynaştıran bebekler, geceyi ısıtan farlardan daha keskin ve canlıydı.

İki grupta şen kahkahalarla birbirlerine karıştı. Yeni sözlüleri birer birer kucaklayıp, tebrik ettiler.

Hiç kimse beş - on metre uzaklarda küskün çehreli gencin perişan manzarasından haberdar bile olmamışlardı.

Ellerini blucininin cebine sokmuş, yüzünü gecenin koyu karanlıklarına yataklık eden ufkuna çevirmişti. Bir anda hayata bakış şekli değişmiş, adeta, her şey beklenmedik bir anda manasını yitirmişti. Acıdan yüreği burkuldu. Dişlerini kenetlercesine sıkmış, çehresi gergin, damarlarının azametinden alev alev yanmaktaydı...

Burak etrafında bir şeyler aradı. Bulamayınca uzaklara baktı. Aniden durgunlaştı. Sevincinin manası kalmamış gibi, gözlerinin beklediği noktaya ısrarla baktı. Adeta bütün gençlerde hareket durmuştu.

Burak etrafını çeviren arkadaşlarının arasından sıyrılıp, ikisi birden etrafındakilerle ilgilenmeden, arabalarını park ettikleri noktaya doğru yürüdüler. Gençler yenemedikleri meraklarıyla birlikte yeniden gruplara bölünüp, yarışın başlayacağı noktaya doğru yaklaştılar. Arabaların yönleri, Londra asfaltından yana çevrilmişti.

Cadde boş ve sakindi. Cengiz elindeki kırmızı flamayı kaldırdı. Startı bildirecek olan düdüğü dudaklarının arasına gö-

türdü. Otolarında hazır ol vaziyetine geçen gençlerin gözleri Cengiz'de, kulakları kalkış emrini duyuracak olan düdükteydi.

Bütün gençler heyecanı katre katre içerken, beklenen ses gecenin sükûtunu bozdu.

Arabaların tekerleri toprağın üzerinde yırtınırcasına dönerek, şahlandı. Geride kalanları gözleri ciddî bir endişenin ürkekliği ile peşlerinden dalgalandı...

Bir araya toplanan gençlerin merakına, içlerinden bir gencin mırıldanışı kibrit çaktı. Şirin, yine falcı kadınlar gibi konuştu:

— İçimde depreşen his, kimin birinci olacağını değil, sanki hangisinin hayatını kaybetmiş olacağını kestirebilmem için zorluyor.

Hicret, buruk bir acının çarpıntısıyla uzaklara baktı.

İffet, Eczacılık Fakültesi'nin son sınıf öğrencisi olan kız, adeta Burak'ı ikinci kez yitirmişliğin hüznü ile bekliyordu. O'nun da gönlü kanamıştı. Ancak, gizli bir yaranın kanayışıydı bu. Hissiyatını kimseye sezdirmemişti. İçe dönük bir sevdanın, yüreğinde idam sehpasına çekilişinin ıstırabını katre katre içiyordu.

Beşerî aşk çok ışınlı bir avizeye benzetilirdi... Elbette etrafında uçuşan pervaneler, güle oynaya can vereceklerdi. İffet, bu misaldeki modelin kalıbından çıkan elbiseyi, hissiyatına uygun bulmuştu.

Yarış gönülleri iyiden iyiye coşturmuştu. Her yüzde endişe çizgileri kıvrım kıvrım derinleşirken, Mukaddes, ağabeyisinin çıktığı yolları sabırsızlıkla bekleyen Hicret'in gözbebeklerinde kederin en güçlü izlerini seyretti...

Gözler, gecenin karanlıklarını eme eme meraklı bir dönüşü beklemeye durmuşlardı.

* * *

Parkur olarak kullandıkları yol, oldukça düzgün ve pürüzsüzdü. Yarışçıların ikisi de, ölümüne susamışçasına yolların üzerinde dehşet saçarak rüzgârlaştı...

Bahadır, Burak'tan ancak yüz metre kadar öndeydi. İki üç defa geçmek için yol istedi. Nafileydi. Bahadır sadece kafasındaki fikri gerçekleştirmek için yarışıyordu. Burak'ın her hamlesinde otomobili önüne kırarak, muhatabını yoldan çıkarıp, uçuruma terk etmeyi denedi. Başaramadıkça daha da sinirlendi, öfkelendi. Her defasında yol verecek gibi sinsice aralanıyor, sonra direksiyonu yolun ortasına doğru kırıyordu.

Burak defalarca acı firenler sıkarak, kurulan çirkin tuzaklardan kurtulmayı başardı. Yarış Londra asfaltı üzerinde kurallarını yitirerek iflâs etmişti. Burak iğrenç duygularla yolda deli dolu giden arkadaşına bakıp, hızını iyice azaltmıştı. Bahadır dikiz aynasından önce hayretle gerilere baktı. Damarlarındaki kan beynine hücum etmişti. Hiçte yanılmıyordu. Gördükleri doğruydu. Burak, çoktan yarışıp geldiği yollarda verilen uzaklık durağına varmadan arabasını durdurup, geldiği yollardan geriye dönmüştü. Hemen arkasından Bahadır ayağını frene götürüp, çılgınca durdu.

Hışımla arabanın istikametini değiştirip, ibreyi koparırcasına gaza bastı.

Yarışın dönüş noktasında bekleyen iki gruptan birer genç artık bıkmış gibiydi. Durmadan saatlerine bakıyorlar, endişeleri gittikçe çoğalıyordu. Bir tanesi:

— Geciktiler, diye mırıldandı.

Diğeri:

— Ben de kötü şeyler düşünmeye başladım...

Aslında gecikmek kavramı sadece psikolojik bir değer taşımaktaydı. Zaman gönüllerde yorgundu...

Merak yüklü pırıltıların görüş sahasına ilk düşen Burak olmuştu. Caddeden toprak yola aşırı bir süratle girdi.

Mukaddes'in gözlerinde sevinç pırıltıları kaynaştı. Hicret çatlatırcasına bir heyecanla, önlerinde frenleyen arabaya koştu. Burak'ın grubu, gecenin sükûtlu çarşafına nispet şen kahkahalar savurarak arkadaşlarını kutladılar.

Burak asık bir çehreyle arabasından indi. Hemen peşinden Bahadır, toprak sahaya direksiyon kırdı. Otosunu hemen Burak'ın arkasında frenleyip, kapının koluna hışımla çöktü. Şen kahkahalar birden son bulmuştu. Burak'ın lânetleyici bakışlarının çemberine girip, kin dolu bir hareketle sağ avucunu Burak'ın önüne uzattı.

— Arabanın anahtarlarını ver.

Burak muhatabının suratına iğrenerek bakarken, mırıldandı:

— Kazan da öyle.

Bahadır, sert konuştu:

— Kurallarda yarışı terk eden de kaybetmiş sayılır.

— Kurallarda arkadaş canına kastetmekte var mıydı?

— Onu sen başlattın, ben devam ettirdim.

— Bu can sana çok pahalı gelir, istersen harcayabileceğin birisini seç.

— Seni seçtim.

Herkes şaşmıştı. Hicret, hatta bütün arkadaşları yarışın başından beri işin ciddiyet arz ettiğini sezmişlerdi. Hicret, öfkeli halinden dolayı Bahadır'a sitem etti.

— Sen akılsız, birisi değilsin. Oysa davranışların akıllıca hareket etmekten çok uzak.

Burak öfkeli bir tavırla Hicret'in hitabına cevap verdi:

— Aşk kafaya girince, akıl seyahate çıkarmış.

Bahadır öldürücü pırıltılarla muhatabının gözlerinin içerisine bakarken, kızgın bir ses gecenin sükûtlu çarşafını delip geçti:

— Anahtarları, dedim.

— Ne aradığını bilmeyen insan, neyi bulacağını da bilmezmiş. Biraz daha çirkefleşirsen, herkesin ortasında pişman olacaksın.

— Benim aradığım da bu ya. İşte herkesin ortasında sana meydan okuyorum. Yıllardır bana benim kadar nüfuz eden varlığı, sinsice söküp elimden aldın. Bunun için herkesin ortasında açıkça bir teklifim var. Şu meydanda kim kimin pestilini çıkartıncaya kadar döverse, Hicret kendisine eş olarak, döveni seçsin.

Hicret yürekleri hoplatan bir feryatla bağırdı:

— Hayır; Ben bir kumar aleti değilim. Bu teklifinden sonra senden iğreniyorum. Ben eşimi seçtim. Sana hayırlı kısmetler dilerim.

Burak'ın kolundan sertçe çekti:

— Gidiyoruz.

Bahadır öfkesini sinesinin başına damla damla akıtırken Hicret ve Burak, arabalarına bindi.

Bahadır perişan bir gönülle yerinde heykeller gibi hareketsiz bekledi. Saadet insanın hayatında haddini aşarsa o, kişilerin yüreğinde azap, sırtında çekilmeyen yük gibi dururdu. Bahadır belki de bu yüzden kendisini taşıyamayıp, gecenin koyu gölgesine heykelleşen mührünü vurdu. Belki de hayatta ilk kez arzusu yerine gelmemişti. Acılar davetsiz misafirlerdi. Çekemeyeceği kadarı aniden omuzlarına binmişti.

Saat gecenin ikisini gonklarken, Florya'da bir köşk haddinden fazla huzursuzdu. Ana salonun camını açıp kafasını çerçeve boşluğundan dışarıya çıkarmış, bîkarar yolları gözlüyordu. Baba peş peşe sigarasını dumanlayıp, salonda bitmeyen voltalar atıyordu.

Nine elindeki tespihi tane tane çekip, oğlunun ve gelininin perişan hallerini seyrediyordu. Aslında kendisi de onlardan fazla huzursuzdu.

Ana, derin bir nefesi efkâr efkâr ciğerlerine indirirken, geriye dönüp erkeğine hüzünlü gözlerle baktı.

— Bir babalık otoritesi kurup, akşam çocuklarını evde toplayabilmeyi dahi başaramadın. Bak hâlâ dönmediler.

Selman Bey kadınının sözlerinden alınmıştı:

— İyi ya, madem ben baba olarak başaramadım, sen ana olarak bir şeyler yapsaydın.

— Hep senin eserin bunlar. Lâfa gelince evin reisi olduğunu söylersin.

Nine daha fazla sabredemedi. Acı bir tebessümün peşinden titreşen ihtiyar sesiyle:

— Boşuna aranızda suçlu aramayın, diye hırçınlaştı. Hatalar her zaman müşterektir.

Gelin alıngan bir eda ile nineyi azarladı:

— Aklının ermediği işlere burnunu sokmasan olmaz.

Nine taştı:

— Asıl sizin aklınız ermiyor. Nasıl olur da karışmazmışım ben? Onlar bizim bahçenin çiçekleri. Elbette bahçıvansız yetişmelerine gönlüm razı olmaz.

Ana sesini biraz daha yükselterek bağırdı:

— Senin aklın ermez, dedim.

— Asıl senin ermez. Ne bağırıyorsun öyle? Siz çocuklarınız böyle olsun, istemediniz mi? «Aman biz sıkıntı çektik, çocuklar çekmesin. Aman namaza kaldırmayalım, biz doyasıya uyuyamadık, onlar uyusun.» Ben dizimin dibine çekip dinlerini öğretirken:

«Çocukların kafalarını şimdiden karıştırma, büyüyünce öğrenir, dururlar.» İşte ömrümüz hep bu kavgalarla geçti. Şimdi şikâyet etmeye ikinizin de hakkı yok. Siz susun ben konuşacağım.

Ana dişlerini acıtırcasına sıkarken, nine belini büke büke odasına doğru yürüdü. Dudaklarına bir şiirin mısraları takılmıştı. Yürürken hep onları mırıldandı.

«Güller bitecek diye diken ektiniz, diken,
Şimdi dudağımızı kanatıyor öperken.»

Ananın sinesine mısralar hançer hançer saplanarak sustu... Köşkün bahçesine arabaların farları yalım yalım çarpınca nineye cevap vermekten vazgeçti. Gönlü az da olsa rahatlığa kavuşmuştu.

Burak, dudaklarının ucunda efkâr dolu bir ıslık tutturmuştu. Açılan kapıdan içeri girer girmez, ana sordu:

— Geç kaldınız..

Anayı kederli pırıltılarla süzerek yürüdü.

— Her zamanki vakit.

— Yanılmıyorsam bugün sen yarışa çıktın.

— Doğru.

— Araban yanında olduğuna göre kazanmış olmalısın.

— Kazandım.

— Kazandınsa öteki araba hani?

— Yarış başka bir veçheye dönüştü. Mukaddes ağabeyisinin arkasından girince, ana kapıyı örtüp oğlunun arkasından yürüdü:

— Nasıl bir yarıştı bu?

— Gönül yarışı.

— Açık söyle ne yorup duruyorsun beni.

Yüzük takılı parmağını ananın gözünün önüne sokarcasına uzattı:

— Söz kestim nonoşum. Evleniyorum artık.

— Bize sormadan mı?

Hüzünlü çehre espriyle cevap verdi:

— Ödeştik sayılır. Babamla evlenirken siz de bana sormamıştınız.

Ana dişlerini sıkarak gülümsedi.

— Hiç büyümeyecek misin sen?

— Büyürüm merak etme. Babaannem yattı mı?

Ana öfkesini hatırlayıp:

— Odasında, diye seslendi.

Salonun açık kapısından bakarken, babasını selâmlayıp:

— Daha yatmadın mı, diye lâf attı.

Sitem dolu bir ses, salonun içinde dalgalandı:

— Sayende oturuyorduk.

— Canın sağ olsun babacığım. Uyumak için daha çok zamanın var.

İçi oldukça sıkıntılıydı. Ana ve babayı bir-iki lâfla geçiştirip ninesinin oturduğu odanın kapısında bekleyip, seslendi:

— Babaanne!

Nine, içeride oturmuş tespih çekiyordu. Torununun sesini duyar duymaz doğrulup, cevap gönderdi:

— Efendim!

— Yanınıza girebilir miyim?

— Yatmadım seni bekliyorum.

Kapıyı usulca açıp, içeriye girdi. Peşinden efkârlı efkârlı bakan anaya aldırış bile etmeden açtığı kapıyı yavaşça kapadı.

Nine torununun yüzüne esefle baktı:

— Üzgünsün.

Yanına oturdu. Elini boynuna dolayıp, gözlerinin içine baktı. Her zaman nine - torun birlikte dertleşir, birbirlerine hislerini iplik, iplik sökerek açılırlardı.

— Yüzümden okudun çabucak.

Nine doluktu. Sızılı bir ses:

— Sen benim yarım bırakılmış kitabımsın oğul. Ninen okuduğu kitabı bilmez mi hiç?

— Oğlunu belki de senin dualarn korudu babaanne. Çetin bir gün tükettim bugün.

— Bırak şu serserice yaşamayı.

— Babaanne sana bir müjdem var.

— Meraklandırma beni.

— Söz yüzüğü taktık.

Nine bön bön Burak'ın parmağındaki yüzüğe baktı:

— Şimdi bu gibi işler, sokaklarda mı yapılıyor artık?

— Nasıl istersen öyle oluyor babaanne.

— Doğru ya. Ayıbın kalktığını unutmuştum ben. Nasıl bir kız?

— Çok güzel.

— Huyu nasıl?

— Huyu da güzel. Beni mesut edeceğinden eminim.

— Neyin nesi bari?

— Heykeltıraş.

— Anlamam öyle lâflardan. Ne yapıyor demek istedim.

— Taştan, tunçtan heykeller yapıyor. Siz ona put da dersiniz. Tıpkı bizim Mukaddes'in yaptıkları gibi. Anlayacağın iyi bir sanatkâr. Aylardır dedesinin heykelini yapıyor. Yarın açılış gününe davetliyim. Bakarsın senin heykelini de yapar.

— Bu yapılan heykeller ne işe yarar oğul?

— Sanat abidesi nine. Sen o incelikten anlamazsın ki.

Nine torununun suratına esefle baktı. Acı acı gülümserken, titreşen sesi efkâr doluydu.

— O inceliğin altında, şirk yatar. Allah'a eş koşmak, ortak koşmak yatar. Ninen o kadarını da bilir oğul. Senin dediğin

sanat insanın karnını doyurur, yüzünü güldürür, sırtını örter mi? Sanat benim bildiğim kadarıyla bir şey ifade edendir. İnsanlığa hizmet götürenler sanatkârdır. Uçak yapan, otomobil yapan, bina yapan, cami yapan, köprü yapan, okul yapan, ölmeyen bir eser yapmış olur! Ne bileyim ben taştan tunçtan, mermerden heykeller yaparak, sadece aç kalan midelerin rızkından israf edilmiş olur.

— Yani bizimkinin sanatını beğenmedin.

— Hayır. Sanatkâr mı dedin ona. Sadece dedesinin heykelini yapmak için binlerce lira harcayan o kız, sonra o heykelle kime hizmet edecek. Aç kalan yetimlerin, hastane köşelerinde kuyruk bekleyen hastaların ıstırabını dindirmeye bir faydası var mı?...

— Hasretini gidermek için yüzüne bakacak.

Nine derin derin içini çekti. Sızılı, sancılı bir iç burkusuydu bu. Belki de torununu kırmamak için sükûta vardı.

Dubleks evin alt katındaki geniş salon misafirlerle doluydu. Hicret, yarış grubunda bulunan bütün arkadaşlarını evlerinde tertiplediği merasim için davet etti.

Güzel sanatlar akademisi heykeltıraş bölümü son sınıf öğrencisiydi. Mesleğinin ilk ciddi çalışmasını gerçekleştirmişti.

Daha bir kaç gün öncesi gerçekleştirdiği büst, hayatta en çok sevdiği dedesinin anısına hürmeten, geniş salonun dikkat çekici bir köşesine yerleştirilmişti.

Uzun sarı, saçlarına meç yaptırmış, omuzlarının üzerine doğru ahenkli bir şekilde taramıştı...

Siyah gece elbisesinin üzerindeki simler, avizenin kristal parçalarına çarparak kırılan ışıklar, insanın gözlerine yansıdıkça kamaştırıyor böylece dikkatleri daha çok üzerine çekiyordu.

Bütün davetliler salonda hazır sayılırlardı. Merasim başlamak üzereydi... Birden gözler salonun giriş kapısına çevrildi. Burak ve kız kardeşi Mukaddes misafirlerin toplandığı noktaya doğru yürüdüler.

Burak lacivert bir ceketin altına krem pantolon giyinmiş, iki kardeş gözleri dolduracak kadar şık ve güzeldiler.

Hicret salonda daire çizen arkadaşlarının yanından ayrılıp, Burak'la Mukaddes'i muhabbet dolu tebessümlerle karşıladı...

Salonda, bütün davetliler tamamdı. Derken, büyük bir eksikliğin yüreklerdeki burkusu, herkesin yüzündeki ifadelerden rahatlıkla sezilmekteydi. Bahadır'ın merasime katılmayışı,

grupların içinde ağızda noksan bir diş kadar yokluğunu hissettirmişti.

Hicret gizli bir üzüntünün içinde çalkalanışını sezdirmeme telaşesi içinde etrafına bakındı... Eksikliğin nedenini kimseden sormak istemedi. Anlaşılan keskin bir umudun tükenişi, Bahadır'ın dünyasında en şiddetli kasırgaların kopuşuna sebep teşkil etmişti. Dudaklardaki cılız fısıltılardan tut, gözlerdeki garip pırıltılar, hep onun eksikliği için hüzünle doluydu...

Yokluğu, kendisine alışan arkadaşlarının yüreğinde sessiz bir ağıt olarak kaldı.

Hicret şen ve şakrak görünmek için çırpındı. Ne var ki, çehresindeki ifadelerden her göz, neşeyle kederi dengeleyemediğini kolayca sezdi. Bütün arkadaşlarına yapmacık tebessümler dağıtırken, tek şeyin farkına varamıyordu. Oluşturduğu zoraki tebessümlerin dış âleme yansıyışındaki buruk acıların sızısını hep sinesine gömmeyi başardığını sanmıştı.

Salonda kendi dışında on beş kişi vardı. Arkadaşlarına kendi elleriyle önce pastalar dağıttı, meşrubat ikram etti...

Salonun, sağ köşesine düşen duvara yakın kurulmuş masanın üzerinde, sanatının inceliklerini işlediği büst ve üzerini örten ipek bir kumaş vardı.

Meşrubatlar içildi, ikram edilen pastalar yenmişti. Nedense merasim en sona bırakılmıştı.

Kim bilir belki de geciken birisi beklendi. Artık vakit geçti. Sıra büstün açılışına gelmişti... Sabırsızlanan arkadaşları, üstü örtülü büstün etrafında toplanıp, yarım daire çizerek hilalleşmişlerdi.

Hicret kırık gönülle arkadaşlarını aralayıp, hepsini karşısı-

na alır şekilde büstün önünde dikildi. Haddinden fazla heyecanlı ve tedirgindi. Bu haliyle açılışta konuşma yapacak, arkadaşlarına sanatı hakkında ve dedesinin anısına yaptığı büst için bir kaç söz edecekti.

Hüzün dolu bir ses, ıslak gözyaşları kırık gönlünün tercümanı gibi hassas ve hüzün doluydu...

— Hepiniz bu ilk sanat eserimin açılışı için zahmet edip geldiniz. Hoş geldiniz.

Çok şeyler konuşmak için hazırlanmıştım. Heyecanımdan ötürü bağışlayın.

Bu ilk gerçekleştirdiğim çalışma hatırasına saygı duyduğum Dedem Talat Bey'in anısı için hazırlanmış bir abidedir. Onu geride kalan bütün ömrümce de saygıyla yâd edeceğim. Ruhu şad olsun...

Aslında bu bir sanatın dışında, büste baktıkça varlığını gözlerimin önünden silmemek için, onun hatırası ile baş başa olmak arzularından doğmuştur.

İşte hepinizin huzurunda o büyük insanın hatırası için yaptığım büstü açıyorum.

Gözleri artık yaşları açığa vurmuştu. Yaptığı işe hissiyatı da katılınca duyguları galeyana gelmişti.

Titrek parmaklarıyla büstün üzerine örtülen ipek kumaşı usulca kavrayıp, kendisine doğru çekti...

Salonda bir alkış tufanıdır kopmuştu. Hicret heyecandan hıçkırırcasına ağlıyordu. Adeta insanları kurtarmış kumandanlar gibiydi.

Elini kırık hareketle yukarı kaldırıp, mütevazı bir gönülle alkışlar dursun istemişti.

Suratında, keder çizgileri oynaşırken, duru güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemişti. Lisanen titrek bir sesle:

— Durun, diye hitap etti. Sizleri dedemin aziz hatırası önünde bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

Gözlerinde hüzün pırıltıları vardı. Kirpikleri hâlâ nemli, çehresi oldukça solgundu. Ellerini gayri ihtiyari yanlarına sarkıtıp, büstün önünde taştan heykeller gibi durdu. Efkâr yüzlü gözlerinde birden hayret pırıltıları misafir oldu. Bütün arkadaşlarına baktı, her çehreyi hazin duyguların hüznü kaplamıştı. Gözlerindeki esef dolu pırıltılar gayri ihtiyari Burak'ın üzerinde noktalandı ve öylece kaldı.

Burak belki de Hicret'e hayatında eşine rastlamadığı en büyük hakareti işlemekteydi. Kız kardeşi Mukaddes'in yanından sıyrılıp hilâlleşen yarım daireden ayrılıp, saygı duruşunda bulunanların uzaklarına çekilmişti.

Hicret'in öfkesinden dudakları titreşirken, Burak yönünü pencereden yana çevirmiş, avuçlarını dualaların kıblesi olan göklere açmıştı. Ellerini yüzüne sürdükten sonra, rahat bir gönülle salonun boşluğunda kısa voltalar atarak dolaştı. Artık saygı duruşu da bitmişti. Hicret'in dış âlemi kadar iç dünyası da allak bullak olmuştu... İrade dışı adımlarla yürüdü. Burak her şeyden habersizce elleri cebinde, salonun penceresinden denizi seyretmekteydi. Arkasından yaklaşan öfkeli ayak seslerinin azametinden habersiz, bambaşka âlemlere dalmıştı.

Hicret'in yüzünde keder nakışları cilveleşirken, beyni dumura uğramıştı. Her hali derin bir teessürün sükûtu hayali içinde şekillenirken, misafirlerden oldukça uzak bir noktada Burak'la buluşuyordu...

Kan beyninde dibek döverken, öfke bütün duvarlarını yıkıp, göz bebeklerinde mermileşmişti.

Burak'ın kolundan tutup, sert bir hareketle geriye doğru çekti. Keskin bakışlarını muhatabına mitralyöz gibi çevirip, kin ve nefreti gönül kazanında kaynata kaynata gözbebeklerinin içine baktı. Dudaklarına susturucu takmış gibi, öfkesini hararetli bir mırıldanışla dışa döktü:

— Sen ne yaptığını sanıyorsun öyle?

Burak soğukkanlılıkla Hicret'i bön bön süzdü.

— Anormal bir şey yaptığımı sanmıyorum.

— Benim dedem bir dakikalık saygı duruşuna lâyık değil miydi sence?

Burak garip ifadelerle muhatabını süzdükten sonra:

— Deden kimdir, nasıl bir adamdır, tanımıyorum bile.

Hicret hafife alındığı gerekçesiyle, Burak'ın son davranışlarına daha da çok alınmıştı. Ağzı kapanmış yanardağlar gibi, dumanı başında hörgüçlendi.

— O nezaketsiz hakaretin yetmezmiş gibi, bir de kalkmış alay ediyorsun.

Ciddî, oldukça vakur bakışlarını, sakin sakin Hicret'in ufkunda dolaştırdı.

— Gölgeler ve heykeller; diye mırıldandı... Bunların ikisi de insanlardan kopmuş birer parça değillerdir.

— O'nun hatırasına dikilmiş bir büste saygısızlık.

Burak, akşamın gecikmiş saatlerinde ninesiyle yaptığı sohbetten esinlenerek, davranışlarını ona göre dengelemişti.

— Ben İslâm'ın bir ferdiyim. Sadece ismine talip olup, kendisini uygulama safhasına koyamamış, bir ferdim.

Sükût dolu bir çehreyle dönüp, kardeşini inceledi.

Kısık bir sesle, gayet sakin hitap etti:

— Sence bir kalp, iki kişiye birden hizmet etmeli midir?

— Kesinlikle hayır. Aslında insanlar sevginin bölünmeyişine aşıktır.

Vakur çehrenin sahibi delikanlı, sarsıldığını hâlâ hissettirmemeye çalışıyordu...

— O halde, tek kalmayı başarmalıyım, diye mırıldandı.

Mukaddes endişelendi. İtiraz dolu bir hali vardı. Biraz da hırçınlaştı:

— Sevenler, sevdalısına zulmetmekten hoşlanmazlar. Böylesine ihtiras dolu bir kızın, kuklası haline gelmeni istemem.

— Boş yere sen gönlünü üzme kardeşim. O, sadece yanlış değerlendirdiği bir hareketin intikamını, yine yanlış bir yargıyla almaya kalkıştı. Daha doğrusu ağabeyine meydan okudu. Bu davete canım pahasına bile olsa katılacağım.

— Sevdadan gözleri dönmüş bir insanla düello yapmak, akıllıca iş sayılmaz. Şu anda bu teklife hayır diyeceksin ve salonu terk edeceğiz...

— Bunu o kadar kolay bilmemelisin. Seviyorum onu.

Bu itiraf Mukaddes'i susturmaya yetti. Grubun içinde heyecanı son safhada bulunan eczacı genç kız, sevinç ve keder arasında çırpınmaktaydı.

İffet, Hicret'le Burak'ın arasındaki köprünün yıkılmasına isteyen bir kızdı. Uzaktan Mukaddes'in direnişini seziyor, onu destekliyor gibi arzu dolu pırıltılar yansıtıyordu.

Burak merakların odak noktasında aptallaşan davetlilere çehresini çevirip, istihzalı bir tebessümle:

— Bahadır, benimle dövüşmeyi göze alıyorsa, kabul diye hitap etti. Yarın akşam yarış setinde ve aynı saatte meraklıların hepsini orada bekliyorum...

Kız kardeşinin elinden tuttu, öfke ve kinle karışık bir eda ile toparlanıp:

— Sizlere iyi geceler, diye sesini yükseltti.

Hicret, buruk bir acının çilesini çeke çeke, gözleriyle onları uğurladı.

Düello

İki kardeş yolda sitemli konuşmalarını sürdüre sürdüre eve döndü. Davette bulundukları evle köşkün arasında beş ya da altı yüz metrelik bir mesafe vardı.

Gün solmuş vakit akşama dönmek üzereydi. Köşkün şadırvanında çay sohbeti vardı.

Fazilet Nine, odasının açık penceresinden bahçeyi seyrederken, gelini ve oğlu sarmaşıkların duldaladığı şadırvanın altında semaver kaynatmış, çaylarını yudumluyorlardı.

İkisinin gözleri de aynı zamanda giriş kapısından yana çevrildi. Burak'la Mukaddes'in geldiklerini görünce, birbirlerine bakıştılar.

Ana:

— Erken bitti, dedi.

Selman Bey pek umursamamıştı.

— Fena mı? Gece yarısına kadar pencerenin önünde beklememiş olursun.

Mukaddes köşkün patika yolunda ilerlerken, gür bir sesle şadırvana laf attı:

— Biraz yavaş için, çayınıza ortakçı geldik.

Burak, şadırvanın önünden geçerken, sağ elini havaya kaldırarak böylelikle baba ve annesine selâm vermiş oldu.

İki kardeş elbiselerini değiştirmek için evin giriş kapısından içeri savuştular...

Nine, torununun geldiğini penceresinden görmüştü.

Burak, elbisesini değiştirir değiştirmez babaannesinin odasına girdi. Nine torununu özlemiş gibi gözlerinin içine bakıyordu. Kendisine has titrek sesiyle hitap etti.

— Ne yaptın. Dediğim gibi oldu mu bari.

Burak sitemli sitemli babaannesinin gözlerinin içine bakarken istihzalı konuştu:

— Oldu babaannecim oldu. Çok faydasını gördüm.

— Nasıl oldu?

— Dediklerini aynen yaptım.

— Sonuç?

— Senin anlayacağın bir çuval inciri batırdık.

Nine olgun, gamsız bir çehreyle:

— İyi, iyi, diye mırıldandı.

Burak, babaannesinin oturduğu sedirin üzerine çöküp, kolunu ninenin boynuna doladı:

— Neresi iyi canımın içi, işler tamamen bozuldu. Birbirimize düşman olduk.

Nine torununun yüzüne muhabbetle baktı:

— Senin canın sağ olsun yavrum, zaten anlattığın kadarıyla gözüm tutmamıştı onu...

— Neden tutmamıştı nine?

— Sahi ne tıraştı o kız?

— Heykeltıraş babaanne, heykeltıraş...

— Başka bir şey bul oğul.

— Mesela eczacı filan olsa olur mu?

— İyi iyi tabi, canın sevdiyse olur.

— Bugünlerde nedense canım hiç seyahat etmek istemiyor. Baba kararlı ve kesin konuştu:

— Söylediklerim bir arzunun daveti değil, yaptığımız bir işin mecburiyetidir.

— Bütün mecburiyetler randevulaşıp, bir araya gelseler, bu canı bedenimde taşıdıkça, yarın hiç kaçamayacağım bir davete icabet etmek zorundayım.

— Vazgeçilmesi mümkün olmayan o davetin, nasıl bir özellik taşıdığını arz etmekte bir sakıncan yoksa doğrusu ben de bir baba olarak öğrenmek isterim

Yeniden Mukaddes'in gözlerinin içine öfkeyle bakarken, babasına istihzalı bir cevap verdi:

— Ani bir seyahatten bahsedişinize bakılırsa, sanırım Mukaddes size yeterince hadiseyi anlatmış olsa gerek...

— Ismarlama ağızdan değil, bizzat senden dinlemek istiyorum.

Burak, önce kararsızlık içinde duraklama devresi geçirdi. Annesinin gözlerindeki ürperti yüklü pırıltılar, onu oldukça duygulandırmıştı. Pek huzursuz bir gönülle babasının sorusunu cevapladı:

— Bir düello daveti, dedi.

Ana:

— Anlamadım, diye içli konuştu.

— Meydan kavgası, dedi. Bileği kuvvetli olan kimse, ortaya konan mükâfata sahip olacak.

Ana:

— Senin mükâfata ihtiyacın mı var? diye kızdı.

— Bu başka bir mükâfat anne. Ortaya konulan bir hayat arkadaşı.

— Bu macera, hayat arkadaşı seçmek için yeni bir moda mı?

— Doğrusu, pekte yeni sayılmaz. Buna rağmen çokta sık tesadüf edilen bir hadise değil.

Baba çayını yudumlayıp, bardağı masanın üzerine koyarken:

— Bu adi oyundan vazgeç, diye öfkelendi. Sana dilediğin kızı almayı vaat edebilirim.

— O zaman bana Hicret'i almalısın.

Baba inatçı bir çehreyle:

— Alırım, dedi.

— Yalnız bu işin parayla olması mümkün değil.

Baba öfkeliydi:

— Dünyada ondan başka kız mı yok?

— Vardır, ama gönlüm onu sevdi.

— Bu maymun iştahlılık sendeyken, bir başkasını daha seversin.

— Kalp bağlandığı yeri severse ısrar eder. Her tarafı idare eden ikiyüzlü bir kalbi taşımaktansa, onu yerinden söküp atmayı tercih ederim.

— Ya düelloyu kaybedersen?

— Henüz kaybetmiş sayılmam. Şayet kaybedersem, sevdiğim kızı ben değil, sevdiğim kız beni bırakmış olacağından işin şekli değişir.

Baba fikirlerinde direndi.

— O şekli şimdiden değiştirmeni istiyorum.

Burak'ın gözlerinden kahır dolu pırıltılar boşalırken, başı dumanlı dağlar kadar bulut yüklüydü...

— Baba, ısrar etmemelisin. İnsan yüreğine nakış nakış işlediği bir sevgiden taviz veremez. Sen alıştığın kalıba beni de sığdırmaya çalışmamalısın. Ben iki-yüzlü oynamaktan ar eden bir insanım. Bukalemun gibi, bulunduğum arazinin rengini alamam. Onun için de benden böyle bir şey istememelisin. Bence, seven, sevdiğinin kapısında sadakat göstererek beklemeli.

Baba kızdı.

— Ben sana göre bukalemun muyum?

Burak:

— Kızmazsan izah ederim, dedi.

Ana daha önce, kahırlı kahırlı kocasının suratına bakıp, söze girdi:

— Yoksa sen beni başkasıyla mı aldatıyorsun?

Baba beklemediği bir anda zor durumda kalmıştı. Hayretle önce oğlunun, sonra eşinin suratına baktı. Burak atışmalarına fırsat vermeden, anasının sorusunu cevapladı:

— Hayır anne, ben öyle demek istemedim. Babam seni değil, sen ve babam kendinizi aldatıyorsunuz, demek istedim. Kendi durumuma uygun bir misal olduğu için bunu seçtim.

İkiniz de İslâm'ı yaşıyoruz diye, Allah'ı, hem de, O'nun kendisine isyan eden kullarını küstürmemeye çalışıyorsunuz. Müslümanlarla vaaz dinliyor, başkalarıyla başka âlemlere katılıyorsunuz. Günlerce Allah'ın yasak ettiği kumar masasına oturuyor, misafirlerinize yine kendiniz kullanmadığınız halde, içki ikram ediyorsunuz. İnananlar sorduğu vakit «Allah'ı seviyor, İslâm'ı yaşıyorum,» diyorsunuz. Dışında olanlar gerici ya da tutucu demesinler diye, bu çağın insanına ayak uydurup, birlikte isyan ediyorsunuz. İşte bu, bir kalbin iki zıt şeye birden yakınlaşmış gözükmesidir. İnsanların «idare-i maslahat» dedikleri hastalığa tutulmuşsunuz siz.

Dilerseniz beni örnek alın. Ben bir kızı seviyorum. Rakibim de en az benim kadar seviyor olmalı ki, sahip olmak için düelloya çağırıyor. Her ikimiz de sevdiğimizin uğruna, canımızı ortaya koyduk. İşte gerçek aşk budur...

İnsan sevdiği uğruna canını feda etmekten çekinmiyorsa, gerçek aşk budur... Sen «Allah'ı seviyorum» diyorsun. Kitabın emrettiği gibi yaşayamıyorsun. İnsanların kınamasından korkup, mensup olduğun dinin başını gözünü parçalaya, parçalaya yaşıyorsun. Zamanı gelince de buna «aşk» diyorsun.

Ana rahatlamıştı. Babanın öfkesi çoğaldı.

— Ben mensup olduğum dinin emrettiği gibi yaşayamıyorsam bu kadar kesin konuşmakla beraber, sana ne oluyor?

— Elime, yüzüme bulaştıracağımdan korktuğum için, şimdilik bu konuda konuşmaktan çekiniyorum. Şayet bir gün gelir de, İslâm'ı hayatıma uygulamayı arzularsam, ben o çöl sıcaklığında, üzerine kızgın taşlar yığıldığı halde «Bir dediğim Allah'a iki demem», diye feryat eden Hz. Bilâl'in iradesini tercih ederim.

Baba oğluna ezik duygularla sitem etti.

— Daha Rahman'a secde etmeden, baba ve annene münafıklık damgasını vurdun. Bütün bunlara rağmen sana kızmıyorum. Sadece bir baba olarak, yine de o kavgaya katılmamanı istiyorum...

Burak kafasını olumsuz bir cevap gibi oynattı:

— Bunu benden isteme baba. Hayatta en sevmediğim şey, dönekliktir. Üstelik her arzusuna kavuşarak yetişmiş bir insanım. Hayatta kaybetmeye hiç hazırlıklı değilim. Bu yarışı kaybedersem, hayatımda büyük bir çöküş olacağını idrak edip, teşvik edin beni.

Önüne doldurulup, bırakılan bardağa elini bile sürmeden doğrulup kalktı. İçinde bir eziklik, ruhunda bir sıkıntı vardı. Arkasından kendisini takip eden endişe yüklü pırıltılara aldırış bile etmeden, evin açık kapısından bir gölge gibi içeriye süzüldü.

İhtiyar dünyanın ufaklarında sıkıntı bulutları kaynaşmaktaydı...

Dünya milletleri uzun yıllardır arzın üstüne rüzgâr ekmiş, şimdi fırtına ve kasırga biçiyorlardı. Maneviyat çekirdeği kopartılan gönüller, şimdi çakırdikenlerinden çelenkler örmüşlerdi. Ahlâk kalesi düşmüş, şimdi ölüm döşeğinde ecel terleri dökmekteydi.

Dünya kuruldu kurulalı sahneden çekilmeyen tek gerçek vardı. Hak ve batılın kavgası.

Her kuşak, asileri de yetiştirmişti tabileri de... Peş peşe Firavunlar, Nemrutlar, Ebu Cehiller boy göstermişti. Bütün bunlara rağmen Firavunların kucağında Musa'larda büyümüştü.

* * *

Yeryüzünde yine eşine zor rastlanır macera oyununun sahneleri kurulmuştu. Artık, yirminci asır çoğunlukla kin ve garaz soluyan insanların çağıydı.

Bunalımlar çağının nesli, çılgınlıklar yarışında, intiharlar, düellolar ve insanın kanını damarlarında dondururcasına vahşet sahneleri kuran anarşik olaylarla arzın üzerinde nefes kesercesine acımasızdı.

İnsanlık, cahiliye devrini artık çok gerilerde bırakmış, Sodom Gomoreleri, Nuh tufanlarına belki de binler kere talipti...

Burak işte bu kuşağın çocuğuydu... Hicret, İffet, Nezaket, Mukaddes ve Bahadır'lar dünyaya gözlerini açtıkları zaman hepsi de önlerinde hazır buldukları nizamın kurallarına göre yetiştirilmiş insanlardı. Şimdi onları bunaltan tek mesele vardı. Kendilerinden büyükler onları yetiştirirken esirgedikleri değerlerin olumlu mahsullerini şimdi onlardan geri istiyorlardı.

İşte hep bu yüzden olmalı ki, dünya en hararetli alevlerin üzerine kurulan katran kazanları gibi kaynayıp durmaktaydı.

Burak, babasının ısrarlı otoritesine fedakârlık gösterememişse, tek sebebi buydu...

Mahalle delikanlıların macera fışkıran yapısı, sokakların kan kokan havası, yüzlerden sıyrılıp inen hava perdesi ve yirminci asrın ahlâkı kınayan ahlâksız kuralları, insanca yaşayabilmenin oyununu bozmuştu.

Oğlunu ve kızını böylesine bir keşmekeşin kucağında büyüten, şimdi onlardan fedakârlık dilenen baba:

— Sonunda, buram buram ölüm kokan bir maceraya atılamazsın. Dinlemeyip gidersen kavga edeceğiniz yere polis gönderirim, demişti.

* * *

Saat gecenin yirmi üçünü çeyrek dakika daha gerilerde bırakmıştı. Gençler, nefesleri kesen meraklar içindeydiler. Meydan yine arabalarla doluydu. Farlar gecenin karanlıklarını iğne iğne deliyordu.

Grupları teşkil eden gençlerden, herkes randevu yerinde bir kişi eksiği ile hazırdı...

Bahadır'ın nefesi titrek, soluğu inadına derinleşmişti. Mukaddes, gözbebeklerinde garaz ve kin kaynaşan hayret duygu-

larının nefret yüklü pırıltılarıyla baktı.

Burak halâ ortalarda yoktu. Mukaddes bir yandan sevinirken, öte yandan kendisini yoğun bir merakın çalkantısına terk etmişti.

— Yoksa...?

Burak'ın gelmeyişi grubun içinde sadece Mukaddes'le İffet'i hoşnut edecekti. Bu yüzden meraklı gözler hep meydana bağlanan yolun üzerinde seyretmekteydi.

Bahadır, ikide bir heyecanlı heyecanlı saatine bakıyor, zaman ilerledikçe yüreğinde amansızca dönen pervane hızını biraz daha kesiyordu.

Hicret'in ufkunda yumak yumak sarılan, Mukaddes'in hatta gönül tezgâhında Burak'a yakınlık dokuyan İffet'in gözlerinden süzülen pırıltılar, meydana süratle giren arabanın farlarına nispetle yalım yalım yandı.

Meydandaki gençlerin yüreklerindeki heyecan yeniden tırmanışa geçmişti.

Hicret herkesin rahatlıkla sezebileceği şekilde yüreğini ferahlatan derin bir nefes aldı. «Ya gelmeseydi» İşte o zaman iç dünyasındaki yıkılış dış âlemindeki perişan manzarasına bile galebe çalacaktı. Her şeyden önce intikam alamayacaktı... Daha fenası kendisine kıymet verilmemiş olacaktı; işte o zaman bütün arzuları damarlarında cirit atan kızın yıkılışına alkış tutacaktı

Bunların ikisi de olmamıştı. Gönlü oldukça rahatladı.

Burak gençlerin biriktiği yerde arabasını frenleyip, kapısını öfkeli bir hareketle açtı. Kendisini bekleyenlere aceleci bir lisanla seslendi:

— Biraz daha fazla burada beklerseniz, polisler bu tatlı sahneyi geceden silip alacaklar. Korkarım, merak ve heyecanınız içinizde paslanmış zıpkınlar gibi kalacak... Düello yapılacaksa, arabasına binen beni takip etsin.

Hicret hırs ve ihtiras dolu bir kızdı.

— Tamam, diye gecenin sessizliğini yırttı. Ben daha iyi bir yer biliyorum. Yer seçilecekse herkes beni takip etsin.

Burak bu sözleri olgun bir tavırla karşıladı:

— İstediğiniz yere doğru buyurun. İzinizdeyiz hanımefendi. Yalnız biraz çabuk olun.

Gök kubbe bulut dağlarıyla örülmüştü. Gece iniltili bir sessizlikle hüzünlüydü...

Belgrad ormanlarının sahile bakan yamacında, Hicret arabanın süratini kesip, direksiyonu ormanın kıyısında oldukça müsait bir araziye doğru çevirdi. Peşinden on beş araba direksiyon kırınca, konvoy ahenkli bir biçimde stabilize yola dizildi.

Hafif sahile doğru meyilleşen arazinin, çimli toprağı üzerinde arabaları, daire şeklinde park edip, herkes farlarını açık bıraktı. Otomobillerin lambaları, ortada kalan meydanlığa birbirleriyle kesişen pırıltılar yansıtarak aydınlatıyordu.

Düellonun kuralları belliydi. Hakem seçilen bir kişi üçe kadar sayacak, orta yerde iki delikanlı bıçaksız, tabancasız ve sopasız dövüşeceklerdi...

Düelloya çıkan rakiplerden birisinin dudağından çıkacak olan «pes» kelimesiyle, kavga anında son bulacaktı. Bu söz duyulmadıkça mücadele bitmemiş anlamını taşıyacaktı.

Düelloyu Murat yönetiyordu...

Burak beklenmedik bir soğukkanlılık içerisinde sırtındaki montkomerini soyunup, sakin, usul adımlarla meydanın odak noktasına yürüdü.

Bahadır'ın heyecanı hat safhadaydı. Bütün bunlara rağmen, herkesin favorisi yine Bahadır'dı.

Üzerlerinde müşterek bahis oynama arzusunda bulunan gençler, Burak tarafını tutan kimsenin ortaya çıkmayışından ötürü, bu arzularından mahrum kalmışlardı.

Burak atletik bir yapıya sahipti. Bahadır daha iri kıyım, aynı zamanda eldiven takmış, çetin bir kavgacıydı. Bütün puanları üzerinde toplayışı, elbette tesadüf sayılmazdı...

Mukaddes cılız fısıltılardan tedirgin olmuştu. İffet yanına sokulup, mırıldandı:

— Sence vazgeçirebilmenin hâlâ bir çaresi yok mu?

Mukaddes üzgün bir gönülle, başını olumsuzluk ifade eden bir hareketle oynattı.

Ağabeyisinin huyunu iyi bilirdi. Müdahale etmenin, moral bozukluğundan ileri geçmeyeceğini düşünerek sükûtu tercih etti. Acı bir sonu bekliyor gibi içinde depreşen buruk bir acının çilesini çeke çeke sustu.

Tetiğin çekilişini bekleyen yüreği, tedirgin kuşlar kadar huzursuzdu. Hemen yanı başında duran İffet, gizli bir kumarın heyecanı içinde çırpınışa geçmişti. Daha doğrusu Burak'ın düelloyu kaybedişine gönül vermişti.

Murat, meydanda düşmanca birbirlerine bakan iki arkadaşın üzerinde arama yaptı. İkisinin üzerinde de bir şey bulamayınca, aralarındaki yakınlık mesafesini dengeledi...

Bütün gençlerin merak fışkırtan gözbebekleri, heyecandan değirmen taşları gibi dönerken, Murat'ın dudakları:

— Vur! Emrini verdi.

Bahadır'ın sağ yumruğu öldürücü bir güce sahipti. Mukaddes'in yüzü külleşti, nefesi derinleşti.

Kavga bütün şiddetiyle başlamıştı. Bahadır'ın öfkesi yüreklere dehşet kıvılcımları serpiştiriyor, yumruklarını rastgele savuruyordu... Burak Bahadır'a nispetle soğukkanlılığını muhafaza ederek fırsat kolladı. Kavga tahminlerin üzerine küller dökerek sürüyordu. Yürekleri hoplatırcasına acımasız devam eden düello, korkunçtu. Burak Bahadır'ın suratına sert bir kafa darbesi indirip, peşinden kanları eğreklenerek boynuna doğru akan insanın suratına balyozlaşan yumruklar indirmeye başladı.

Bütün yüzlerde acı acı çizgiler kaynaşırken, Hicret dağların karanlık yamaçlarına içler ürpertici çığlıklar bıraktı:

— Yeteeeer! Bırak artık.

Burak bu ikazlara nispetle daha da acımasız olmuştu. Yumruklarının altında kıvranan rakibine çoğalan bir öfkeyle darbeler indirdi. Oyunun kurallarını ilk defa ihlâl eden Hicret oluyordu.

— Dur! diye savrulan yumruklara mani olmak istedi. Sen de hiç acımak denen bir his yok mu?

Bahadır'ın yüzü artık kan gölüne çevrilmişti, gözleri morarıp kapandı. Boşlukta bir yelpaze gibi sallanmaya başladı. Üst üste gelen darbeler, kızgın delikanlıyı iyice perişan etmişti. Bütün bunlara rağmen «pes» demedi. Fersiz kalan iskelet, çimenlerin üzerine dizlerini bıraktı. Kısa bir süre sonra, toprağın sert yatağına yüzükoyun uzandı.

Burak'ın nefesi de artık kendisini zorlamaya başlamıştı. Ellerini beline destek yapıp, bacaklarını yay gibi gerdirerek, Ba-

hadır'ın başucunda, ayakta durabilmeyi başardı.

Arkadaşları endişe içinde çırpınan kalplerle, Bahadır'ı sırt üstü çevirip, başına üşüştüler. Herkesin tek tesellisi, Bahadır'ın hâlâ nefes alıp vermesiydi...

Hicret Bahadır'ın kandan tanınmaz hale gelen suratına bakarken, huzursuz bir gönülle irkildi. Ellerini yüzüne kapak yapıp, yönünü değişik bu istikamete çevirdi. Mukaddes ağabeyisinin koluna girmiş, kurtuluşunu kutluyor, İffet grubun dışında gönlünün büyük yitiğinden dolayı, yeniden kırılan umutlarının çilesini çekiyordu.

Hicret Burak'a kin dolu gözlerle bakıp kısık, lâkin taşkın bir öfkeyle hitap etti:

— Dur dediğim zaman durmadın. Böylesine bir vahşet manzarasına senin gönlün nasıl tahammül eder?

— Sahneyi sen kurdun... Bizi o kurduğun sahnenin içine başoyuncular olarak sen seçtin. Rolümü başarıyla oynadıysam, seni memnun etmiş olmam lâzımdı.

— Ne kadar da katı bir yüreğin varmış senin.

Burak'ın muhafaza etmek için kendisini zorladığı soğukkanlılık, artık öfke ile yer değiştiriyordu. Beklenmedik anda hırçınlaştı. Sesini oldukça yükselterek bağırdı:

— Kan dökmek istedin. Oysa doyasıya bakamadın. Gönül senindi. Oysa ben seni böylesine zor bir tercihe mecbur ettiğimi hatırlamıyorum.

Hicret alamadığı intikamın duygularını huysuzlaşarak açığa vurdu:

— Artık senden nefret ediyorum. Yarışı kaybettin.

Burak'ın suratında ıstırap çizgileri oynaştı.

— Oyunun kurallarını sen koymuştun. Lâkin hakemi sen olmamalısın. Aynı fırsat onun eline geçse, nefesimi bile keserdi.

— Sen kaybettin, dedim. Senden yaşadıkça nefret edeceğim.

— Arkamda bir düşman, gönlümde kara bir sevda bıraktıktan sonra mı?

— Artık sana işkence etmek bile bana bir zevk olacak.

Burak acı acı gülümsedi.

— Hayatta, denizlerin kopardığı korkunç fırtınaların, beyaz dalgalarını enginlerden seyreder gibi bakma. Onu lütfen sahilden seyretmeye tahammül et. Aksi halde bütün ömrün istikrarsızlık yüzünden heder olup gider.

— Zamanım artık seninle muhatap olmayacak kadar kıymetli.

— Zaman kıymetlidir. Ancak hakikat, zamandan daha da kıymetlidir.

Hicret öfkesinden adeta tenakuza düşmüştü.

— Sana kaybettin, dedim.

— Söz namustur, sözünden dönen de...

— Korkma, namussuzluk desene...

Burak Bahadır'ın başında toplanan arkadaşlarından kimsenin yüzüne bakmadan, kız kardeşinin kolundan sıkıca tutup, çekerek:

— Atla arabana, diye mırıldandı.

Uzaklık

Tabiri caizse, düello acı bir son getirmişti. Hayır, bir kaç sonun üzerine birden mührünü vurdu...

Her şeyden evvel grupları çözülmüştü. Burak hayat dolu dünyasını değiştirmiş, yerine çatık kaşlı, kara düşüncelerin adamı birisi gelmişti. Son günlerde dalgın buhranlar içinde kıvranan bir delikanlı olup çıkmıştı. Her tarafta tek başına dolaşıyor, tek başına geziyor, arabasına binip tehlikeli yolculuklar yapıyordu.

Aslında Hicret, Burak'tan daha farklı bir yapıda düşünülemezdi. Kararsızlık kararları alışının sonunda, hayattan ne aradığını bilmez bir hale gelmişti. Kanlı bir kavganın peşinden, yeniden çekimser bir tavır alışı bütün arkadaşlarını şaşkına döndürmüştü. Bahadır o gece perişan bir halde evlerine getirilmiş, efrat koyu bir teessür içinde aile doktorlarını çağırıp tedaviyi evlerinde yaptırmıştı.

Çektiği acılara rağmen, babasının şikâyet arzularını şiddetle reddetmişti. Aslında acıyan, vücudunun dışında gözle görülen yaraları değildi. Bahadır, gönül oyunu ile fena halde yaralanmıştı. Gözlerini dünyaya yeniden açtığı vakit, kendisine verilen müjdeler, günlerdir bir türlü gerçekleşmiyordu.

Burak, artık kasırgalı bir hayat yaşıyordu...

Bahadır'ın hayatında fırtınalar kopmuştu.

Hicret şekil almamış arzularının akışında çırpınmayı tercih etmiş, İffet'in umut dallarında diriliş soluyan goncalara sam yelleri vurmuş, dördünün de hayat ağacı yara almıştı.

Her biri, iradesini arzularının akışına bırakmış tipik bir neslin modelleriydi. Yirminci asırda, maceraya susamış nefislerin pervanesine takılan insanlık, uçurumların dibine savruluşun adına yaşamak demişti.

Bünyesi mikroplara açık ve mukavemetsiz, en cılız rüzgârların önünde uçuşan yapraklar kadar hayata iğreti tutunmuş bir nesil boy vermişti...

En güçlü beraberlikler yansıtan görüşünün ihtişamı, beklenmedik, cılız bir sarsıntıyla rabıtaları koparmış, viraneleştirmişti.

Bu çözülme gençlerin bünyesinde, içe ve dışa dönük sancıları derinleştirerek geliştirmeye sebep teşkil edip, gençleri azmanlaştırmıştı.

Uzaklık... Bu deyimin hayattaki yeri, oldukça mühimdi. Sevgiliden uzaklık; yarenden uzaklık; anadan, babadan, kardeşten, daha önemlisi maneviyattan uzaklık...

Uzaklık insanı bedene musallat olan kurtlar gibi yiyip, bitirirdi. Bu neslin hayat ağacını kemiren kurtlar, özünü çürütüp, modelini değiştirecekti. Onlara altın devirler vaat edenler ve bunalımı parlak bir hayat diye takdim edenler, şimdi gençliğin ıstırabının nereden kaynaklandığını kendileri bile unutmuş gibi umursamazlardı. Doğrusu bu nesil dinmeyen sancılara gebelik çeken kem talihli insanlardı.

* * *

Gökler duru bir güzellikle yeryüzüne gülümsemekteydi... Havanın harareti arttıkça arttı. Asfaltlar pelteleşmiş, tuzak bataklıklar gibi tekerleklerin altında esneyip duruyorlardı.

Cadde, ne kadar da doluydu. Tıpkı göz kamaştıran ışınların, kristal bir aynada kırılıp, gözbebeklerini yaldızlayarak, geri dönüşü gibi iç açıcıydı.

Süratli akan trafik, birbirine zıt istikamette seyreden vasıtalar, hararetten kaynayan asfaltın üzerinde korkunç bir sahne hazırlıyordu.

Karşıdan karşıya geçebilmek için sabırsızlanan insanlar, ardı arkası kesilmek bilmeyen trafik, kulakları tırmalayan klakson sesleri, birbirini geçebilmek için sollayan sürücüler, hepsi birden yolların üzerinde huzursuzluk tablosu gibi duruyordu.

Burak, bu ahenksiz akışın sıkıntılı yolculuğunu sürdürürken terlemişti.

Önü tıkalı caddenin uzaklarına isteksiz isteksiz baktı. Yüz metre kadar ilerde, ferah bir yola kavuşacaktı. Kafası az önce çıktığı meyhaneden, sıcağın da tesiriyle iyice bunalmıştı. Havanın harareti bir yandan, yüreğinin başında vefasız bir sevdanın attığı düğümler bir yandan efkâr efkâr tüterken, kirpikleri rehavet çöken bedenini zaman zaman uykuya çağırıyordu.

Otuz kırk metre uzaklarda, tıklım tıklım olan Belediye otobüsü yolun sağma çekilip durakta frenledi.

Trafik oldukça gevşemişti. Yol finişe kalkan otolarla yeniden hareket kazandı...

Burak birdenbire toparlanıp vitesini yükseltti, gaza bastı.

Durakta bekleyen Belediye otobüsünü sollayıp, adeta kaportayı yalarcasına geçerken süratini de arttırmıştı.

Ani bir feryat, Burak'ın uykulu gözlerini fal taşı gibi açmaya yeterli gelmişti:

— Aaaaah...

İmam Hatip talebesi genç bir kızın, acı çığlıklarıydı bu, Burak frene oldukça geç dokunmuştu.

Önce arabanın önünde bir hayalet, sonra göklere çekilen bir çığlık, hemen peşinden Burak'ın titrek bakışları önünde korkunç bir dekor kurmuştu. Trafik bir anda durgunlaştı.

Göz bebeklerine düşen, tüyler ürpertici bir sahne, yüreklere ıstırap dolu bir sonu damla damla boşaltacak sindiriyordu.

Burak dehşet verici bir korkuyla, frenleyen arabanın direksiyonuna abanarak, irkildi. Kapının koluna titrek elleriyle çöküp, kendisini şuursuz bir sıçrayışla arabadan dışarıya attı... Tekerlerin altında can çekiştiren genç kıza hüzünle bakarken, korkuyla eğilip acı bir kuvvetle genç kızı tekerlerin altından selâmete çıkarmağa zorladı.

Burak, bir insanın gözler önünde can çekiştirişini hayatında ilk defa seyrediyordu.

Cadde şimdi koyu bir kalabalıkla kaynaşmaktaydı. Burak'ın gözleri nemli, yüreği dinmeyen bir acıyla alış verişe geçmişti.

Etraftan çeşitli sesler yükselmeye başladı.

— Kız hatalıydı.

— Otobüsün önünden birdenbire açığa çıktı.

— Talebeymiş.

Burak'ın yanında frenleyip duran taksi şoförü, kalabalıktaki gürültüleri aştı.

— Durmayın! Kız kan kaybediyor. Hastaneye yetiştirmeli.

Bir iki kişinin yardımıyla can çekiştirmekte olan kızı, arabasının arka kanepesine uzatıp, olay yerinde biriken kadınlardan iki tanesinden yardım istedi.

Çok geçmeden telsizlerle haberleşen ekipler, siren sesleriyle yolları velveleye vere vere hadise yerine ulaştı.

Burak'ın gözleri kızın cılız çırpınışlarına takılmıştı. Okul çantası elinden uzaklara fırlamış, ayakkabıları başka başka yönlere savrulmuştu.

Keşif gelinceye kadar dekor bozulmadı.

Belediye otobüsü içindeki yolcuyu boşaltıp, istop etti. Keşifçiler, hatanın sadece onda beşini Burak'a vermişlerdi. Onda beşi kızın dalgınlığına ve duran otobüsün önünden ani olarak açığa çıkışına isabet ediyordu.

* * *

Her iki eve de şekli şemali birbirinden oldukça ayrı iki haber ulaştı.

— Kızınız trafik kazası geçirdi... Hastanede komada.

— Oğlunuz bir kızı ezdi... Karakolda gözaltında.

Kazazede bir evin tek kızıydı. Yet im büyümüş dul bir kadının fakirhanesini şenlendiren umut dallarıydı. Ana duyar duymaz başı kesik tavuklar gibi çırpınmaya başladı. Gecekondunun içini acı acı feryatlar doldurmaya başlamıştı.

— Şeydaaaa...!

Adı Şeyda idi. Zor geçinen üç beş kuruş yetim aylığı ile büyüyen, hayat dolu bir kızdı. Daha sabahtan okula giderken anasından bir defter parası istemiş, ana darlığın kendisine verdiği öfkeyle itiraz etmiş:

— Yok, demişti.

Okula kalbi kırık, öğretmenine ödev defterini götürememenin üzüntüsü içinde gönlü yaralı gitmişti.

Yokların arasından sızan zayıf bir ışığın umudu etrafında tükenen günlerine, ta gönülden şükrederek yaşayan insanlardı bunlar. Ananın hayat ağacının kökü yeniden baltayı yemişti.

Hastaneye geldiğinde zıpkın yemiş balıklar gibi titriyordu. Kızını kanlar içinde görünce yüreği burkuldu. Gözleri boşalan yaşlardan ışıklarını bile yitirmişti. Salonun mermer zemini üzerine acı bir çığlık atarak pelte pelte yığılıp kaldı:

— Yavruuum!

Ne var ki, Şeyda, artık dünyaya bir daha gülemeyecekti.

* * *

Burak aynı gün suçüstü mahkemesinde tutuklandı. Hapishane yaralı gönlüne cehennem kuyularından bir kuyu olmuştu.

Nine üzgün, ana endişeli, baba perişandı... Mukaddes, ağabeyisi tutukevine gönderilirken bileklerindeki kelepçelere baka baka ağladı.

Nineyi mahkemeye götüren bile olmamıştı. Yaşlı kadın belki de hayatta kendisini en yalnız hissettiği günleri yaşıyordu.

Hepsi üzgündü. Ancak, bütün üzüntüler bir araya toplansa, hiç birisi Burak'ın yaralı duygularına eş, acı çekmiş sayılamazdı.

Vicdan azabı, çilelerin en katmerlisini Burak'ın beynine işlemişti. Otursa, kalksa, konuşsa, hatta gözlerini kapayıp uykuya bile varsa, Şeyda'nın can verişi bir türlü gözlerinin önünden gitmiyordu. Hapishaneye gelen gazetelerden genç kızın ölüm haberini öğrenince, bir yürek dolusu gözyaşı dökmüştü. Resmini gazetenin sahifesinden kesip, hapishane yapısı işlemeli bir çerçeveye intizamlı bir şekilde raptetti...

Kendisini dünyaya sığdıramayan delikanlı, şimdi hapishanenin havasız, rutubet kokan koğuşuna ister istemez sığdırmaya çalışıyordu.

* * *

Günleri, zor şartlar altında geçmişti. Bu gün hapishanede tükenen yirmi üçüncü gününü yaşıyordu.

Ranzanın başucuna astığı çerçeveli resim, vicdan azabını her gün biraz daha besleyip, geliştirdi.

Bu dar dünyanın içinde henüz yirmilerinde seyreden bir genç ona sahip çıkmıştı. Burak şiddetli yalnızlık hissedip, bunaldığı günlerinde, kendisini manen besleyip, çaplı biçimde moral veren gence muhabbet beslemiş, ısınmıştı.

Adı Hakan'dı. Yalansız, dürüst davranışlı, samimi bir gençti. Boş zamanlarını ibadetle değerlendirir, bozuk sohbet edilen yerlerden kalkıp uzaklaşırdı.

Burak, son günlerde bütün kederlerini unutmuş, adeta adım adım onu izliyordu, İslam'ı hayatına uygulayışı oldukça mükemmeldi... İçinde biriken bütün tereddütleri ona açmış, karşılığında ispat istemişti. Delikanlı gücünün yettiği nispetle Burak'ı tatmine çalışıyordu. Aslında iz bırakmıştı. Yirminci asrın incelemeden kaçan, araştıramadığı halde, malumatı olmadığı

en mukaddes değerlere bile, inkârcılık mührünün kirli damgasını vuran neferlerinin kafasında iz bırakmıştı.

Ufkunda açtığı küçük bir pencereden, gerçeklerin engin havasını seyrettirebiliyordu.

Burak arkadaşını dinledikçe, içinde dipsiz bir boşluğun hâkimiyetini sezdi. «Meğer insanın en noksan tarafı, araştırmadan âlim kesilmekmiş,» diye yürekli itiraflarda bile bulundu.

Gözler kâinat kitabını okuyacak, ondan hikmetler alacaktı. Esmâ-ül Hüsna'nın vurduğu mührün sırrını, demet demet araladıkça gelişecek ve çalınacak kapının tek olduğunu insanoğlu bilecekti.

Burak, yalnız kaldıkça hep bunları tefekkür etti. Hakan'ın dinî bir sohbette yakalanıp, tutuklanışı onu çok duygulandırmış, hatta anlatılan hadise garibine bile gitmişti.

* * *

Hakan'ın tahliye kararı, Burak'ı sevindireceği yerde üzmüştü. Sadık bir dosttan, gerçek bir hocadan ayrılıyordu...

Yalnızlığı arttı. İçerinin havası onu daha çok sıkmaya başlamıştı. Hakan'ın kendisine armağanı olan üç - beş kitabın üzerine kapanıp, bıkıp usanmaksızın okudu.

Az günde çok şey öğrenmişti. Bu gün içeride bir ay on üçüncü gününü doldurmuştu.

Umutlu bir mahkemenin önüne çıkmanın heyecanı içinde, gardiyanın açtığı kapıdan çıktı.

Şeyda'nın anası kan bedelini almış, şikâyetinden vazgeçirilmişti. Bir amme davasıydı sürüp giden.

Burak avukatın tahliye teklifi üzerine, mahkemece serbest bırakıldı. Son duruşmaya ninesi bile gelmişti... Kararın sonunda koğuştaki eşyalarını alıp, duvardaki resmi yerinden indirip, valizine koydu. Artık hürdü. Adalet yakasını bırakmıştı ama vicdanındaki mahkeme onu tutuklu olarak yargılamasını sürdürüyordu. Olay hayatının akışını değiştirebilecek kadar güçlüydü. Eski arkadaşlarından kimse ziyaretine bile gelmemişti. Mukaddes'in verdiği haber, yüreğinde yiv yiv derinleşen bir burgu gibi işledi. Hicret Amerika'ya ihtisas yapmaya gitmişti. Bu hadise, dünyasında yeni yeni gedikler açmaya başladı...

Gökyüzünde duru bir mavilik hâkimdi... Ilgıt, ılgıt esen güney rüzgârları, muhabbetle insanın tenini okşuyor, nefeslere ferahlık dağıtıyordu.

Burak artık hürdü. Babası, annesi, ninesi, kız kardeşi bütün aile onu tutukevinin bahçesinde bekliyorlardı.

Esaretin kırılan çemberi, Burak'ı fazla sevindirmemişe benziyordu. Benzinden, ezik duygularının suratında döktüğü hüzün nakışlarından anlaşıldığı gibi, o artık vicdanında tutsak yaşayacağa benziyordu. Boynuna hasretle sarılan ninesinin elini, sonra yüzlerini öptü. O hassas ve kendisine özgü titreyişiyle uzaya uzaya çıkan:

— Geçmiş olsun lâfzına, acı bir tebessümle kısaca karşılık verdi:

— Sağ ol!

Ana boynuna sarıldı. Yanaklarından hasretle öptü. Baba ve kız kardeşi Burak'ın hürriyete atılan adımlarını koyu bir sevinç taassubu içinde kutladılar.

İçine sinen acının dış dünyasına düşen gölgesi, koyu bir yas tabakası gibi ortadaydı...

Daha arabaya binmeden, babasına kederli bir sesle soru açtı:

— Baba.

— Efendim.

— Yanılmıyorsam, o kızı mezara defnederlerken orada bulunduğunu söylemiştin...

— Doğru.

— Beni eve uğramazdan önce oraya götürebilir misin?

Baba hayretle sordu:

— Ne yapacaksın orda?

— Ziyaret etmek istiyorum.

Baba, kısa, derin bir düşüncenin peşinden:

— Olur, dedi.

* * *

Artık araba bile kullanmıyordu. Dünyadan eskisi kadar tat almıyordu. Hayatın birkaç sillesini birlikte yemişti. Bu yüzden olmalı ki, dünyanın aldatıcı penceresinden bazılarını aralamak için çırpınıyordu. Aslında hâlâ hadiseleri, puslu bir gözlüğün camından seyrediyordu.

Debdebeli hayat onu sıkmıştı. Florya'daki köşkten ninesini de alıp, Harem'deki ahşap evde kalmayı denedi.

Aşı yapılan fidanlara birlikte su verip, akşam denize kızıl oklarını batıra batıra silinen güneşi, yine birlikte seyrettiler.

Fidanlar artık yaprak açmış, oldukça semizleşmişlerdi. Nine umutlandı. Titrek elleriyle körpe dalların tomurcuklarından okşaya, okşaya onları sevdi...

İki sıkıntı bir yüreğe çok gelmişti. Harem'in tepesinde Marmara'nın sularını seyrederken:

— Gidelim, dedi.

— Neden gidiyor muşuz? Kaç gündür hayatımın en mesut günlerini yaşıyordum.

— Dönüşte yine geliriz.

— Nereye gidiyorsun ki, dönüşte yine geliriz dedin?...

Burak, kararlılık dolu bir çehreyle:

— Amerika, diye mırıldandı.

— Ne var oralarda?

— Nine, doğrusunu istersen unutamadım.

— Neyi?

— Senin o heykeltıraş kızı...

* * *

Baba Burak'ın teklifini önce şiddetle reddetti. Mukaddes'te devreye girince, iki kardeşin seyahat arzuları, ailenin itiraz direncini düşürdü.

Aile Burak'ın geçirdiği bunalımın, beşerî bir aşka dayandığını keşfetmişti. Mahallenin Eczacılık okulunu bitiren güzel kızı İffet'i Burak'a teklif etmelerine rağmen;

— Umutlarımı tamamen yitirdiğim an, başka seçeneğim yok, diye cevap verdi.

O halde her şey Amerika dönüşüne bağlıydı. Ve baba artık itiraz edemedi.

Amerika...

Kristof Kolomb'un bulduğu ve Amergo Vespucçi'nin adını verdiği yeni dünya... Amerika...

Hicret, dünya medeniyetinin buluştuğu bu yerde, daha evvel hülyalarında besleyip büyüttüğü ne varsa, derin bir sükûtu hayalle, hepsini birer birer silip süpürmeye başlamıştı.

Çağdaş denilen insanların hayallerinde devleşen memleket, Hicret'in sinesinde hüzün meyveleri vermekten ileriye geçememişti.

İngilizcesi hiçte fena sayılmazdı. Bu yüzden lisan bakımından sıkıntı çekmedi. Düşündüklerini, duyduklarını muhatabı olanlara rahatlıkla iletebiliyordu.

Yeni dünyada yeni simalar tanımıştı. Eğlence yerlerinde, gezintilerde aralarına yeni katıldığı insanların dünyasına rahat bir gönülle ayak uydurmayı başarabilmişti.

Edindiği arkadaşları onu, o da arkadaşlarını sevmişti. Henüz Amerika'ya gelişinin on beşinci günlerini yaşıyordu. Beklemediği zamanda yeni edindiği arkadaşlarla aralarında dev bir uçurum çıkmıştı. Bu hal gönlünde muhabbet filizleri halinde yeşeren sade ve saf duygularının üzerine bir mangal, kor ateşi boca etmiş, bütün benliğini sarsmıştı.

Bugün tatildi. Tek başına kaldığı odasında canı sıkılmıştı.

Penceresinin açık camından dışarıya hasretle baktı. Washington sokakları İstanbul'dan oldukça farklıydı... Örfler, adetler her şey Hicret'in gözlerinde yadırganacak bir manzaraya dönüşmüştü. Sılaya hasret tüten bakışları Washington sokaklarında aşina bir çehrenin olmayışına dikkatini çekti. Artık İstanbul hülyalarında emsalsiz bir tablo gibi canlılığını koruyordu. Arkadaşları, yakınları ruhuna nurdan bir meşale gibi sinen lehçesi... Hatta kızdığı bazı hadiselere bile özlem duymaya başlamıştı. Günde beş defa İstanbul'un ufuklarını kuşatan Ezan seslerine artık muhabbet beslemekteydi.

İçindeki sıkıntıyı dağıtabilmek için, hazırlanıp sokağa çıktı. Caddenin kenarından usul adımlarla yürüyüp geçiyordu.

Birden gözleri aşinası olduğu bir çehreye ilişti. Dudaklarının arasından cılız, kısık bir ses:

— Meriiii... diye fısıltı halinde döküldü.

Daha geldiği ilk günlerde arkadaş olmuşlardı. Yanında, tavırlarından anne, baba ve kardeşleri olduğu anlaşılan simalar vardı. Bir baloya, ya da merasime gidiyorlar gibi giyinmişlerdi... Meri birlikte yürüdüğü insanların yanlarından müsaade isteyerek ayrılıp, Hicret'in yanına koştu.

Duru bir yüz, şen bir lehçe ile Hicret'i selamladı.

Hicret, sarı uzun saçlı, minyon çehreli kıza muhabbet dolu pırıltılarla baktı.

Meri aceleci bir gönülle sordu:

— Nereye?...

— Şöyle bir dolaşmak için çıkmıştım. Ya siz?..

Meri garip bir tavırla Hicret'in gözlerinin içine bön bön baktı. Yüzündeki soğukluk, bakışlarındaki hoşnutsuzluk vardı.

Hicret'i adeta rahatsız edecek kadar ölçüsüzdü.

— Kiliseye, diye fısıltı halinde konuştu. Bugün pazar...

Hicret'in beyninde acımasızca çakan ilk şimşekti bu... Meri'nin bakışlarındaki sırrı çözmüş gibi sarsıldı. Hicret, Hıristiyan değildi. Bu yeni dünyasında edindiği arkadaşları ile arasında korkunç bir uçurum olarak karşısına daha yeni çıkıyordu.

Şaşkın kız, titrek bir sesle sükûtu bozdu:

— Ailece mi?

— Evet... Hepimiz.

Soğuyan çehresinde yapmacık bir tebessüm belirtisiyle sordu:

— Siz de bizimle gelmez miydiniz?

Hicret, bir emri vaki karşısında çırpındı:

— Şey diye kekeledi. Kelimenin tam anlamıyla bocaladı. Derin bir kararsızlık içinde kıvranırken:

— Siz gidin dedi. Başka işlerim var da...

— Yalnızsın, hiç değilse sıkılmazsın.

— Anneniz, babanız var.

Meri:

— Olsun diye ısrarını sürdürdü. Onlar da gelişine sevineceklerdir.

Tereddütlü pırıltılar yansıtan gözlerle arkadaşının yüzüne hüzünle baktı:

— Ben orada ne yapılır hiç bilmem ki.

Meri gerçekten hayretler içinde kalmıştı:

— Yani sen hayatında hiç ibadet etmedin mi?

Rahatsız bir gönülle:

— Hayır, diye inledi.

— Hiç bir dine mensup değil misin yoksa?

— Müslümanım.

— Müslümanların da inançlarına göre ibadet tarzları yok mu?

— Var elbette...

— O zaman sen İslam'ı da benimsememiş olmalısın.

Çaresiz çocuklar gibi dudak büktü. Meri garip pırıltılarla Hicret'i süzerken davranışların da büyüklük kompleksi yansımaktaydı:

— Dinle dinsizlik arasında kalmış ilk arkadaşımsın, diye acındı. Doğrusu hayatımda karşılaşmadığım en garip olay bu.

Emri vaki tüten bir hitapla üsteledi:

— Yürü bakalım gidiyoruz. İslam'da bulamadığını bakarsın kilisede bulup mutlu olursun..

Meri, Hicret'in hayatında mühim bir boşluk keşfetmişti. Anında değerlendirmeyi tercih etti.

Meri'nin ailesi cadde kenarında durmuş kızlarının gelmelerini beklerlerken, Hicret, mahcup bir çehreyle aralarına katıldı.

Yol üstündeki kısa bir tanışma merasiminin peşinden, birlikte yürümeye başladılar.

Civardaki kilisenin kulesinden çan sesleri titreşerek yükselmeye başlamıştı. Kilisenin bahçesinde küçük küçük kızlar çiçek satıyorlar, ortalıkta geniş çapta bir kaynaşma vardı.

Hicret'in, aralarına karıştığı insanların yanında kederi hissedilir derecede yüksekti. Bu halini dış dünyasından gizlemeye çalışmasına rağmen, gözlerden kaçmayacak kadar hissedilir durum arz etmekteydi. Kilisenin kapısından içeriye adımlarını atarken, kalbi sebebini şu anda hissedemediği bir ürpertiyle burkuldu.

Papaz ayinden hemen sonra meydanı gösterip, nasihat etti.

İbadetlerini yapmışlar, papaz duasını da bitirmişti. Daha sonra papaz kiliseye gelen bütün mensupları dans edip eğlenecekleri bir salona aldı.

Caz, hareketli bir parça tutturmuş, dans edenler çılgınca eğleniyordu. Hiç bir Müslümanın hoşuna gitmeyecek bu sahne onlar için normal şeydi. Dans, içki Hristiyanların dinlerine aykırı olmadığı için, onlar böyle yaşıyordu.

Fakat Hicret derinleşen bir nefes, boğucu bir heyecanla tenha bir köşeye kendisini çekmeyi zor başarabildi.

Rezalete alkış tutan papazın, eğlenenleri loş bir ışığın altında seyrettikçe zevkten dört köşe olduğunu gören Hicret, kederden boğulur gibi olmuştu.

Papaz sevinçliydi... Bu kalabalığı kilisede toplamıştı, işte şimdi onun zaferini kutluyordu.

Hicret, dar görüşünün çerçevesinde çok önemli bir soru sıkıştırdı:

«İbadetteki gaye, sadece kiliseye gelmekse...?»

Oysa Hicret, dine uymayan hayatıyla, ibadetlerin Allah'ın rızasını kazanmak ve ahlâklı yaşamak olduğunu biliyordu. Bu çatının altında tezgâhlanan sahnenin, haram işler olduğunun idrakindeydi.

Din, ahlâksızlıkların bütününü reddedip, hayallerden bile bu türlü rezaletleri uzak tutmayı başarmıştı.

Tereddüt dolu kafasında soru üstüne sorular gelişirken, din adına yapılan dinsizlikleri utanarak seyreden gözleriyle kınadı.

* * *

Akşamın karanlıkları şehrin üzerine çöreklenmiş, her nedense sokak lâmbaları hâlâ yanmamıştı. Bulutlar öylesine koyulaşmıştı ki, ister istemez insanın içine buruk bir kasvet çöküp kalıyordu.

Yine odasına çekilmiş, pencerenin önünden pırıltılarla kararan dünyayı seyre dalmıştı. Toprağa ince ince sızan yağmurlar hüznünü arttırmış olsa ki, benzi solgun bakışları titrekti.

Derinleşen bir düşünce yeni dünya ile eski dünyasının arasındaki, kıyaslamayı yapıyordu. Hayatta inanç dünyasındaki yerini alamamanın çilesini çekmekteydi. Daha doğrusu bir tercih arifesinde bulunuyordu.

Hıristiyanlığın nahoş yanlarını eleştirirken, nüfus cüzdanındaki «İslam» kelimesine dikkatlerini çekti. Bu konunun derinliklerine aklı ermediği için onu şimdilik bir köşeye bırakmayı uygun bulmuştu.

Son günlerde çok kilise gezmişti. Hususen merkez kiliselere iki büklüm yaşlanmış insanlar giderlerken, ücra köşedeki kiliseler gençlerle dolup taşmaktaydı, Hicret'in garibine giden tespitler kafasını allak bullak edip bırakmıştı. Kiliselerde papaz vaz-ı nasihat ederken, gençler umumiyetle kendi alemlerini yapıyorlardı.

Kimi eroin kullanırken, kimisi hayal âlemlerinde dolaşa-

bilmek için hap alıyor, afyon kullanıyordu... Üstelik bu kapıdan içeri girenlerin hepsi de ibadet etmek için kiliseye gelmiş oluyorlardı.

Hicret dar görüşlerinin gezintisinde XV. yüzyılın dinde yenilik ilkelerini hatırlayıp, Osmanlıların dejenerasyona maruz kaldıkları devirleri mütalaa etmeye çabaladı.

Tıpkı denize gömülmek üzere olan kara parçalarının dünyaya son kez arz-ı endam edişi gibi okuduğu her şey gözlerinin önünde sahneleşip kayboldu.

Son zamanlarda ailelerin dengesiyle birlikte, fertlerin iffet ve namus anlayışları da peyderpey bozulmaya başlamıştı.

Dünya yeniden korkunç bir uçurumun dibine doğru çekilirken, kiliseler bu korkunç akışa mani olmak yerine, farkında olmadan hızlandırılmasını bile sağlıyordu.

Hicret boğucu bir tefekkürün derinliklerinde işte bunları seyredebiliyordu.

Yarın günlerden pazardı. Artık kesin kararını vermiş aradığını bulamadığı kiliselere bir daha gitmeyecekti.

Yapı itibarı ile korkunç bir gurura sahipti. Ayrı dünyaların insanları tarafından en zayıf noktasından yakalanışı, hissiyatını fena halde ezmiş, gururunu korkunç bir şekilde hırpalamıştı. Bu hali Hicret'i özüne yönelişe doğru zorlamaktaydı. Ne var ki imkânsızlıklar karşısında her gün biraz daha eriyor, endişesi gittikçe erişilmez boyutlara doğru ulaşıyordu...

Aslına dönebilmek için çırpınan gönlü, ömrünün en büyük yitiğini bulmak için zorlamaktaydı.

Gece odasını loş ışıklarla aydınlatan ampule mahzun pırıltılarla bakıp, masasının başına geçti. Bütün benliği efkar do-

luydu. Hüzünlü bir çehreyle sumenin arasından kâğıt çıkarıp, kalemi kılıfından çekti.

Amerika'dan sılaya sitem yüklü satırlar sıralamaya başlamıştı. Muhatap olarak Eczacılık Okulu son sınıfında okuyan arkadaşı İffet'i hatırlamıştı.

İnsanlardaki en büyük noksanlığın araştırmadan kaçış yolu olduğunun daha yeni yeni idrakindeydi.

Dünyayı bir uçtan bir uca kat ederek, kendisini buralara kadar getiren hülyalarının üzerine koyu gölgeler düşmüştü...

Güzel sanatlar üzerine ihtisas yapıp memleketine büyük bir isim, şöhret olarak dönecekti. İçinde mesleğine karşı bir soğukluk, geniş ölçüde bir vurdumduymazlık başlamıştı. Üzerine nakış nakış emekler döktüğü bronş heykelini artık hoyrat duygularla seyretmeye başladı. Yeni yeni çırpınışlarla açıldığı okyanusların sularında, ya boğulacak ya da kurtuluşa yelken açan gönlü gerçeği bulacaktı. Artık, boş vakitlerinde lüzumsuz eğlenceler bile onu sıkmaya başlamıştı.

İlk haftalar, Meri'yi kırmadan başından savmayı başarmıştı. Artık kiliseye de gitmiyordu. Arkadaşlarının zaman zaman ısrarları üzerine açık bir yürekle, itirafta bulunup:

— Ben Müslümanım kiliseye gidemem diyebildi. Eski arkadaşlarıyla kesif bir görüş ayrılığı yüzünden, aralarında ciddi münakaşalar başlamıştı.

Bir zaman ardı arkası gelmek bilmeyen soruların ağırlığı altında kıvrandı. Henüz inanıp benimsemeye çalıştığı dinin, isminin dışında fazla bir malumatı bulunmadığı sebebiyle izahat vermekten çekiniyor, yüzlerinde koyu bir hüzün tabakası tesirini sürdürdükçe, çoğu kez susmayı tercih ediyordu.

Malumat için ısrarlı sorulara cevap beklendiğinde, mağrur

bir tebessümle gülümsüyor, zaman zaman buruk bir acı, iç dünyasında fırtınalar kopartacak kadar derinleşiyordu.

Sinesine burgu gibi işleyen acılar tesirini artırdıkça, hep tenhaları tercih etmek zorunda kalıyordu. Aslında bu direniş hiç farkında bile olmaksızın Hicret'i asıl kimliğine adım adım yaklaştırıyor içindeki hasreti her saniye biraz daha besleyip büyütüyordu.

* * *

Bugün çok sevinçli bir hali vardı. Vatanından istediği kitapların hepsi de gelmişti...

Daha koliyi kargodan alır almaz, yüreği koyu bir heyecanla çırpınmaya başladı.

İkamet ettiği yurda, nefes nefese gelip titrek parmaklarıyla kapının kilidini açtı.

Masasının üzerine bıraktığı koliyi, telaş içinde açıp, kitapların açığa çıkan kapaklarına özlemle baktı.

En çok dikkatini çeken, Hıristiyan âlemini eleştiren bir kitap olmuştu. İnsanlar acıların en çetinini yenildikleri için çekerlerdi. Hicret bu hali yeterinden de fazla duymuştu. Artık o da araştırıp kendisini ezercesine eleştiren arkadaşlarıyla münazaraya hazırlanacaktı...

* * *

Günler var ki, kapanıp kaldığı odasından çok seyrek olarak dışarıya çıkabildi. Kitapların arasına gömülüp kalmıştı. Okudukça ufku açılıyor, bir şeyler öğrendikçe hayretler içinde kalıyordu.

On birinci yüzyılda orijinali tamamen ortadan çekilip, beşerin kaleminin kıvraklığına terkedilen İncil ve Tevrat yine aslından uzak düzmecelerle sahnedeydi.

İncil ve Tevrat'ın asılları mukaddesti... İsa (A.S.), Musa (A.S.) şüphesiz Allah (C.C.)'nun elçileriydi. İncil'in ve Tevrat'ın ipini bırakan insanlık, Mukaddes kitabın çizgisi dışına çıkmış, nefislerinin istediği rahatlığın bataklığına doğru sorumsuzca akmaya başlamıştı. Ve Kitabın aslından sapanların çılgınca günaha koşmalarına KUR'AN-I Hâkim yetişmişti.

Bütün dünya insanının ufkuna yeniden kurtuluş meşalesini yakmıştı. Hicret, elindeki kitabı açıp, on beşinci yüzyılın rönesansına göz gezdirdi.

İlmin galebe çalışıyla Hıristiyanlık ve ruhbanlık hâkimiyeti yıkılmıştı. Elindeki kitabı irdeledikçe içinden bir ürpertinin fırtınası tuğyana yeltenir gibi oldu.

Acaba İslâm dünyasında böyle bir şey vuku bulmuş muydu...? Hicret, günlerdir kendisini sıkıştıran arkadaşları için, gayretli bir seminer hazırlığına girişmişti.

Bir yönüyle Avrupa, kilise hâkimiyetiyle fertlerinin üzerine ağır, çekilmez vergileri amansız şekilde yüklemiş bulunmaktaydı. Kiliselerin, gün be gün değişen kanunları karşısında, teokratik bir sistem eşliğinde ruhani reislerin içtihat ettiği kanunlarla, fertler tedirgin edilmiş, bitap düşmüşlerdi.. Açlık, yokluk ve huzursuzlukların feryadı ayyuka çıkmıştı. Daha da ötesi ciddi bir ilim düşmanlığı başlatılmıştı. Hristiyan âleminde tam anlamıyla, kimse ilim adına cüret gösteremediği devrini yaşamaktaydı... Keşifler, buluşlar ve icatların ağzına kiliseler tarafından paslı kilitler vurularak, ilim susturulmuştu. Kimse kalkıp ben mikroskop icat ettim, ya da laboratuvarımda insanların kanlarını emen mikrobun ilacını buldum, cüzzamın

veremin ilacını keşfettim diyemiyordu. Galilla, dünya dönüyor dediğinde, mahkeme huzurunda buluşundan dolayı gözleri çıkarılmaya mahkûm edilmişti.

Gözleri tek şartla kendisine bağışlanabilecekti. Mahkeme başkanı kendisine acıyıp:

— Şu yersiz iddiandan vaz geç, gözlerinin sahibi ol, demişti.

Galilla buruk bir acıyla gülümsemiş, sonunda:

— Vazgeçtim demişti. Dünya dönmüyor...

Hayretle yüzüne bakanlara:

— Ben dönmüyor diyorum, ama dünya yine de dönüyor diye mırıldanarak mahkemeden çıkıp gitmişti.

Aslında Galilla yeni bir şey bulmamıştı. On dört yüzyıl önce Allah (C.C.) İslam, peygamberi aracılığıyla Kur'an-ı Kerim'de apaçık bildirmişti.

«Biz Dünyayı ve yıldızları birbiri ve mihveri etrafında döner şekilde yarattık...»

İslam âlemindeki bu gerçeklere rağmen, batı Hıristiyan âleminde kilisenin uhdesinde ne varsa yerli, ya da yersiz, aslı olsun ya da olmasın herkes ona uymaya mecbur edilmişti.

Bir taraftan hususen fakirlerin ezildiği, öte yandan kadınların hukukunun tanınmayışı, hatta kadının canı var mıdır? İns midir yoksa cin midir diye tartışılmasının yapıldığı Avrupa, elbette huzursuzluk içinde olacaktı.

Büyük iş yerlerinde kadınlar yarım ücretle çalıştırılıyor, bütün sıkıntıların arkasında kilisenin ve dinin bulunmasına karşı, halkla kilise bir küskünlük havasına giriyordu... Gün geldi ilmin galebesiyle kiliseye ait ne varsa, acımadan yıkılıp tarumar

edildi. İncil, yeniden idam sehpasına çekiliyordu. Aileyi kilise tanzim etmekteydi, izdivacı kilise tayin ediyordu. İncil'e göre delikanlı bir kızın yanına ya sokulur ya da sokulamaz... Üniversitenin bahçesinde kumrular gibi gezebilir, ya da gezemez... Açık saçık bir kızın delikanlılarla gezmesi düpedüz ahlâksızlıktır, İncil önce böyle diyordu. Diyordu ama bunların hepsi kiliseden çıktığı için, ilmin de kiliseye galebe çalması sebebiyle, kilisenin sözleri artık geçmez oluyordu.

Kilise zor durumda kalmış, eziliyordu. Bu cenderenin altında kilise can çekiştirirken din, bir buğday tanesi gibi değirmen taşlarının altında öğütülürken, ahlâkın bütün prensipleri ve değerleri de aynı değirmen taşlarının altında ezilmeye başlamıştı.

Avrupa'da patlatılan bir bomba, Hiroşima'nın üzerine bırakılmış atom gibi devreyi tamamladı.

Sadece bununla kalmayacaktı. Radyoaktif tesiri bütün dünyayı saracak, her tarafı etkisi altında sallayacaktı.

İlahi dinler, Peygamberleriyle gelir, yine aynı peygamberin zamanında tamamlanırdı. Dinde reform, yeniden bir din getirmiş gibi büyük bir yanlışlığa sahne oldu.

Din, güçlü kalemlerin yarışmaya tabi tutularak yazdıkları iki bin kitap arasından seçilecek eserle noktalanırsa, elbette hiç bir zaman orijinalitesini bir daha bulamayacaktı.

Öyle ise İncil ve Tevrat batıl olmuştu. Aslından saptırılmış, İlahi emirler beşerin ilhamına bırakılmıştı. Nefislerin rahatlığa kavuşmasına ve sonsuz ihtiraslarına yaman bir kapı açılmıştı...

Öyle ise beşerin yazdığı kitabın eğlencelere köprü kurması, ilahî emirlere kulak tıkayıp, şaşkınlıklara kucak açma özelliğini taşıması normaldi.

Kiliseler İncil'i emrolunduğu gibi hayatlarına uygulasalardı, belki de bu yanlışlık tersyüz edilmiş haliyle revaç bulamazdı.

Allah (C.C.) kullarına zulmü reva görmemişti. Fakiri, dulu, yetimi, zayıfı ezmeye müsaade etmiyordu. Oysa kiliseler emredildiği gibi hükmetmeyi unutmuşlar, ya da adaleti yitirmişlerdi...

* * *

Hicret uzun bir gece, mütalaalarını böylece sürdürdü. Şimdi aklında kımıldayan bir tereddüt damlacığı, okyanusların amansız çalkantılarına dönmüştü. Acaba İslam aleminde de, Din ilme galebe çalmış mıydı?.. Bu perişanlıklar, insanlığın bu âlemde dini karşısına alışları, böyle bir sebebe mi muhatap olmuştu... Kadın İslam dünyasında da yarım insan mı sayılmıştı... Yoksa bu illerde de kadın yarım ücretle köle gibi çalıştırılmış mıydı?

Yeniden Hıristiyan âlemine döndü. Çocukları kreşlerde ana şefkatinden uzak, biraz daha büyümüşleri evlerin ıssız odalarına sokakların karmaşık ortamına terkedilmiş elbette ıstırap notalı bir neslin geleceği muhakkaktı. İslam dini kadına tam hürriyetini verdiği halde, Avrupa yarım insan sayarak kadına oyun oynamıştı. İslam devletlerinin bütün idarecileri Hakkın karşısında dize gelmişlerdi.

Haksızlığını söyleyeni bulunca, kendisinin vatandaşla mahkeme karşısında eşit biçimde yargılanma büyüklüğünü gösterebilmişti. Fatih Sultan Mehmet Hızır Çelebi'nin eline ayağına kapanmıştı.

Başka bir hükümdar, İmam Nevevi'nin eline kapanmıştı. Hazreti Ömer Yahudi ile mahkeme olmuş, Hazreti Ali yine bir

Yahudi vatandaşıyla adalet önünde yargılanmıştı. Ve Müslüman hayatına uyguladığı İslam'ın ilahi emirleri karşısında daima dize gelmişti... Dinin hâkimiyetinden, kimsenin küsmeye hakkı olmamıştı.

Kadınların yaratılıştaki hukukuna tecavüz edilmemişti. Kadın evinin süsü, Allah'ın erkeğe mukaddes emaneti olarak, alâka görmüştü.

Kitabı okudukça İslam'ın adil bir din, İlahi bir emir olduğuna inandı.

Gece, artık tükenmeye başlamış uyku gözlerini süzmekteydi. Usulca yerinden doğrulup, yatağına doğru yürümeye başladı.

Uzun zamandır bıkmadan odasının sessizliğini sokaklara tercih etti. Şevk ve iştahla Dinini inceliyordu. Kur'an biç bir değişikliğe uğramamış, tek harfini bile oynatmaya kimsenin gücü yetmemişti. Kafasına hançer gibi saplanan sorulardan mustarip kalıyordu.

Öyle ise Kur'an neden rafa kaldırılmıştı...? Hicret, İslam ülkesinde yetişmesine karşı İslam'a neden yabancı kalmıştı... Anası ya da babası mı...? Sokaklarda isyan bayrağını çekerek gezen ahlâk kurallarından bigâne kalan nesil mi?

Kafasında oluşan sorulara cevaplar aradı. Hıristiyan âlemindekiler, akın akın kiliselerine giderlerken, Hicret kendi yurdunda Camisine gidenlere alnı secdelilere hiç çekinmeden gericiler yobazlar diyerek onları horlamıştı. Öz vicdanından fışkıran isyanıyla tanımadığı insanlara bu kirli damgayı gönül üzüntüsü duymadan vurmuştu.

Kim bilir belki de gönlündeki çağdaş tutkusuyla Amerika'-

ya kadar gelmiş, çağların ilerisinde denilen bu dünyayı bütün boyutlarıyla incelemeye tabi tutmuştu. Artık abartılan insanları dört dörtlük bir şiir gibi ezberlemişti. Şimdi onları yeriyor, çok gerilerde ve noksan buluyordu.

Kâinatın sahibine muhabbet ve huşu içinde gidilecek düz yolun çizgisini keşfetmiş adım adım ilerlemekteydi. Cilt cilt kitaplar okuyup inceledi. Kitaplarda, kilisenin sultasında sıkışan Hıristiyan âleminden, İslamiyet'i çok çok farklı bulmuştu.

Böyle bir cenderede sıkışmışlık yoktu. İhmal vardı, öldürücü kaskatı bir ihmal... Nefislerin rahatlığa karşı olan zaafı ve bunun ötelerinde, dış âlemlerin fitne parmakları oynamıştı. Kafalara ekilen tereddüt tohumlarının saf zihinlerde dirilişi yıkılış saikasına alkış tutmuştu.

İslam illerinde kurulan çirkin oyunlar, çözülmeleri hızlandırmış ahlâk kalasının bozguna uğrayışı, Müslümanları Avrupa insanına çağdaş yapmaya zorlamıştı. İslam illerinde küfür rüzgârları şiddetli esmiş, geniş çapta hasara yol açmıştı.

Artık, gelenler gelmişlerdi gece baskınlarıyla. Değirmen taşlarının altında Hıristiyanlığın ezildiği gibi, Batı'dan esen rüzgârlar, İslam âleminin örfünü âdetini ve inancını tedricen ezme eylemine girişmişlerdi...

Ezilen değerler arasında nefsinin akışına sevdalı kadınların namusu, havai ailelerin sorumsuzca sokaklara salıverdikleri kızlarının iffetleri ezilmeye başlamıştı.

Bir moda fırtınasıyla elbiselerin etekleri, Çarşafların Cilbabı kuaförlere açılıp, başlarının örtüleri ezildi. Ve bütün bozuluşların merasında Hazreti Kur'an —haşa— terkedilip rafa kondu.

Şimdi, yaban illerinde dinini bilmediği için çırpınan genç

kız, dini ayrı bir dünyada gururunun ezildiği için dinini öğrenmeye çırpınıyordu.

Manasını ve dünyasını bilmediği, ilkelerini ve ruhunu anlayamadığı kitabını, ezik bir hissiyatla öğrenmeye çabalarken, zaman zaman ana ve babasına kin ve nefret duyguları, onlara karşı olan sevgisine galebe çalıyordu.

Hissiyatı kırık, duyguları tarumardı. Okuduğu kitabın sahifeleri arasından gözlerini çekip odanın dar penceresinden ufka sitem dolu pırıltılarla baktı.

Anlaşılan, İncil'e kurulmuş olan darağacında, Kur'an da idam edilmek istenmişti.

Hazreti Mesih'i çarmıha geren korkunç zihniyet, İslam'a karşı da aynı iğrenç oyunu oynamıştı...

Zira «Müslümanım» diyordu» İslam'ı bilmiyordu. Nüfus kâğıdında Müslüman yazanlar, Müslümanlara gerici diyorlardı, öyle inanıyorlardı. İnançlarının şuurunda bile değillerdi. Her oyun kurallarına göre oynanırdı. Kitabın emirleri hayata uygulanır, yaşanırdı. Tenakuzlar çağının kem talihli nesli, maruz kaldığı haksızlığı sezememiş ya da duymazlıktan gelip, gayesizlik uçurumuna giden yollarda bunalmış benliğini inancını yitirmiş, kısır bir şuurla çırpınmaktaydı.

Hicret, artık işkenceler uçurumunun dibinden gelen sesleri, acı feryatları, vicdanının derinliklerinden duymaya başlamıştı.

Bu çağın insanı cahiliye devrini binler kere gerilerde bırakmış Nuh tufanına milyonlar kere talipti.

Arsızlık, huysuzluk, haksızlıkların dorukta olduğu, ahlaki

prensiplerin çatırdadığı çağın anatomisi, içler acısı bir manzaraydı artık.

Hicret arkadaşlarıyla, dini hakkında konuşacak duruma geldi. Artık aşkın içe doğru kıvrıldığı günlerini yaşıyordu...

Misafir

İçeride sıkılmıştı. Düşünceli bir çehre, hüzünlü bakışlarla Washington sokaklarında dolaşmaya başladı.

Ilık bir Eylül sabahıydı. Hicret'in gözlüğündeki camın numarası değişmiş, dünyayı ayrı bir tarzda seyretmeye başlamıştı. Caddeler sokaklar ve yollar Hicret'e yabancı ve sevimsizdi. Gözünün gördüğü her yer hayâsından soyunmuş manzaralarla doluydu. Mağrur ve keyifsiz seyreden bakışlarını, etrafta küskün küskün gezdirip, yorgun pırıltılarını ayaklarının uçlarına kadar çekti.

Bu hali yakın geçmişine kesin bir reddiye sunuş olmalıydı. Kısmen olsun soyunduğu kalıbı, artık beğenmiyor, üstelik tiksiniyordu. Gözlerinden, dünyayı çıplak gösteren merceği çıkartıp, İslam'ın merceği ile dünyayı seyretmeye başlamıştı. İslam'ı daha yeni yeni benimseyen genç kız, geçmişini bu benliğinin dışında olanları yadırgadı.

Arkadaşlarından sıyrılışı, tanıdığı simalar arasında dehşetli bir bomba gibi patladı. Yorgunluktan gözlerinin altı çürümüş, rengi oldukça küllenmişti. Herkes şimdi Hicret'in bu içli derdinden habersizdi.

Yakın çevresi bu ani değişikliği zamansız, hatta manasız bulmuşlardı.

Çile... Refah içinde yüzen, eğlencelerin ve oyunların kurbanı olan neslin kalıbı olamazdı.

Artık eğlenceleri ve nefis oyunlarını çirkin bulan Hicret eski arkadaşlarının dünyası dışında kalmıştı.

Düşüncelerinin içe dönük oluşu, bütün sahte mantıkların üzerine çekilmiş kararlı bir çizgi gibi kendisini gösterdi.

Bütün bunları adımladığı yolların üzerinde beyni uğuldayarak düşündü. Artık düşünmek bile kendisine azap vermeye başlamıştı. İsyanla geçen ömrünü hatırladıkça çıldıracakmış gibi oluyordu. Ömrünce isyan ettiği Allah (C.C.)'nun gazabından yine Allah'ına sığınıp, derinden «OF» çekti.

Kaldığı yurttan cadde boyu uzanan yollarda ancak yüz ya da yüz elli metre mesafe alabilmişti.

Caddenin kenarında, bir nefes kadar uzağında frenleyen, bir taksiyi göz ucuyla seyredip yürüdü.

Peşinden aşinası olduğu bir ses, beynini tırmalarcasına karıştırıp, allak bullak etti:

— Hicreeet...

Durakladı. Hüznün perde perde dalgalandığı çehresini, sesin geldiği istikamete çevirip, garip duygularla baktı.

Gözleri de, kulakları da yanılmıyordu. Taksiden inen Burak ve kız kardeşi Mukaddes'ti.

Burak, Hicret'e bir nefes kadar yaklaşıp, hasret dolu pırıltılarını, içten bir tebessümle ufkuna çevirerek:

— Merhaba, diye sesini yükseltti.

Hicret, Burak'ın havaya kalkan eline muhatap bile olmadan, soluk pırıltılar yansıtan gözlerini ufkuna çevirip:

— Hoş geldiniz, diye mırıldandı.

Mukaddes'e sarılırken bile soğuk bir tavrı vardı. Amerika Hicret'i değiştirmişti. İki kardeşin birbirlerine bakışlarındaki anlam buydu.

Burak:

— Sana geliyorduk, dedi.

Caddenin hemen kıyısında, ağaçlık yeşil çimenlerin gözleri kamaştıracak kadar süslediği parkı, işaretledi:

— Dilerseniz birlikte, karşıdaki parka oturalım?

Mukaddes'te, Hicret'in soğuk davranışlarının tesiri çekilmez hale gelirken Burak:

— Olur, diye kabullendi.

Başı yüce dağlar kadar yükseklerde ve dumanlıydı.

Her mevsim başında kar taşıyan dağlar kadar mustarip bir görünümü vardı...

Parkta ağaçların gölgelediği yerlere konulan kanepelere karşılıklı oturmuşlardı.

Burak ve Mukaddes zaman zaman Hicret'i inceleyip hayret ifadeli pırıltılarla kaçamak olarak birbirlerine bakıyorlardı.

Yüzü şiddetli bir hastalıktan kalkmış insanın yüzleri kadar süzülmüş, benzi uçuktu.

Kim bilir, belki de günlerdir içinde esen amansız fırtınalar, onu bu hale getirip bırakmış olmalıydı.

Burak, duygularının kancasına takılarak peşinden Amerika'ya kadar geldiği kıza, içten kaynaşan bir öfkeyle baktı.

İlgisizliği ve soğuk duygularla karşılık verişi hasretini altüst

etmiş, delikanlıyı sükûtu hayale uğratmıştı.

Kim bilir, içinde ne büyük dertler değirmen taşları gibi dönüyordu. Çileler zincirinin halkasına o da girmişti. Burak elbette bunları bilemezdi.

— Yüzün kara düşüncelerle allak bullak, diye mırıldandı. Yoksa hasta filan mısın?

Soğuk, isteksiz bir mırıltı kahırlı bir eda ile tercümanı oldu:

— Yo, hayır...

— İçe dönük bir çilenin kıskacında buldum seni. Adeta o şen kahkahalar savuran, hayata meydan okuyan kız sen değilsin...?

Hicret, buruk bir ıstırapla gülümserken, Burak'a esef dolu pırıltılarla baktı. Duygulu, hassas dokunaklı bir ses hitaba durmuştu:

— Çile dermanı kendi içinde olan bir derttir. Onu yaşamasını bilen aslında başka bir derman aramaz.

— Oysa ben, hiç de sizin gibi düşünmüyorum. Bir yürek dolusu itirafım var size. Türkiye'den kalkıp sizin için buralara kadar geldim. Kapalı konuşmayı hiç sevemedim, açık konuşmakta onun için hiç beis görmem. İçime bir sevda ateşi bırakıp terki diyar ettiniz. Ben derdime dermanı sizde aramak için buralara geldim.

Mukaddes karşılıklı konuşmayı hayretle dinlerken, Hicret'in cevabı kendisini şaşırtmıştı.

Bir zamanlar ılık duygularla bağlandığı delikanlıya kibir ve gururunun tuğyana kavuşması sebebiyle reddiye sunmuştu..

Şimdi her iki halinden de esame bile kalmamıştı. Kibir ve gurur, ilk duygularla hasretini çektiği aşkın yerini, umur-

samazlık ve ilgisizlik almıştı. Titrek, cılız bir ses Burak'ın itirafına iltifat bile etmeksizin hitaba durdu:

— Bir gün, sen de derdinin dermanını kendi içinde aradığın vakit kurtulmuş olacaksın.

Yeniden derin bir sükûta vardı.

Burak hayretler içinde kalmıştı. Israrını sürdürerek mırıldandı:

— Bana öyle geliyor ki, senin içindeki kırgınlık hâlâ med vaktini yaşıyor. Şayet, küskünlük devam ediyor ve hülyalarınızda yatan isim Bahadır'sa, inan kırılmadan çekip gitmeye hazırım. Yeter ki açıkça konuşabilmek yolunu tercih ediniz...

— Eski duygularımın hepsi de gönlümde hapse mahkûm oldu. Hiç kimseye düşündüğünüz biçimde hissi ve kalbi bir bağlılığım yok. Anlattıklarınız sadece çocukça duygulardan ibaret şeylerdi.

Burak, öfkesinden zor durumdaydı. Patlamaya hazır yanardağlar kadar içi dolmuştu. Kısık; heyecan dolu bir sesle mırıldandı:

— Sen aşkın kudretine, cazibesine, çekip alıcı gücüne inanamayacak kadar katı ve duygusuz olamazsın. Bırak şu kara düşüncelerin kölesi olmayı. Yüzün gülsün biraz. Muhabbet; bencil duygularını, hatta dünyanı karartan kinini, harisliğini idam eder. Yeter ki aşka hayatında yer ver.

— Herkes aşkın tarifini ayrı biçimlerde yapmaktalar. Bence aşk insanın, kâinatla dolup dolup boşalması demektir.

Yine duyguları gönül teline galebe çalmıştı. Konuşurken doluktu. Titrek sesi şimdi ağlamaklı, kirpikleri ıslak ıslaktı.

— Aşk bir bakıma insanın gözlerinden yaşlar halinde zuhur

eder diye inledi... Aşk, Mecnunu sahralarda gezdiren, çöllerde kavuran, Ferhat'a dağları deldiren büyük bir güç... Aşk gözlerine ondan başkasının görmesini haram etmek demektir. Sadece O'nu görmek O'nu dinlemek, Maksudum sensin demektir. Aşk düşman yüzüne bakmamak, yanarsa O'nun ocağında yanmak demektir. Aşk sevdiğine ihanet etmemek, O'nun emir ve müsaadelerine göre hayatını tanzim etmek demektir. Sen sadece gölge bir aşkın ıstırabıyla çiledesin. Ben gerçeğe giden yolların başlangıç noktasına girmeyi başardım. Daha fazlasını söyleyemem. Beni anlamalısın.

Burak hayret kesilmişti.

Mukaddes hazin bir yüreğin dökmeye çalıştığı göz yaşlarındaki sırrı, çözebilmenin sıkıntısı içinde Hicret'i incelemeye durmuştu.

Burak anlayamadığı konuşmadan bir şeyler sezinlemiş gibi sevindi. Bütün davranışları sadece sitem olarak kabullenip:

— Sana kızmıyorum, diye mırıldandı. Bu içine kapanık halin beni üzdü. İçine kapanık diyorum, sakladığın bir sırrın var. Aşk diyor, aşkı reddediyorsun. Doğrusu çok tuhaf ifadeler bunlar, her halinden bunalım içinde oluşun belli ama illâ da saklıyorsun. Bu karamsarlık çemberini kır ve yeniden hürriyetini seç... Sadece manasız bir çilenin cenderesine sıkışıp hayata ve insanlara küsmüşsün. Birlikte Türkiye'ye dönelim. Eski kahkaha ve macera dolu günler bizi bekliyor.

Ciğerlerini şişiresiye derin bir nefes aldı. İlgisizliğinin ve davranışındaki soğukluğun misafirlerini sıktığını sezmişti. Çilesini anlatsa da, anlayamayacakları için açmamayı tercih etti. Ezberlediği insanlardı. Ancak bu günlerde kendi hayatının problemleri ile o kadar doluydu ki, başkalarını sadece üzerine çöken koyu bir rehavetin uykusuzluğu içinde dinliyor gibiydi.

Bu yüzden olmalı ki Burak'ı başından savmak, yeni dünyasının çizdiği yollarda mesafe almak için adeta acele ediyordu.

Yeni dünyasını ve içindeki endişesinin kurallarını kınarlar düşüncesi ile onlara yeterince açılamamış, ıstırabını içine gömerek, üstü kapalı bir şeyler iletmeye çalışmıştı.

Kim bilir belki de yetiştikleri çevrenin hâlâ tesiri altında bulunduğu taraflar vardı. Belki de eski dünyasından tamamen kopamamıştı. İçindeki can çekiştiren kurt, cılız hareketlerle kımıldıyor, eski arkadaşlarının kendisine gerici damgasını vurabileceklerinden korkuyordu. Anlaşılan böylesi hücumları henüz hazmedecek gücü yoktu. Sırf bu yüzden içinde yeni yeni filizlenen duygularını arkadaşlarından gizliyordu. Hatta onlara kaba görünmeyi tercih bile etmişti. Çilesini onlara açamamanın sıkıntısı içinde kıvrandı.

— Çile, diye mırıldandı. Çile insanın her an ölmesi ve dirilmesi demektir. Çile, hayatla ölümün boğuşması, vuruşması demektir. Çile çekmeyen insan, bence canlı değildir. Benim ömrümde eskisinde olduğu gibi, yeknesak bir hayat yaşayanlar, hayatın gerçek zevkinden mahrum, kem talih kimselerdir. Çile sizin dediğiniz gibi sadece bir gözyaşından ibaret olsa, insan döker ve kurtulurdu... O bir ıstırap olsa, yorganı başına çeker uykuya devrederdi. O ne bir gözyaşı, ne de bir ıstıraptır. O, tıpkı yanan bir mum gibidir. Sahibini için için yakar ve bitirir. Benim ki öyle değil. Yandıkça hayat bahşeden bir hali var.

Perişan bir halle ayağa doğrulurken kesin bir kararlılık içinde misafirlerini süzdü:

— Sizlere veda etmek zorundayım, diye mırıldandı. Ders-

lerim oldukça yüklü. Soranlara selamlarımı götürürseniz, sevinirim.

Burak şoke olmuştu:

— Bizi misafir etmeyecek misin?

— Çok isterdim. Ancak derslerim o kadar sıkıştı ki, sonuca varmak üzere olduğum şu günlerde inanın nefes alacak vaktim bile yok desem, mübalağa saymayın. Bağışlamanızı umut ederek durum değerlendirmesini hoşgörülerinize bırakıyorum...

Mukaddes'in suratına fersiz bir buse kondurup, Burak'a:

— Beni anlamanızı istirham ediyorum, diye mırıldandı. İçimden gelen duyguları sizlere olduğu gibi anlatamadığım için beni ağır bir şekilde yargılayacağınızı biliyorum. Keşke sizlere her şeyi olduğu gibi anlatabilsem bana hak vermiş olacağınız, kaçınılmaz olabilirdi. Şimdi bazı ölçülere göre hareket etmek zorunda olduğumu sizlere duyurup, o yüzden misafir edemeyeceğimi üstü kapalı bile olsa izah ederek hareketlerimi yanlış anlamamanızı istirham ediyorum. Lütfen bu davranışımı ne bir küskünlük, ne de bir başka şeye dayandığını sanmayınız.

Burak'ın hissiyatı allak bullak olmuştu. Kalbinde muhatabına karşı biriken merhamet ve sevgiden ziyade öfkeyle doluydu...

Adeta şu kısa bir zaman içinde refüze olduğunu hazmedemeyişi yüzünden, bir kadın için bir erkeğin bu denli ıstırap çekip, alçalmasını çok gülünç ve basitleşmek olarak değerlendiriyordu. Arkasına bile bakmadan yollarda perişan adımlarla yürüyen Hicret'in peşinden bakarken, nefret doluydu.

Kardeşinin suratına baktı. İkisi de aynı hisleri paylaşıyorlardı.

Burak, kırık bir hissiyatla Mukaddes'e dönüp:

— Gidelim, diye mırıldandı...

* * *

Mevsim Eylül ayının son günleriydi. Amerika yazdan kalma sıcak bir gün yaşıyordu. Yarın, günlerden pazardı.

Meri, belki de son ısrarını yapmak için. Cumartesi akşamından Hicret'e gelmişti. Yurttaki odasının önünde durup, parmağını zile bastı.

Kapı açılınca yüzü beklenmedik bir hayret içinde kırış kırış oldu. Karşısına çıkan simaya tereddüt geçirerek bakarken, bir yandan da garip duygularla muhatabını incelemekteydi.

Hicret, dört dörtlük bir şiir gibi ölçülü, kafiyeli, vezinli ve cazip bir kıyafetle Meri'nin karşısına dikildi. Tam planına projesine uygun yapılmış bir bina gibi... Hicret İslam'ın kalıbına girmiş asıl hüviyetini seçmişti.

Meri'nin durgun bakışları birden ılık pırıltılarla yer değiştirdi. Hayranlığını gizleyememişti:

— Merhaba, diye gülümsedi. Ne kadar değişmişsin. Tıpkı bizim rahibeler gibi kapanmış ve bence aslını bulmuşsun.

Neşesi yerinde sayılırdı. Karamsarlık günlerini çoktan gerilerde bırakmıştı.

Ilık bir tebessümün arkasından:

— Teşekkür ederim, diye mırıldandı.

— Kapanmak çok değiştirmiş seni. Adeta varlığına duru bir güzellik armağan etmiş.

Hicret, misafirine sevimli bir tebessümle:

— İçeriye gir, diye mırıldandı.

Meri, tereddütsüz kabul ederek odanın açık kapısından içeriye süzüldü. Onu deşeleyecek, sorular yağmuruna tutacaktı.

Çileyi artık içine gömmeyi başarmıştı. Ufkunu gölgeleyen bulutlar birer birer çekilmişti. Yüzlerindeki gamzeler dudaklarındaki ılık tebessüm, duru güzelliğine gonca çiçeklerden örülmüş çelenkler kadar yakışmıştı. Misafirine güleç yüzlerle bakarken, muhatabına şahsiyetini bulmuş intibaını veriyordu...

Meri'yi çalışma masasının önünde duran sandalyeye alırken, nazik bir hareketle, İngilizce:

— Hoş geldiniz, dedi.

Meri, Hicret'e hâlâ alışamadığı, yadırgadığı bir sima gibi bakıyordu.

Kendi elleriyle kumaşını alıp, işlediği ipek eşarbın, parlak ve çarpıcı renkleri göz alıcıydı.

Üzerine siyah bir bluz giyinmiş, topuklarına kadar uzun etek diktirmişti. Meri'nin yüzünde birden hoşnutsuzluk çizgileri belirmişti. Neşesi yavaş yavaş söndü ve yeniden bir durgunluğun kucağına kendisini bırakıp seyre başladı, kapı açılınca ortaya koyduğu hayretini, şimdi kasıtlı olarak yineliyordu:

— Tıpkı bizim Rahibeler gibi, diye mırıldandı.

Sandalye çekip tam karşısına oturmuştu. Olgun bir tavırla arkadaşını incitmeden sorularına cevap vermeye kararlıydı.

— Hanımların gerçek hüviyeti bu olmalı, diye espri yaptı.

Meri, kırık umutlarla arkadaşını son şans olarak yokladı:

— Kaç haftadır kiliseye veda etmiş olmalısın. Hatırlatmak için gelmiştim.

Hicret, kendisinden emin oluşun otoritesi, olgun bir tavrın havası ile arkadaşına nezaketle bir cevap verdi:

— Candan ilgileriniz için çok teşekkür ederim. Çabalarınız ve eleştirileriniz bana geniş bir araştırma fırsatı bahşetti... Gayretleriniz sayesinde en büyük yitiğim olan şahsiyetimi bulup benliğime kavuşmuş oldum.

Meri:

— Yani, diye hayretini ortaya koydu.

— Kur'an-ı Kerim'i kendime rehber, Hazreti Muhammed (S.A.V.) Efendimi kendime piştar (öncü), İslam'ı kendime din olarak seçtim...

Yüzü mahcup, hayatından en değerli parçasını yitirmiş gibi rengi uçtu. Hüzünlü bir sesle sordu:

— Bundan emin misin?

Hicret yanan bir yüreğe, bir bardak şerbet keyfiyetindeki ılık bir tebessüm geliştirerek, muhatabını cevapladı:

— Kararınız yoksa, tercihiniz kesin değilse, hayatta her an karşınıza çıkabilecek meçhullerle boğuşacak ve sonunda heder olacaksınız demektir.

Meri yüksek dereceli bir heyecanla, mantık ve akıl gücünü istirahate çekerek, adeta yalvarmaklı bir lisanla konuştu:

— Beraber ne kadar da iyi anlaşıyorduk. Yolun başlangıcındayken aldığın bu kararsızlık kararından dönebilsen...?

Yara başka, dert başka olmuştu. Hicret acı bir tebessümle Meri'ye gülümseyerek:

— Şu içinde yaşadığımız dönekler çağının insanı gibi, ahde vefasız birisi olabilmem mümkün değil. Sayın Meri, ben haya-

tımda bir defa döndüm. Gayesizlikten Allah'a (C.C.). Ve sonunda şunu anladım. İnsanların en büyük hatası araştırmadan, tanımadığı şeylere düşman kesilmek...

Taaccübünden Meri'nin yüzlerindeki çiller bile kızarmıştı.

— Biz daha önceden araştırıp İncil'i bulduk dedi. Ve de Allah'ın elçisi Hz. İsa'yı...

Hicret ılık bir ifadeyle hitap ederken yüzlerinde muhatabına olan muhabbetini yitirmemiş edası vardı:

— Kızma dostum. Buraya kadar olan düşüncelerin doğru. Ne var ki aynı noktada durmuş, umarım ki başka da bir araştırmaya lüzum görmemişsiniz.

Meri, gizli bir öfkenin itici gücüyle kızardı, telaşlandı:

— Sence araştırma babındaki noksanımız nedir?

— İncil'in verdiği müjdeyi...

Hüzünlü gözlerinde sevinç pırıltıları kaynaşırken heyecanı yükseldi. İncil'den bahsediliyordu:

— Nedir o müjde? diye sual açtı.

— Mübarek vücudunda Allah (C.C.) Nübüvvet Mührünü taşıyan ahir zaman Nebisini...

— İncil böyle bir müjde veriyor doğrusu ama daha kesin bir talipli ortaya çıkmadı.

Hicret, heyecan dolu bir lisanla, hitaba hazırlanırken, masanın üzerindeki notlarını karıştırıp satırları arkadaşına okudu:

— Bak Meri o gönderilen Elçi ne söylemiş... Kendisine sorulan bir sualin karşılığı bu:

— Ben validemin rüyası, Halil İbrahim Peygamber'in duası ve İsa Peygamber'in Müjdesiyim.

Peygamberliği süresince, can alıcı ve şüphesiz mucizeleriyle Nebiliğini perçinlemiş son Peygamberdir, benim Efendim. Araştırmalarda kızmak insanı sonuca götüremez. Beni iyi dinle. İncil'e sözümüz yok bizim. Semavi kitap, Mukaddestir elbette. Biz bütün Hak peygamberlere inanırız. Ve Peygamberlere gelen kitaplara da... İncil asırlarca evvel aslını yitirip, sonunda beşerin kalemi kıvraklığında yeniden hazırlanmış bir kitap olup, İlahi emirlerden uzak kalmış. Sizler şimdi yine sizin gibi bir insanın hazırladığı kitaba iman edip, onun kurallarına göre ibadet yapıyorsunuz. Oysa bütün peygamberlere namaz, oruç farz kılınmasına rağmen Kur'an'ın müntesipleri dışında kalan ümmetlerde buna rastlanılmaz olmuş. Gönüllerin rahatlığındaki nefsani akış, insanları dinlerinden ve ibadetin aslından uzaklaştırarak bunaltmış. Araştır Meri, inan araştırırsan sen de başaracaksın.

Meri, içten gelen bir ürpertiyle ayağa doğruldu:

— Yooo... diye isyan etti. Sen bize hakaret ettin. Hoşça kal.

Meri gitti. Tedirgin, yanık bir gönülle. Açtığı kapıdan dışarıya bir rüzgâr gibi savrularak çıktı.

Yollarda deli dolu atılan adımlarla, kafasındaki ebeveyninden kalma din sarsıntı geçirmekteydi.

* * *

Hicret, eski günlerine arkasını dönüp kesin bir reddiye sunarak yaşıyordu. Son zamanlarda ihtisas için geldiği üniversiteye ancak birkaç defa zorla uğrayabildi.

Artık erkeklerin bulundukları gruplara yaklaşmıyor, emri vaki topluluklarda, tanışma merasimleri oldukça, erkeklerle tokalaşmak için elini uzatmıyordu. Hicret'in bu haline alışık

olmayan insanlar derin bir mahcubiyetin ezikliği içinde sebep soruyorlardı:

— Bu bir nezaket selamlaşmasıdır. Neden kaba davrandınız?

Hicret hiç bozulmadan vakur bir çehreyle cevap veriyordu:

— Ben Müslümanım. İnancımıza göre hareket etmek zorundayım. Erkek kadın tokalaşması dinimizde mahsurludur.

— Mecburiyet olmadıkça erkeklerin bulundukları yerlere sokulmuyor, ya da kaçıyorsunuz.

— Bu da inancımızın gereği, diyor ve Üniversite bahçesinde seminer verir gibi dinin inceliklerini izaha çalışıyordu.

Sert mimikli uzun boylu bir delikanlı, Hicret'i dinledikten sonra söze girip hayretini aynen şu kelimelerle ortaya koyuyordu:

— Ya benim tanıdığım Müslümanlar İslam'ı yanlış biliyorlar, ya da siz yanlış uyguluyor, başka şeylerden bahsediyorsunuz... Şayet İslamiyet sizin anlattıklarınız gibiyse, bütün dünya insanının akın akın İslam'a koşması gerekirdi. Zira bütün anlattıklarınız kabule şayan güzide şeyler. Oysa bizim buralarda görüp tanıştığımız Müslüman kızların ve delikanlıların bizden değişik tek yanları kiliseye gelmemekten ileriye gitmemekte.

Hicret:

— Araştırın, dedi. İslam dininin insanlığa ışık tuttuğunu görüp seveceksiniz.

Gece

Vakit oldukça ilerlemiş saat gecenin ikisini gonkluyordu. Odasının açık bırakılmış penceresinden içeriye serin bir sonbahar havası dolmaktaydı. Washington bu gece parlak bir ay ışığı içinde, mükemmeldi. Gözleri, gecenin kül rengi göklerinde süzüldükçe, hülyaları derinleşti. Hasta, alil bir uzvu mikropların sardığı gibi, yeryüzünün mikropları İslam'ın üzerine kara perdesini çekmiş ve Hicret karanlıkların arkasına itilen hakikati görememişti. Ana ve babasındaki vefasızlığı, derin bir hüzünle yâd etti. Gün gelip, gün aydınlığa çıkanda, daha çok perdeler aralanacak ve Hicret'in nazarı ileri istikametlere müteveccih olacaktı.

Bundan böyle, iç âleminde yanan ışık, dış dünyasının karanlıklarını boğacaktı. Artık yer yer, mekân mekân diyarı gurbetlerde, yaban illerinde Hakkı kendisine anlatabileceği, aşina bir yüz arıyordu... Başka gönüllerde de sabah olsun istemişti.

Odanın içinde derin bir sessizlik hâkimdi. Öyle ki, en ufak bir çıtırtı bile çaplı akislere meydan veriyordu. Bütün gün ibadetini noksansız olarak yapmıştı. Yüreğinde filizlenen aşk, onu Yaratanın huzuruna davetteydi.

Yeniden abdest alıp, seccadesini kıbleye doğru serdi. Âşık bir gönülle ellerini Mevla'sına açıp:

— İlahi şu anda koskoca ülkede bütün gözler ya uykuda ya da gaflet manzarasına çevrilmiştir. Işıklar çekildi, yıldızlar dolandı yeryüzünün hükümdarları kapılarını kapadı. Lakin senin kapın hiç bir vakit kapanmaz. Şu günahkâr gönlümü gecenin bu ilerlemiş vaktinde yerlere serip Huzuruna geldim. Beni affet, Huzuruna kabul et.

Washington'un ıssız, dar bir odasında, alev alev yanan bir gönlü vardı, öz yurdunda ihmaller yüzünden büyük yitiğini, izzeti nefsinin ezilmesi sebebiyle Amerika'da bulmuştu.

Dinden malumatı olmadığı için hakir görülmüş, horlanmıştı. Yaban illerinde pusulası kırık bir kaptan gibi, önce dümeni azgın dalgaların eline kaptırmış, okyanusların boğucu dalgaları arasında çırpınırken istikamet sormaya başlamıştı.

Bir mucize kabilinden gemiyi insafsız dalgalarda batırmadan, kıyıdaki sert kayalara vurmadan sahile çıkarmayı başarmıştı.

Gönlü, uzaklardan ufkuna çevirdiği yurduna sitem doluydu... Hıristiyan dünyasının insanları hastanelere, gemilere, havaalanlarına, Parlamento binalarına hâsılı toplumun bulunduğu bütün yerlere İbadethaneler açıp, din adamları tayin etmişlerdi. Onlar ki, hâlâ inançlarını her şeyin üzerinde görmekteydiler. Koskoca Amerika'yı yöneten başkan, bir pazar mazereti olmaksızın kiliseye uğramasa, kilise onun hakkında soruşturma açmak yetkisine sahipti.

Bunlara bakarak İslam illeri adeta derin bir uykunun bozulmazlığında ve vurdumduymazlığın rahatlığı içinde yaşıyordu. Hicret, babaların ve annelerin yandığı gayesizlik, maneviyatsızlık, ateşinde, ahfadını yandığının, evladında tutuştuğunun idraki içindeydi.

Kendisini kurtarmıştı. Şimdi yakınlarının, arkadaşlarının,

aşina olduğu yüzlerin kaygısı düşmüştü yüreğine.

İçinde yandıkları ateşi göremeyenlerin hesabına, gözleri nemliydi.

Özünü gaflet ateşinde yakan yalanlarının arasından çıkıp, gelmişti. Duyarlığını yitirmiş, gayesizlik uçurumu dibinde eğlenen bir neslin...

Birisi alil alil yanarken, başkasının dert almadığı, gamlanmadığı hodgam, bencil çağın kof modellerinin arasından.

İşte aynı bataklığa göz göre göre bütün milletler batarlarken, nesiller inançsızlık ve ahlâksızlık yüzünden gırtlaklarına kadar balçığa gömülürlerken, peşlerinden gelenler duyarsız bir sürü gibi kendilerini boğmaya götüren yollardan habersiz ilerlemekteydiler. İhmallerin buhrana sürüklediği, köküne küsmüş olan bu yığın yığın meçhuller ordusu, milletlerin önünde uçurumlaşacak ve dünya huzurunun iflahını keseceklerdi. «Bırakın sarhoş yıkıldığı yere kadar gitsin» ifadesine uygun bir seyirle herkes rahatındaydı şimdi.

Hicret gecenin hüzün kaplı örtüsüne baktıkça, gönlü kanadı. Acılar içinde kıvranan yüreği, bir nefeste bütün dünyanın gidişatını değiştirmek, İlahî emirler zincirine bağlayıp insanlığı rahatlatmak istiyordu.

Ancak bu o kadar imkânsızdı ki, yüreği çaresizliklerin cenderesinde sıkışıp kaldı. Yurdundan yuvasından uzaklarda, derin bir «OF» çekti. Harareti dünyayı çepeçevre saracak kadar yakıcı bir «OF»... Dünya düzelmeyecekti. Cahiliye devri her asır hortlayacak, Hakla batıl sürekli birbirine galebe çalacaklardı.

Hicret, kafasında çözüme bağlayamadığı sorunların yorgunluğu içinde süzülen gözlerini, uykuya terk edecekti.

Hazan Ağlar Baharında...

İstanbul'da mevsim artık sonbahardı. Marmara'nın yeşil sularının üzerinde, gümüş renkli dalgacıklar oynaşmaktaydı. Gökyüzüne yakın bir akşamın solgun bulutları serpilmeye başlamıştı.

Başı karlı dağlar kadar dumanlı olan delikanlı, sahilde kederli bir yüzle dolaşıyordu. Amerika dönüşü, dünyasını daha da karmaşık bir hayat biçimi almıştı. Tabiplerin lisanıyla ruhî bir depresyon geçirmekteydi...

Bütün aile Burak için «Sevdalı» kanaatinde birleşiyorlardı. Boş vakitlerinde Florya sırtlarında dolaşıyor, akşamları uğuldayan başını serin rüzgârlara tutuyordu.

Aile efradı, Burak'ın kurtuluşu için fedakâr çırpınışlar vermekteydiler.

Yeni bir gün dolandı, şafak sokmuştu. Zaman her meseleyi yine kendi içinde çözüme getirirdi. Tıpkı geceye ve gündüze eşit göz kırpışı gibi. İnsan, ne her vakit kederler içinde boğulur, ne de refah içinde yüzerdi. Delikanlı, koyu bir ıstırabın rehavetinden bir türlü bunu sezemiyordu. Dünya Burak'a önce gülmüş, sonra bunaltmıştı.

Gün dolandı demiştik. Gece ne kadar koyulaşırsa sabah o kadar yakın demektir. Burak'ın ufkunda da tan yeri karanlıkları yumak yumak sökerek ağarmaya başladı. Hayatında belki de

en önemli dönüm noktasıydı bu. Hicret'e olan nefreti yüzünden, İffet'le izdivaç yapmıştı. Çağın tabiriyle düğünleri muhteşem olmuştu.

Üzerinde eski neşesizliği kalmamıştı. Artık dünyayı bir pula satacak kadar şendi. Bütün bunlara rağmen, hayatında bazen sebebini bilemediği derin bir boşluğun ezici gücünü hissediyor, gönlünde huzursuzluk çanları çalıyordu. Bununla beraber dış görünüşüyle mesuttu.

Sonbaharın son yaprakları, ağaçların dallarından gazelleşerek dökülmekteydi...

Burak eşiyle birlikte geziye çıkmıştı. Sahilin boğaza doğru kıvrılan dar yollarında arabaları oldukça yavaş seyretmekteydi. Direksiyonun başında İffet vardı. Tekerlekler aheste aheste dönüyor, gittikçe varlığını daha da hissettiren bir rüzgâr, açık camlardan içeriye süzüldükçe, saçlarını hırçın bir tarak ağzıyla geriye taraklayıp bırakıyordu.

Hava, duman rengindeydi... Denizde fırtına koptu kopacaktı. Kırlangıçlar birbirini kesen iri dalgaların üzerinden, açlıktan olmalı ki, huzursuz kanat çırparak uçuşuyorlardı. Beyaz köpüklü dalgaların kıyıda iç ürpertici gürültülerle patlayışı, üzerlerinde sivri kanatlarını öfkeyle çırpan kuşların acı acı bıraktıkları çığlıkları boğuyordu.

Arabanın sürati iyiden iyiye azalmıştı. Dalgaların kıyıya şamar şamar vurup, havai fişekler gibi patlayışını, martıların, kırlangıçların gruplar halinde denizin üzerinde döneleyip, gönüllere buruk bir acı halinde sinen çığlıklarını seyre dalmışlardı.

İffet'in sürekli denizi ve kuşları seyreden erkeğine, göz ucu ile bakıp, hazin ve duygulu bir sesle:

— Mesut musun, diye mırıldanışı, Burak'ın başını hafifçe oynatmasına sebep teşkil ediyordu.

Burak, bir nefeslik zaman kadar eşine dönüp manidar baktı, gözlerini tekrar denizin kazanına çevirdi. Eşine nezaket icabı bir şeyler söylemesi gerektiğini hissedip:

— Çoook... diye cevapladı...

İffet sıkılmıştı. Konuşmasını sürdürecekti. Gözleri arabanın dikiz aynasında noktalanıp, ısrarlı bir kararla bekledi.

İçinden denizin dalgalarına eş bir ürperti belirdi. Peşlerini sürekli takip eden otomobili ve içindekileri tanımıştı. Birden neşesi söndü endişesi büyüdü.

Burak'a baktı, hâlâ denizle ve kuşlarla haşir neşirdi. Keyfini kaçırmak istemedi. Arabaya sürat verdi, gaz pedalına yolu açık buldukça dokundu.

Bahadır, dört arkadaşıyla birlikte peşlerinden gölge gibi takipteydi. Elleri direksiyonun üzerinde titrek titrekti. Soluğu birden bire derinleşti, gözbebeklerinde tedirgin pırıltılar yansımaya başladı...

Direksiyonu beklenmedik anda boş bulduğu yoldan, sol istikamete kırıp, ara bir sokağa rüzgâr gibi girdi.

Burak, daha yeni yeni paniğe kapılıyordu. Gözlerini kabaran denizin dalgalarından ayırıp İffet'e hayretle baktı.

— Neden yol değiştirdin. Arabayı devirircesine değişik bir yola girişinin sebebi ne?

— Yemek yapacağım, artık dönelim.

Burak hassas bir yapının insanıydı. İtiraz bile etmedi:

— O zaman, yemeğe meze kabilinden bir şeyler hazır et.

İffet:

— Olur dedi. Ancak evde hiç bir şey kalmadı.

— Dönerken alırım.

— İşte o zaman kabul.

* * *

Bahçenin sokağa uzanan taraçasından gölge gibi süzülüp gitti. Dudaklarında efkârını dağıtmak için bir ıslık tutturmuştu Ellerini dar pantolonun ceplerine sokmuş, önüne gelen küçük taşlara boş sigara paketlerine vole patlatarak yürüyordu.

Ara sokağı, ana caddeye bağlamıştı. Vitrinleri seyrede seyrede yürüyordu. En son bir kitapçı vitrininin önünde bekleyip, kitapları birer birer inceledi. İçeriden çıkan delikanlı, Burak'ı ısrarla seyrettikten sonra, ılık bir sesle hitaba durdu:

— Burak...

Burak, gözlerini kitaplardan aralayıp sesin sahibine dikkatle baktı. Tavrından davranışlarından hayret içinde kaldığını saklayamamıştı.

— Hakan, diye mırıldandı...

Kısa bir tereddüdün arkasından onu tanımıştı. Karşısında duran delikanlı Burak'ın hapishanede teselli gülüydü.

Kısa bir bekleyişin peşinden, birbirlerine hasretle sarıldılar.

Burak aralanıp sordu:

— Ne işin var buralarda?

Hakan:

— Bu önünde durduğumuz dükkân bizim, dedi. Gördüğün gibi kitap ve kırtasiyecilik yapıyoruz.

— ….

— Ne zaman çıktın içeriden?

— Üç ya da dört ay ancak oldu.

— İyi misin?

— Çok.

— Sahi senin ne işin var buralarda?

— Florya'da oturduğumuzu söylemiştim sanırım.

— Hay Allah.. Unutmuş olmalıyım.

— Kapatıyor muydun?

— Akşam oldu bu saatten sonra iş olmaz.

— Eviniz nerede?

— Topkapı... İşin yoksa benimle gelmeni çok isterdim.

— Bu akşam olmaz.

— Bir işin mi vardı?

— Eve içecek bir şeyler almak için çıkmıştım.

— Meşrubat mı?

Hakan'ın gözlerinin içine kaygılı pırıltılarla baktı.

Muhatabı olan delikanlı, yaşadığı hayata hürmet ettiği bir insandı. Zor durumda kalmıştı. Yalan söylemek mizacı itibarı ile en çirkin bir düşüklük sayılırdı.

Yanık bir nefesin içini dağlayışı, dış dünyasına çabucak yansımıştı. Sadece:

— Meşrubat değil, diye mırıldandı.

Hakan mustarip bir gönülle yalvarır gibi konuştu:

— Vazgeçsen olmaz mı?

Duygulu hazin bir hitap, uzayıp gitti:

— İç âleminde tomurcuk güllerin açılış saikasını seyrediyor gibiydim. Belli ki, dışarının karmaşık havası yeniden soldurmuş seni. Tereddüt tohumları taze filizlerin üzerine acımasızca sam yelleri estirip duygularını gazelleştirmiş...

— ....

— İnan Burak, karşılaştığımıza ne kadar sevinmiştim. Seni vitrindeki kitapları incelerken görünce, dünyalar benim olmuştu.

Burak, Hakan'ın üzüntülerini teselli edercesine müdafaya çekildi:

— Hayat dibi gözükmeyen bir kuyu değil Hakan. Sınırlı bir ömrümüz var... İnsan arzularının akışı istikametinde ona yön vererek değerlendirmeli bence.

Hakan, Burak'ın mahcup yüzüne yaralanmış gibi baktı:

— Bu fikir doğru. Ancak hayata bakış açılarımız farklı. Her neyse. Bu ayaküstü görülecek bir iş değil Burak. Bugünlük duyduğun arzulardan vazgeçip, benimle bir yere kadar gelebilir miydin?

Kararsızlık içinde Hakan'ın yüzüne baktı.

— Hemen mi diye mırıldandı.

— Hemen. Taşradan ilmine çok hürmet ettiğim bir hocam geldi. Baş başa konuşasın istedim. Üstelik bu akşam yanında kimseler yok. Aklına gelen her şeyi rahatlıkla sorup dinleyebilirsin. Peşinden değerlendirmeyi yine sen yapacaksın.

Gün artık iyice kararmıştı. Cadde ve sokaktaki lambalar ortalığı loş bir ışıkla aydınlatırken, Hakan Burak'ı da alıp Cerrahpaşa sırtlarında, üzerinde Osmanlı mührünü taşıyan, dar sokakların, görkemli binalarının arasında sıkışmış gibi duran, küçük bahçeli bir eve getirdi. Daha kapıdan içeriye adımlarını atmadan Hakan Burak'a ısrarlı bir mırıldanışla hitap etti:

— Sor... Aklına ne gelirse zihnini ne karıştırmışsa sor. Utanıp sıkılma sakın. Beyninde sıkışıp kalan tereddüt bulutlarını dağıtıncaya kadar sor...

Burak zilini çaldıkları kapının eşiğinde beklerken bile, kalbini sıkıştıran bir heyecanın yorgunluğu içindeydi.

Sırtını kapıya dönüp beklerken, kapı yavaşça aralandı. Dışarıya cılız bir ses ulaşıyordu:

— Kim o?

— Hakan... Hocamı ziyaret için gelmiştik, diye seslendi.

Kendilerini içeriye kabul eden, daha on beşlerinde bir erkek çocuğuydu.

Hakan selam verdi:

— Selamün aleyküm.

— Aleykümselam, Hakan ağabey...

— Deden evde mi?

— Evde.

— Müsait mi?

— Kimseler yok, yalnız.

Delikanlı antrede beş altı adım yürüdükten sonra, önünde durduğu odanın kapısını usulca aralayıp:

— Misafir var, dedi.

Hakan, yanındaki arkadaşına dönüp, araladığı kapıyı işaret ederken:

— Buyurun, dedi.

Başındaki beyaz berenin üzerine zarif süt beyazı bir sarık dolamıştı. Siyahın çoktan veda ettiği sakalı, yüzüne nurdan akisler yansıtan adam, oturduğu minderden kapının aralığına dikkatle baktı. Misafirlerini görünce nezaketle yerinden doğrulup, beklerken, Hakan'ın yanında gelen delikanlının yüzüne ılık bir hissiyatla baktı.

Hakan eline uzanıp öpmek istedi. Müsaade edilmemişti.

Burak, içinden kabaran derin bir ürpertiyle, hep Hakan'ı taklide çabaladı...

Gençleri karşısına alabilecek şekilde oturmalarını sağladıktan sonra, kendisi de yerine oturdu.

Nur yüzlü adam gençlere mülayim bir eda ile nazar etti:

— Hoş geldiniz.

İkisi birden:

— Hoş bulduk, diye mırıldandı.

Hakan'ın maruzatı vardı:

— Akşamı eda edemedim, diye mırıldandı.

İhtiyar:

— Abdestin varsa geciktirme.

— Var efendim. Ben namazımı eda ederken, arkadaşımın size bazı soruları olacak.

Yüzü birden hüzünle doldu. Rengi soldu, heyecanı koyulaştı. Utancından muhatabıyla göz göze gelmeye çekinecek kadar tereddüt doluydu...

İhtiyar, Burak'ın sıkıldığını anlayıp, espri bile yaptı:

— Çekinme diye cesaret verdi. Kafanı karıştıran şeyleri sor. Aldığın cevaplardan tatmin olmadığın olursa, fikrini dilersen kavga edercesine müdafaa edebilirsin.

Burak uzak mesafelerden yorulmuş yolcular gibi, soluk soluğa kalmıştı.

Dizlerinin üzerine oturmaya alışkın olmadığından altına kıvırdığı bacakları uyuşmuştu. Huzursuz oturduğunu gizlemeye çalışırken kısık bir sesle mırıldandı:

— Sorularımla sizi incitirsem üzülürüm.

— Başında anlaştık. Dilediğin gibi sormakta serbestsin. Önce rahat otur. İyi dinlemen için bu da lazım.

Burak bu teklifi cana minnet bilmişti. Uyuşan bacaklarını altından sıyırıp bağdaş kurarak oturdu. İhtiyarın yüzüne mahcup bir çehreyle bakarken:

— Önce kendi hayatımdan misaller vererek başlamak istiyorum, diye mırıldandı. Hakan beni içki almak için geldiğim caddeden alıp, buraya kadar getirdi. Ben noksanı olan bir kimse değil, dinden uzak yaşayan bir gencim, önce bunları bilmenizi isterdim...

— ….

— Bana günah dedi. Hatta yüzüme acıyarak baktığını hissettim. İtiraf edeyim ki bu yaşıma kadar dini bir kitap bile okumadım. Ninem, anne ve babama «çocukları Hocaya gönderin» dedikçe babam ve annem, yeni uyum sağladıkları bir

dünyanın başlangıcında, babaannemle ters düşüyorlardı. «Biz rahat yüzü görmedik. Gençliğimizin kıymetini bilemedik, onlar bari bilsinler» diye çıkıştıklarına binler kere şahit oldum. Ya da, tahsil gören çocukların kafasını karıştırmak olmaz diye kadıncağızı hep azarlarlardı. Hangisinin haklı, ya da haksız olduklarını hiç düşünmedim İki de bir onlar da:

— Çağ değişti. Çocuklarımız yaşadıkları cemiyetin içinde hakir görülsünler istemeyiz, diyorlardı. O zaman kafamda bazı istifhamlar dirilir, sonra cevabını bulamadan sönüp giderlerdi.

Bize uygun bulmadıkları dinin icabı olan namazı, hâlâ kendileri kılmaya çalıştıkları bir gerçek...

Burada beni tenakuza sürükleyen mesele, anne ve babamın yaşayışlarındaki çelişkiler.

Namaz kılmaya çalışırlarken, günlerden, konken masalarından, içki ikramlarından da geri kalmazlar. Babaannem kendilerine kızarken:

— Bunlar da çağın gereksinmesi, diye kendilerini savundukları olur. Onun yeri ayrı, onun yeri ayrı diye ifade ettiklerini duyarım.

Paramızın çoğu, ya tahvillere ya da bankadaki faize bağlı. Babam, babaannemle çekişirken:

— Fetva aldım, diye bağırdı... Adam bu devirde faiz olmaz demiş.

Böyle çelişkilerin arz-ı endam ettiği bu çağda din bana caiz gelmedi. Ya da yaşayanlara bakıp ciddiyetine inanamadım.

— ….

— Kimsenin inancıyla alay etmedim. Zira derinlemesine malumatım olmadığı için, yermekten de sakındım. Yuvamız,

sokaklar, caddeler ve ben de bunlardan birisiyim. Size anlattıklarımın doğrultusunda ilk sorumu soruyorum. Bağışlayın beni Hocam...

— ….

— Sahiden din diye bir mevhum var mı? Yoksa bu terim insanları bazı arzularından çekip gönüllerine yasak korkusu vererek yeryüzünün bir denge oyunu mu bu?

İhtiyarın çehresi ıstırap çizgilerinin cirit attığı bir alana dönmüştü. Alıcı gözlerle Burak'a baktı. Derin bir nefesi ciğerlerine indirdikten sonra, kısa bir müddet tefekküre daldı. Kendisine has yanık, ihsanı tesir altında tutan bir sesi vardı:

— Söyleyeceklerimi dikkatle dinle dedi. Asr-ı Saadetten sonra, bu asır gibi evladın ihmal edildiği ikinci bir asır daha yaşanmamıştır...

Hususen bütün değerleri unutulmuşluğa terk eden, vurdum duymaz, hodgam, korkak bir nesil... İşte bunun için olsa ki, bu asrın evlatları çok talihsizdir. İki cihan Serveri (S.A.V.) :

«— Ahir zaman evlatlarına babalarından ötürü yazıklar olsun» Buyuruyor.

Sahabe şaşkınlık içinde Allah Resulü'ne sual açıp:

«Müşrik babalardan dolayı mı onlara kıyıldı, heder oldular?»

Allah Resulü:

«—Hayır, mümin babalarından ötürü onlara kıyıldı» cevabını vermekte.

Sahabe hayretler içinde kıvranmaktadır :

— Nasıl olur ya Resulullah?

— Onlar çocuklarına dini öğretmediler. Küçük bir dünya karşılığında maneviyatlarını terk ettiler. Sadece maddi hayatı kazanın diye, onlara cehrettiler...»

Daha çok Burak'ın anlayacağı biçimde konuşmaya dikkat etmekteydi.

— Evet yavrum. Kendilerine karşı ana ve babaları vazifesini yapmamış bir nesil, elbette, sonunda, kendi iradeleri ile yine çokları kendilerini aşamamış, devrin bütün aldatıcı çehresine kapılıp, fesat ve fitnenin üstesinden gelemediği için, perişan derbeder ve huzursuz olmuş. Böyle yetişen bir nesil, elbette karşımıza İmansız, Kur'ansız ve acımasız olarak çıkacaktır. Düşmek ve yükselmek meydanı olan bir hayatın, dikenlerle dolan yollarında yürüyen insanların, nasıl ayaklarını kan çanağına çevirmeden yürüyebilmesini kolay mı sanıyorsun?

— ….

— Nesiller vardır, peşinden gelenlere köprüler kurmuş... Nesiller var ki kurulan bu köprüleri acımadan tarumar edip, gelecek kuşakların azgın sellerde boğulmaları için, kükreyen suların önlerindeki engelleri kaldırıp yok olmalarına zemin hazırlamıştır. Kuşakların bütün hataları, tıpkı bir çınar ağacı gibi büyür ve gölgesindeki milletleri hissettirmeden kurutur.

Güzel muhitlerdeki güzel zeminler de, rengârenk güller biter. Bataklıklarda gül yetiştiği görülmemiştir. Gül bahçeleri deyip geçmemek lazım... Firavunların bile kokusundan mest olduğu güller vardır.

Öyle bahçeler vardır ki, etrafına burcu burcu kokular dağıtır. Yakınından geçen herkesin kâkülünde güller kokmaya başlar.

Haneler gülistan olursa, içinde gül biter. Bir millet gülistan

olursa içinde güller biter. Hane bir naristan olursa içinde dikenler olur, feryatlar arşa yükselir. Bir millet, haristan olan hanelerden müteşekkil olursa, o millet bir bataklık misalidir, güllere hasret kalır.

Önceleri, nice ekilmiş has tohumlar vardır ki, semere verdiği zaman, insanlığı payidar edecek güldürecek bir gül devrinin açılışına vesile olacaktır.

Bununla beraber, gül devirlerinde ekilmiş öyle kötü tohumlar vardır ki, insanlığın Cennet misali hayatını, Cehennem numunesi bir keyfiyete çevirip bırakmışlardır. ..

Şayet biz hanelerimizi gülistan haline getirmek istiyorsak, bağ ve bahçelerin azman olmaması için, aşı yapmak zorundayız.

— ….

— Sakın seni kınadığımı sanmamalısın. Sen fikirlerinde belki de binler kere haklısın.

Yaşadığımız asırda, insanlık özünü gaflet rüzgârına Salıverip duyarsız hale gelmiş...

Asırlardır sadece ahlâksızlığı dile getirip, destanını yazdık. Bozukluk gırtlağımıza yapışmış, boğulmak üzereyiz, halâ nefes alabilmenin ilacım bulamadık.

Allah ve Resulünün insanlığa sunduğu ilaçların reçetesini biz geriden gelen nesillere ulaştırıp, onlara ikramda bulunamadığımız için, bunalım geçiren kuşakların kurtuluşuna seyirci kalmaktan maada, yapacak çaremiz kalmamış gözükmektedir.

Aklımız erip, her derinliğin içine girebilseydik, hangi noktada bulunduğumuzu, hangi yola girmemiz gerektiğini, çok kolay keşfedebilirdik.

Hayat, insanın eline verilmiş lekesiz tertemiz ak bir kâğıda benzer. Onu insan hayatıyla süsleyip, Mevla'sına sunar... İnsan hayatını güzel yansıtan bir ayna haline getirmeli. Dili sussa bile hayatı seyredenler için lisanen, mükemmel tarzda ve üslupta yazılmış manidar bir kitap olup kendisini aleme okutacaktır. İyiyi okuyan kötüden nefret eder.

Müslümanın hayatı, kafiyesini almış dilbeste bir şiir gibi olmalı. Hayat kafiyesini bulmamışsa, şiirin kafiyelerden mahrum olup bozuluşundan bin beter perişan olmuş demektir.

Tıpkı, eski şiirle yeni şiir gibi, arasında ahenk bozukluğu bulunan, anarşik bir ortam hazırlanmış demektir. Sokaktakilere, bardakilere, diskotektekilere, meyhanedekilere bu çağın zorbaları yazık edip İslam'ı çok gördüler.

Lahudi âlemde gezen insan dünyayı çoktan unutmuştu. Bikar dudaklarının arasından cemiyetin dertlerini sergiliyor, peşinden çarelerini sunarken Burak, içini tırmalayan, buruk acılarla İhtiyarı dinliyordu,..

— Hayatının gayesi peşinde olmayan insan, neye benzer.? Bak kalkıp buraya gelişin, bütün tereddütlerini pazara döküşün birer gaye değiller mi?

Dünyada, mezar taşları gibi yaşayanlar manadan elbette hiç bir tat alamadan göçmeye mahkûmdur.

Burak, mülayim bir nazarla muhatabını inceleyip utana sıkıla bir soru daha yeniledi:

— Hocam, dedi. Kıskıvrak bağlanmış bir hayat insanı mesut eder mi? Sadece, manaya yer veren bir hayat demek istedim... Sırf bu yüzden yaşamak arzularına yol açmak isteyenler inkılaplar yapmış. İnsanın bunalmaması, mesut ya-

şaması için bir sürü çığırlar açılmış. Yine uygun felsefelerle insanlığın ufkuna pencereler açılmış. Bunları birer birer kapamak, ruhu karartmak olmaz mı? Pavyonlar, sinemalar, diskotekler gençliğin rahatlamasına nefes almasına yardımcı haneler bunlar. Bunların hepsini kapatırsak bu nesil için talihsizlik olmaz mı?

İhtiyar:

— Felsefe, diye mırıldandı. Bu neslin benliğinden soyunmasına tuzak kuran illet. Felsefe, her zaman güzelliklerin üzerine getirilen yorumlar değildi elbet.

Neslimiz onun bozukluğu ile zelil... Onun içindir ki mazlumların hukukuna tecavüz eden zorba bir çağ dimdik ayakta... İnkılap odur ki, insanların kafalarında, kalplerinde, ruhlarında maddi ve manevi yapılarında, ahlâkında, içtimai hayatında muhteşem bir model ortaya koysun.

Oysa önümüzde aldığı zehirlerle tedricen ifsat olan bir nesil var. Bir nesli, altın yapan vasıflardır.

(Epistepos) der ki:

— Köpek şarkı söyleyemediği için, musikiye aşina olmadığı için talihsiz değildir.

Bülbül insanlar gibi et yemediği için talihsiz sayılmaz, o ötemediği zaman talihsizdir.

— ….

— Ya insan? O faziletli olmadığı zaman, o muhabbetti olamadığı zaman, o çileyi bilemediği, idrak edemediği zaman, maneviyat ruhundan eksik olduğu zaman talihsizdir.

Yoksa, arenalarda aslanlarla boğuşamadığı için, en güçlü insanları dövüp yenemediği için, nefsinin emrinde şehvet uçu-

rumuna sürüklenmediği için, aklını kısırlaştıran içkiyi almadığı için talihsiz değildir.

— ….

— Bütün bunları anlayabilmek için, aile fertlerinin iffetten ve hayâdan birer abide haline gelmeleri lazımdır.

Müslüman, dünyasındayken bile Cehennem azabını içinde yaşayabilen insanlardır...

Geçici bir arzu, muvakkat bir huzur için, ebedi saadetini satan gafiller çileyi nerden bilsinler.

— Hocam, ahiret ne demek, nasıl bir âlemdir ki, hep oraya hazırlık içinde yaşayan bir hayat tavsiyedesiniz?

— Ahiret dünyada varoluşun hesabını verebilmek için vardır. Dünya insanlar için bir imtihan salonundan başka şey değildir. Burada, Allah'ın koyduğu kurallara göre hayatını sürdürenler kazanır. Cennet onlar için hazırlanmıştır. Allah'ın hududunu çiğneyenler için Cehennem vadedilmiş. Allah'ın azabı çetindir oğul. Vadettiğini mutlaka yapar.

Bütün bunlara rağmen Allah'ın koyduğu hududu çiğneyenler var.

Burak, boynunu bir yana yıkarcasına garipleşti. Gözlerinin içine saygı değer pırıltılarla bakarken son, belki de en zor sorusunu sordu:

— Hocam, içimde hâlâ bir tereddüt var. Allah yoktur... Her şeyi var eden yaşatan yok eden şu kör tabiattır diyenler var. Her şey güneşten kopup soğuyan, yerkabuğunun marifetidir. Bütün mahlûkat merhaleler geçirerek değişikliğe uğramış ve bugünkü şeklini almıştır iddiaları var.

— ….

— Allah var mıdır Hocam? Bu kâinatı yöneten kim?

— Her şeyden önce, Yaratan kimse yöneten de odur. Değişiklik ve merhaleler bir defaya mahsus olamaz. İnsan ve bütün mahlûkat İlahi bir programın eseridir... Tesadüfler düşünen bir beyin yapıp, programlayabilir mi? Sinir sistemini, kalbi, ciğerleri ve kâinata açılan gözleri yapabilir mi? İnsan kendi varoluşunu idrak etse, içindeki şüpheyi bir nefesle silip atması gerekirdi. «İçi dökülecek kadar dolu bir gemiyi düşün. Denizde dağ gibi dalgalar her yanını çepeçevre sarmış, etrafında azgın fırtınalar kopmuş. Bu korkunç dalgalara ve şiddetli rüzgârlara rağmen, gemi durmaksızın yoluna ölçülü biçimde devam ediyor. Üstelik hedefinden bir milim bile şaşmadan.

En garibi geminin kaptanı da yok. Bu gemi hedefine varabilir mi?

Burak itiraz dolu bir yüzle ihtiyara baktı:

— Hayır, bu dedikleriniz asla olmaz. Dalga vapuru batırır rüzgâr hedefini değiştirir. Hele kaptansız bir geminin ilerlemesi ise tamamen hayal mahsulü olur.

İhtiyar acı bir tebessümle gülümsedi. Derin bir nefes tazeleyip Burak'ı manidar pırıltılarla inceledi:

— Doğru, diye mırıldandı; hayal mahsulü olur elbet...

— ….

— Öyle de, küçük bir geminin, basit engeller arasında, hedefini şaşırmadan ilerlemesini imkânsız görüp inanmıyorsunuz da; şu koca dünya gemisinin ve buna benzer daha binlerce âlemin, bu kadar azamet ve dehşete rağmen, kendi kendine

gece ve gündüzlerini şaşırmadan devam ettiğine nasıl inanıyorsunuz? Bunu bir türlü anlayamıyorum? Hâlbuki dünyanın gidişindeki sürat muvazenesindeki isabet, küçük bir vapurla kıyas edilmeyecek kadar azametli ve ibret doludur.

Hiç bir tesadüf koskoca bir nizamı saat gibi yapıp kurabilir mi? Yine o tesadüf eseri olan nizam, saat gibi işler, ibresi hiç şaşmadan, ezelden başlayıp ebede kadar ayarını muhafaza edip, zamanı milim saptırmadan gösterebilir mi? Tesadüflerin hiç saat yaptıkları vaki olmuş mudur...? Akrebi yelkovanı saniyesi ve salisesiyle. Ayı, günü, yılı, gecesi, gündüzü, senesi ile beraber bir saat...? İçinin motoru, dışının atmosferi, dünyanın dışında on sekiz bin âlemi bulunan bir kâinat saati. Güneşleri yıldızları ayları daha dünya kuruldu kurulalı birbirine ışıkları yetişememiş sistemleriyle dolu, aklın ulaşamayacağı kadar büyüklükte bir kâinat. Böyle azametli bir saati tesadüflerin yaptığını düşünmek akla iftira olmaz mı?

— ….

— Beni iyi dinle yavrum... Dünya bütün ziynet ve debdebesiyle ihtişam ve nefsin arzularıyla bizi meşgul ettiği şu dönemde, içte şeytanın, dışta isyancı güruhun tesiriyle maruz kaldığımız, vurulduğumuz, tutulduğumuz, aldatıldığımız dönemde, bir gün içine daldığımız azgın sel, başımızı taştan taşa vuracak, parçalayacaktır. Allah'ın emirlerine sarılmazsanız batacaksınız.

Gece, şehrin üzerine hazin bir sükût gibi çöküp kalmıştı.

Gözleri karanlıkları sitemli pırıltılarla aralayarak yürüdü. Vedalaşıp, ayrıldığı evin açıldığı dar sokaklardan geçip, Vatan caddesine kadar yürüdü...

Gecenin, hüzün dolu iniltileri kulaklarında, yankılaşırken, hülyaları sonsuz âlemlere müteveccihti.

Hocam, diye dizlerinin dibine oturduğu insan, kalbinde derin yaralar açmıştı. Ona Lahut bir âlemin kapılarını aralamış, nazarını sonsuz âlemlere çevirmişti. Sahteden gerçeğe açılan pencerenin camından, yepyeni bir âlemi seyretmek Burak'ı hırpalamış, ürpertmeye başlatmıştı. Bütün yıllarını gayesizlik uçurumuna düşüren delikanlı, huzursuz, pişman bir gönülle, ıssız yollardan süzülüp geçerken, hülyaları derinleşti. İlk işe kendisini tahlil etmekle başlamıştı.

— Yazıklar olsun bana, diye inledi. Ben daha bende olanı bilmezken meğer beni ben yapan Yaratıcıya isyanla doluymuşum.

Saat, gecenin on ikisini gonkluyordu. Caddeden geçen tek tük vasıtalar, sağa sola telaşla yürüyen insan karartıları da olmasa, İstanbul bezdirici bir sessizlik içinde insanı vehme düşürebilirdi. Gönlünde acı bir burukluk giderek derinleşirken, adımlarını oldum olası yeniledi...

Gecenin iniltili yollarında gönlü hâlâ hissiyatını gıdıklayan şeytana feryat halindeydi.

İçinden yükselip varlığını tesiri altına alan bir ses:

— İnanma kandırdılar seni. Yaşamak o ihtiyar adamın dediği olmaz, diye haykırmaktaydı.

Bu ses, bu sessiz çığlık yürüyüp geçtiği yollarda, iç âlemini insafsız bir cenderenin kıskacında sıkıştırmaya çabalıyordu. Sakin, ama kesafetli yolculuk boyunca, içinde varlığını esareti altına almak isteyen şeytana, kesin bir meydan okuyuşu vardı.

— Hayır hayır, Allah (C.C.) var ve bu dünya sadece bir imtihan salonudur... Beni yaratanın koyduğu kanuna uyarak yaşamalıyım.

Gökyüzüne baktı. Ay bir tepsi gibi dünyaya tebessümde, yıldızlar en işveli nakışlarını semalara işlemiş, güneş yeni bir doğuşun hazırlığı için sır olup çekilmiş, gece bilmem kaç saat sonra bu taze doğuşun gebeliği içinde kararmıştı.

Gözlerin gördüğü her şey mükemmel bir sistem, almaz bir Kudret-i İlahinin sanatıydı.

— Hayır, hayır insanın yaptığı bir saat nasıl tesadüfe verilemezse... O bozulabilen kırılabilen vakti ileri ya da geri gösterebilen saat. Onda akrep, yelkovan uyuşmazlığı zaman zaman olabilirdi. Ama bu nizam kuruldu kurulalı hiç mi hiç vaktini şaşırmadan sürüp gitmiş. Hafif bir uyarsızlık olsa kâinatın çehresi değişecekti.

Oysa her cisim ve her mahlûk, noktadan zerreye kadar, Yaratanından ilk aldığı emre göre uyum içinde varlığını sürdürmüştü.

Mevsimler, güneş, ay, yıldızlar, gece ve gündüz zamanını hiç şaşırmamış.

— Evet evet bütün bu gördüklerim, varlığı başka bir varlığa

muhtaç olmayan, sıfatlarını görüp kendisini göremediğim Yaratıcının varlığına ve koyduğu Kanun-u İlahisine beni inanmak için mecbur ediyor.

Her şeyi, adeta bir anda halletmek için çırpınmaktaydı. Düşüncelerini dış âlemlerden sıyırıp kendi varlığı çerçevesine çevirdi.

Allah (C.C.) öz bedeninde, ölüyle diriyi bir arada yaşatıyordu. Tırnaklarını gözlerinin önüne doğru kaldırdı. Ucundan kesince acımaz, biraz dibinden kesince acısına dayanılmazdı. Baştaki ve vücuttaki tüyler aynısıydı. Dipten uzayıp gelişiyor buna rağmen duyarlı değillerdi.

İnsanın kafatasında projektör gibi yerleştirilen gözler... Gözler ki, dış âlemlere açılan, damardan sinirden saydam bebeklerden yapılmış birer et parçası. Gözler ki ruhun dünyaya açılan penceresidir. Ne elektrik üreten bir baraja bağlı, ne de milyarlara mal olmuş santrallara.

Aldığı emirle o basit bir et parçası nasıl olur da görebilir. Bu program tesadüfi olabilir mi hiç...?

Dil, tat alsın diye, kulak duysun diye programlanmış.

Bunlar bir derece, ya gözlerin zor seçebildiği bir üvez. Onlar da duyup, onlar da görebiliyorlar. Sonsuz bir kuvvetin eşsiz bir sanatkârın tezgâhından çıkan, birer muamma bunlar.

Öz bedeninde, nasıl yapıldığını bilmeyen bir ananın, çocuk dünyaya gelir gelmez bünyesinde kurulan süt fabrikası. Ve kan denen hayat serumunun bedenin iradesi dışındaki fabrikalarda özümleyen laboratuvarların çalışarak hayat iksirini sürdürüşü.

Kafası uğulduyordu. Düşüncelerin ağırlığından başını önüne yıkarak yürüdü.

Ana caddenin kıyısında dolaşırken, bir motor sesinin gü-

rültüsüyle irkildi.

Taksi şoförü müşteri arıyordu. Burak elini usulca kaldırıp, «Dur» işareti verdi.

* * *

Ev halkı çoktan uyumuştu. Evin içinde derin bir sessizlik hâkimdi. Cebinden dış kapının anahtarını çıkartıp, usulca kapıyı aralayışı bile, çaplı bir gıcırtıya meydan vermişti.

Kapıyı kapatıp, kilitledikten sonra, antreden ayaklarının uçlarına basa basa yürüdü. Yatak odalarının buzlu camından hole loş ışıklar sızmaktaydı.

Kapının zembereğine yavaşça çöküp, usulca açtı. Sinesinde, hâlâ bir mahcubiyet hissi vardı, içeriye suçlu suçlu girip etrafı ürkek pırıltılarla süzdü. Hiç değilse bir telefon edip beklememelerini sağlayabilirdi. Oysa bunların hiç birisini yerine getirememişti...

Denizle yüz yüze bakan pencerenin açık camından içeriye serin bir hava dolmaktaydı. Önündeki kül tablası izmaritlerle dolmuş, dudaklarının arasında hâlâ sigarası vardı. Dumanı, ciğerlerine efkâr bulutları gibi çekiyordu. Oturduğu koltuğun üzerinden istifini bile bozmadan, kahırlı pırıltılarla içeriye süzülen erkeğine baktı. Sıkıntılı bir bekleyiş, içten hafif bir dürtüşün tesiriyle onu ağlayacak duruma getirmişti.

Burak'ın duru yüzündeki mahcupluk çizgileri, iyice derinleşmişti. Ilık bir sesle, pencerenin önündeki koltukta, yaslı bir çehreyle oturan eşine yaklaşıp, kaygılı pırıltılar yansıtan gözlerinin içine bakarken üzgün bir sesle mırıldandı:

— Elimde olmayan bir sebeple seni beklettiğim için özür

dilerim.

İffet'in kararan ufkunda beliren hüzün yağmurları, parlak bir güneşle dünyaya gülümseyen gökler gibi aydınlandı.

Hani gökler, pırıl pırıl ışınlarla yeryüzünü yaldızlarken, sicim gibi yağmurlarını boşaltır. Bir deşiliğin sonundan, güneş ve yağmur cilveleşirlerken, ebemkuşağı hale hale renkleriyle gökkubbeyi süslerdi ya... İffet'in kararan yüzleri, birden tebessüme döndü, gözlerinden sevinç yağmurları boşaldı. Koyu bir öfkenin öldürücü bir sitemin arkasından erkeğine muhabbetle tebessüm etti:

— Senin için kendi ellerimle mezeler hazırlamıştım...

Hazin bir ses hitaba durdu:

— Sağ ol ellerine sağlık. Onları içkisiz yemek daha da hoşuma gidecek.

İffet usulca ayağa doğrulup:

— İçki aldıysan yine de varım, diye söze girdi.

Burak, nezaketli bir kıpırdanışla elini kadınının dudağına kapayıp:

— Sus, diye fısıldadı. Uyuyan yılanı uyarmaya kalkışma. Artık içmek diye bir şey yok.

İffet hayretle erkeğine sordu:

— Neden?

— Uzun bir hikâye bu. Anlat desen belki sabaha kadar sürer. Belki de, gönlümde böylesine bir sohbet arzusu doğmamıştır.

— Dilersen otururdum...

Karyolanın karşısına konulmuş ikili deri koltuğa, yorgun bir

tavırla oturdu. Hemen yanına çöken kadınının gözlerinin içine ılık duygularla baktı.

İffet erkeğini seyrederken onda da aynı duygular hâkimdi. Heyecanı ona yeni bir sigara yakmasını emrediyordu.

Dudaklarının arasına sigarasını verip, çakmağı zevkle çaktı. İlk dumanları hasretle yudumlarken:

— Seni dinliyorum diye mırıldandı.

Burak mesut bir çehreyle konuştu:

— Hayatımın dönüm noktası bugün. Tarih düşüp, hatıra defterime böyle yazacağım.

Eşine dönüp fikrini aldı:

— İffet, sana desem ki, birleştirdiğimiz bu hayatta bana destek ol. Bu destek aklına yatmayacak kadar sana zor gelse yine de fedakârlık gösterip, bana destek olabilir miydin?

İffet hiç düşünmeden:

— Birleşen hayatlar, zor da kolayda olsa, desteğe muhtaçtır. Bu can cananıma feda olsun der, direnirdim...

İçi rahatladı muhabbet dolu bir tebessüm boşaltırken:

— Sağ ol, diye duygularını açığa vurdu. Reddetmeyeceğini biliyordum.

İffet'in ufkunu, koyu bir merak dalgası sarmıştı:

— Ama neyi diye sordu. Bu arzu dolu destek neyin nesi?

— Acele etme, diye sabır diledi. Birazdan her şeyi sana anlatmaya çalışacağım.

— Birbirimizi seviyoruz değil mi?

— Bir yürek dolusu aşkla, ölürcesine.

— O vakit, bu sevdalı yüreklerimizi birleştirip Allah'a teslim etsek?

İffetin suratında birden endişe çizgileri cilveleşti. Neşesi birden bire çözüldü, titrek bir ses huzursuz bir gönülle sorulaştı:

— Nasıl yani intihar mı?

Burak acı bir tebessümle gülümsedi:

— Desem ki, İslam'ı bütünüyle benimsedim. Onun kurallarını hayatımıza uygulayıp, Allah'a giden yollarda fazilet ve sadakat yarışına birlikte çıkalım, var mısın?

İffet'in kafasında beklenmedik bir deprem oldu. Rengi birden gazelleşti, neşesi söndü. Üzerine kaynar su boca edilmiş insan gibi, süratle ayağa fırladı. Fikri en şiddetli patlayış halinde dudaklarının arasından meydan buldu:

— Hayır, bin kere, milyon kere hayır. Ben çağdaş bir insanım. Medeniyetin kuralları neyse ona uyar, uygar ve hür olarak yaşarım. Çöl kanununun kıskacında bir esir gibi ömür tüketmek için dünyaya gelmedim. Ben hürriyete ve serbest yaşamaya aşığım.

Burak'ın, gönül bahçesindeki filizleri adeta kırağı vurmuştu.

— Araştırmadığın, hakkında malumat edinmediğin bir şeyi küçümsememelisin. Soylu bir hayat tarzıdır İslam...

İffet, yalvarmaklı bir sesle erkeğine hitaba durdu:

— Doğru söyle yoksa sarhoş musun?

— Hayır, o işi bitirdim artık.

— Benimle alay ettiğini söyle, buna bile razıyım Yeter ki böyle çağlar ötesine terkedilmiş bir kalıbı bana layık görme...

— İyi düşün peşin karar verme istersen. Hemen kabullenmeyebilirsin, zamanla araştırır doğruluğuna inanınca, yaşamakta serbestsin.

— Hayır hayır, diye hırçınlaştı. Adını bile sevmiyorum. Kaldı ki mensubu olmayı düşüneyim.

İçli ve duygusal bakışları hazindi. Reddettiği fikrin inceliklerini bilmediği gibi, kendisine teklif eden erkeğinin de deryada bir damla kadar malumatı belki ancak vardı.

— Sevgili Burak, diye yalvardı. Senin şu yaşadığımız cemiyetin suçladığı, basit gördüğü çağ dışı fikrin hizmetine girmiş olmana nasıl dayanırım ben?

— Beni kırdığının farkında bile değilsin. Gönülden bağlanıp benimsediğim bir hayat tarzı oldu İslam.

Erkeğini, yeni saplandığı taze fikirlerinden sıyırabilmek için çırpındı:

— Orta çağ zihniyetine sırtını dayamış, ham fikirli bir erkeğim olduğu için, belki de utancımdan ölürüm ben... Anlıyor musun beni, işte bu yüzden seni bilmeyerek kırışım belki de bana teselli olur.

Burak, fena kırılmış hırpalanmıştı. Gözleri duvara asılı çerçevenin içindeki resimde perçinlenmiş gibi bekledi.

Tesettürlü bir kızın hayatına son veren menhus gazayı hatırlamıştı. İçinde bir ürperti gözlerinde nem vardı. Adeta ezip hayatına son verdiği kızın anısına, bir yürek dolusu saygı armağan ederek baktı. İçindeki dertleri debreşmiş, yumak yumak sökülmeye başlamıştı.

Şimdi iki insan tipi vardı karşısında. Birisi gerçek hüviyetine bürünmüş, duru bir çehreye sahip, diğeri gözlere hitap ede-

bilmek için açılmış, makyaj yapmıştı. Kendisini teşhir edip beğenilmek uman bir tip. Asrın tipik modeline kaygıyla bakarken, dudaklarının arasından anlaşılmayacak kadar bir fısıltı, sitem sitem meydana döküldü.

— Yazıklar olsun size diye, sayıkladı. Gençleri özlerinden avlamak için soyunan biçareler.

İffet'e, kahır dolu pırıltılarla bakıp deşildi:

— Sen her türlü aldatıcılığı yaşamaya, Allah'ın istediği vasıfların dışında kalmaya medeniyet mi diyorsun? Dem sevdasından kurtulamayışımız, nefse ve bedene bağlılık, şeytanın gel dediği tarafa rüzgârın önüne kattığı perişan bir yaprak gibi sürüklenişi yaşamak mı zannediyorsun?

Seveceksin, O'na tabi olup koyduğu kanunlara uyacaksın. Sevebilmek muhabbetle bağlanmak her devirde en halledilmez meseleleri bile halletmiştir. Allah'ı sevmeyen yürek, insanın üzerinde en çirkin yükten daha adi ve angaryadır...

Nefret halledilme durumuna girmiş meseleleri bile karıştırmış, kin havayı öylesine bulandırmış, öfke ve garaz nazarları öylesine bulanık hale getirmiş ki, gerçekler gören gözlerin nazarında, kendi kıymet, kendi şekil ve keyfiyetinden çok değişik hüviyetlere bürünmüş ve manzara tanınmaz hale gelmiş.

Kâinatın mayası muhabbettir. Çocuk yetiştirenler maalesef bu en büyük kıymetten bizleri mahrum bırakmışlar, öyle sanıyoruz ki, dünya arzularımız yerine geldikçe var. Öyle egoist yetiştik ki, ağlayanların gözyaşlarından haz duyduk. Gönlü kanayanların kırılmış kalpleri bizi etkilemedi... Küçük bir üzüntümüzle dünya yıkılıp, cılız bir neşemizle sanki yeniden kuruldu. İçgüdümüzdeki düşünce tarzında hayat, arzularımız doğrultusunda akışını sürdürdükçe vardı. Kimseye kendimiz kadar acıyamadık. Muhabbet kâinat ağacının semalara doğru

yükselen, dalına budağına yaprağına uzanan rabıtadır. Muhabbet, hilkat ağacının yerlere ve göklere derinlemesine uzanan, dal budak salan kök salan rabıtasıdır. Sevemeyen kimseler insan değildir; her zerresinden hayat fışkıran toprağın üzerine atılmış, kuru kütükler misalidir.

Toprak ne kadar hayata hamil bulunursa bulunsun, hava ne kadar bad-ı nesimle dolu olursa olsun, sema ne kadar yağdırırsa yağdırsın, onlar hayattan nasipsiz kalacaklardır. Çünkü onlar kökünden kesilmiş çürümüş mahlûklardır...

Çok yönlü düşünmeye çalışsana biraz. Kini, garazı, nefreti bir yana bırakarak, düşünce ufkunu korkmadan, gerçeklerin perdelerini sisli gören gözlerinle hedefe baka baka parçalasana. Ben, o dar düşüncelerin kozasını kırıp, nakledilen üç türlü hakikati hazmedercesine kavradım. Bak İffet, sana da anlatayım. Beni gönülden dinle, kurtuluşu seçeceksin.

İnsan düşündükçe idrak noktasına varmaması imkânsız. Fen hakikati (Et kemik) hakikati. Akıl hakikati. İman hakikati.

— ?!!!

— Fen... Yani et kemik hakikatine bağlı kalmakla insanlar, hodgam olurlar, haris olurlar, kinci olurlar. Sevgiden mahrum olurlar. Onlar kendilerini hayatları boyunca aşamayan kemtalih kimseler olarak yaşar, her meseleyi kendi menfaatleri doğrultusunda değerlendirir, her şeyi kendi eksenleri etrafında döndürmeye çalışırlar.

Akıl hakikati bir anda insanı şu sınırlı âlemden alıp, zihin sonsuzluğuna ulaştırır. İnsanın kendi varlığını, ruhuna serdar eder.

İnsan hakikatlere doğru açılan bir yelken içinde, derin deryalara ummanlara açılıyor gibi olur.

İman hakikati, insanı alıp, sonsuzluklara ulaştırır. İnsan o sayede bir katre içer, derya olur. Parça iken bütün olur, bütün kâinatla dolar boşalır. Kâinatın kalbi halinde kâinat için çarpar. Değil sadece insanlık için, bütün varlıklara, bütün kâinata yaratılmışlara kardeşi nazarıyla bakar.

Yaşadığımız zemine, kardeşleri ile birlikte sallandığı bir beşik gibi bakar. Bu beşiği sallayan Allah'tır (C.C.). Ve bu beşiğe ninni söyleyen Hz. Muhammed (S.A.S.) 'dir.

Bu beşiğe söylenilen ninni dudaklarından Lal-u cevher gibi dökülen, Kur'an-ı Muciz-ül beyandır... İnsan iman sayesinde alaka dairesini öylesine genişletir, taşar ki, kâinatın içerisinde öylesine erir ki, kâinat artık onun için gaye olmaz, ideal değildir. O artık kâinatın ortasına pırıl pırıl Esma-i İlahiye nazarını diker. Her şeyin O şeye dayalı bulunduğunu, her şeyin O'na bağlı olduğunu anlamaya çalışır. Esma-i İlahiyi aştığı an hayretle kendisinden geçer. Zerre insan, orada derya olduğunu hisseder.

Mest olan insan, kendisinden geçmişken o esnada saki olduğunu müşahede eder. Ruhunda âleme bir şeyler takdim ettiğini duyar gibi olur.

Ben işte bu gece oturduğum dizlerin dibinde bunları hissettim. Bu noktaya ulaşmış bir fani, faniliği ile beraber, bakiye dayandığından, okyanusları ruhunda fevclendiren büyük biri olur. Öyle bir hal zuhur eder ki o an... Ruhundan nağmeler kabarıp feryat eder.

«*Faniyim, fani olanı istemem.*
Acizim, aciz olanı istemem.
Ruhumu Rahman'a teslim ettim, gayri istemem.
İsterim, fakat bir yar-i baki isterim.

Zerreyim fakat bir Şems-i Sermet isterim.
Hiç ender hiçim, fakat bütün kâinatı beraber isterim.»

— !!!

— Duydun değil mi? İşte din bu... Sevgi, muhabbet ve yöneliş. Söyle şimdi hâlâ bana katılmayı İlahi emirlere birlikte uymayı düşünmüyor musun?

Girdap içinde girdap estiren bir gönlü vardı. Batının mahmuru, sarhoşu, takliti olmuştu. Hep bu yüzden olmalı ki, hayatında sağlam bir denge kuramamıştı. Kibirli bakışlarla erkeğini süzerken:

— Hiç bir kararım yok, diye mırıldandı.

Burak, gözlerinin içine hayretle bakarken ılık bir sesle:

— Herkes çoban ve güttüğünden mesuldür, bunu da hesaba katmalısın, diye sızlandı.

Uyku gözlerinde hâkimdi. Yorganı üzerine çekmek için toparlayıp uzandı. Üzgün, kendisini seyreden kocasına değişmeyen fikirlerini kısık bir sesle açıkladı:

— Bu kararlı halinden vazgeç... Huzurlu ve birlikte yaşamak istiyorsan beni çağların ötesindeki karanlık vadilere doğru çekme. Seni o zaman dilediğin gibi mesut edebilirim.

Kahır dolu bir çehreyle doğrulup tok bir sesle mırıldandı:

— Kadın... Şeytanın yaktığı ateşe insanlığı sürükleyen, şehvet dolu tablolarla Cennetin yollarını kesen, Cehenneme giden yollardaki engelleri kaldıran yaratık. Allah'a teslim olmuş gönlüyle gül, şeytana koşan aklıyla diken olan yaratık. Aklını, tağut gibi önüne koyup, ölümü unutanlardan olmuşsun. Sadece şu sözlerimi ebediyen unutma. Nice güzel yüzler vardır, isyan için

dönen diller vardır, teslim olmamış nice gönüller vardır ki, şimdi hepsi de toprak altında feryat etmektedirler. İyi düşün, hayat insanın önünde çok sarp, tırmanması çok zor bir yokuş gibidir. Onu sadece günahı az olanlar aşabilirler.

Dünyada heva-i arzularının esiri olan insan, huzursuz olarak yaşar. Çektiği bütün azap, hevesine ulaşabilmek içindir. Ahirette de ayrıca yaptıklarının hesabını Allah'a vermek için çekecektir.

Taştan ses çıktı İffet'ten çıkmadı. Yorganı başına çekip, uyumuş gibi gözlerini kapadı...

Artık havalar soğumaya başlamıştı. Burak boş vakitlerini kitap okumakla ya da sakin yerler bulup dolaşmak, tefekkür etmekle geçiriyordu.

Şayet, böyle giderse İffet için hiç de korkacak durum ortada mevcut değildi. Kırıcılığı yoktu. Emri vakilerle fikrine inanması, müşterek savunulması için bir sulta kurmak yolunu, hiç de denemeye kalkışmamıştı.

Hatta taşkınlıkları birer birer sönmüş kalıpta, yumuşak huyda birisi olup çıkmıştı.

Evin içinde hâlâ en sadık dostu ninesiydi. Onun, ta yürekten sızılı sızılı sökülüp, dudaklarında manasını bulan sözleri Burak'ı adeta büyülüyor gibiydi.

Son günlerde evlerinin yakınlarında Bahadır ve arkadaşları esrarlı turlar atmaya başlamış, Burak bunların hiç birisini önemsemiyor, aldırış bile etmiyordu.

Adeta, çileye girmiş gibi bir hali vardı. Burak'ın dışarılarda gözükmeyişini, Bahadır bir kaçış, bir ürkeklik olarak değerlendiriyor bu yüzden cesareti gittikçe artıp kini daha da koyulaşıyordu...

İffet evin sokağa açılan penceresinden dışarıları seyrederken, gönlüne darlık veren manzarayı kaygıyla seyrediyor, sürtüşmenin acı bir sonuçla biteceğini düşündükçe endişeleri büyüyordu.

Fikir dünyalarındaki ayrılıklar, Burak'a olan sevgisinden hiç

bir şey çalamamış gibi gözükmekteydi. Hâlâ yüreğinin başında her şeye o hâkimdi. Kendisinin değişmeyen fikirlerinin karşısında, sükûtu bile büyük bir fedakârlık olarak değerlendiriyordu. Erkeğinin değişen dünyasında, bugüne kadar engel teşkil edecek en ufak huzursuzluk payı ortaya çıkmamıştı.

Burak kapandığı odada kitap okumaktaydı. İffet erkeğinin bulunduğu odanın kapısını coşkun bir gönülle açıp, neşe dolu bir dille şakıdı:

— Söyle bakalım, yaş günüm için neler düşünüyorsun?

Burak okuduğu kitabı bir kenara bırakıp, mahmur gözlerle kadınına baktı. Gözbebeklerinden yansıyan pırıltılar, zor durumda olduğunun haberci hisleriydi.

— Doğum günü mü? diye mırıldandı.

İffet neşesinden çok şey kaybetmiş gibi Burak'ın gözlerinin içine manidar baktı.

— Doğum günüm dedi. Biliyorsun ki hem de yılbaşı gecesi...

Burak'ın oturduğu kanepenin hemen kıyısına ilişir gibi oturdu:

— Ne diyorum biliyor musun? Bu vesile ile eski grup arkadaşlarımızı çağırırken, Bahadır'ı da davet etsek. Böylece aramızdaki garaz ve kin bulutları dağılır, gönüllere sultasını kuran o korku dolu kâbus, yerini eski ılık muhabbete terk ederdi.

Burak, uğuldayan kafasını avuçlarının arasına alıp, kıyasıya sıkıştırdı.

Hemen peşinden cevap bekleyen kadınına, efkâr notalı bir sesle mırıldandı:

— Ne yazık ki bunların hiç birisi de olmayacak.

İşte, İffet'e ilk korktuğu tepki, belki de en büyük engelin kapısı böylelikle açılmış oluyordu. Gönlünün başından kopan bir kasırga bütün vücudunu elek gibi eledi. İhtiras dolu bir soru Burak'a susturucu takılmış bir öfkeyle ulaştı:

— Hiçbir şey olmayacaksa, olacak şey nedir?

— ….

— Bahadır'ın daveti mi? Yoksa yılbaşı eğlencesi mi yahut yaş günü mü? Sence bunların hangisi olmaz?

Burak, yorgun bir çehreyle sakin konuştu:

— Söylediklerinin hepsi de olmaza dâhil.

— Ben kendimi bildim bileli yaş günümü kutladım. Yeni girdiğim yılları da birlikte. Bu dediklerini evinizde engellemeyi başarsan bile, düşündüklerimi aynen babamın evinde uygularım.

Burak, sakin davranışını yitirmemişti. Eşinin yüzüne bakıp istihzalı tebessüm geliştirip mırıldandı:

— Bari kokteyl olsun!

Sert bir cevap geldi:

— Her yıl olduğu gibi...

— Bu yıl, bunların hiç birisi de olmamalı.

— Efendim?

— Saydığın şeylerin hepsi de Hristiyan âdeti. Bırak Noel'i onlar kutlasın. Çamları onlar kesip köşelerini süslesinler. Sahte bir ihtiyarla milleti onlar kandırsınlar. Yaş gününün manasız eğlenceleri onlara kalsın. Biz de dinimizde neler varsa onları yapalım.

İffet, içinden yükselen bir feryatla taştı:

— Bunlar bir emir mi?

— Önce rica...

— Sonra?

— Sonrası aynen düşündüğün gibi...

— Lütfen benimle iddialaşma Burak. Düşündüklerimi yaparım.

— Evli bir kadın yasak edilen arzularını gerçekleştirmeye kalkarsa saadetinin mezarını kendi elleri ile kazmış olur.

İffet tenkidin şiddetinden ellerini yüzlerine kapak yaparak hıçkırdı.

Günler geçiyor ve Noel yaklaşıyordu. Sonbahar bile İstanbul kıyılarına veda edeli çok olmuştu. Şimdi İstanbul semalarından sert bir kasırgayla birlikte kar atıştırıyordu.

Yol kenarlarında çadırlarını açmış duran akasya ağaçları, dallarına karlar düştükçe titreşiyor, acı bir iniltiyle uğulduyor, ıslık çalıyordu.

Evlerinde, günlerdir Noel münakaşaları sürüp gitti. Burak İffet'in Noel, yaş günü ve davet arzularına şiddetle karşı koydu.

Bununla birlikte, ana kimseye sorup, danışmadan bitişikteki villada oturan komşularının kendilerinde toplanabilmelerinde hiçbir sakınca görmemişti.

Nine, Burak'tan saklanan bu davetin günlerdir içini kemiren müzmin üzüntüleriyle hastaydı.

Burak'ın, gündemde olan ciddi tavırları, eşine karşı direnişi, inançlarına ters düşen isteklerini şiddetle reddedişi, anaya ölçü olmamışa benziyordu. Olayı velilik sıfatıyla atlatabileceği küçüklükte görerek hazırlıklarını sürdürmekteydi.

Nine, torunundan gizlice dönen dolapları bildiği halde, Burak'a açamamıştı.

Mukaddes, ağabeyisinin dünya görüşlerine uzaktan uzağa reddiye sunan kız, kendisine zaman zaman kapanma tekliflerinde bulunuşunu kırmadan geçiştiriyor, evde otorite oluşunu zevkle seyrediyordu, Babasının, annesinin zayıf irade-

leriyle iki dünyayı birden idare eden gönüllerine, Burak'ın bayrak çekişi, İffet'i, yeni bir kalıba sokma çabalarına girişişini, sezdirmeden takip etmekteydi.

Nine yaklaşan yeni yılın hazırlıklarını tamamlayan gelinine öfke doluydu. Oğlunu yalnız yakaladıkça sıkıştırıp gözdağı verdi...

Bir ana olarak adeta yalvarıyordu:

— Oğlumsun... Bu yıl olsun Noel yok. Komşularınızı davet edip içki, konken denilen illeti evimize kadar sokmayın. Burak'ın gönlünde kurduğu dünyayı zedelemeyin. Aksi halde çekip Harem'deki eve gider bir daha kapınızı açmam.

Bu ikaz bile evde fazla tesirli olmamıştı.

Noel nihayet gelip çattı. Sokaklar alışveriş eden kalabalık insan seliyle kaynaşmaktaydı.

Evlerde, dükkânlarda, vitrinlerde Noel köşesi ayrılmış, bu yılda çok sayıda genç çama kıyılmıştı.

Manavlar, dükkânlar tıklım tıklım müşterilerle dolup taşmaktaydı. Çokları, yeni giren yılda sarhoş olabilmek için, içkiler arıyor, çoğu mezelik soruyordu. Bu hazırlığın sonunda, gece başlayacak, kısırlaşmış akıllar için (sarhoşum gel) servisi kurulup aklının kumandasından çıkan insanları taşımak, tehlikesiz hale getirebilmek için, faaliyetler başlayacaktı, önce barut fıçısının ağzı açılacak, elinde kibritten oyuncaklarla çocuklar fıçının başına bırakılacaktı. Sonra sarhoş edip sokaklardan insan toplayacaklardı. Bu gece, çokları şansımı deniyorum, diye çocuklarının rızkını kumar masalarında yitirecek, çoğu evlerde poker masalarının altında ayak oyunları başlatacaktı...

Alış verişler, sokaklardaki uğultular sürüp giderken bir yandan da şehrin üzerine lapa lapa kar yağdı.

Akşamın alaca karanlıkları İstanbul'un ufuklarına aheste aheste çökerken, artık sokaklarda tek tük insan kalıntıları vardı.

Burak, bugün evden erken saatlerde ayrıldı. Giderken eşine ricada bulunup:

— Dilersen seni de hocama götürebilirim. Salonu ikiye bölen bir perdenin arkasından sohbetleri dinler, sen de bana hak verirsin, diye fikirlerini sordu.

İffet, durgun akan suların altındaki tuzak girdaplar gibi Burak'ın yüzüne bakıp:

— Sen gidebilirsin, dedi.

Burak, eşinin yüzüne şüpheyi kudurtan duygularla bakıp:

— O zaman evdesin!.. Beni burada bekleyeceksin demektir.

İffet, derin bir nefesi ciğerlerine indirirken, öfkeli bir sükûtla, Burak'ın gözlerinin içine esrarlı pırıltılarla baktı.

Burak:

— Gidiyorum, dedi. Kadınımsan beni burada beklersin. Söz verdim hocama gideceğim. Şayet bensizliği göze almışsan, hareketlerinde tamamen serbestsin.

İffet'in, sükûtunda Burak'ı savuşturmak gizliydi. Hep bu yüzden olmalı ki, karşılık vermeden hadiseyi uzatmadan geçiştirmek istedi. Üstelik kendi evlerinde de Burak'tan habersiz tamamlanan yılbaşı hazırlıkları, İffet'in suçuyla birleşince, eriyip gidebilirdi. Burak, düşüncesinin ve yeni yeni kurmaya çalıştığı dünyasının telaşesinden, sessizce çıkıp gitti.

Aslında, gönlündeki boşluğu istediği biçimde dolduramamıştı. İnançlarını hâlâ hayatına uygulayamayışın ıstırabını çekmekteydi. Hakan, hocasının geldiğini, bu gece kalabalık bir insan kitlesi önünde çaplı, doyurucu bir sohbet olacağını söylemişti. Hep bu yüzden hayatiyet taşıyan tepkilerini evlerinde akışına bırakarak, davete icabet ediyordu.

İlk defa böylesi bir sohbete katılacaktı. Onun için de daha akşamın güneşi solmaya başlamadan evvel, Mukaddes'e, kendisini Topkapı'ya kadar bırakması için ricada bulundu.

İstanbul lapa lapa yağan karların altında eziliyor gibiydi...

Sokaklar pamuktan bir yatağın serilişiyle manzarayı değiştirmiş, ortalık yeni yanmaya başlayan sokak lambalarının solgun ışıklarıyla loş bir manzaraya dönüşüyordu.

Üçüncü katına çıktıkları dairenin, geniş salonu tıklım tıklım dolmuştu. Ders daha yeni başlamıştı.

Burak'ın sevdiği Hoca, ders yapmaktaydı. Boş bulduğu bir köşeye büzülmüş gibi oturup kaldı.

Gönlündeki paslanmış duygular, Nur'dan cümlelerin ezgisiyle silinip gidiyordu. Sohbet dilbeste bir şiir gibi akıyor gönüllerde kafiyesini bulmaya çalışıyordu.

— Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki... İyilikler ağlayarak çekilip gitmiş, yerine gülümseyerek kötülükler gelmiş. Bizler de hep zamana kabahat bularak, üstümüzdeki vebali atmışız.

Aslında, insanlar iyi oldukça zaman daima iyi olmuştur. İnsan fazilet duygularını birer birer yitirip, mana gönüllerden silininince yerine dünya sevgisi hâkimiyetini kurmuş; işte, zaman o vakit dünyanın üzerine kan emen vampirler gibi çöküp kalmıştır:

Bedenin, rahatsızlığı arttığı zaman, yiyip içmenin bir faidesi olmadığı gibi, dünya sevgisiyle dolup taşan bir kalbe, vaaz ve nasihat faide vermez.

Şu içinde bulunduğumuz zaman itibari ile hanelerin çoğu haristan olmuştur. Bu gece hususen, meyhaneler, kumarhaneler ve daha birçok haneler isyanla doludur. Bu gece, İslam evleri batıdan esen bir fitnenin esaretiyle inlemekte. Duvarlar, çatılar kullandığımız eşyalar, içli bir gözyaşıyla masum...

Bugün, çoğu bedenin taşıdığı kafalar ihlal edilmiş, zihinler Mevla'sından uzak.

Evlerin çoğu kumarhane, meyhane olmuştur bu gece.

Bu gece, diğer gecelere nispetle, sokaklar yıkılan canlı cesetlerle dolu. Bu gece medeniyet ölçüleri, yollarda sızan sarhoşları «sarhoşum gel» ekipleriyle toplama gayretinde. Bu gece Meleklerin yeryüzüne lanet yağdırdığı, bu gece isyan yüklü kafaların günah denizlerinde boğulduğu gece. Bu gece Müslümanların çileye girdiği, günah deryasında yüzenlerden kaçtığı gece.

Müslüman, başkalarına huzursuzluk vermeyi sevmeyen kimselerdir. Gel gör ki, onun çilesi hep başkalarının huzursuzluğunu yaşamak olmuştur.

Asırlardan beri bir mum gibi yanıp dünyaya ışık veren, gönüllerin sahipleri, hep bozuklukları düzeltmek için hayatlarını feda etmekten çekinmemişlerdi.

Gözlerinizi tarihin derinliklerine çevirip bakın... Dünyayı karıştıranların çilesizler olduğunu göreceksiniz. Bütün art niyetlerin verasında çilesizliğin kara mührü vurulmuştur. Biz çileye her zaman talip olmuş insanlarız. Zira çile Müslümanın imtihan kitabıdır.

Müslüman dünyada imtihan için vardır. O ne bir saksı çiçeği, ne de cambazdır. Merdiven ilk basamağından son basamağına adım atmak tehlikeli ve yasaktır.

Kendisine teslim edilen tertemiz hayatı Mevla'sına tertemiz götürebilmek için, kanunlarına uyum sağlayan talebedir.

Bu gece, elbiselerini kirletmekten korkan, fakat dinini kirletmekten korkmayan insanların ıstırabını çekmek bile bize düştü.

Müslüman, merhale merhale çile çekecek. Allah (C.C.)'nun emirlerini hayatına uygularken... İbadet ederken, evlat büyütürken, cemiyetin batı mahmurlarıyla dolu insanının arasında inançları horlanırken... Çile çekecek. Buna rağmen muhabbeti sevgiyi ve şefkati sinesinden silmeyecek. İnancının nesillere armağan bıraktığı muhabbeti, yine muhafaza edecek. Muhabbet her devirde insanlığın ufkunda kıvrım kıvrım helezonlar çizerek, son ufka varıncaya kadar gönülden gönle devredecektir.

İslam, muhabbetin, aşkın, insan içine doğru dönmesi, orada fıtratına kavuşurken, eriyip eriyip özleşmesi, Mevla'nın huzuruna böyle emrolunduğu gibi teveccüh etmesidir. Hayat, gayenin menzile ulaşması demektir. Belki de menzile varamadan tükenecek hayatlar çok olacaktır Lakin o nur hayatından sağlam temeller üzerine kurulan köprüye, arkasından ulaşarak geçenler muvaffak olup onu yaşatacaklar...

Öyle ise hayatından köprüler yapacaksın. Gelecek nesillerin sapık ideolojilerinin bataklığında boğulmamaları için, köprüyü sağlam kuracaksın. Bütün bunların semeresini göremeyebilirsin. Fedakâr olacaksın.

Ne yazık ki, evladını maneviyattan yoksul bırakanlar fedakâr olamamışlar. Sokaklarda bile rahat dolaşamaz olduk. Bizi hep gözlerimizden avladılar... Çırılçıplak, hayâsından soyunmuş bir nesil boy verdi. Allah'ın koyduğu hudut çiğnenince, müdahale edemeyen, en azından o çirkinlikten buğzetmeyen,

münafıktır. Sokaklar hep münafıklarla doldu. Nemelazımcılık yüzünden Firavunlara baba olduk.

Şu anda, bin bir günah içinde yüzenlerin, dem sevdasında gezenlerin, bizden ayrı olduğunu kim söyleyebilir?..

Müslüman diri olmalı. Umutsuzluk inanmışlardan uzaktır. Ey Müslüman, öyle diri ol ki, senin kanına susayanlar, seni öldürmeye gelenler sende dirilsin. Onlara ışık ol... Hayatınla her yere Kur'an'ın nurunu taşı. Senin, namazın armağan, orucun armağan, zekâtın, Haccın armağan. Seni yaratanın yolunda canın da armağan olsun.

İçleri ürperten bir ses ulu orta meydan buldu:

— Hocaaaaaam...

Sohbete gelen gençlerden bir tanesi cezbeye gelip ayağa fırlamıştı. Bu delikanlı daha birkaç gün öncesi elinde boya tenekesi ve fırça, evlerin, camilerin duvarlarına Marksist, Leninist yazılar yazan, beyni yıkanmış, aldatılmış bir gençti. İslam'ın bütün heyecanı iliklerine kadar işlemişti. Şimdi zülüflerinde burcu burcu maneviyat kokan bir nevcivan olup çıkmıştı.

Birden, usulsüzlük ettiğinin farkına varıp dizlerinin üzerine usulca çöktü. Yüzüne bir kazan sıcak su boca edilmiş gibi ter içinde kalmıştı. Ilık heyecanı, oldukça yatışmış bir sesle hitap etti:

— Hocam. Artık maneviyat ağacının kökünü kazımaya kalkışan Marksist, Leninist imansız kâfirleri keselim. Emir ver, her sokak başını kâfirlere mezar yapalım. İflah etmeyelim onları hocam, gebertelim.

Delikanlı bunları söylerken doluktu. Gözlerinden iri iri yaş-

lar elmacık kemiğine doğru akarken, bütün hissiyatının kabardığı aşikârdı.

Sözü bitince kafasını mahcup bir tavırla önüne eğip, öylece kaldı. Salonun öbür ucunda oturan genç bir delikanlı sözlerinden ağır yaralar almışa benziyordu. Buram buram terlemiş, başını içli bir tavırla dik tutmaya çalışırken ampulün yansıttığı ışıklar gözlerinden sızan nemlerde kırılarak manasını buluyordu. Daha, o da birkaç gün öncesi İslam'ın halkasına katılmış, kurtuluşu seçmişti. O da bütün aklanmışlar gibi isyana, Marks'a, Lenin'e, Mao'ya gönül vermiş birisiydi... Barut fıçısı haline getirilen dünyaya kibrit çakmak sevdasında gezmiş bir yüreğin sahibiydi.

Salonu dolduran bir ses hüzünlü helezonlar çizerek etrafa yayıldı. Gözlerindeki nemlerden ziyade gönlü derin yaralar almıştı. Ağlamaklı, titrek bir ses:

— Kardeş, diye hıçkırdı. Eğer sen, bu yapmak istediklerini birkaç gün öncesi yapmış olsaydın, beni baş aşağı Cehenneme göndermiş olacaktın. Şükürler olsun Mevla'ya ki, bugün İman ettim... Gönlüm Yaratanın nuruyla aydınlandı, iman şerbetini içtim. Şu yaraladığın gönlümde, artık ben de İslam'ın dertlisi ve sevdalısıyım.

Heyecandan hıçkırıklarını tutamıyordu. Dolukan, utanan bir yüzle yönünü kapıya doğru çevirdi. Zembereğe titrek parmaklarını çöküp, açılan kapıdan efkârlı bir çehre ile süzülüp gölge gibi gözlerden uzaklaştı.

Herkes, delikanlının hissiyatıyla mustaripken, sükût buruk bir sessizlik halinde içeriye çöreklenmişti.

* * *

Saat gecenin yirmi üç otuzunu gonkluyordu. Artık sokaklar bir gündüz kadar hareketliydi. Misafirlikten çıkanlar, ikinci misafirliğe yetişebilmek için koşturanlar, evlerini istikamet alıp yürüyenler, caddeden vızıldayarak geçen vasıtalar, her şey başlı başına bir âlemdi. Kar dinmek bilmiyordu. Yolları örten beyaz, ayakların altında sabunlaşıp, üzerinden gelip geçenleri kaydırıyordu.

Geçtiği, yolların üzerinde yalpalayan insanları gördükçe sinesi parçalanır gibi oldu. Yüreğinin başında düğümlenen buruk bir acı efkârını körükledi, ıstırabını arttırmasına sebep oldu.

Yine sarhoşlar yıkılmıştı yollarda. Onları bu hale getirip salan meyhaneler, dimdik ayaktalardı.

Sitem sitem ciğerlerinden boşalan soluğu, havaya buhar buhar dağılırken, soğuk iliklerine kadar işlemişti. Bütün bunlara rağmen aldırış bile etmeden caddelerin sokakların rezalet tablolarını seyrede seyrede yürüyüp geçti.

Kafasında sahte bir dünyaya meydan okuyan taptaze bir fikrin dirilişi, karanlık gönlünden âleme açılan küçük bir pencere sayesinde şimdi kâinatı gerçek manasıyla seyrediyordu. Ufkunda açılan yeni bir ışık dalgası kâinatta kıvrım kıvrım helezonlar çizerek zindanlardan, o ömrünün sıkışıp kaldığı daracık bir âlemden alıp, hakikat bahçelerinden en güzide çelenkler ördürmeye başlamıştı.

Mevsim kıştı. Buna rağmen kafası, gül bahçelerinden demet demet çiçekler toplamaya çalışıyordu.

Yolların üzerinde dalgın dalgın seyreden gözleri, birden fal taşı gibi açıldı. Adeta düşünceleri donmuştu. Bütün gecenin yorgunluğunu silen tefekkür, acı bir gerçeğin siren sesleriyle kalbini çırpınışa terk etmişti.

Duraklayıp etrafına acı pırıltılar yansıtarak baktı. Önünden

geçen bir taksiye elini kaldırıp durması için işarette bulundu...

Bütün düşünceleri, birden bire allak bullak olmuştu. Aklına İffet geldi.

Şoför verdiği adrese gelip, Burak'ın işaret ettiği noktada arabasını frenledi. Evlerinin önüne gelmişti. Şoförün parasını ödeyip indikten sonra, kısa adımlar atarak yürüdü. Gözleri baygın pırıltılarla, perdelerin arasından sızan fersiz ışıklara hüzünle bakıyordu. Kim bilir o perdelerin ardında şimdi, gönlünde filizlenen yeni dünyasına tezat teşkil eden, ne kadar çirkin cinayetler işlenmekteydi?

Dallar Meyveye Durdu

Bu ev bırakıp gittiği ev değildi anlaşılan. Eşinin yaş günü izninde ısrarını, her yıl komşularının evlerindeki yılbaşı partilerini hatırladı. İçinde büyüyen değişik bir heyecan kaygılarını artırdı, şüphelerini kudurtmaya başlamıştı.

Vakit, günün akşamına merdiven kurduğu saatlerde, ninesi Burak'ın yanında olmasını ne kadar da arzulamıştı.

Oysa dışarıda ürperen gönülle pencereden sızan ölü ışıklara tereddütlü pırıltılar yansıtan delikanlı, çok şeyden habersizdi. Kokuşmuş batının çirkin ahlâkını örf eden, bu çatının altında esen kasırgadan, bir ihtiyar yüreğin viraneleşmesinden bile habersizce sokak kapısında durmuş, olanları tahmine çalışıyordu.

Nine, evde gizlice süren yılbaşı hazırlıkları, akşam sürat kazanınca, ikazlarından anlamayan oğluna taştı:

— Aslını inkâr eden oğul, Hıristiyan uydurmacasını örf diye hazmeden evlat... Müslüman'a döneklik yakışır mı sandın?

Oğlu, mahcubiyetinin ifadesi olarak kısık bir sesle cevap verdi:

— Komşular bu yılda sizde toplanalım dedi. Yok desem edemedim.

Ana öfke doluydu, içinde düğümler atan duygularını yumak yumak söktü:

«— İnançlarının zerresini, başka bir insanın hoş görüşünü kazanmak için kamufle eden insan, şahsiyetini satılığa çıkartan bir münafıktır. Sen, seni yaratandan korkmadın da, günaha davet eden dengesiz kullarından mı utandın?

Baba hâlâ evlatlık duygularını yitirmemişe benziyordu. Evin kadını kocasının suskunluğuna öfkelenip taştı:

— Biz tanınmış hatırlı zengin bir aileyiz diye bağırdı... Sen oturduğun köşende bakıldığını bilsene. El âlemin yaşantısı seni ne ilgilendirip durur. Her şeye burnunu sokup durursun. İbadet ayrı, kabahat ayrı. Florya gibi bir semtte kendimize gerici tutucu yobaz dedirtecek halimiz yok ya.. Evlat yetiştiriyoruz, biz de çağın medeniyet kurallarına uymak zorundayız. Her günah, insanı sarhoş etseydi, yeryüzünde ayık gezenlere zor rastlanırdı.

Ninenin, dudakları kederle büzüştü. Karşısında suskun suskun oturan oğluna manidar baktı. Bir de kendisini azarlayan gelinine:

— Asalet, diye doluktu. Her zengin asil, her fakır asaletsiz mi sandın sen? İman gönlünden çıkan insanda asalet kalır mı hiç?

Gelin tıpasını söken su gibi taştı:

— İleri gidiyorsun ama. Tahammül duvarım yıkılalı çok oldu. Yıllardır hayatımıza kara bir diken gibi saplanıp kaldın. Yeterse yeter artık. Üf be... İyiden iyiye çekilmez oldun.

Fazilet Nine'nin içi kan ağlıyordu. Gözlerinde yaşlar belirdi. İnce ince başlayan bir hıçkırıkla iç dünyasının çekemediği acı-

larını, büzüşen dudaklarının arasından dışarıya verdi. Şairin mısraları yaralı duygularına cevap oluyordu. Ağlayan bir sesle içli içli mırıldandı:

«Fazilet hissi fıska büründü.
Kaza-i diyanet yerde süründü.
Türkün ruhu zorla asi göründü.
Hem Peygamberine, hem Allah'ına...»

Derin bir nefes aldı. Bütün nefeslerin içinde koyu bir ah vardı. Gözbebeklerinden yansıyan hüzün acılarının dış âleme akseden numuneleriydi. Belini büke büke oturduğu yerden kalkıp, odasına doğru zor adımlar tazeleyerek yürüdü.

Saat, gecenin yirmi dördünü gonkluyordu. Burak halâ her şeyden habersiz, giriş kapısının önünde tereddüt dolu bir gönülle beklemekteydi. Durup durup perdenin arasından sızan ışıkları seyrederken içeriden yükselen kahkahalar, sinesinin başına zehirli hançerler gibi batıp çıkıyordu.

Artık tahammülü tükenmişti. Sabrının son kertesinde sayılırdı. Cebindeki anahtarı araştırıp bulduktan sonra, kapıyı açıp usulca içeriye süzüldü. Salonun açık duran kapısına kadar hüzün dolu bir gönülle gelip durdu.

İçeriye kederden boğulan hissiyatının derin bir tezahüratı ile bakıyordu... Âlem neşesinde, zevkindeydi.

Masanın başında konken oynayanlar, televizyonda dansöz seyredenler vardı. Ana, evdeki güruhun sakiliğini yapmak için hazırlıklarını tamamlamış, misafirlerine viski ikram ediyordu.

Karşısında duran boy aynası soluk benzini ve dış âlemini perişan bir manzara gibi sergilerken:

— Koca şair diye mırıldandı. Satırlarını benim için mi sıra-

ladıydın:

«Aynalar bakmayın yüzüme dik dik.
İşte yakalandık kelepçelendik.»

Alnında yeni açan secde goncalarıyla birlikte öz hanesinde tomurcuk tomurcuk soluyan düşünceleri prangalara vurulmuştu.

Dokunsalar ağlayacaktı. İçi kıvrım kıvrım derinleşen sancılara yataklık ederken, gönlü ıstırabından haberdar bir çift gözle muhatap olmak istedi. Hemen yanında belirip:

— Oğul bu ıstırabın ne...?

Dertlerini gözlerinden okuyan birisine ihtiyacı vardı. Onun her şeyden önce gönlündeki yaralara merhem olacak bir anaya, kederlerine ortakçı olan bir kadına ihtiyacı vardı. İç dünyası dış âlemi kadar perişan olan delikanlı, böyle istiyordu.

Bu çirkin manzaranın içinden sıyrılıp, oğlunun karşısında dikilen, gözlerinin içine merhametle bakıp duygularını paylaşabilen bir ana!

«Yavrum» diyecek bir hassas yürek, hissiyatını ezbere okuduğu bir kitap, isyancı güruha haykıracak bir yürek aradı.

Yüzünde uçukluğu, gönlündeki kırıklığı sezip, şairin mısralarından daha da güçlü haykıracak bir ana istiyordu...

Masanın başındakilere, hizmet yerine isyancıların yüzlerine şamar şamar inen sözlerle oğlundan yana taraf tutup, hodgam cemiyetinin insanına nezaketsizlik edip, oğlunun kanayan yüreğindeki acıları dindirebilmek için, içli bir ses, ılık bakışlarla oğlunu süzüp hatırını soracaktı. Ananın dudaklarını terk eden her söz, şairin mısralarını bile gerilerde bırakıp, hitaba durmalıydı:

«Akmayan yaşlarla sıcacık yüzün
Yavrum seni bugün pek ölgün gördüm.
Gözünde bir küçük noktadır hüzün
Neşeni ne bugün, ne de dün gördüm.

Eğri dallar gibi halsiz yorgunsun.
Birikmiş sulardan daha durgunsun.
Görünmez bıçakla içten vurgunsun
Seni öz yurdunda bir sürgün gördüm...»

Ana, elinde kadehlerin zevkle sıralandığı tepsi, kapının boşluğunda hayalet gibi duran oğluna şeytani bir tebessümle bakıyor, bir yandan da masanın başındaki oyunculara viski ikram ediyordu.

Burak'ın kırık dökük halinden habersiz, misafirlerine arada bir sinsi sinsi gülümsedi.

Kalabalığın arasında bir eksiklik vurdu onu. Hadi ninesi bu çirkefin içinde bulunmazdı. Ya İffet diye uğuldayan kafasında istifhamlar belirdi. Hatta Mukaddes bile ortalarda yoktu.

Evin odalarını birer birer aralayıp, kayıp aradı. En son, ninesinin odasına girmişti. Benzi biraz daha sarardı gözlerindeki pırıltılar biraz daha ferini yitirmeye başladı. Ninesi de odasında yoktu...

Salona tiksinen bakışlar, ekşimiş bir çehreyle girdi.

Ananın, başucunda karabürs gibi durup, cılız bir sesle mırıldandı:

— İffet nerede?

Umursamaz bir çehreyle oğluna dönüp, dudak ucuyla sorusunu cevapladı:

— Babasıgilde.

— Ya Mukaddes?

— O da İffetle birlikte gitti.

— Ninem nerede?

Ana, öfkeli bir yüzle oğluna bakıp, kendilerini göz ucuyla süzen misafirlerinden utanmış edası takınarak, son sorusunun cevabını noktalayıp manidar bir lisanla kinayeli konuştu:

— Oğlum halâ misafirlerimize hoş geldin demeyecek misin?

Baba da masanın başında, oyun oynarken, Burak'tan aynı şeyleri bekliyor olmalı ki, oğlunun suratına aynı arzuları taşıyan pırıltılarla baktı.

Hayatını hale hale çiçek buketleri haline getirmek çabasındaki delikanlı, soylu bir çehreyle oyun masasının başındakileri süzüp, yine Şairin mısralarını mırıldandı:

«Ne kadar gözbebeği varsa gelse üst üste,
Ayrı görüş, ayrı manzara herkeste...»

Kahır dolu bir lisanla devam etti:

— Benim Allah'a isyan için toplanmış insanlara, ne uzatacak elim ne de «Hoş geldiniz» diyecek dilim var.

Babanın elindeki oyun aletleri «küt» diye masanın üzerine düştü. Ana elindeki tepsiyle birlikte, şoke oldu. Mahcubiyetin mahmurluğu ile sallandı, dengesi bozuldu.

Masanın başında oyunu durduran yaşlı bir adam, Burak'a içli pırıltılarla bakıp, ananın babanın gönlünü yatıştırmak için:

— Delikanlıyı hoş görün, dedi. Bizim, kendi yaşındakilere söyleyeceğimiz sözleri, o bize söylemiş oldu ...

Burak ihtiyarın yüzüne kederli gözlerle bakıp, sonra anası-

na çevrildi:

— Babaannem nerede?

Ana öfkeli bir yüzle oğluna bakıp, kısık bir sesle mırıldandı:

— Harem'de.

Burak, yeni yeni olup bitenleri anlamaya çalışıyordu. Mustarip bir çehreyle mırıldandı:

— Ben de gidiyorum. Belki de gelmemek üzere bir gidiş bu...

Usulca, yönünü kapıdan yana çevirip, yorgun adımlar tazeledi. Aynı ihtiyarın yatıştırıcı sesini duyuyordu:

— Bu gibi hareketlere karşı çıkan bir gence kızmaktansa, onları takdirle karşılamak, yerinde bir hareket olurdu bence... Temiz bir yüreğe sahip o delikanlı.

* * *

Yorgun adımlarını gecenin uğultulu sessizliğine bıraka bıraka yürüyen delikanlı, ihtiyara ithafen mırıldandı:

«Bu gönül saray ise Sultan oturduğundan,
Yoksa baykuş yuvası, viraneyim a dostum...

Soğuktan müştekiydi. Pardösüsünün yakalarını kaldırıp, ellerini ceplerine sokarak yürüdü. Kadınının yaş gününü kutlamak için gittiği evi istikamet seçerek, adımlarını yineledi.

Evlerine fazla uzakta olmayan haneye gelmişti. Daha bahçenin içine girdiğinde, sadece tülleri çekilmiş, pencerelerden, salonu ayna gibi görüyordu.

Dudaklarından iplik iplik sökülen ahı, dünyayı çepe çevre kuşatacak kadar güçlüydü.

— Çalkantılar içinde geçen ömrüm of... diye içindeki ateşi dışarıya dökmeye çalıştı. Mevla'ya isyanla örülü senelerim of... Geçmişi karanlık günlerim of...

Sokak kapısının ziline işte bu perişanlık içinde çöküp, bekledi.

Kapıyı aralayan, kayınvalidesi olurdu. Burak'ın çehresindeki karamsar havayı görünce şaşırdı:

— Bu ne hal, çok üzgün gördüm?

Burak, aldırış etmeden salona geçti. İçeriyi lanetleyici bakışlarıyla mitralyöz gibi taradı.

İffet, Bahadır'la çılgınlar gibi dans ediyor, Mukaddes bir başka delikanlının kollarındaydı.

Kalabalığı, öfkeli hareketlerle yarıp, kız kardeşine yaklaştı. Kolundan hışımla kavrayıp kendisine doğru çekti. Salonun boşluğuna getirip suratına öldürücü parıltılarla baktı:

— Git buradan, diye haykırdı. Bir mikrop yuvasından kurtul öteki mikrop yuvasında soluğunu genişlet.

Mukaddes, ağabeyisinin suratındaki öfkeyi görünce korktu... Titreyen bir nefesle salondan ayrılıp, mantosunu aramaya başladı. Ne bir cevap vermeye, ne de aksi bir fikirde bulunmaya cesareti yoktu.

İffet haykıran sesin azametinden dansı bırakmış, sarhoş iskeletini sürükleyerek Burak'ın yanına geldi.

— Yaş günümü halâ kutlamadın. Beni tebrik edip, öpmeyecek misin?

Ciğerlerini şişirircesine kabarık bir nefes tazeledi. Kadınının suratına acıyarak bakıyordu. Lanetleyici pırıltıların peşinden kısık bir sesle öfkesini dışına vurdu:

«Güller bitecek derken bahçe dolusu diken,
Şimdi dudaklarımı kanatacak öperken...»

Tiksinen bir çehrenin sahibi olarak:

— Bu ne hal diye bağırdı? Sarhoşluktan ayakta duracak vaziyetin bile kalmamış. Allah'tan korkmuyor musun?

İstihzalı bir tavırla ayakta sallanırken cevap verdi:

— Sen ikimizin yerine de korkuyorsun ya. Ne çabuk başıma dindar olup çıktın? Yahu evvelden ne kadar iyiydik bırak şu geri düşünceleri.

Efkâr yüklü delikanlı hep şairlerin lisanıyla konuştu, bu gece:

«Hayata ilk başlayış tohum ekilincedir.
Yolları seçmek bile kişi dileyincedir...»

— Dilersen şu halinle dönüp bir de aynaya bak. Ne kadar adileştiğini gözlerinle görmüş olursun.

— Ne kadar doğru söylemiş Allah Resulü, *«Kadının gerçek değeri hayâsı ve iffetidir. Eğer Allah kadını hayâ ile örtmemiş olsaydı, bir avuç toprağa bile denk olamazdı.»* Tıpkı senin gibi.

Bütün öfkeli bakışların arasından sıyrılıp, salonu terk ederken, İffet derin bir ürpertinin perişanlığı içine arkasından koştu.

Acı bir çığlık salonun duvarlarına şamar şamar vurdu:

— Duuuur... Beni nereye bırakıp da gidiyorsun?

Kolundan asılan elleri lanetleyerek boşaltıp:

— Bir daha dönmemek üzere, diye bağırdı.

İnsan, utanma hissini, ar duygusunu yitirince, girdiği yanlış yolu kolaylıkla değiştiremezdi.

— Bırak şu ham düşünceyi diye feryad etti. Sen de bizimle çağdaşlaş, geeeeel... Gitme gel, bak Bahadır'ı bile getirdim gel. Barışacaktınız. Hani...

Antrede dizlerinin üzerine çökmüş yüksek hıçkırıklarla ağlıyordu. Burak, kararlı bir tavırla son sözlerini harcadı:

— Çağdaşlaştığın insanlarla olabilirsin artık.

Acı bir çığlık evin içini sarsarcasına yükseldi:

— Beni yalnız bırakıp gidemezsiiiin...

Dudaklarında genç bir şairin mısraları şeklini buldu:

«Cennet göstermişlerdi bize ruy-i zemini
Biz onu sırtımızda çekilmez vebal ettik
Rayihamızı bile götürdü bad-ı saba
Bizden çok ona layık diyerek helalleştik...»

Ve:

— Sen, çağdaşlaştığın insanlara lâyıksın. Onlarla başbaşa kal. Seni terk ediyorum.

— Benden boş ol, diye mırıldandı. Üç talakta boş ol. Müslüman başkasının kolları arasında gördüğüne, namusum diye bakmaz. Seninle yollarımız ayrıldı artık.

Gecenin koyulaşmış karanlıklarına katılıp yollarda hayalet gibi süzülüp gözlerden kayboldu.

BÖLÜM 2

Saat, gecenin ikisini bildiriyordu. Harem'deki evin ufuklarında derin bir sessizliğin iniltisi hâkimdi.

Aşı yapılan ağacın körpe dalları bembeyaz karlarla yüklüydü. Saçlarının tellerinden, tırnaklarının uçlarına kadar efkâr yüklü olan delikanlı, üşümüşlüğünü umursamadan evin sokak kapısına yaklaştı. Uğultulu bir rüzgâr insanın iliklerine işlercesine esmekteydi... Çatının üzerindeki karları sağa sola savuruyor, ağaçların dallarında, çatıların tepesinde zaman zaman ıslıklar çalıyordu. Üşümüştü... Soğuktan büzüşen parmaklarını övseledikten sonra, kapının ziline sabırsız bir gönülle dokundu.

Usulca sağ elini kaldırıp, soğuktan yanan kulağına götürdü. Uyuşukluğu gidinceye kadar ovaladı.

Çok geçmeden içeriden, kuyudan gelir gibi bir ses duyuldu:

— Kim o?

Burak aceleci bir lisanla kendisini tanıttı:

—Benim nine, aç...

Nine, içeriden hayıfsanan sesini duyurdu:

— Hay Allah. Bu saatte ne gelirsin be oğul?

— Aç hele nine aç. Üşüdüm.

Titrek elleriyle, kapının anahtarını çevirip, usulca araladı.

Açılan kapıdan içeriye gölge gibi süzülüp geçti. Çabucak sırtındaki pardösüsünü çıkartıp, ışığı yanık duran odaya geçti. Soba yanmış, evin içi oldukça sıcaktı. Sedirin üzerine derin bir nefes alarak oturdu.

Nine, hâlâ yatmamıştı. Burak başucunda kederle duran ninenin gözlerinin içine baktı, sonra yerde serili duran seccadeye.

— Hâlâ yatmamışsın, diye mırıldandı.

İçli bir gönülle Burak'ın gözlerinin içine bakarken:

— Bu gece insanlar Allah'ın gazabını üzerlerine davet ederler oğul. Müslümanlar da tövbe istiğfar etmeliler.

Kederli yüzüyle ninenin gözlerinin içine utanarak baktı:

— Seni kim getirdi buralara?

— Kendim geldim, dedi. Şayet götürmek için geldiysen zahmet etmişsin. Artık buradan ölüm gider.

Elindeki tespih yere «küt» diye düştü. Gözlerinden iri iri yaşlar, yanaklarına doğru sıralandı. Ağlayan bir ses, yanık bir yüreğin tercümanı olmaktaydı:

— Beni bu gece resmen kovdular oğul. Anan da kovdu baban da... Yük olmaya başlamışım onlara, duydun mu beni? Yüüüük... Büyütüp beslerken oğlum bana yük olmamıştı hiç.

Torununun hemen yanına yorgun bir kıpırdanışla oturup, içli içli ağladı.

Burak'ın çile dolu çizgilerle kırışan yüzü kahırlıydı. Sağ elini ninenin boynuna dolayıp, başını göğsüne yasladı. Yalvaran bir ses yanık bir eda ile hitaba durdu:

— Nine bugün çok doluyum. Ne olur ağlama. Sana şu ka-

darını söyleyeyim ki, artık yalnız değilsin. Sen ve ben nine, duyuyor musun? Sen ve ben... Birbirimize yetmez miyiz sandın?

Başını, usulca Burak'ın göğsünün üzerinden aralayıp torununun yüzüne hayretle baktı. Bir şeyler sezmiş gibiydi. Ağlamasını kesip gözyaşlarını elinin tersiyle sildi:

-— Sen ve ben diye mırıldandı. İkimiz. İffet ne olacak?

— Kovuldum nine tıpkı senin gibi, ben de evden kovuldum, demektir. İffet'e de üçten dokuza deyip bıraktım.

Ninenin nemli gözleri iri iri oldu:

— Neee? Üçten dokuza mı?

— Doğru duymuşsun. Artık kuşlar kadar hürüz. Sen, ben ve bir de aşı yaptığın ağaç... Kendime bir de çalışacak iş buldum mu gerisi kolay.

— Ne işi?

— Parasız insan yaşar mı nine? Çalışmak zorundayım elbet.

Nine, acı acı güldü:

— Kaygılanma sen, ninenin bu evi daha üç beş yıl geçindirecek akçası hazır.

— Kirli çıkı sen de, diyerek ninesine sarıldı.

* * *

Bir gece, bir ailenin hayatında çok şeyi değiştirip alt üst etmişti. İffet her şeyi daha uykudan uyanınca anlamaya başladı. Gidip özür dilerse her şeyin düzeleceği umuduyla duygularını besledi. Bir yanlış karar nelere mal olacaktı, hâlâ akıl kabı onu ölçebilmekten yoksuldu.

Florya'daki baba ve anne, oğullarının gidişini «burnunu sürtsün» duyguları içinde derinleştirirlerken, ninenin davranışını geleneksel hissiyat olarak yorumladılar.

Sadece Florya'daki köşkte, Mukaddes'in yalnızlığı kendisini iyice hissettirmeye başlamıştı. Artık sabredemez olunca Florya ile Harem arasında mekik dokumaya başladı.

Ailenin arasındaki rabıtayı sürdüren sadece Mukaddes'ti. Hem Güzel Sanatlar Akademisi'ne devam etti hem de gönlü hangi yakada kalmak istemişse arzularının akışı istikametinde hareket etti.

* * *

İffet belki de hayatının en zor günlerini yaşamaktaydı. Burak'ı sabırsız bir gönülle aradı. Evlerine gelip, yaşlı bir gönülle günlerce bekledi. Ne Burak Florya'ya geliyor, ne de İffet cesaret edip Harem'e gidebiliyordu. Arada, tek dayanağı Mukaddes olmuştu. Onunla her gidişinde haberler gönderip, diller dökerek özürler diledi... Burak her defasında gelen haberlere sert bir lisanla reddiye sunup, birleşebilmenin imkânsız hale getirildiğini hatırlattı.

Bir defasında her şeyi göze alıp, Mukaddesle birlikte Harem'e gelmişse de, Burak odanın birine kapanıp, yüz yüze görüşmek istemediğini kızgın bir lisanla haykırdı.

İffet yanlış atılan bir adımın bataklığında çırpınan gönlüyle perişandı. Burak'ın yüzünü bile göremeyişi onu fena hırpalamıştı. Geldiği yollardan perişan bir gönül, kırık dökük bir hissiyatla dönüp gitti...

Ona göre, bir defacık olsun görebilse, yüz yüze gelip özür dileyebilse, her şey bir anda düzelebilecekti. Ne yazık ki, bun-

ların hiçbirisi de olmuyordu.

* * *

Aradan geçen zaman kısa sayılmazdı. Baba daha fazla sabredemedi. Arabasına atladığı gibi, anasını ve oğlunu dolaşmak için Harem'e geldi. Üstelik yalvarmalarına dayanamadığı gelininin ısrarı ile bir araya gelmeleri için ikazda bulunacaktı...

Tek başına gelmişti. Kapıyı ana açtı. Elini öpmek için uzanan oğluna dayanamadı. Her şeyden önce o da bir anaydı. Yüzüne buruk bir acıyla bakarken kırık gönlü hüzün doluydu.

Elinden tutup sıcak sobanın başına kadar getirdi. İçeriye girdiklerinde, Burak sedirin üzerinde kitap okumaktaydı. Babasını görür görmez elindeki kitabı bir tarafa bırakıp ayağa doğruldu. Adeta aralarında hiç bir şey geçmemiş gibi ılık bir duyguyla elini öpüp:

— Hoş geldiniz, dedi.

Baba oğul, sedirin üzerinde yan yana oturmuşlardı. Nine bükülmüş beliyle karşılarında beklerken, içli bakışlarını oğlunun ufkunda tuttu:

— Aç mısın?

— Yok, diye mırıldandı. Gelirken yedim.

— Çay yapsam?

— Hele otur şöyle. Bu yaşında senden hizmet isteyen kim?

Yüzü solgun, benzi iyiden iyiye gazelleşmişti. İlerlemiş yaşına, keder halsizliği de eklenmiş, gözlerinin feri hissedilir biçimde kaçmıştı. Hazin bir sesle oldukça duygulu konuştu:

— Sağ olsun Burak, bana iş düşürmüyor bile. Çamaşırlarıma varıncaya kadar makineye atıp o yıkıyor. Yemeği yar-

dımlaşarak yapıp lokmalar boğazımıza tıkanmadan yiyebiliyoruz artık. Sen bizleri düşünme oğul, kendine bak…

Sobanın yanında duran sandalyeye zorla ilişir gibi oturdu. Gözlerinde yine nemler vardı. Gönlünün taşırdığı içli duygularına mani olamadığı için ağlıyordu. Selman Bey, ananın karşısında zor durumdaydı:

—Ana, diye derin bir nefes tazeledi. Ağlayıp da gönlümü hançerleme. Nedense ikinizin yıldızlarını barıştırabilmeyi bir türlü başaramadım. Hep bu yüzden olsa ki sana bir bakıcı tutarak burada rahat etmeni düşündüm. Artık gel demeyeceğim. Sık sık gelip seni burada ziyaret edeceğim. Üzülme.

Burak, yüreğini burkan acı bir tebessüm geliştirerek babasının yüzüne baktı... İstihzalı bir lisanla, yumuşak konuştu:

— Böylece kendini nineme hizmet etmiş mi sayacaksınız?

Baba oğlunun suratına hayretle baktı:

— Ne var bunda? Maksat rahatını sağlamak değil mi?

— Şu teklifin bana son günlerde okuduğum bir kıssayı hatırlattı.

— İyi bir şey mi bari hatırına gelen?

— Bence çok ilginç.

— Anlat öyleyse.

Babasının yüzüne ürkek pırıltılarla bakarken, bütün hissiyatı tuğyandaydı. Hassas bir lisanla hikâyeyi nakle çalıştı:

— Kadını, ihtiyarlayan anasına bakamayınca, evde huzursuzluk artmış. Evlat ananın bütün hizmetlerini kendisi görmeye başlamış. Ana felçli, tutsak bir hayat sürmekte olduğundan, evin kadını acizlenince, oğul huzursuzluğu noktalayıp, başka-

sına iş düşürmemiş. Fakirlik son günlerde evlerinde hat safhaya gelince, zengin bir dostu halini duyup üzülmüş. Uşağıyla arkadaşına bir kese altın gönderip:

— Bu paralarla anasına bakıcı tutsun, diye haber iletmiş.

Oğul, uşağın uzattığı keseye esefle bakarken, şu neslin insanını şaşırtacak kadar, güzel sözler söylemiş:

— Bu paraları alıp dostuma geri götür. Ben küçükken validem kendisinden başkasının bana bakmasına müsaade etmez, hiç razı olmazdı. Şimdi de ben kendimden, başkasının valideme bakmasına rıza göstermeyeceğim...

Burak babasının gözbebeklerinin içine bakarken ağlamaklıydı. Titrek bir sesle sözlerine fikirlerini ilave etti:

— Hatası sebebiyle insanlara özür beyan etmek, kendisini başkalarına mazur göstermeye çabalamak, işlenmiş olan günahtan daha da büyüktür. Nineme ben bakacağım. Bu mesele artık sizleri meşgul etmesin.

Selman Bey, çok üzülmüştü. Ana duygulanmış, mustarip bir gönülle hıçkırdı. O gün hayat Harem'deki evde en acı sahifesini doldurmuştu.

Selman Bey oğluna başka teklifte bulunamadan yerinden güçlükle kalkmayı başarabildi.

Kış İstanbul'da yine bütün şiddetiyle devam etmekteydi. Hicret mesleğini doruk noktasına çıkarmak için geldiği Amerika'dan, aradığını bulamamışlığın sükûtu hayali içinde memleketine geri dönüş hazırlıklarını yapıyordu. Aslında buna, zamansız bir dönüş demek daha da doğru olurdu.

Meslektaşlarını daha yakından tanıyıp, onlarla haşir neşir olmak, sanatının inceliklerine nüfus edebilmek için buralara gelmişti. Beklemediği anda, içinde bir soğukluk, mesleğine karşı bir ilgisizlik duymaya başlamıştı...

Artık hayatında ölü doğum yapan bir mesleğin sahibi olduğunu kesinlikle kabul ediyordu.

En sert taşları zevkle yontmuş, granitlere şekil vermiş, alçıları gönlünce işlemişti. Bronz üzerine sanatının nefes kesici inceliklerinin nakışlarını dökmüştü.

Ne var ki, iç âleminde yeni yeni manasını bulmaya çalışan bir dünya görüşü filizlenip boy vermiş, uzun yıllarının, hevesi olan meslek şimdi ona manasız olan çehresini gösterip, hevesini bitirmişti. Uçaktan Yeşilköy Havaalanına inince, gönlünde yıllardır arzu ve hevesinin macera yumağı ile ördüğü manasızlığı, gözlerinin önünden sinema şeridi gibi geçirdi.

Macera, ihtiras ve hırs... Yanlış bir arzu yüzünden, peş peşe yitirdiği seneler, gayesizlik uçurumunun dibinde tükenmiş, vefasız yıllara, hibe ettiği en büyük servet nazarıyla bakıp, üzüldü. Yüreğinin başından iplik iplik sökülen bir:

— «Ah» la hitam buldu.

Uçak, meydana çoktan inmişti. Valizlerini bir hamala verip, meydanın dışındaki taksiye kadar taşıttı. Hamal, boş bir taksiyi de çağırıp eşyayı bagaja yükledikten sonra, ücretini alıp vedalaştı. Arabanın arka kanepesine oturup, adres verdi.

Yeni kıyafetiyle, doğup büyüdüğü bu şehre adeta tezat teşkil eden bir manzarası vardı. Yahut tezat değildi. Muhitini, eski arkadaşlarını, onların kendisine yabancı düşen dünyalarını hatırlayışı, kim bilir belki de bu duyguları, tezat manzarası olarak düşüncelerini o istikamete doğru çekiyordu. Meydandan evlerine uzanan yolları sitemli pırıltılarla seyrederek geçerken, yüreği buruk bir acıyla sıkışıyordu.

İçinde bir ürperti gönlünde tedirgin bir devre başlamıştı. Kim bilir, belki de öz hanelerinin içine bile bir yabancı gibi girecekti. Daha da fenası, ona yıllarını boşluğun dibine götürüp bırakmasına vesile olanlar, şimdi aynı vurdumduymazlık içinde, belki de aslına dönüşünü kınayacaklar, onu huzursuz edeceklerdi.

Bin bir düşüncenin çilesini çeke çeke Florya'daki köşklerine geldi.

Şoför, valizlerini bagajdan indirip, ücretini aldıktan sonra arabasını alıp çekildi.

Hicret, valizlerini bahçenin içine alıp, sokak kapısına yaklaştı.. Parmağını zile çökerken gizli bir sevinç, belki de ürkek bir haleti ruhiye içinde sabırsızdı.

Bugün, tatil dolayısı ile herkes evdelerdi. Kapıyı ana açtı.

Aralanan kapıdan dışarı, tanımadığı kızı için bön bön bakıp durdu...

Uzun, topuklarına kadar inen pardösüsü, başını itina ile

kapatan beyaz üzerine mavi puanlı örtüsüyle, karşısında dikilen kızını, ana tanıyamadı. Hicret karşılıklı seyirden sonra, gözlerinden yeşil camlı gözlüklerini çıkarınca, duygulu ve hasret yüklü bakışlar tanışmayı az da olsa kolaylaştırdı.

Ana:

— Hicreeeet... diye bağırmaktan kendisini alamamıştı.

İçeride şöminesinin başında ısınmakta olan baba, bir köşeye çekilmiş gazetesini okuyan liseli delikanlı, dışarıda yükselen sesi alır almaz antrede soluklarını genişletebildi.

Ana, kızına sıkı sıkı sarılıp öptü. Baba değişik bir kıyafetle karşısında duran evladına önce tereddüt geçirerek baktı. Kardeşi, liseli delikanlı ablasını garip duygular içinde süzerken, baba kararsız bir tavırla:

— Hoş geldin, diye elini uzattı.

Öz kızına garip bir model gibi bakmaktan halâ kendisini alamamıştı. Hicret, soğuk pırıltılar yansıtan gözlerin hedefiydi. Hele kibri doruktan inmeyen babasını yeterince tanımıştı. Hep bu yüzden olmalı ki, beklediğini bulamamışlığın ıstırabıyla kıvrandığının farkındaydı.

Üşümüştü. «İçeriye gir» diyen yoktu. Bayatlayan durgunluğu yine ana harekete geçirmeyi başardı:

— Salona gir... Böyle ayakta neyi bekliyoruz?

Salonun açık duran kapısından ılık bir havanın dışarıya sızdığını hissetmiş gibi arzulu adımlarla yürüdü. Yanılmamıştı. Ayakkabılarını ve pardösüsünü çıkartıp, içeriye geçti. Alevleri sıcaklık vadeden şöminenin önünde duran, şezlonga oturdu. Dört kişilik aile, hepsi de ocak başında buluştular. Gözbebeklerindeki büyüyen esrarı halâ çözülmemişti. Baba kızının

başındaki örtüyü, önce «soğuktan olmalı» diye yorumladı. Düşündükleri bir türlü olmuyordu. Uzun, topuklarına kadar inen eteği, başındaki örtüyle, Amerika'dan İstanbul'a moda mı getirmişti? Doğrusu merakı geçmez olmuştu Kızının ufkundan çekilmeyen uzatmalı bakışları garip pırıltılar yansıtırken:

— Hâlâ üşüyor musun? diye sordu.

Hicret bir yandan ellerini övselerken babasına cevap verdi:

— Hayır, ısındım.

— Başının örtüsünü çözmedin de?

Hicret gözlerinin içine nüfuz eden babaya esefle bakıp, acı bir tebessümle gülümsedi:

— Onu çıkarmak için örtünmedim.

Baba, üzgün bir çehreyle değişik bir soru yöneltti:

— Yoksa saçlarını mı kaybettin?

— Hayır babacığım. Eskisinden daha da gür...

— O halde?

— Hayatımda, daha doğrusu dünya görüşümde ciddi bir değişiklik oldu.

— Doğrusu hiçbir şey anlayamadım. Nasıl bir değişme bu?

— Aslıma döndüm.

Çehresi daha garip bir hüviyete bürünmüştü:

— O da nesi?

— İslam dinini kabul edip, gayesizlikten, Allah'a döndüm.

Yüzü alev alev yandı. Kabaran bir öfkeyle derin bir nefes tazeledi:

— Desene şuna, medeniyetin göbeğinde, bula bula ortaçağ zihniyetini buldun. Yoksa ihtisas diye de geri zihniyeti bizlere armağan mı getirdin?

— Getirmesine getirdim. Sizler kabul etmeyiz derseniz, armağanım ben de kalır. Sizin bana kaybettirdiğiniz uzun yıllarımın gayesini, gâvur dediğiniz memlekette buldum.

Ana hayretini halâ yenememiş, liseli delikanlı evlerinde hiç duymadığı bir münakaşayı zevkle dinliyordu.

Baba alaylı bir çehreyle, ellerini dizlerine vurup:

— Desene sen, hayatında büyük bir inkılap oldu?

Hicret, hafife alındığının farkındaydı. Babasına bunları sezdirmeden ciddi cevaplar verdi:

— Tam düşündüğünüz gibi oldu...

— Bu inkılabın bize de yansıyacak bir yüzü var mı?

— Her şeyden önce kendi dünyamın inkılabı bu. Sonra sizlere de anlatmaya çalışırım. Yanlışa atılan adımlarda ısrar etmezseniz, birlikte kurtuluruz.

Baba sakin ve ısrarlı bir lisanla kızına hitap etti:

— Daha yeni geldin. Bir bunalımda olduğun belli. Fikirlerimizi kırılmadan algılayabilirsek ikna daha da kolay olur. Şimdi sana desem ki, bu anlattığın yeni dünya bize çok yabancı geldi. Şu üzerindeki kalıbı değiştir ve eski hayat dolu dünyana dön? Cevabın nasıl olurdu?

— Tabi ki menfi. Babacım, hatır için değiştirebileceğim bir dünya değil bu. Hem bir kere değiştim. Bunu bir dönüş olarak kabul ederseniz gayesizlikten Allah'a. Başka da dönmem.

Baba yara almıştı. Mustarip bir gönül, buruk bir lisanla mı-

rıldandı:

— Üzerindeki kıyafet ve başındaki örtü, asil ailemizin şeref ve haysiyeti açısından kalkmalıdır dersem, yine de kararın olumsuz mu olurdu?

— Tesettürüm inancımın gereğidir. Mensup olduğum dinin kuralları bu. *«Hayâ imandandır... Her dinin bir ahlâkı vardır, İslam'ın ahlâkı da hayâdır»* buyurulmuş.

Yüzündeki çizgiler efkâr doluydu. Ayağının tozuyla geldiği evde en yakınları ona irdeleyerek bakıyorlar, yeni hüviyetini benimsemek istemiyorlardı. Henüz derdin ne diyen olmamıştı. Üzerindeki kıyafet şimşekleri üzerine çekmiş ufkuna yansıyan pırıltılar yıldırımlar püskürtmekteydi. İçli bir sesle, hazin duygularını babasına iletmeye çalışırken oldukça müteessirdi:

— Gökyüzündeki güneşi ve hilali kaldırsanız, yaşadığımız dünyanın dengesi bozulup karanlıklar içinde kalmaz mıydı? Toprağın cömert analığı sona erip, hayat son bulmaz mıydı?

Bu kanunu koyan bu dengeyi sağlayan Âlemlerin Rabbi olan Allah değil midir? Kimse bunu inkâr edemez ki, O'dur... Tek Yaratıcı olan Allah (C.C.) insanlara hayatlarına uygulamaları için İlahi bir nizam göndermiş ve ona uymalarını emretmiş. Onun koyduğu hududu çiğneyemem.

Tesettürüm ve kıyafetim Yaratıcının emridir, onu hor görenleri sevemem.

Boşluğa terkedilmiş bir neslin, talihsiz neferi olduğumu Amerika'da anladım. Bizi dinsizliğe sevk eden insanların, orijinali terkedilmiş dinlerine sımsıkı sarıldıklarını gördüm. Bana Hıristiyanlığı telkin ettiler.

İşte bu kutuplaşmanın sonunda o gâvur dediğimiz insanlar, bana dinin ehemmiyetini öğrettiler.

Biz de, medeniyet dediğiniz sözcüğün anlamı Allah'a isyan etmekten ibaret.

Baba, kızının kararlığını görünce şaşırdı. Yalvarmaklı bir sesle ısrar etti:

— Bakıyorum iyice şartlanmışsın sen. Evladım, tutuculuk hiçte iyi bir şey değildir. Ben senin babanım, elbette kötü olmanı istemem. Şimdi evimize dostlarımızdan birisi gelse, seni bu kıyafetinle görse, bulunduğumuz şu muhitte ne gülünç durumlara düşebileceğimizi şimdiden kestirmen lâzım değil mi? Yine de inanabilirsin. Lâkin o üzerindeki gerici kıyafetini atıp, modern bir insan gibi giyinmem lazım Çağımızın gereği bu... Zamana uymalısın.

— Zaman değişmez baba. Sadece zaman içinde değişen insanlardır. Açıklık size göre çağın gereği ise, örtünmek de inancımın bir gereğidir. Dilerseniz artık bunların üzerinde durmayalım.

Baba öfkelendi:

— Seni ben yetiştirdim. Babalık hakkımı kullanır dersem ki üzerindeki o ailemize uymayan kıyafetini soyun; yine de olmaz mı dersin? Ya ben ya da kıyafetin dersem halâ ısrarını sürdürmekte direnir misin?

— Beni siz yetiştirdiniz doğru. Lakin hepimizi Allah yarattı. Siz ailemize uymayan kıyafeti soyun diyorsunuz, oysa beni Yaratan «emrettiğim gibi giyin» diyor. Ben, büyümeme vesile olan babamı mı dinleyeyim, yoksa hayat veren Allah'ı mı? Bu tercih hiç bir zaman değişmez babacım. Elbette Yaratanı dinleyeceğim.

Beni sakin bir gönülle dinleyiniz. Çocukluğumdan bugüne

ihmal edilmiş, yaratılış gayemin dışında yönlendirilip, ihmale uğradığım için efkâr doluyum. Ömrümün geçen çağlarında, yeterinden daha fazla Rabbimle aramıza girip, beni isyan ordusunun bir neferi olarak yetiştirmişsiniz. Maneviyat ağacımın köküne kurtları musallat eden sizlersiniz.

Evde sizler, sokakta, cemiyetin ikiyüzlü insanları, okulda maneviyattan habersiz hocalarım, herkes derece derece Allah'la arama girmişsiniz.

Artık buna hiç bir şekilde müsaade etmem. Lütfen baba, sen de bu fikrinden dönmelisin. Israrı bırak, yapamadığın sarayı yıkmaya kalkışmamalısın. Bülbüllerin maneviyat şakımaya başladığı gönlümde yara olma...

Hicret babasının ısrarını bir sürpriz olarak görmüyordu. Din, halden anlamayanların, yoldan bilmeyenlerin, gerçeğin havasından nasipsizlerin içinde zuhur ekmişti. Bütün bunlara rağmen temiz, berrak gönüllerde kafiyesini bulmuştu. Sonunda da tıpkı öyle olacak, halkanın iki ucunun bir araya gelebilmesi için, bir garipler ordusu zuhur edecekti. Böyle buyuruyordu cihanın Efendisi. Gariplik her zaman çaresizlik, yer bilmezlik, yurt bilmezlik değildi. Evinde garipler, sılasında garipler, yurdunda garipler vardı elbet... Hicret, şimdi öz yuvasında garipti. Berrak gönlünde duru düşüncelerinde, böylesi bir garipliğin çiçekleriydi açan... Biliyordu ki, gayesizlikle geçirdiği günlerinde, vurdumduymazlığımız gelişmiş, nesilleri ölüm uçurumunun dibine getiren meselelere hep alil alil bakılmış, en büyük değerlerimizi, bir kör kuyunun kör boğazına böyle bırakmışız.

Büyük meselelerin peşinden, çok küçük meseleler kapımızı çalmıştı. Kin, adavet ve maneviyatsızlık dolu gönüller, cemiyetlerin içinde diken tarlaları olup, çıkmışlardı. Hicret

böyle bir cemiyetin saplandığı bataklıkta boğulmaktan kurtulduğu için tebrik edilmiyordu. Onlar halâ boğulmak sevdasında, mahmurlaşan insanlardı...

* * *

Gün, ikindiyi yeni dönmek üzereydi. Kışa rağmen İstanbul ufuklarında ılık bir hava hâkimdi.

Sabahki soğuk, yerini üşütmeyen bir havaya devretmiş, sokaklar oldukça kalabalıktı. Günün yorgunluğunu hâlâ üzerinden atamamış olmasına rağmen, valizlerini odasına yerleştirdi. Münakaşalı geçen fikir alış verişi yüreklerdeki serin havayı, hâlâ muhafaza etmekteydi.

Öğle namazına hazırlanışı, odasına çekilip seccadesini sere-rek kıbleye yönelişini hep garip duyguların tezahürü içinde seyretmişlerdi.

İkindi ezanı daha yeni okunmuştu. Evin bülbül sesi şakıyan zili çaldığında, Hicret daha namazına henüz durmuştu.

Kapıyı, evin kadını araladı. Dışarıda İffet vardı. Ana kızının arkadaşını görünce, az da olsa rahatladı, sevindi. Yaşadıkları çağın en zarif kalıbını teşhir eden İffet:

— Hicret'in geldiğini duydum, diye mırıldandı.

Ana:

— Doğru, dedi. Geldi...

— Gözünüz aydın!

— Sağol evlâdım, girsene.

Ana kızını en yakın arkadaşıyla suçüstü yakalayıp utandırmak için acele etti.

İffet antrede mantosunu çıkartıp, Seher Hanım'ın peşinden yürüdü. Günler, aylar var ki yüzlerinden hüzün çekilmemiş, gönlü büyük bir yitiğin kaygısıyla perişandı. Keder yüzlerinde en işveli nakışlarını serpiştirmiş, hep nemli gözlerle gönlündeki sevdanın aynasına bakmaktaydı.

Ana, İffet'e yol gösterip bulunduğu odanın kapısını araladı. İffet, görüntüye açılan kapının, aralığından içeriye hayretle baktı. Hicret, çağın medeniyetine meydan okuyup, Rabbisinin huzurunda el bağlamıştı. Omuzlarına kadar serpilen beyaz tülbent başını itina ile kapamış, vücut hatlarını gizleyen bindallı elbisesi, topuklarına kadar inmişti.

Kapının açılışı, üzerinde hayret pırıltılarıyla seyreden gözler. O, bunların hepsinden habersizce ki yanında duruyordu.

Huşu içinde rükûa eğilip az sonra dizlerinin üzerine çöküp secdeye vardı. Başını secdeden kaldırırken dudakları İlahi bir isimle kıpırdayıp:

— Allahu Ekber. En büyük sensin, diye itirafta bulunuyordu.

O her şeyden habersizce huşu içinde Mevla'sına teslim olmuş anı yaşıyordu. Yeniden alnını secdeye koyup kendisinden geçmiş bir gönülle orada bekledi. Bulunduğu yer, dost kapısıydı. İnsanın Mevla'sına en yakın olduğu yerdi burası. Kibrin, gururun yerlere serildiği, şeref ve haysiyetin temin edildiği yerdi burası.

Bilmem kaç defa:

— Subhane Rabbiyel Âlâ, dedi.

İffet zıpkın yemiş balıklar gibiydi. Karşısındaki manzarayı seyrederken eski yarası kanar gibi oldu. Cılız bir iki adım yenileyip Hicret'in yanına kadar sokuldu. Sol omuz hizasına iki adım

kalası durmuş garip pırıltılarla Hicret'i süzüyordu. Ana, odanın duvarına yaslı duran alafranga kanepeye oturmuş, şeytani pırıltılarla iki arkadaşı seyirdeydi.

Hicret, namazını bitirip, sağındaki ve solundaki Melekleri selamladıktan sonra, göz ucuyla başucunda bekleyen arkadaşına bir nebze baktı.

Yüzleri solgun, çehresi kem talih bir acının ıstırabıyla kırış kırıştı. Sakin bir gönülle tespihatını yaptı. Elleri duaların kıblesi olan göklere çevrildi, dudakları Rabbisinden cihan-ı âlemin huzurunu ve affını talep etti.

Ellerini yüzlerine sürüp seccadesini itinalı biçimde katlayıp münasip bir köşeye bıraktı.

Yüzlerindeki o duru güzellik, davranışlarındaki soyluluk, adeta kendisini baygın bakışlarla seyreden İffet'i büyülemiş gibiydi.

Sakin bir çehresi, vakur bir davranış usulü vardı. Mülayim bakışlarının devamı olarak, dudaklarında olgun bir tebessüm biçimlendi:

İçten hassas bir ses:

— Hoş geldiniz, diye mırıldandı.

Arkadaşına elini uzatıp bir nefes kadar sokulurken, İffet garip bulduğu manzaranın koyu seyrinden kendisini daha yeni sıyırıp alabilmişti. Uyuşuk, durgun bir hareketle elini arkadaşına uzatırken, gözbebeklerinde yadırgadığı, hatta kim bilir, belki de ulaşamadığı bir sevdanın ezilmişliği vardı, ölgün bir hareketle Hicret'e sarıldı, yanaklarını yanaklarına sürüp kucaklaştı.

Hicret, İffetin davranışlarındaki garipliğin farkındaydı.

Oturması için yer gösterdi:

— Buyursanıza...

İffet, Seher Hanım'ın oturduğu kanepede boş bir yer bulup, iğreti bir şekilde ilişti.

Daha, hal hatır etmeye fırsat bile kalmadan, İffet içine sığmayan duygularını birer birer açığa vurdu:

— Zannederim namaz kıldın?

Hicret, altına boş bir sandalye çekip anasını ve arkadaşını karşısına alır biçimde oturdu.

— Evet, dedi. Namaz kıldım.

— Şaşırttın beni doğrusu.

— Umarım, sizi şaşırtan şey namaz değildir.

—- Medeniyetle çağdaşlaşan Hicret. Gecelerin hür kızı... Florya plajının mayolu güzeli, ölüm yarışlarının korkusuz fedaisi. Gönlü ihtiras, yüreği aşkla dolu Hicret'i, şimdi ortaçağın oltasına takılmış bir esire olarak görmek, şaşırmam için sanırım yeterli sebep olsa gerek. Doğrusu bütün arkadaşlarımız ayıplar bu halini. Zamanın sana uyması katiyen mümkün değil. Elbette sen zamana uyacaksın. Ya da ömrünü bir hayal uğruna heder edip gideceksin demektir.

Hicret, ufkunda derin bir rehavetin mahmurluğu ile alil alil dolaşan gözlerin sahibine hüzünle baktı.

—Ben henüz taze bir uyanış içerisinde, gözlerini dünyaya kıyıştırarak bakmaya çalışan bir Müslümanım... Hâlâ uykuda horlayan insanların uyanmış olanlara tavsiyeleri ancak rüyalarında mümkün olur. Sana fikirlerimi kısaca özetliyeyim. Ben bilirim ki, insan tek kapının kuludur. Kapanacak kapılara kul olmak, aklı başında insanların işi değil. Çağdaş olmadığım için

kapanan kapılar, bana hiç bir şey kaybettirmez Ben göze ziynet, kalpte kurt olan o debdebeli hayatın üzerine kalın bir çizgi çektim. Sizin hayat dediğiniz dünya görüşü, bana manasız ve gülünç gelmeye başladı. Gönlümü Rabbime bağladım. Şimdi mesut ve bahtiyarım.

Dünya teslim aldığı gönüllere galebe çalıp, Allah'ı unutturmuş. Benim eski bir arkadaş olarak sana tavsiyem, ölüm gelip fırsat kapıları yüzüne kapatılmadan, Allah'ın kapısını çalacaksın. «Sana geldim» diyeceksin. Bu asrın insanı beni oyaladı, bu azmış çağın insanı beni ifsat etti, tıpkı nişangâhı bozuk bir tüfek gibi, hedefi saptırılmış bir neslin ahfadıyım, sahte gülüşlerdeki fehmettiğim yalancı aşklar beni oyaladı. Sana gelmek için çıktığım yollarda önüme aşılmaz engeller çıkartıldı. Şimdi o insafsız tuzakları ve engelleri aşıp, asrın yüzüne takılan o sahte örtüyü yırtıp sana geldim. Beni ve benim gibi dünya kendisine güldüğü için, gerçeği bulamayanlara maneviyat şerbetini içmeyi lütfet. Ellerini Âlemlerin Sahibi olan Allah'a açıp tuğyan olmuş gözyaşlarınla kapısını çal.

Gözleri dolu doluydu. Hem arkadaşına hassas bir dille duygularını sergiliyor, bir yandan da inci taneleri gibi yaşlar, kirpiklerinden yol buldukça, yanaklarına doğru yuvarlanıp akıyordu.

İffet merakını yenemeden ikinci bir soruyu mustarip bir gönülle yineledi:

— Ağlıyorsun?

Hassas bir sesle hitaba durdu:

— Aldırma. Ömrü gaflet içinde geçen insanlara ağlamak düşer. Kalbinde kor olanın gözlerinde yaş eksik olmazmış.

— Bir hiç uğruna hayatını boşa harcayacak kız değildin

sen. Şu mistik havayı ve bağnaz düşüncelerini üzerinden atıp, yeniden o hayat dolu günlerine dön.

Dudaklarında acı bir tebessüm belirdi. Maksadı arkadaşını kırmak değil ona bir şeyler anlatmaktı.

— Zaman ömürdür, diye mırıldandı. Sen hayatı boşa harcamak nedir bilir misin? Çölde susuzluk çeken bir insanın seraba kapılıp önünden boşa akıp giden suyu görmeyişine benzer.

İffet istihzalı bir dudak büküşle Hicret'i cevapladı:

— Doğrusu seni üzmek istemem. Sadece gittiğin yerden yanlış bir felsefeyle döndüğün bir gerçek.

— Felsefe bilinmezleri rahatça seyretmektir, insanın içinde devleşen meraklara rahatlık sağlamaktan başka sonucu olmayan, geniş bir düşünce kervanıdır. Bilinmezliğin üzerine oturmuş basit bir çıkıntı değildir o...

Gözler, nasıl insanın dış âlemlere açılmış birer pencerecesiyle, manayı merak eden bir felsefe de kalp gözüyle âlemi seyreden bir projektör olur. İnançsızlığın da bir felsefesi vardır. Ona tabi olanların ruhu karanlıklarla dolar.

— Çok hissi konuşuyorsun. Fikirlerin bir ispata dayanmadığı için dünya görüşüne taraftar bulamazsın. Ben senin anlattıklarının boş ve hayal mahsulü şeyler olduğu kanaatindeyim.

— Senin ispat dediğin de bu mu? Her şeyi kısa ve basit bir kelime ile (Hayır)a bağlayan felsefeye hiç bir yol açık değildir. Hayır'a karşı kesin bir cevap vardır; o da (EVET). Hiç bir şeye inanmak istemeyen insanların görüş ufukları kapalıdır. Onlar güneşe, eşyaya, bütün kâinata kör bakanlardır.

— Bak Hicret sana düşüncelerini çürüten tek meseleyi söyleyeyim yeter. Sonunda hiç olacak, istikbali toprak olacak

insanlarız. Böceklere yem olup, silineceğimizi bile bile, hâlâ ne diye geçici bir hayattan intikam alırcasına yaşamaktan kaçınıp, kendine yazık ediyorsun?

— Maneviyatsız gönüllerdeki tek huzursuzluk bu işte... Hiçlik ve yok oluş. Bu yanlış dediğim felsefenin bunaltıcı bir uzantısından ibaret. İnsan ruhlar âleminden, ana rahmine geçişinde bir hiçlikle karşılaşmamış. Ana rahminden dünyaya gözlerini açtığında yine bir yokluğa düşmemiş. Üstelik içinde bulunduğumuz âlemi yitirme korkusu bizi isyana sürükleyen tek güç olmakta. İnsanın üçüncü merhaleden dördüncü merhale olan kabre geçişi de tıpkı diğerleri gibidir. Mezardan Ahirete gözlerimizi açıp, dünyaya verdiğimiz imtihanın mükâfatına göre ya Allah'ın azabına uğrayacak cehennemine gireceğiz yahut lütfunu kazanıp cennetinde ebedi bir saadetle mükâfatlandırılacağız.

Dünyaya gelişinden talepsiz ve habersiz olan insan, başka bir âleme yine istese de istemese de, kanunu koyan İlahi kuvvetin emriyle geçecektir. İsyan, insana hayatta hiç bir şey kazandıramaz. En doğru olanı gafletten Allah'a dönebilmektir. Sen de Allah'a dön...

Ananın suratındaki sevinç çizgileri birden kederle yer değiştirdi.

İffet daralan nefesiyle taşmaya hazır bentler gibiydi. Ağlamaklı bir lisanla:

— Ben senin dünya görüşüne düşmanım, diye hıçkırdı. Senin dünyanın insanları benim en kutsal varlığımı acımadan elimden aldı. Benden Burak'ı çaldılar, duydun mu Burak'ı... Artık sever miyim o dünyayı ben?

Ellerini yüzüne kapamış derin hıçkırıklarla ağlıyordu.

Hicret beklenmedik bir anda hayretle arkadaşının yüzüne baktı.

«— Senin dünyanın insanları, demişti. Mukaddes varlığım, demişti. Ve yanılmıyordu «Burak» demişti.

Nasıl olur da Hicret'in dünyasının insanları Burak'ı İffet'in elinden çalabilirlerdi...? Garip bir mırıldanışla İffet'e:

— Burak mı, diye sordu.

Gözleri yaşlarla doluydu. Nefesi inadına titrek ve perişandı. Hicret sükût içinde baktı:

— Kim çaldı Burak'ı?

— Senin inancın.

— Yani Burak şimdi inançlı birisi mi demek istedin?

— Evet, gerici olup çıktı.

Hicret arkadaşına kızmadı. Bir şeyler öğrenmek istediği için İffet'i deşeledi:

— Onu benden çaldılar dedin. Burak'la senin ne alâkan var?

— Evlenmiştik. Çok geçmeden değişti. Yaş günümü kutlamama, Noel'e karşı çıktı. Kendisini dinlemedim, fikirlerini benimsemedim diye hayatımdan beklemediğim anda kopup gitti. Günler var ki bütün ısrarlarıma, yalvarışlarıma aldırış bile etmedi. Bir defa karşı karşıya gelip konuşabilmemizi bile reddetti. İşte senin inanç dediğin o ömür törpüsü, önce kalbimdeki sarayın surlarını çatırdattı, sonra da yıkıp viraneye çevirdi. Benim düştüğüm ateşi bilmeden, en çetin düşmanımla dostluk kurmaya çağırdın.

Hicret İffet'in amansız direnişini daha yeni yeni fark etmeye başlamıştı. Ona acıdığı için nasihat etmeye başladı:

— İnsanların en çok yanıldıkları nokta şu. Yanlışa atılan adımlarının, vurdumduymazlık içinde devamını sağlamak. İşte bizi hep bu duygularla uçurumların başına getirip bıraktılar. Bilseydik ki beşeri olan sevgiler ölçülü olmalıdır... Bilseydik ki şehvetin esiri olanlar, hayatı kaybeder. Ve yine bilseydik ki, arzuların akışına kapılıp gitmek insanı ihtiraslar denizinde boğar. Bilseydik ki, gönüllerin tek Sultanı Kâinatın Sahibi olan Allah'tır. Onun muhabbetinin yerini sinede hiç bir sevgi alamaz.

İşte o vakit bizi sevindiren ve üzen hadiselere gerçek aynasından bakıp, ıstırap ve neşemizi o ölçüye göre ayarlamasını bilirdik. İşte o vakit sen böyle ağlamazdın.

Hadiseleri en hassas terazilerde tartar, değerini ona göre biçebilirdin. Şimdi sende, bunalmış öfkenin karanlıklarla dolu kalbi var. Bir yanlışın yüzünden gidenin arkasından ağlamak yerine, hayatının en büyük yitiğini aramaya bak. Senin aracılığınla Amerika'ya gelen kitaplar bana, yâd illerinde dinimi öğrenebilmemi sağladı. Sen halâ aydınlıkları bırakıp karanlıklara koşan bir çocuk gibisin.

Günahların harman yerinde dolaşan bir neslin çocuğusun. O gayesiz akan gözyaşlarınla günahlarını yıkayamazsın. Allah'a dönmelisin. Kurtuluşun reçetesi sadece budur! Allah'a döneceksin.

İffet, heyecanla sıralanan cümleleri hakaret kabilinden değerlendirmiş olmalı ki, kurşun yemiş serçe gibi fırladı. Ana, kızına öfkeyle baktı. Hicret oldukça sakindi o da ayağa doğrulup:

— Kızma, dedi. Sende Mevlana'nın satırlarında kafiyeni bul:

Gel yine gel, bin defa tövbe bozmuşsan...
Bizim dergâhımız umutsuzluk dergâhı değil.
Putperestsen, necusiysen yine gel...

İffet, kırık bir gönülle arkadaşına bakıp, açık kapıdan ısmarlaşmadan gölge gibi süzülüp çıktı. Ve peşinden, keder yüklü acı dolu bir «OF» la uğurlanmış oldu.

Arkadaşının, ardından kaygılı gözlerle baktı. Istırap dolu bir gönlü vardı. Beyninde yiv yiv derinleşen bir ağrı, göz kapaklarını zorlamaya başlayalı çok olmuştu.

Aklına bir şeyler düşmüştü. Ananın ettiği yığın yığın lafları duymazlıktan gelip, evin geniş salonuna doğru yürüdü. Babası, erkek kardeşi, evden çıkalı halâ dönmemişlerdi.

Dubleks, evin merdiven boşluğuna yakın duran masanın üzerine, canın derinliklerinden gelen ıstırapla baktı. Gözbebeklerini terk eden pırıltılar efkârlı, yüreği yaralıydı.

Gözlerinin üzerinde ısrarla beklediği manzara, hayatında zamanla derin yaralar açmasına sebep teşkil etmişti. Burak'ı sırf bu yüzden kırmıştı. Fani olan bir insanın resmindeki bütün hatları, bronz bir madenin üzerine en değerli vakitlerinde zevkle işlemişti.

Hele Burak, büstün açılışında, arkadaşları saygı duruşunda beklerlerken, ellerini dua için açınca, onu dedesinin manevi huzurunda saygısızlık etti, iddiasıyla irdeleyip yargılamıştı. Şimdi, duyguları eskisinden tamamen farklıydı. Büstün karşısına dikilip, kahırlı pırıltılarla seyrettikten sonra, maziyi yâd ederken gönlü bir kat daha yaralandı.

Mensubu bulunduğu dinde bu hareketin yeri yoktu. Halil İbrahim Peygamber, Kâbe'deki putları kırıp, baltayı büyük putun omuzuna asmıştı.

— Neden kırdın bunları, sorusuna:

— Balta kimin boynunda asılı ise o kırmıştır, diye kendisini yargılayanlara cevap vermişti.

Onu mahkeme edenler bile gülüp:

— Cansız bir put diğerlerini nasıl kırsın? diye kızmışlar.

Bunun üzerine Allah'ın elçisi:

— Cansız, olduğunu biliyorsunuz, kimseye zararı kârı dokunamayacağını da biliyorsunuz. O halde Allah'ı bırakıp ellerinizle yaptığınız putlara niçin tapıyorsunuz, şeklinde konuşmuştu.

Peygamber Efendimiz, şu yanlışı son kere insanlığın beyninden silip, cahiliye devrinde Kâbe'ye dolan putları tarihin derinliklerine gömmüş, bu bapta Ayetler, Hadisler hüküm ferman olmuştu...

Hazreti Ömer, İslam'ı seçince cahiliye devrinin iki halini insanlığa bir ibret meselesi gibi tutup:

— İki şey aklıma geldikçe, birisine güler ötekine ağlarım demişti. Bunlardan bir tanesi putlar meselesiydi. Hamurdan elleriyle yaptıkları putlara taparlar, acıkınca dayanamayıp taptıklarını yerlerdi. İkincisi insanlık dışı bir örf yüzünden, kız evlatlarını yine kendi elleriyle diri diri toprağa gömerlerdi.

Demek, cahiliye devri yine hortlamış, bu nesil maneviyatsızlığın dirilişini yaşıyordu, insanlık Allah'ı unutup dünyaya gönül vermişti.

Dünyada, kalbi açlar kadar midesi açlar da vardı. Zenginler arzularının akışına göre hayat sürerlerken, bir lokma ekmeğe muhtaçlar unutulmuşluğa terkedilmişti.

Hicret, karşısında seyrettiği heykel için binlerce lira harcamıştı. Oysa bir taş bir tunç bir alçı parçasından yontulup, sanat adına evlere dikilen bu büstler, hem maddi hem de manevi yönden evlerde faydasız şeylerdi... İşsizler, açlar varken, israf için bir tuzak olan sanata, artık hizmet etmek ne kadar manasız şeydi.

Ne kadar emek vermişti bu heykele. Dedesinin ruhu şad olsun diye sanatının inceliklerini üzerine işlemiş, evlerinin salonuna mermerden masa yaptırıp raptetmişti.

Oysa büste harcadığı para ile dedesinin hayrına, bir çeşme yaptırsa, köprüye, Camiye, okula yardımcı olsa, o zaman dedesinin ruhu belki de gerçekten şad olacaktı.

Evlerinin ortasında, meyve vermeyen ağaçlar gibi, ihtişamla duran bu büst, şimdi Hicret'in gönlünde korkunç fırtınalar koparmaya başlamıştı.

Sandık odası adı verilen küçük odaya geçip, heykeli yontmak için kullandığı aletlerden bazılarını yanına aldı. Büstün başında durup:

— Tıpkı Burak gibi yapmalı, diye mırıldandı. Geçmişini Kur'an'la yad eden bir milletin çocuklarıyız biz.

Büstü masanın üzerinde yonta yonta tanınmaz hale getirdi. Madenini satıp fakirlere ekmek parası verecekti.

Ana, oturma odasından duyduğu sesler için koştu. Salonun ortasındaki tozu çepeli görünce kızına:

— Ne yapıyorsun, diye bağırdı.

Hicret, işini çoktan bitirmişti. Anasına manidar bakıp:

— Ellerimle yaptığımı, yine kendi ellerimle kırdım. Yaptığım sanatı beğenmedim. Artık dedemin manevi huzurunda

Hıristiyan âdetiyle ihtiram durmayacağım. Mezarının başına gidip Kur'an okumaya karar verdim...

Evin, zilinin acı acı ötüşü münakaşalarını yanda kesmişti. Ana, öfkeli bir yüzle salonun ortasında beklerken, Hicret ikinci zil sesine zor yetişti. Kapının gözetleme merceğinden dışarıya baktı. Yüzü birden külleşti, benzi ansızın soldu.

Amerika'dan dönerken doğrusu bunların hiç birisini düşünememişti. Zor günler bekliyordu Hicret'i. Kapının önünde içi içine sığmayarak bekleyen delikanlı Bahadır'dı. Amerika'daki adresine cevapsız kalan yüzlerce mektup postalamıştı. Çılgınlık günlerindeki vadini hatırlayıp, tüyleri ürperdi.

Sonra, tedirgin bir hissiyatla Burak'ı hatırladı. İffet'in birkaç cümlesinin içinde hayatında çaplı değişikliklerin olduğunu sezdiği Burak'ı.

Şu anda, ne yapsın bilemedi... Kapının zili üçüncü defa ısrarla çalınca, ardındaki zinciri emniyet kutusuna takıp, zembereğe usulca çöktü. Dışarıya zor duyulur bir sesle karşılık verdi:

— Evde erkeğimiz yok, misafir kabul edemiyoruz.

Bahadır dışarıdan:

— Hicret, diye hayretini ortaya koydu. Ben sana hoş geldin demek için gelmiştim.

— Sağ ol, dedi. Yalnız şunu bilmenizde yarar var. O eski bildiğiniz dünyanın Hicret'i yok artık. İnançlarım yabancı bir erkekle görüşmemi yasaklıyor.

— Ben yabancı değilim. Annen ve baban da sen istediğin takdirde söz verdiler.

— Ben istemediğime göre o söz, geçersiz demektir.

— Aç kapıyı, daha da etraflı konuşurduk.

— Görüşmek istemiyorum, lütfen çekilip gidin buradan.

— İnadımı bilirsin, evet demeden kapıdan ayrılmam.

— O zaman bıkıncaya kadar orada beklersin...

— Yemin ederim ki ben yaşadıkça huzur bulamazsın. Hislerimle hep alay ettin.

Hicret, kapıyı kapatıp arkasından kilit vurdu. Başucunda sessiz bir öfkeyle bekleyen annesine soluk bir çehreyle bakıp salona geçti.

Uzun bir kışın ardından, İstanbul ufuklarında, taze bir baharı müjdeleyen ılık havalar, yeryüzüne iç açıcı günler vadediyordu.

Bir hazan mevsiminin peşinden, yaprağı diplerine dökülen gül ağaçları, taptaze bir baharla goncalarını patlatıp, insanlara burcu burcu kokularını ikram etmeye hazırlanmaktalardı.

Çiçekler, yeniden boy verecek, dallar gönülleri mest edercesine meyveye duracaktı. İşte İffet de, tıpkı dallar gibi meyvedeydi... Hicret'e kırılıp yanından ayrıldıktan sonra, Amerika'ya göndermek için kitap tavsiye eden Kur'an kursu müdiresini bulup:

— Bana dinimi öğret, diye yalvarmıştı.

Artık o da, Hicret ve Burak gibi yeni bir dünyaya muhabbet duyup, eski dünyasını üzülerek yâd edenlerdendi.

Her dudak büküşe aldırış bile etmeden, kıyafetini inancına uydurmuş, emrolunduğu gibi yaşamaya başlamıştı.

Eski hatasını yeni yeni idrake başlamıştı. Pür tesettür Burak'ın Harem'de kaldığı eve ölçüsüz bir sevinçle gelip, zile çöktü.

Burak, karşısında İffet'i görünce şaşırmıştı. Sevinci bir yana yüzü gazelleşti, nefesi titrek titrekti. Pişman bir yüzle kaçamak bakışlarını İffet'in üzerinde dolaştırdı. Meğer bir hırs bir ihtiras yüzünden hayatını heba etmişti. Her meseleyi zaman hallederdi. Müspet ya da menfi vaktiyle kınadığı kıyafet şimdi üze-

rine ne kadar da yakışmıştı. Onun hesabına yine onun için üzüldü. Şimdi karşısında mahcup bir çehreyle bekleyen kadına adeta utanarak bakıyor, çaresizlik içinde çırpınırken, hazin bir ses mırıltı halinde sorulaşıyordu:

— Neden geldiniz?

İffet henüz hiçbir şeyi bilmiyordu. Sevinci halâ törpülenmemişti:

— İslam'ı seçtim diye cevapladı. Artık aramızdaki anlaşmazlık bitti.

Burak içini burkan bir acıyla:

— Artık çok geç, diye mırıldandı... Üçten dokuza demiştim. İkimizin bir araya gelmesi çok müşkül bir durum aldı.

— Hırsla edilmiş bir yeminden ne çıkar. Bak ben de Müslüman oldum artık.

— Din benim inhisarımda değil. İslam'ı seçtiğin için çok sevindim. Lakin dinini henüz öğrenememişsin. Eve döndüğünde ilmihali açıp üç talak'ın manasını iyi oku. Sana hayatta başarılar ve mutluluklar dilerim.

İffet, yitirdiği bir sevincin sükûtu hayali içinde boynunu bükerek geldiği yollara geri dönüp gözlerden uzaklaştı.

Burak bir kış boyu kitap okudu. Ufku daha da açılmış ilmi yönden önemsenecek mesafeler almıştı. Haftada, iki gün sohbetlere katıldı. Arkadaşları onunla aylardır fevkalade ilgilenmişlerdi.

İffet kesilen umutların peşinden bir mahkemede ayrıldı.

İstanbul, baharla birlikte daha da güzeldi. Ufuklarında gönüllere, sedef sedef dökülen güneşin pırıltıları, hale hale çiçek açan bahçeler, bülbül sesine nispetle gül kokusu dağıtan meltem yeli ve ansızın bardaktan boşanırcasına yağan Nisan yağmurlarıyla eşsiz bir diyardı...

Fazilet Nine'nin Harem'deki aşı yaptırdığı azmanlar, yeşil yeşil yapraklar açtı. Son iki aydan beri Harem'e kimseler uğramamıştı. Bugün ilk defa Mukaddes ziyaretlerine geldi.

Burak, ninesiyle birlikte, ihtiyar ağacın dibine masalarını atmış, oturdukları sandalyelerde yönlerini Marmara'nın mavi sularına karşı çevirmişlerdi. Martıların denizle cilveleşmesini, kayıkçıların denizin ortasında balık avlamak için kürek çekişlerini, araba vapuruna binen vasıtaları seyrediyorlardı, hem de fokur fokur kaynayan semaverden bardaklarına çay doldurup, içiyorlardı.

Mukaddes, arabasıyla bahçeye girince seyirlerine ara verip dikkat kesildiler. Ne nine, ne de Burak, ikisi de yerlerinden kalkmamışlardı.

Mukaddes, arabasını bahçeye park edip, sönük bir neşe,

bozuk bir moralle yanlarına gelip, ninenin elini öptü. Ağabeyisiyle tokalaşıp, altına kıyıda boş duran sandalyeyi çekti.

Burak, kardeşini ısrarlı bakışlarla inceleyip:

— Üzgünsün, diye mırıldandı.

Mukaddes:

— Yo, diye cevapladı. Sadece içimde adını koyamadığım bir sıkıntı var.

— Adını koyarsan rahatlarsın.

— Bilmem, koyamadım işte.

— Babam nasıl?

— İyi.

— Ya annem?

— Neden sordun?

— Adam annesini babasını sormaz mı hiç?

— Özledin mi?

— Çoook.

— Gelsene.,

— Buraya iyi alıştık.

— Güceniyorlar sana. Hiç değilse ziyaret edip dönersin.

— Düşünürüz. Sen neler yapıyorsun?

— Üniversite bitti.

— Başka?

— Peşimde, iki üç genç birden kur yapıp duruyorlar. Aslında bir gönül buhranı benimki. Birisini kabullenmek zorunda hissediyorum kendimi...

Burak'ın yüzleri acı dolu çizgilerle kırış kırıştı. Mukaddes, ninesinin çile yüklü çehresine baktı. Göz bebeklerindeki fersiz pırıltılar bile ahu zar doluydu.

Mukaddes hüzün dolu çehreyi incelerken:

— Sen nasılsın nine? Doğrusu seni sormayı bile unuttuk, diye muhatap oldu.

Sızılı bir ses yaralı bir gönlün tercümanıydı:

«Göç tuttu İrfan Deden, Fazilet Ninen hasta. Neyimiz var harcadık, haysiyette, namusta...»

Mukaddes taşın hangi gediğe atıldığının farkındaydı. Ağabeyisinin hoşnutsuzluk ifade eden mimiklerine bakıp, konuyu saptırmak istedi:

— Florya'dan mühim haberler var.

— Anlattıklarından daha mı mühim?

— Senin açından, demek istedim.

— Dinleriz o zaman.

— İffet'i son günlerde görmüş olmalısın.

— Gördüm.

— Dindar birisi olup çıktı.

— Haberim var.

— Buna rağmen reddetmişsin onu.

— Birleşebilmemizin mümkün olmadığını anlamış olmalı ki, mahkemeye o müracaatta bulundu. Artık hayatımdaki o sahife kapandı.

— Acı bir haberim var.

Burak'ın gözleri irildi, vücudundaki kan beynine doğru çekildi:

— Yoksa?

— Hayır, heyecanlanma, yaşıyor.

— Başka?

— Dindar bir doktorla izdivaç edip, Anadolu'ya gittiler...

— Allah mesut etsin.

— Hicret'in dönüşünden haberin oldu mu?

— Hayır.

— Görmeni isterdim doğrusu.

— İçimde, kimseyi görebilme arzusu yok.

— Ama Hicret başka...

— Hayatımda özellik taşıyan kişilerin listesinde söylediğin kimsenin adı yok.

— Amerika'dan pür tesettür, dindar bir kız olarak döndü. İffet onu kıskandığı için dindar oldu.

— Doğrusu bu haberine sevindim.

— Fakat çok huzursuz günler geçirdiğini duydum.

— Sebep?

— Bahadır gölgesi gibi peşinde gezermiş. Önce ailesinden istetmiş, ailesi «evet» demiş. Hicret'e gelince görüşmeyi bile kabul etmemiş.

— Sonuç?

— Dışarılara bile çıkamaz olmuş...

* * *

Bu yıl Harem'deki bahçe muhteşemdi. Güller dallarında tomur tomur açmış, karanfiller, laleler desen desendi. Bahçe, ılık bir esintinin varlığı ile burcu burcu koku dağıtmaktaydı.

Fidanların, çeşit çeşit, renk renk yaprakları bahçedeki, manzaraya ayrı bir güzellik katmaktaydı.

Bu yıl, Fazilet Nine'nin dizlerinin feri bir başka türlü kesikti. Bahçedeki çeşmeye hortumu takıp, musluğun ağzını açtı. Çiçeklere, fidanların dibine su verecekti. Mevsim bahar, aylardan mayıstı. İstanbul, yakmayan güneşin muhabbet dolu pırıltıları altında nefis bir günü akşama bağlamak üzereydi. Gün batı yakasına doğru aheste aheste çekildi ve İstanbul'un semaları İlahi bir davetin gönüllere billur pırıltılar gibi akan nameleriyle inlemekteydi.

Ezan bitmişti. Fazilet Nine, aşı yapılan fidanların diplerini suladı, yapraklarını titrek elleriyle okşaya okşaya sevdi, kokladı.

Fersiz ışıklar yansıtan gözleri, birden hayretle parladı... Israrlı bakışları, kıvılcımlanan pırıltılarla körpe dalların üzerine inatçı bir istekle bekledi. Sevincinden nefesi darlandı, kalbi çarpıntılarını artırdı. Dalların üzerinde meyveler filizlenmişti.

Nine, meyve müjdeleyen dalları daha ilk defa fehmedebilmişti. Sevincinden fidanların, yaprakları üzerine düşen gözyaşları, şebnem şebnemdi.

Dudakları kırıştı, büzüştü, yönünü evin açık kapısından yana çevirip fersiz adımlarını çarpuk çurpuk atarak yineledi. Kapının önüne geldiğinde, kuru dudaklarının ucunda, kuyudan gelir gibi bir ses meydan buldu:

— Buraaaaaaaaak...

İnilti kadar cılız bir ses, Burak'ın odasına varıncaya kadar

varlığını yitiriyor, hemen peşinden her yeni adımda aynı ismi tekrarlayarak yürümeye çabalıyordu.

Nedense feryadı, hep cevapsız kalmıştı. Oturma odasına nefes nefese girdi. Önce, içeriyi garip bakışlarla süzdü, sonra düşük bir sesle yine mırıldandı:

— Buraaaak...

Hayretini güçlükle yenebilmişti. İlk defa böylesine bir noktaya candan bakmamıştı. Gözleri önce seçememişti. Burak ayakta sessiz duruyor, nine durgun bir hareketle kapının boşluğunda, gözlerini kıyıştıra kıyıştıra bakıyordu. Birden heyecanlı bir sesle, odanın dolusu haykırdı:

— Oğul, dallar meyveye durdu... Dallar meyveye durduuuu...

Burak'ta, halâ değişik bir hareket yoktu. Durgun bakışlarıyla kendisine aldırış etmeyen torununu alıngan bir gönülle süzdü. Burak, Secde-i Rahmana kapanınca daha yeni bir şeyler sezebildi. Gözleri, dolu doluydu. Kendisini tutamamış olsa ki içten sökülüp gelen derin bir hıçkırık tazeledi. Büzüşen dudakları hissiyatını açığa vuran bir cümle tazeledi:

— Benim yavrum da meyveye durmuş.

Nine, ayakta taşıyamadığı vücudunu sedirin üzerine usulca bırakıp sönük pırıltılarla torununun, arzulu bakışlarla Namaz kılışını seyretti.

Yüzündeki soyluluk, çehresindeki duru güzellik, Allah'a yönelince nineye daha da anlamlı gelmişti.

Burak, kendisinden geçmiş gibi vecd içinde, ibadetini bitirip, ellerini dua için Âlemlerin Sahibine açmıştı:

— Allah'ım, Allah'ım, diye inliyordu. Senin kapının kaçkını,

haylaz, isyancı kulun şimdi yaptıklarından nedamet duyup kapına geldi. Sen affetmeyi seversin Allah'ım... İşte aslıma dönüp, kapını çalıyor ve senden affımı istiyorum. Beni bağışla. Amin...

* * *

Son günlerde Hicret'in gönlü dardaydı. Kendisini müzmin bir yalnızlık içinde hissedişi, gönlünde derin yaralar açmıştı. Artık, son günlerini sürdüren bahar, kapısını yaz aylarına aralamış, mevsim İstanbul ufuklarına bunaltıcı sıcaklarını getirmişti.

Florya, günahların harman yerinde dolaşan insanlarla dolup taşmaktaydı. Sokaklar, bahçeler sahil kenarları mayolu erkeklerle, hanımlarla kaynaşırken, Hicret kapanıp kaldığı odasında çileye girmişti.

Ev halkı, sokaktakilerle yarışa katılmış, Hicret tesirsiz kalan sözlerinin ıstırabıyla mustaripti.

Baba, kardeş ve ana, balkonda mayolarla dolaşıp, evin içinde de öyle oturdular. Sokaklar, yollar ve içinde yaşadığı öz hanesi bile, artık Hicret'in dünya görüşüne tezat teşkil etmekteydi.

Evde, huzursuzluğu doruğa çıkartan kınamalar sürüp giderken, ev halkı:

— Medeniyet budur, diyerek Hicret'in fikirlerini reddettiler...

Oysa bu reddiye ne kadarda asılsız ve cehalet doluydu. Bilmiyorlardı ki yaratılış itibariyle dikenler bile hayâ edip, çarşafa bürünmüşlerdi. Bu gülşene giremeyen insanlar bunu nereden bilsinlerdi.

Son günlerde gülümsemeyi bile unutmuştu. Üzüntüsünü görenler manidar pırıltılarla solgun çehresini süzüp, istihzalı tebessümlerle küçümsediler. Hicret, onlara göre asılsız bir modeli kendisine kalıp diye seçmişti. Yine onlara göre bu hayat, intiharların en acısıyla ölüme mahkûm olmaktı.

Yüreği kasapta gören insanlar, onun yüzündeki hüznü, sinesinin başında alev alev yanan ateşi elbette fehmedememişlerdi.

Hicret, artık cemiyetin arasında yüreği kanaya kanaya sağ gezen bir çilekeşti. Aynı derdin çile kabında kaynayıp, pişmeyenler bunu bilmezlerdi.

Gece, bütün koyuluğu ile dünyanın üzerine karanlık çarşafını çektiği vakit, uykusunu bölüp namaz için hazırlık yaparken, yüreğinin başından sessiz bir çığ kopuyor, feryadını yaralı sinesinden başka kimse duymuyordu:

— Uyanın ey ev halkı, bu dünya uyku evi değil...

Ne var ki, uyanan yok, yine âlem uykuda. Uyanık olduklarını fark edenler koyu bir mahmurluğun gafleti içinde, gözlerini kıyıştırarak açıp, uykuyu dağıtmanın korkusuyla yorganı başlarına çekip, yeniden uykunun rahatlığına varıyorlardı.

Bugün yine münakaşalı bir akşam olmuştu. Ev halkı yatmış, gözlerinde uyku yoktu. Vakit geceyi yanlamış olmasına rağmen, Hicret bıkmayan bir gönülle Âlemlerin Sahibinin huzurundaydı.

Gece, sıkıntılı bir havanın kucağında, odanın içini buram buram kaynatırken, ana, uykuyu dağıttı. Yatağından sıyrılıp, serinlemek için balkona geçerken, Hicret'in odasının ışığını yanıyor görüp durakladı.

Kararsız bir düşüncenin ardından, kapısının önüne kadar

gelip, zembereğe usulca çöktü. Aralanan kapının boşluğundan, uzatmalı pırıltılarla içeriyi süzdükten sonra şaşkın bir gönülle odaya girip bekledi... Hicret, namazını bitirip, selâm verince, ana taştı:

— Deli kızım. Canına bari acı. Hadi gündüz vakit namazı deyip kılıyorsun gecenin bu vaktinde yaptığın da nesi...?

Tesettürlü bir yüzle seccadenin ucunda dizlerinin üzerine otururken kafasını usulca anasından yana çevirip, kahırlı gözlerle baktı. Kısık, oldukça hazin bir ses, sükûtlu odanın içinde dalgalandı.

— Bari Rabbimle arama girmeyin.

— Arana giren yok kızım. Buna insan dayanamaz, söylemek istediğim bundan ibaret. Geceleri bari hür ol, uyu biraz.

— Sayenizde, gayesiz, isyan içinde filizlenmiş bir ömrüm var, geçmişine sahip çıkamamış bir insan, unutmayın ki hüsran içindedir. Ben, Emr-i İlahi üzerime farz olunca, uykudaydım, isyanda geçen günlerim için verilmiş nedamet dilekçeleridir bu geceler...

Vefasız tüketilmiş günlerimin affı için, dünya makamlarının kapıları kapandığı şu saatlerde, kapısı hiç kapatılmayan bir makama yüz sürüp, affım için aşındırıyorum. Gecelerin sessizliği, kurtuluşa kanat açan gönüller için, Cennet bahçelerine benzer. Siz halâ uyuyun annecim.

Ana dudak büküp kızına acıyarak baktı:

— Ne halin varsa gör.

Havanın, sıkıntısından terlemiş yüzüne bakıp, derin bir nefes aldı.

— Gecenin hararetli sıcağından bunalmış uyuyamamışsın.

Hiç Cehennemin kavurucu ateşinden haberin oldu mu? O Allah'ın emirlerine isyan edenler için yakılmıştır.

Hicret, efkâr dolu bir gönülle yeniden Mevla'sına yöneldi. Gecenin karanlıkları, güneşin zayıf pırıltılarıyla çekilmeye başlayınca, sabah namazını kılıp, yatağına girdi.

İki, ya da üç saatten fazla uyuyamamıştı. Kalkıp, pençerenin camından bahçeye doğru baktı. Ev halkı, denize girmiş dönüyorlardı. Neden sonra kardeşinin kaldığı odanın kapısını çaldı. İçeriye:

— Giyindin mi, diye ses verdi.

Cevap olarak:

— Evet. Karşılığı gelince...

— Girebilir miyim, diye sordu.

— Gel...

Liseyi bu yıl bitirmişti. Aynanın karşısında saçlarını itina ile tararken, Hicret ılık bir sesle:

— Baha, diye mırıldandı.

— Söyle.

— Bugün, tesettürlü bir kızla dolaşmak ister miydin?

Aynadan yüzünü çevirip, ablasına baktı:

— Ben senin bu kıyafetinden utandığımı hiç söylememiştim.

— Biliyorum.

— O halde bana sitem etmemelisin.

— O kadarcık olur.

— Nereye gitmek istiyorsan hemen söyle.

— Harem'e.

— Hayırdır. Kim var orada?

— Burak.

Baha ablasına hayretle baktı:

— Sen Burak'la küs değil miydin?

— Hayır.

— Yani görüşecek misin onunla?

— İçimden öyle geldi.

— Hayret abla, erkeklerle görüşmüyorsun.

— O başka bir görüşmek.

— Doğru, duyarım ki o da sizden olmuş.

Abla, kardeşinin yüzüne azarlar gibi baktı:

— İnsanların sizdeni bizdeni olmaz. İnananı inanmayanı olur. Bizimkilere bir şey söyleme.

— Sır saklarım.

— Sağ ol...

* * *

Kaynaşan bir trafiğin içinden Boğaz köprüsüne kadar gelmişlerdi. Arabayı Hicret kullanırken, Baha etrafı seyre dalmıştı...

Üsküdar yakasından Kadıköy'e, oradan da Harem'e geçmişlerdi. Baha, yavaş seyreden arabanın açık duran pençeresinden, kafasını çıkartıp, zaman zaman adres sordu. Fazla zahmet çekmeden, aradıkları adresi bulmuşlardı.

Hicret'in koyu bir heyecanla sıkışan kalbi, nefesine bile darlık vermişti. Okudukları kapı numarasından, aradıkları adres olduğunu görünce, Hicret'in heyecanı çoğaldı, nefesi titrek titrekti. Açık duran bahçe kapısından içeriye güçlükle girebildi.

Burak bahçede, kurumuş ağacın dibindeki masanın başında, denizi seyre dalmıştı... Bir motor sesinin gürültüsüyle gözlerini seyrettiği manzaradan çekip, bahçeye giren arabaya baktı. Hüzünlü bir çehre durgun bakışlar, arabanın açılan kapısından inenlerin üzerlerinde ısrarla bekledi.

Usulca, ayağa doğrulup misafirlerini karşıladı. Mülayim pırıltılar, ılık bir sesle hitaba durdu:

— Hoş geldiniz.

Burak, mahcup bir tebessümle yüzüne bakarken, elini Baha'ya uzatıp tokalaştı.

Hicret, kızaran bir yüzle utanıp yeri gözetledi:

— Hoş bulduk.

— Buyurun, bahçeden denizi seyretmek başkadır.

Sandalyeleri çekip oturdular. Masanın üzerinde semaver kaynamakta, hemen kıyısında duran tepside sadece bir bardak vardı. Burak:

— Bir saniye, diye müsaade isteyip, evden iki bardak daha getirdi.

Henüz, hiçbir şey konuşmamışlardı. Burak, bardaklara çay doldurup misafirlerine ikram etti.

— Buyurun...

Hicret, titrek elleriyle çayını karıştırırken, bir yandan da, hazin bir sesle hitaba durdu:

— Biliyor musun Burak, buraya senden özür dilemek için geldim.

— Estağfurullah.

— Amerika'da sizlere soğuk davranmıştım. İşte tam o günlerde içimde kurtuluşa yelken açan duygular, diriliş günlerini yaşıyordu. Beni affeder misin?

Burak duygulanmıştı:

— O çileyi yaşayanlar yapılan hareketin suç olmadığını bilirler...

— Sağ ol.

— Gelişimin diğer sebebi de şu. Seni önce İffet'ten, sonra Mukaddes'ten dinledim. Doğrusu, inanamamıştım. Şimdi çok sevindim.

Kahırlı bir ses cevap oldu:

— Bilmem sevinebilmemiz yerinde mi? Cesedimizi kurtardık, kalbimiz halâ başkalarının elinde esir kaldı.

— Buna da şükür.

— Seni kutlarım doğrusu. Amerika sana mektep olmuş.

— Olmasına oldu. Gel gör ki buradaki ihmalin sıkıntısını orada çok çektim.

— Seni çok solgun ve yorgun buldum.

— Aldırma.

— Ninenle birlikte kaldığınızı söylediler.

— Şimdi o yok artık.

— Bir yere mi gitti?

Burak'ın gözleri nemlendi, başını önüne yıkıp kafasını avuçlarının arasına sıkıştırdı. İnsandı, dayanamadığı acılar için, isyansız gözyaşları sıraladı.

Hicret müteessir bir lisanla mırıldandı:

— Başınız sağ olsun. Allah rahmetini eksik etmesin...

— Âmin!

— Ne zaman oldu?

— Üç gün öncesi.

— Kimsenin haberi olmadı mı?

— Hayır, vasiyeti üzerine haber veremedim.

— Halâ Florya'ya dönmeyi düşünmüyor musun?

— Şimdilik hayır.

— Burada yalnız ne yapabilirsin?

— İki el, bir başı görmek içindir.

— Hep evde misin?

— Haftada iki gün, dini sohbetlere katılıyorum. Şimdi bir iş aramak için uğraşmaktayım.

— İyi düşünmüşsün.

Hicret, tedirgindi aniden doğrulup:

— Müsaadenizle diye mırıldandı.

Burak ayağa doğruldu:

— Hatırladığınız için sağ olun, dedi.

* * *

Ziyaretin peşinden üç gün geçmişti... Burak, üzerini giyinmiş dışarıya çıkmak için hazır durumdaydı. Zil sesini duyar duymaz kapıyı açtı. Postacıyla yüz yüze gelince, şaşırmıştı, önüne uzatılan defteri imzalayıp kalınca bir zarfı postacının elinden aldı.

Burak, daha içeriye girebilmek sabrını gösteremeden, zarfın ağzını çarçabuk açtı...

İçinden bir mektup, bir nüfus cüzdanı çıkmıştı. Mektubu sol eline alıp, nüfus cüzdanım açtı. İçindeki ismi dikkatle okudu.

Doğrusu, hiç beklemediği bir şey olmuştu. Nüfus cüzdanı Hicret Hancı'ya aitti.

Bahçedeki, masaya doğru adımlarını tazeleyip, altına bir sandalye çekti. Nüfus cüzdanını masanın üzerine bırakıp, elindeki mektubun katlarını açtı.

İtina ile sıralanan satırlar:

— Burak, diye başlamıştı... Allah'ın selamı senin ve bütün insanların üzerine olsun. Ziyaretimin başka bir sebebi daha vardı. Üzüntün dolayısı ile ertelemek zorunda kaldım. Sana, nüfus cüzdanımı postaladım. Yapılacak işlemlerde yetkilisin. Şayet, öyle bir niyetin yoksa zarfın içine koyduğum pullarla nüfus cüzdanımı adresime postalamanı rica ediyorum.

Bendeki, düşünceleri geliştiren duygular senin de, bir desteğe bir çile arkadaşına ihtiyacın olmasındandı. Seni bilmiyorum, belki de sadece ben böyle düşünüyor olabilirim. Milyonlar arasında kimsesiz kalmış çocuklar kadar yalnızım. Beni sokaklar kadar, kendi ailem de anlayamadı.

İnandığım şekilde yaşadığım için, dostlarım bile bana düşman kesildiler. Allah'a emanet ol. *Hicret*...

Yüzlerindeki sönük ifadelerde bile canlılık belirtileri başlamıştı. Daha doğrusu sevinmiş, heyecanlanmıştı. Hiç vakit geçirmeden gereken muameleleri başlatmak için yola çıktı. Koşturmaktan yorulup, bunalmış bir hali vardı. Müracaatları bitirip, nikah için askı işlemlerini yaptırdı.

Günler, asırlaşmıştı sanki. On beş yirmi gün kadar sonra müracaatının cevabını alabildi.

Bu arada iki üç defa Hicret'i telefonla arayıp, malumat verdi. Önce Baha'yı istiyor, Baha'nın aracılığı ile Hicret'le görüşüyordu. Bugün yine Baha'yı telefona istedi. Hicret'in sesi ahizede muhatap olunca sevinmişti. Nikâh müjdesini verip, Harem'deki eve nikâh memurunu çağırdığını söyledi.

* * *

Gizli izdivaç, sır olarak kalmamıştı. Burak, Mukaddes'i, Hicret, Baha'yı önceden, nikâhlarına çağırmışlardı.

Mukaddes, babaannesinin irtihalini nikâh merasimi için Harem'e geldiği zaman öğrendi. Baha, günün ilerlemiş vaktinde evlerini haberdar etti.

Hâsılı, iki ailede gününde her şeyi öğrenmişlerdi. Taraflara göre yapılan iş sürpriz sayılmazdı. Onlara göre, eski bir gönül hikâyesinin devamıydı bu... Ancak kendilerinden habersiz oluşu, her iki tarafı da üzdü, hırpaladı.

Selman Bey, anasının ölüm haberini Mukaddes'ten alınca, hüzünlendi. Sabah, ilk işi Harem'e gitmek oldu. Gelin, utanmıştı. Ezik duygulu bir çehreyle elini öptü.

Burak gayet yakın bir alâka ile babasını karşıladı. Baba ağlıyordu. Oğluna bir yürek dolusu sitem etti:

— Acılı bir günde çağrılmayacak kadar suçlu muyduk...?

Burak üzüntüsünü bir lisanla mırıldandı:

— Sadece bir vasiyeti yerine getirdim.

Baba başka şey sormadı. Tavırlarından hatasını kabullenmiş gözüküyordu. Gözlerinin yaşını mendiline silip:

— Gelinimi de alıp yuvamıza dön, dedi. Bozuk düzen yaşadığımız yetsin artık.

Burak, kısık bir sesle itirazlı konuştu:

— Niyetimiz yazı burada geçirmekti. Buna rağmen hiç değilse bize, bir ya da iki hafta müsaade ediniz.

— Anlaşılan küskünlük halâ bitmemiş.

— Küskünlük değil, sadece birkaç gün müsaade istiyoruz.

— Pekâlâ. Dediğiniz gibi olsun. Ancak, gecikmemelisin... Mukaddes son günlerde problem olmaya başladı. Onunla olsun ilgilenmelisin. Hatta gelmem diyorsan yanına al. Kardeşini anlamsız bir buhrana sürüklenmiş görüyorum.

Burak, acı acı yutkundu:

— Felaketi sonunda hissettiğiniz malum. Gördüğünüz gibi hayatın bazı basamaklarındaki ihmaller, insanın başına öyle sıkıntılar açıyor ki, bir Firavun'a, bir Nemrud'a baba olabiliyor insan. Benim kanaatim de sizinkinden değişik değil. İhmaller Mukaddes'i yutmuş.

— İşte, önünde uzun bir hayat ve seni yadırgayan bir cemiyet. Dilerim sen hiç bir hataya düşmeden bu dikenli ve cam kırıklarının serserice ekildiği yollardan çıplak ayaklarınla yara almadan mesafe kat et.

* * *

Mahallede Burak'la Hicret'in izdivacını öğrenmeyen kimse yok gibiydi. Çokları normal bir yargıyla değerlendirmesini yaparlarken, Bahadır'ın beyninde bilmem kaç şiddetinde bir deprem olmuştu. Etrafta, ulu orta dolaşıp Harem'deki evin adresini sordu. Gece gündüz Harem'in sokaklarında bıkmadan dolaşıp, belki de hayatının en büyük yitiğini aradı. Kaşları çatık, gülmeyi unutan yüzleri karanlık geceler kadar kaygılıydı.

Günler var ki, kimselerle konuşmadı. Mektebi terk etmiş, içkiye müptela olmuştu. Hayatta kaybedecek artık hiç bir şeyi kalmamıştı, öyle düşünerek iz sürdü. Kini ve adavetini kat kat besleyen günlerinde, gözbebeklerinin altında kahırlı halkalar meydana çıkmıştı.

Bütün bunlara rağmen, Burak'la Hicret'in saadet dolu hayatını düşündükçe, beyni çatlayacak gibi zonkluyordu.

* * *

Bugün, evliliklerinin ilk Cuma günüydü. Bir haftalık hayat arkadaşlıkları bahtiyarlık dolu saatlerle günleri tamamlayıp geçmişti.

Burak yaklaşan vakit için boy abdesti aldı. Hicret temiz çamaşırlarını dürüp, banyoya uzattı. Hemen, evlerine yüz, ya da yüz elli metre mesafedeki camiye gidecekti.

Gitmezden önce, Hicret'e duvarlarında asılı resmin, içler acısı hikâyesini anlattı. Cuma dönüşü, Şeyda'nın mezarına Hicret'le birlikte gideceklerdi... Hicret'e dönüp buruk bir acıyla:

— Onu ezerken sarhoştum, dedi.

İçinden, silinmeyecek kadar güçlü bir vicdan azabı hâkimdi.

Hicret, eşine duygusal pırıltılarla bakıp:

— O resmi artık duvardan kaldırsan, dedi. Kıskandığımı sanma. Duvarda asılı duran, her zaman beslenen hasretlerle bakılan yahut başka gayelerle sergilenen resimlerde şirkin kokusu vardır.

Burak, kadınının gözlerinin içine baka baka:

— Kaldır, dedi.

Yaklaşan vakit için tetikteydi.

Hicret:

— Çabuk gel, dedi. Seni bahçede bekliyorum.

* * *

Ezan okundu. Yaz aylarının sıcak günlerine rağmen, hava bugün serinceydi. Gökyüzünü, bölük pörçük kuşatan bulutlar, İstanbul'un ufuklarında hüzünlü bir manzara gibi durmaktaydı. Uçları sivrilen bulutlar yeryüzüne yağmur vaat ederken, Burak, hafif bir çisentinin altında yürüyüp camiye gitti.

Bugün, camiler her günkünden farklı bir kalabalıkla doluydu. İstanbul semalarını, göklerden inen yağmura inat, Ezan-ı Muhammediye sesleri kuşatmıştı...

Eller, namazın arkasından dualar için Âlemlerin Sahibine açılmıştı. Yağmur dinmiş, güneş toprağı parlak pırıltılarıyla yaldızlamaya başlamıştı.

Sokaklar, caddeler, biraz evvel yağan yağmurların altında ezilircesine sularla dolmuştu.

Burak, elinde ayakkabıları caminin avlusuna buhar buhar terlemiş olarak çıkmıştı. Ayakkabılarını giyinip, etrafındaki kalabalığa derin bir muhabbetle baktı.

Evlerine dönecekti. Ana caddenin üzerinden ara bir sokağa saptı. Caddenin sağından usul usul seyreden lüks bir araba onu, kısa bir mesafeyle takipteydi. Burak'ın döndüğü aynı sokağa direksiyon kırdı. Sürücüsünün, gözleri yuvalarını zorlarcasına irilmişti. Burak'a peşinden kin dolu pırıltılarla bakarken bir yandan da fırsat kolluyor, yolun sağına soluna bakınıyordu. Aralarındaki, mesafenin açılmasından, ya da başka bir yola sapabileceği düşüncesiyle tedirgin bir halde, elini torpido gözüne götürüp gizlediği silahı çıkardı.

Gözleri kin, çehresi öfke doluydu. Tabancalı elini taksinin açık camından dışarı çıkartıp, yolun sağından dünyadan habersizce yürüyen Burak'a nişan aldı. Gözünü kırpmadan, tetiğin üzerine parmağını kinle çöktü.

Her şey, bir nefeste olup bitmişti. Ortalık bir anda karıştı. Yolların üzerinde, evlerinin balkonlarında, açık pencerelerden etrafı seyredenler dehşet içinde paniğe kapılmışlardı.

* * *

Cılız bir dere gibi sıralanan gözyaşlarına, fersiz pırıltılarla muhatap olurken, Hicret:

—Burak, diye mırıldandı.

Gül ve kan... Biri dalında, diğeri damarlarda bir muammaydı. Gül dalında burcu burcu kokusuyla, kan damarlarda dolaşmasıyla hayat vadeden iksir.

Cana hançer batırıp kurşun sıkınca, gülü dalından koparınca, ikisi de içler acısı hazin bir manzara olup çıkmakta.

Hicret yaralı bir gönülle erkeğinin başında çırpınırken, iç âlemine dönük duygularla işte böyle gözyaşı döktü.

Siren, sesleri kalabalığı iri dalgalar gibi aralarken, kim bilir,

belki de Burak'ın bakışları yavaş yavaş öbür aleme müteveccih oluyordu.

Ambulans, hadise yerinde frenledi. Vazifeliler bir telaş içinde Burak'ı sedyeye koyup, ambulansın arkasına koydular. Hicret yanından ayrılmıyordu. Başucunda oturdu, ölü pırıltılı gözlerden hayat müjdeleri beklerken, plakçı dükkânından yükselen bir türkü, sanki onların hayatının ağıtı gibiydi:

— Bugün günlerden Cumadır, Cuma
Çağırın yârimi yaramı yuva
Ben seni sevmişim kimseye deme
Zalim kurşun yaraladı, yaram var...

Ambulans, yolları velveleye verircesine siren seslerini çoğaltttı. Hicret'in kulakları adeta hiç bir sesi duymuyor gibiydi. Gözleri, nemli sönük bakışlı bir çift gözün üzerinde perçinleşti. Vücudundan boşalan kan, her geçen saniye biraz daha onu baygınlaştırıyor, gözleri yavaş yavaş gidiyordu.

Hicret'in duyguları ayaktaydı. Gökyüzünden yerlere amansızca inen yağmurlara nispetle, yaralı gönlünden kopan bir ağıtla sızlanırken, erkeğinin saçlarını okşadı. Saliseler, saniyeler, dakikalar yorgundu artık. Yollar, sonsuza gidercesine uzamıştı. Alakasız, dünyaya kuruyan dudakları, içli bir ağıt bıraktı:

— Hafiften başladı yağmur yağmaya
Akıl her taraftan sel mahmur gözlüm.
Senin derdin benim derdim müşterek
Ne anlasın bizi el mahmur gözlüm...

Hicret'in, Burak'la olan arkadaşlığı, Numune hastanesinin acil servisine kadar sürdü. Hastanenin koridorunda, gözyaşlarıyla döneledi, durdu.

Evlerinin kapısını açık bırakıp, aldığı acı haberin peşi sıra

koşmuştu. Saatlerdir koridorda tur attı.

Hafif bir rüzgârın esintisine katılan, gazeller kadar, halsiz ve yorgun düşmüştü. Ameliyattan çıkan doktora ısrarla sordu:

— Ne haberin var doktor?

Genç asistan uçuk benizli kadına yorgun bir çehreyle bakıp:

— Tıbbın gerektirdiğini yaptık, dedi.

— Yaşıyor mu?

— Şimdilik evet.

— Görebilmem mümkün olur mu?

Doktor, itiraz dolu bir hareketle kafasını oynattı:

— Hayır, siz artık evinizde bekleyin.

Umutları üzülmüş, takati iyiden iyiye kesilmişti.

Dizlerini zorlaya zorlaya hastaneden ayrılıp, evlerine yöneldi. Önce, babasına annesine duyurmak için harekete geçti, sonra her ne düşündüyse gerçekleştirmedi.

* * *

Sabah geç saatlerde kalkmışlardı. Ana kahvaltılarını hazırladı. Şadırvanın serinlik vadeden çatısı altında, bir dilim ekmek, bir bardak çayla vazifesini yapıp, etrafı hüzünlü pırıltılarla seyretti. Canı sıkkın gibiydi. Havanın daha erken saatlerde ortalığı kasıp kavurmaya başlayışı, Mukaddes'in aklına plajı düşürdü. Sofradan kalkıp isteksiz adımlarla bahçenin taraçasından eve doğru yürüdü. Odasına geçip bir çantaya eşyalarını koydu.

Sarmaşıkların süslediği şadırvanın önünden geçerken:

— Ben plaja gidiyorum, diye seslendi...

* * *

Gazeteler hadiseyi dehşet verici resimlerle tablolaştırmışlardı. Burak'ın durumu iyiye doğru gitmekteydi. Doktorlar sabahın erken saatlerinde müdahalenin başarılı sonuç verdiğini Hicret'e müjdelediler. Artık refakatçi olarak yanında kalabilecekti. Burak'ın kaldığı odaya sevinçle girdi. Uyuyordu. Usulca sandalyeyi altına çekip başucuna oturdu. Rengi oldukça solgun, yüzlerinin kanı çekilmişti.

Gözlerini açmasını ne kadar da arzulamıştı. Uyandırmaya kıyamadı. Uçuk benizli delikanlıya hasret kalmış gözlerle baktı baktı.

Odanın açılan kapı sesiyle irkilip, gözlerini ayakkabıların betonun üzerinde kopardığı cılız gürültülerden yana baktı. Odaya girenin hemşire olduğunu görünce gözlerini karyolanın üzerine doğru çekti. Hemşire önce hastaya, sonra Hicret'e baktı:

— Gazeteleri okudun mu, diye fısıldadı.

Hicret, hemşirenin gözlerinin içine bakıp, kafasını olumsuz bir ifadeyle salladı.

— Rahatladı, bırak biraz uyusun, diye mırıldandı. Sen benimle gel...

Hicret, usulca sandalyesinden kalkıp, hemşireyi takip etti. Hemşire müracaat bölümündeki, yerine geçip, gazeteyi Hicret'e uzattı. Gazete, boy boy hadisenin resimleriyle doluydu. Hicret, vahşet tablosuna irkilerek baktı. Resimler ve haber, kafasında şimşekler çakmasına sebebiyet verince, acı çeken çehresi koyu düşüncelerle kırıştı...

Gazete, her şeyi umuma duyurmuştu. Oysa Hicret, vazifesini yapmamıştı. Burak'ın babasına annesine haber vermeyi unutmuştu. Hemşireye mahcup bir çehreyle baktı:

— Dışarıyı arayabilmem mümkün mü acaba?

Hemşire:

— Mümkün, dedi.

Santralı çevirip hat istedi. Hicret'e uzatıp:

— İstediğin numarayı çevir, dedi.

Numaratörü heyecanla çevirdi. Karşısındaki telefonun ahizesi kalkıp «Alo» diyen sesi duyunca, heyecanı on kat daha fazlalaştı. Titrek bir ses:

— Ben Hicret diye telaşelendi.

Karşıdaki telefonda ana konuşmaktaydı:

— Buyur, dedi. Nasıl oldu da aradınız bizi...

Daha işin başında pişman olmuş bir tavrı vardı:

— Oğlunuz, diye mırıldandı. Hafif bir kaza geçirdi de. Şimdi Numune hastanesindeyiz.

Ana, pusulayı şaşırmıştı. Selman Bey ahizeyi elinden alıp:

— Aloo! diye bir ses verdi.

Hicret sesi tanımıştı:

— Korkacak bir şey yok. Burak hafif bir kaza geçirdi. Şimdi oldukça iyi.

— Ne kazası, kızım söylesene?

— Ufak bir kaza dedim. Şimdi Numune hastanesindeyiz...

— Anlaşıldı, geliyorum.

Ana ve baba ikisi birden hastaneye soluk soluğa gelmişlerdi. Hüzün, gözyaşları, halsizlik her ikisinde de mevcuttu, özel odaya girdiklerinde Hicret, Burak'ın başucundaydı. Odaya, ilk girişlerini Burak fark etti.

Perişan hallerini görünce, üzülmüştü. Hicret, oturduğu sandalyeden kalkıp, mahcup bir yüzle kıyıya çekildi. Burak, moral vermek maksadıyla, kısık bir sesle, gözyaşı dökenlere:

— Şükredin, diye mırıldandı. Allah ömrümü uzattı.

* * *

Gün parlak, zaman henüz ikindiye yakındı. Mukaddes, eve döndüğünde kimse yoktu.

Mutfağa geçip, bir şeyler atıştırdı. Mahmur gözlerinde uyku vardı. Yatıp dinlenmek istedi, içindeki sıkıntı buna müsaade etmiyordu. Sonra bahçeye geçip şadırvanda oturmaya karar verdi. Şadırvandan bahçeyi uykulu gözlerle süzdü. Havanın hararetine rağmen çiçeklerle bezenen bahçenin uzun taraçasının üzerinde gölgeler gittikçe büyürken, şadırvanın içi, tatlı bir serinlik vadediyordu.

Ortalıkta usandırıcı bir sessizlik hâkimdi. Kim bilir, belki de kuşların bile susma zamanıydı. Etrafta ne bir şakıma, ne de bir ötüş duyulmuyordu. Sıcak ve sessizlik, Mukaddes'in ruhunda bir baygınlık meydana getirmişti. Kolundaki saate baktı, on altıyı gonkluyordu. Halâ bir gelen olmamıştı. Kararsızlık içinde yerinden doğrulup, arabasının kapısını açtı. Anlaşılan canı araba gezintisi çekmişti.

* * *

Hararetten kaynayan dünyanın, sıcağından bunalmış bir hali vardı. Yollar oldukça kimsesiz ve etrafta, iniltili bir sessizlik hâkimdi. Gözleri, yolların dümdüz uzanan şeridinde mahmurlaşıyor, beyni ölçüsüz hülyalarda kanat çırpıyordu. Tenha asfaltta, böylelikle kilometrelerce yol tüketti.

Gün, ikindiyle akşamın arasında teraziyi dengelemekteydi. Buna rağmen halâ küçük bir yaprağı kımıldatacak kadar esinti yoktu. İstanbul, güneşin hararetiyle kavruluyor, bunaltıcı hararet yüzlerden buram buram terler söküyordu. Deniz, gözlerinde erişilmez bir arzu kadar hasret, taşıyordu...

Vakit akşama yaklaşmak üzereydi. Güneş batı yakasına doğru kızara kızara bir meşale gibi çekilmekteydi. Sahil kenarından uzanan yolda, denizi seyrederek geçmekteydi. Sahil, oldukça güzel ve kimsesizdi. İçindeki yalnızlık gönlündeki kasvet, bir de havanın bunaltıcı harareti, bunlara eklenince gözleri koyu bir rehavetin etkisiyle yumuldu yumulacaktı. Ani bir kararla sahilin münasip bir noktasında arabasını frenleyip, uyuşuk bir hareketle torpido gözünü açıp, bir şeyler aradı. Anlaşılan mayosu yoktu. Üzücü bir tereddütle durakladı. Kararlıydı, üstüyle bile olsa denize girip, serinlemeyi arzuladı.

Akşamın geceye davetiye çıkartan alaca karanlıkları, İstanbul'un ufuklarını hüzünlü bir çehre gibi kuşatmaya başlamıştı. Her şeye rağmen, koca şehir hareketliydi. Gökleri delecekmiş gibi yükselen minarelerin burçları, karanlıklara bir gelin duvağı gibi bürünürken, Türkiye'nin manevi kalbi, çil çil kubbeleriyle, uzaktan külrengi bulut kümeleri gibi gözüküyordu.

Türkiye'nin vücudunda kabarmış bir atardamar gibi hareketli ve azametliydi. Bu memleketin, ekonomik kanının dolaşım merkezi şehirde, yine insanlar vasıtalar kaynaşıyordu. Kuşlar ilk karanlıklarla beraber, camilerin çatılarına, evlerin müsait buldukları kuytu yerlerine tünerlerken, Florya'da sıkıntılı bir sessizlik hâkimdi.

Ana ve baba hastaneden az evvel gelmişlerdi. İkisinin de yüzlerini, koyu bir keder tabakası istilaya uğratmış, ıstırabın güç yetmezi kalplerini esir almıştı.

Köşkün, muhteşem şadırvanının lambaları yanmaktaydı. Işıklar sarmaşıklarla cilveleşmekte, bahçe pırıltıların aydınlığı içinde, loş bir manzara gibi sergilenmekteydi.

Evin kadınının gözleri bahçenin giriş kapısında beklerken, Selman Bey'in üzüntüsü zirvedeydi...

Neden sonra bahçenin içi, bir otomobil farlarının, ortalığı göz kamaştıran ışıklarla yalamasıyla aydınlandı.

Bahçenin açık kapısından içeriye, bal rengi bir mersedes süzülerek girdi.

Arabayı yabancı bir adam kullanıyordu. Ana ve baba tanımadıkları delikanlıya hayretle bakarlarken, Mukaddes, taşkın bir gönülle arabadan inip, şadırvana koştu.

Keskin bir feryat, Florya'nın ufuklarına acı acı çekilirken, ana, baba içlerinde çöreklenen hüznün, katmerlenişiyle yerlerinden doğruldular. Hayretle, karşılarında duran Mukaddes'in, çehresiyle sinip kalan korkunun, dalgalanışını seyrettiler.

— Anneeeeeeee...

Kollarını kanatlaştırarak açıp, annesine sokuldu. Ağlayan bir ses, feryadın devamını getiriyordu:

— Anne boğuluyordum.

Sarışın, orta boylu delikanlı, bir nefes kadar kendilerine yaklaşmış, onları meyus bir çehreyle seyrederken, baba hoşnutsuzluk çizgileri kaynaşan bir suratla, önce delikanlıya sonra, kızına bakıp mırıldandı:

— Bu delikanlı da kim?

Mukaddes, kollarını annesinin boynundan çözüp, yıkılmışlık kertesi içinde, çırpınan bir gönülle babasını cevapladı:

— Kurtarıcım o, baba. Onu tebrik etsene. Beni boğulurken görüp denize atladı. Artık hayatımı ona borçluyum.

Evin kadını ve erkeği, yeni bir üzüntünün hedefi olmuşlardı. Ana kuruyan dudaklarının arasından hafif bir sesle fısıldadı:

— Bir günde iki korkunç hadise. Olur şey değil doğrusu.

Benzi halâ uçuktu. Annesinin gözlerinin içine buruk bir acıyla bakarken mırıldandı:

— Başka ne oldu anne?

Ananın gözlerinde nemler vardı. Dudakları ağlamaklı bir eda ile kırıştı:

— Ağabeyini vurdular.

Birden dehşete kapılmıştı. Uçuk benzi biraz daha gazelleşti:

— Kiiiiim?

Ana hıçkıran bir sesle:

— Bahadır, diye sesini yükselti:

— Sonra?

— Hastanede.

— Yaşıyor mu?

Ana:

— Şükür, diye doluktu. Kurtuldu...

Mukaddes, dalan bir nefesle:

— İyi! diye mırıldandı.

Yakınlarında duran delikanlıya, esrarlı gözlerle bakıp, masum bir çehreyle boynunu sağ omuzunun üzerine hafifçe yıktı.

* * *

Aradan günler, hatta haftalar rüzgâr gibi esip geçti. Ailenin hayatında bir keder dalgası daireyi gittikçe genişletti.

Mukaddes, son günlerde ayrı dünyaların insanı olup çıkmıştı. Her gün adına ağıtlar düzdüğü, kurtarıcım ismini verdiği delikanlıyla buluşuyor, vakitli vakitsiz eve geliyordu. Hayatındaki istikrarsızlık, baş döndürücü zikzaklar çizerek yaşayışı, aile bağlarının bile çözülmesine sebep teşkil etmişti. Hasta-

neden gelen haberlere aldırış bile etmemişti. Arzularının akışına kendisini uydurup, hayatına çılgınca bir istikamet vermişti. Daha, bir kere bile olsun, ağabeyisinin ziyaretine gitmemişti. Bu hal Burak'ın kanayan sinesinde derin yaralar açmıştı.

Kardeşine kırgındı. Belki de hep bu yüzden olmalı ki, hastaneden taburcu olunca, bütün ısrarlara rağmen, Harem'deki eve gitmişti.

* * *

Baharla birlikte yeni yeni çiçekler boy verdi. Ağaçların, hayat fışkıran dallarında kuş cıvıltıları, bahçelerden esip gelen güzel kokular, çeşitli meyvelerden eğilen dallarla, tabiat en nefis en iç açıcı günlerini yaşıyordu. Burak hastane köşelerinde, acılı bir hayat geçirmişti. Bugün, hastaneden taburcu edileli tam iki ay oluyordu.

Şimdi Harem'de sonbaharın ilk haftaları, kapanan yaralarıyla birlikte yaprakları soldurmaya başlamıştı.

Hava ılık, gökyüzü masmaviydi... Bahçede denize karşı duran masanın başına oturmuşlar, Marmara'nın sularını Hicret'le birlikte seyrederken, Burak, yine efkâr doluydu:

— Biliyor musun, artık vücudumdaki yaralar kapandı. Ancak, onlardan daha derinleri açıldı gönlümde.

— Bahadır'ın halâ yakalanmamış olması mı seni üzen?

— Hayır.

— Ne yalan söyleyeyim. Benim dünyamdaki büyük huzursuzluklardan birisi de o. Öfkesi susmak bilmeyen, bir sadisttir o. Hep, ateş kusan bir tabancanın namlusunu ensemde hissederek yaşıyorum.

— Ben bunları düşünmedim bile.

— Hayatını allak bullak eden, yüreğinin başında kurşun deliğinden daha derin yaralar açan, o vahim düşünceyi bilmek isterdim.

Yüzlerinde, derin mahcubiyet çizgileri oynaştı. Bakışları efkâr efkâr tüterken sesi hassasiyet taşıyordu:

— Mesuduz, dedi. Bir sürü engelleri arkamızda bırakarak bugünlere geldik. Gayesizlikten imana, imansızlıktan Allah'a yöneldik. Bunlar büyük bir lütuf olarak seyrederken, birbirimize de kavuştuk. Kara bir gün, seni ailenle barıştırdı, kaynaştırdı. Asrın bir takım saçmalıklarına ayak uyduran anam, zaman kendisine uymadığı için kendisini zamanın isyan rüzgârına salıveren babam, son zamanda bir takım gaflet perdesini aralamayı başarabildi. Bu sevindirici hadiseler zincirinin halkasından kopan bir hadise var ki, sinemde sancılarla beni kıvrandıran derin yaralar açtı.

Burak'ın gözlerinin içine ürkek pırıltılar yansıtarak bakan Hicret endişe doluydu. Kısık, yalvaran bir sesle mırıldandı:

— Doğrusu çok meraklandım. Dedim ya peşimizde gölge gibi ölüm saçarak gezen bir cani varken, ondan daha önde gelen bir üzüntü beni hayret derecesinde meraka sürükledi.

Burak, derin bir nefesi efkâr efkâr ciğerlerine indirirken:

— Mukaddes, diye mırıldandı.

Bir ay hastanede kaldım. İki ay da taburcu edileli oldu. Halâ ortalarda var mı?

Hicret acı bir tebessümle gülümsedi.

— İki aydır sen de bir yere ayrılmadın. Ne babamlara, ne de babanlara gittik. Hep onlar bizi ziyarete geldiler.

— Doğru.

— Bence ilk günlerde ziyarete gelemeyişi, onu bağlıyor olmalı. Daha önemlisi Mukaddes, asrın hastalığına tutulmuş birisi. Üzülürsün diye sana bahsetmediler. Yeri gelmişken dilersen ben anlatayım.

— ?!!

— Bir adama gönül vermiş. Son günlerde gözü ondan maada kimseyi görmez olmuş. Senin anlayacağın hayatında sadece bir o hâkimmiş... Ev, alçıdan heykelleriyle dolmuş. Son günlerde bütün gayretiyle bahçeye muhteşem bir kaidenin üzerine, iri taştan heykel yontmaya başlamış. Annem bir defasında öyle söyledi. «Evin bütçesinden fazla heykel ve fotoğraf masrafı» varmış. Senin kaza geçirdiğin günden bu yana, bahsedilen adamdan bir nefes bile ayrılmak istemiyormuş. Annen ve baban bu konuda en az senin kadar şikâyetçiler.

Burak'ın, hüzün dolu gözlerinde pırıltılar bir başka türlü kaynaşırken, kederi çekilmez ölçüde artmıştı. Marmara'nın dalgalanan sularının kıyıdaki beyaz köpüklerine kapkara düşüncelerini gömercesine baktı.

* * *

Şeref boğulma hadisesinden bu yana Mukaddes'in yakasına sülük gibi yapışmış, yanından bir nefes bile ayrılmak istemiyordu. Mukaddes, ailesine göre geleceği karanlık bir istikbale gebelik çeken günler yaşıyordu.

Yabancı delikanlı, araba, para, lüks bir hayat, doğrusu rüyalarına kavuşmuş gibi uçuyordu... Bu evde, ona göre her şey göz kamaştırıcıydı.

Baba, kızıyla yüz göz olmuş, sözleri ciddiye alınmıyordu. Bu acı gelişmenin nasıl bir sonla neticeye bağlanabileceği endişesiyle yaşıyordu.

İlk defa kızlarının kurtarıcısı olarak hanelerine giren bu adam, ikinci gün davetli, üçüncüsü gün nezaket ziyareti derken, hayatlarını bir kurt gibi nüfuz etmeye başlamıştı.

Baba kızının korkusundan delikanlıyı evlerinden kovamadı. Her şeyi ince ince düşünmeye başlamıştı. Aksi bir harekette bulunsa, tamamen elinden kopup gidebilirdi. Artık bir gönül hikâyesi, açıkça ortadaydı.

Mukaddes; babasının kahırlı konuşmalarına bakıp:

— Hayatımın adamı bu, demişti.

Öyle bir gönül hikâyesi ki, boş kaldığı zamanlarda alçıdan heykellerini yapıyor, gezmelerde boy boy fotoğraflarını çekip, tab ettiriyordu.

Evde, israf büyük ölçüde artmıştı. Yatak odası alçıdan, tunçtan ve bronzdan heykellerle süslenmiş, albümler dolusu resimler, masanın üzerini üst üste doldurmuştu.

Mukaddes, delikanlıya yaman tutulmuştu. Dünyada, gözü aşkından maada hiç bir şeyi görmez olmuştu. Ay'a güneşe, artık her şeye kör bakıyordu... Hâsılı hayatında korkunç bir fırtına kopmuş, zaten kurumaya yüz tutan maneviyat ağacının yaprakları, gazel gazel dökülmüş, dalı budağı kırık dökük ve perişandı.

Yaratanını iyiden iyiye unutmuştu. Şimdi bütün hissiyatıyla, yaratılmış birisine medyun olmuştu.

Mukaddes, kem talih bir neslin ahfadıydı. Maneviyattan ve onun kurallarından uzaklarda maya tutmuş, ters yetiştirilmişti. Hangi ölçülere göre yaşaması lazımdı? Bilemedi. Haliyle İki Cihan Serveri'nin Hadisi şerifindeki anlama muhatap olduğundan habersiz yaşıyordu. İnsanların kendi elleriyle yap-

tıklarına tapmanın ne büyük bir budalalık olduğunu idrak edemeyen, havai yapılı kız, Kelime-i tevhid sancağını bin yıl dalgalandırmış bir ecdadın mirasçısıydı. Öyle vefasız bir emanetçi ki, Allah'ı bırakıp, gönül verdiği adama taparcasına ileri gitmiş, kara sevdalı olmuştu. Başı yüce dağlar kadar dumanlı, sevdalısına canını feda edercesine bağlıydı.

Boş kaldığı vakitlerde aletlerini alıp, bahçeye vinçle getirtip, bir mermer sütunun üzerine oturttuğu, taşı yontmakla meşguldü.

— Bu ne? diye sorulduğunda;

— Bana hayatımı iade eden kurtarıcımın hatırasına anıt, diye cevaplar vermekte beis görmüyordu.

İçinde Florya'ya karşı hâlâ soğukluk duyguları hâkimdi. Sadece bu yüzden babası, annesi kendisine kırgındı. Selman Bey defalarca arabasına atlayıp ziyaretine geldiği halde, aradaki buzları eritememişti.

Gitmesine gidecekti. Lâkin Mukaddes'in kendisine karşı takındığı tavrı, bir türlü affedemiyordu. Ölüm kalım günleri yaşamıştı. Bir defa olsun yanına uğrayıp, hal hatır sormamıştı. Daha doğrusu keyfi bir vurdumduymazlıkla ağabeyisini aramamıştı.

Son günlerde, Florya'dan aldığı haberler de iç açıcı değildi... Hep bu yüzden olmalı ki efkâr doluydu. Kırgın olduğu kardeşinin vebalini sırtında bir yük, vicdanında azap olarak taşıyordu. Peşinde gölge gibi dolaşan Bahadır'ı unutmuş kafasında sadece kız kardeşi hâkimdi.

Hicret, müteaddit defalar erkeğine yalvarırcasına ikazda bulunmuştu:

— Kardeşinin bunalım içinde söylüyorlar, gidip bizzat yakından ilgilenmemiz lazım.

Her defasında eşinin suratına ezik, hırpalanmış duygularla bakıp, derin bir sükûtun bozulmazlığında bekliyordu.

Aslında, kanayan bir gönlü vardı. Yenemediği tek şey kardeşine karşı olan kırgınlığıydı. Adeta küskün kalbinde hadiseyi izzet-i nefis meselesi etmişti. Dargınlığa müptela olan gururun önüne geçip, bir türlü;

— Olur, diyemedi.

Bugün işte tam sırasıydı. Harem'de geçen çocukluk yıllarının değişmeyen arkadaşı, Doktor Selim yanına uğramış, kendisine seyahat teklifinde bulunmuştu.

Aslında, kendisi için son günlerin belki de en cazip teklifiydi bu.

Hicret'i düşündü... Bahadır'ın bir gölge gibi peşlerinde takibini sürdürdüğünü hatırlayıp, kıramadığı arkadaşına:

— Hicret'le bu hususta konuşmadan cevap veremem, dedi.

Selim Burak'ın fikrini olgun karşılamıştı:

— Yarın sabahtan gidiyorum, dedi. Dilersen Yengeyi babanlara bırakır, oradan devam ederiz.

Ilık bir sonbahar gecesiydi. Selim gider gitmez, Burak Hicret'in oturduğu odanın kapısını açtı. İşlerini bitirmiş kitap okuyordu. Canın derinliklerinden kopup gelen pırıltılarla, kadınını seyredip karşısındaki sandalyeye oturdu.

Hicret, kitaptan gözlerini çekip erkeğine baktı. Yüzlerinde kederin bıraktığı izler vardı.

— Seni üzgün gördüm, diye mırıldandı. Misafirin anlamsız bir davranışta mı bulundu?

Acıyla tebessümün cilveleştiği çehrede, duygusallık hâkimdi:

— Çocukluk arkadaşım dedi. Doktor olmuş. O da sıkıldığını bu nedenle iki üç günlük bir seyahat düşündüğünü söyledi.

— Bunda üzülecek taraf göremedim.

— Birlikte çıkmamızı teklif etti.

Hicret sevinmişti:

— Açılırsın, dedi.

— Ya sen?

— Bence iki üç gün hiç de mesele değil. Babanlarda kalırım. Seyahat dönüşü sende oraya gelirsin. Hem bu arada Mukaddesle ilgilenmiş olurum.

Burak'ın çehresinde sızılı, oldukça buruk bir acının gamzeleri battı:

— Kabul, dedi...

* * *

Havalar ne de olsa serindi. Sonbaharın ortalarında ağaçların dallarındaki yapraklar gazelleşmiş, tabiat süratle renk değiştiriyordu.

Sabah Harem'den arabalarına binip, Florya istikametine doğru mesafe aldılar. Hicret'in kullandığı arabanın peşini, Selim otuz kırk metre gerilerden takip etti.

Bahçe duvarlarının önüne gelince, Burak kadınına:

— Dur, dedi.

Hicret, içli pırıltılarla gözlerinin içine bakıp:

— Hiç değilse ayaküstü içeriye girip, hallerini hatırlarını sor, diye yakardı.

Derinden, ciğerlerini doldururcasına bir nefes aldı. Bahçeye esef dolu pırıltılarla bakıyordu. Gelmeyeli buralar ne kadar da değişmişti. Tüyleri dikenlendi, yüzlerindeki deri öfkesinden gerildi. Bahçenin ortasında şadırvanın karşısına düşen kesimde duran azametli kalabalık, anlaşılan babasının da bahsettiği heykel olmalıydı. Üzerindeki örtüye tiksinerek baktı. Sırf bu yüzden canı öz hanesine girmek istemiyordu. Arabanın kapısını açıp:

— Allah'a ısmarladık dedi...

— Güle güle. Kendine iyi bak.

Hemen peşlerinde frenleyen taksinin kapısını açıp, ön koltuğa oturdu:

— Selamün aleyküm.

Selim, arkadaşının yüzlerindeki keder çizgilerine bakıp hayret etti:

— Ayrılmak bu kadar uzdu mu seni?

— Ne de olsa ilk ayrılığımız, diye geçiştirdi.

Hicret, bahçenin açık kapısından arabasıyla içeriye süzüldü. Vakit henüz kuşluk zamanıydı. Arabasını bahçenin parkına çekip, indi. Gönlü kederli, vücudu oldukça kırgındı. Yönünü şadırvandan yana çevirip, bir müddet öylece kaldı. Gözleri, erkeğinin sinesini delik deşik eden manzaranın üzerinde, ısrarla beklemeye durdu. Anlaşılan, Mukaddes'in sevdalısı adına diktiği heykel, onu da yorgun düşürmüştü. Gayesizlik günlerindeki çırpınışlarını hatırlayıp, hüzünlendi. Maziyi, buruk bir

acıyla yad ederken, çiçekleri solmuş bahçenin taraçasından evin giriş kapısına doğru adımlarını tazeledi. İçinde bir gariplik, adını koyamadığı bir tedirginlik vardı. Yolun yarısındayken durakladı. Kararsızlık dolu düşüncelerinin kancasına takılmış gibi kaldı. Utanıyor olmalıydı. Adeta, sıkıntısından terlemişti. Daha seneler öncesi kim bilir grup arkadaşlarıyla birlikte kaç defa bu bahçeye misafir olarak gelmişti. Ortalarda hâlâ kimseler yoktu. Yaklaştığı evin kapı ziline çökebilmek için kendisinde bir türlü cesaret bulamıyordu... Dönüp, yeniden şadırvana baktı. Bu günlerde kahrı hâlâ çekilirdi. İçindeki garipliği yenemediği için bahçede oyalandı.

Şu anda, evdekilerden bir tanesinin dışarıya çıkmasını ne kadar da arzulamıştı. Ne yazık ki, istediklerinin hiç birisi olmuyordu. Korkusu büyüdü, huzursuzluğu fazlalaştı. «Ya evde kimse yoksa?» Bunu da ha yeni yeni düşünmeye başlamıştı. Aklına Bahadır geldi. Dehşet veren bir ürperti beyninde yiv yiv derinleşirken, kapının önüne yaklaşıp, heyecanlı bir gönülle parmağını zilin üzerine götürüp, çöktü.

Çok geçmeden, kapı açılmıştı. Her şeye rağmen, içinde bir rahatlama oldu. Selman Bey işe gitmişti.

Kapıyı evin kadını açtı. Karşısında gelinini görünce duygulandı, sevindi.

— Hicret, diye heyecanlandı. Burak yok mu?

Mahcup bir ses:

— Seyahatte, diye mırıldandı.

Ana, ıstıraplı bir gönülle, derin nefes alırken, Hicret uzanıp elini öptü.

Ana dokunaklı bir sesle:

— Gel, dedi. Adeta bir kuru nefese bile ihtiyacımız var.

— Mukaddes yok mu?

— Odasında. İyi ki geldin.

Anasının neşesi sönüktü. Efkâr yüklü çizgilerin kümelendiği yüzlerinde yorgunluk, gözlerinden yansıyan pırıltılarda huzursuzluk belirtileri vardı.

— Bahçedeki kalabalığı gördün mü, diye yakındı.

Hicret mahcup bakışlarını ananın gözlerine çevirerek, hissiyatını esef dolu bir çehreyle ifadeye çalıştı:

— Gördüm.

— Birazdan açılışı varmış.

Hicret, birden heyecanlandı:

— Kimler gelecek?

— Sadece kurtarıcım dediği adam.

Hicret, acı acı gülümsedi:

— Odası, hangisi acaba?

— Üst katta, bahçeye bakan oda...

— Müsaadenizle ben biraz yanına çıksam?

— Buyur.

Hicret, merdivenleri tırmanmazdan önce, anayı hazin pırıltılarla süzdü.

Yaptığı eseri beğenmeyen sanatkâr gibi, ana da, yetiştirdiği modele ısınamamış bir tavrı vardı. Hicret başka konuşmadı. Sükûtu cevabı olarak, merdivenleri adımladı. Ancak, ciğerlerine indirdiği nefes, gören gözlere çok şeyi ifade etmekteydi. Ahında bin bir bülbülün feryadı gizliydi. Yumak yumak sökülen efkârı, aslında cihanı titretecek kadar içler acısıydı.

Merdivenlerin nihayetinde, antrenin boşluğunda durup, tarif edilen odanın hangisi olduğunu araştırdı. Kapısının önünde durup, şahadet parmağı ile üç defa kapıya vurdu. İçeriden otorite dolu bir ses, haberci olarak yankılaştı:

— Giriniz.

Kapının koluna yavaşça çöküp açtı. Giyinmiş taranmış hazırdı. Boy aynasının karşısına geçmiş, arz-ı endam ederken, aralanan kapının boşluğunda duranın, yengesi olduğunu görünce, birden hayrete düştü. Rengi külleşti benzi aniden uçtu:

— Yenge! diye hayretini açığa vurdu. Dünyası beklenmedik anda, allak bullak olmuştu.

Onu, yorgun düşüren yengesinin gelişi değildi, Hicret, yalnız gelemezdi. Mutlaka yanında ağabeyisi de vardı. Artık dilediği biçimde serbest hareket edemeyecekti. Odasına, soğuk ve hüzün dolu bir çehreyle giren yengesine, tedirgin gözlerle baktı. Sadece dil ucuyla:

— Hoş geldin, diyebilmişti.

Suçluydu, Sebepsiz bir vurdumduymazlık, akıl almaz bir sorumsuzluk içinde, hareket etmiş, ağabeyisinin ecelle pençeleştiği günlerinde, ziyaretine bile gitmemişti. Şimdi nasıl olur da yüzüne bakabilirdi?

Kararsızlık içinde bir müddet, tunçtan heykeller gibi dikildi. Ezik bir sesle:

— Ağabeyim, diye mırıldandı. O da geldi mi?

Odanın içini sızılı bir acının çilesiyle seyrederken, bakışları perişandı. Üzgün bir yürekle evin ortasında durup, Mukaddes'in yüzlerine içinde büyüyüp gelişen bir kaygıyla baktı:

— Bu evin dolusunca heykeli ne yapmak istiyorsun?

Mukaddes, kibirli bir tavırla Hicret'e nazar etti:

— Seyretmekten mutluluk duyuyorum.

— Bence, bu kadar israfa çok yazık olmuş. Şu odanın içindeki heykel ve fotoğraflara verilen paralarla, üç beş talebe okutup, yetimleri giydirip, doyursaydın, çok sevaba girerdin.

Dudak büküp, sigarasını dumanladı:

— Babamın kazancı bunlar...

— Aksini, iddia eden de yok. Ben o açıdan söylemedim. Bu heykelleri yapıp, çoğaltmakla sadece neyi kazanacağını sormuştum. Hangi fakirin yarasını sarıp, hangi yetimin sırtını örtecek bunlar? Hangi ölçüde kalkınmaya katılıp, hangi ilimle insanlığın geleceğine ışık tutacak? Yaparken bunları hiç düşündün mü?

Mukaddes, itirazlı konuştu:

— Bir ben mi yapıyorum bunu? Bütün dünya insanı, sanat olarak kabullenip Üniversitelerde ders diye okutuyorlar. Sırf bu işin ihtisası için, kalkıp Amerika'lara kadar giden sen değilmiş gibi konuştun.

— Doğru. Dediklerin aynen olmuştu. Ne var ki, insanlığa faydası olmadığını idrak edip, tövbekâr olarak yurduma döndüm. Ben senin iyiliğin için bunları söylüyorum. O bahçenin ortasını çirkinleştiren, üzeri örtülü kalabalığın heykel olduğunu söylediler.

Mukaddes alıngan bir çehreyle:

— Doğru, dedi. Yalan söylememişler.

— Ona harcadığın emek için üzgünüm doğrusu.

Suratındaki deriler bile isyan doluydu:

— Sevdiğim adamın heykeli o, diye itirazlı konuştu. Ben onu özledikçe bakmak için yonttum...

Esef dolu yüzlerinde, kederin en işveli nakışları misafir olmuştu.

— Bir sevda uğruna büyük emekler ve büyük masraflar ederek ellerinle yaptığın tağutun karşısına geçip, hayran hayran seyretmek inançlarımıza göre şirktir, günahtır. Tapacaksan Allah yeter. Beni yanlış anlama. Kimseyi sevemezsin demek istemiyorum. Allah nasip etmişse, yine O'nun koyduğu hududu geçmemek şartıyla, usulü dairesinde hayatlar birleşir. Bu hiç bir zaman Allah sevgisini gölgede bırakacak biçimde olamaz. İki Cihan Serveri bugünleri görüp, bizlere seslenmiş ve ikazda bulunmuş:

«İleride öyle insanlar gelecekler ki, kalplerini tamamen dünya sevgisi dolduracak ve dünya adamlarına tapacaklar.»

Düşünce ve davranışlarını bu hadisin manasında değerlendirmeye çalış.

Heyecan dolu gönlünde tereddüt kazanları kaynayan kız, yarım kalmış sorusunun cevabını istedi:

— Ağabeyim geldi mi diye sormuştum.

Gözlerinin içine manidar baktı:

— Ağabeyin seyahate çıktı. İki - üç gün sonra burada...

Az da olsa rahatlamış bir hali vardı:

— Bırakalım tartışmayı, diye mırıldandı. Birazdan merasim var.

Pencerenin camından dışarıya alevleşen pırıltılarla baktı. Taşkın bir heyecanın içgüdüsüne kapılmış olsa ki, nefesi bile göğüs kafesini zorlamaya başlamıştı:

— Geldi, diye hissiyatını açığa vurdu. Kurtarıcım geldi.

Elindeki sigarayı kül tablasına bastırıp, açık kapıdan dışarıya rüzgâr gibi savruldu.

Hicret arkasından müteessir duygularla bakıp kaldı. «Yapacağım bir şey var mı?» diye düşündü. Kalmamıştı. Dışarıya çıksa, elin yabanıyla muhatap olamazdı. «Bu iş, anaya düşer» diye tefekküre daldı.

Aslında zor durumdaydı... Derinlemesine tartışmaya giremeden fırsatı kaçırdı. Çırpınan bir yürekle pencerenin kıyısına saklanıp dışarıları yaralı gönülle seyretti. Çaresiz kalmıştı. «Burak» diye sayıkladı. Burak olsaydı, o yaban bu bahçeye kadar elini kolunu sallaya sallaya girebilir miydi?

«Tutkularına kurban gitmek, neyse; lakin ya olmayan tutkulara kurban gitmek! Ey yürekler acısı on dokuzuncu yüzyıl...»
GERODET

Pencereden dışarıyı seyrederken içi kan ağlıyor, gözleri nemliydi. Çılgınca yaşadığı günlerinde ezberlediği sözleri mırıldanırken, düşüncelerini geliştirdi.

Gerodet on dokuzuncu yüzyıldan müştekiydi. Oysa o günler ne kadar da gerilerde kalmıştı. Müslüman olmayan düşünceleriyle on dokuzuncu yüzyılın yaraladığı adam, şimdi yaşasaydı, acaba neler söylerdi. İnsanlar ifratta nefesleri kesici mesafeler kat etmişlerdi. Soylu göz bebeklerinde, ıstırap ve gözyaşı eksik değildi artık. Yirminci yüzyılın meyveleri ne kadar da acıydı. Meyhaneler, pavyonlar diskotekler sinemalar müstehcen neşriyat televizyonun yüzler kızartan ekranları şimdi yepyeni bir nesil yetiştirmişti. Bu çağda ifrata, tefrite kaçmayan insan zor bulunurdu. Her olgun yüzde bir güzellik aranmayan çağ, şimdi nefsani her duygunun kölesi durumundaydı.

Ayıplar günahlar silinip gitmiş, yerine güle oynaya, batının kokuşmuş insanlık dışı iğrenç medeniyeti gelip oturmuştu.

BARANAVE'nin kahırlanıp dediği gibi *«İşte uygarlığımızın güzelim mucizesi buymuş demek! Aşk diye uluorta bir şey icat ettiler.»*

Mukaddes bu hayali mucizenin pençesine duygularını takmış, hayâdan, utanmaktan, günahtan habersizce sevdalısının yanına doğru koşuyordu. Dönüp:

— Ben böyle isem, günah bende mi? diye haykırsa! Doğrusu sözleri düşünmeye değerdi. Onu bu cemiyet böyle olsun diye yetiştirmişti... Çatık kaşlarının altında nazar boncuğu gibi parlayan gözbebekleri ihtiraslarını gizleyemiyordu...

Mukaddes, nefesi bahçe kapısının dibinde almıştı. Yabanın, burnunun dibine kadar sokulup:

— Hoş geldin, diye şakıdı.

Orta boylu, zayıfa yakın vücuduyla, dimdik duran delikanlı, mağrur gözlerini Mukaddes'in ufkunda gezindirirken dudakları:

— Hoş bulduk, diye kıpırdadı.

Mukaddes:

— Bahçeye gel dedi; sana bir sürprizim var.

Şeref, teklifi cana minnet bilerek yürüdü. Bahçenin ortasında duvaklı gelin gibi duran heybetin önüne kadar gelip beklediler. Mukaddes emekler vererek yonttuğu taşın dibinde, Şeref'e hayran hayran bakarken:

— Sana sürprizimden daha büyük bir müjdem var, diye mırıldandı.

Heyecandan sarı pırasa dalı gibi dağılan saçlarını, parmaklarının arasında taraklayıp, toplamaya çalışırken, çiyan yeşili gözlerini Mukaddes'in ufkuna çevirip, mıknatıslı pırıltılar yansıttı...

— Aylardır arkadaşlık ettik, bugünkü kadar şaşırtmamıştın beni.

Yüzlerinde hayatın mest edici, çizgileri cilveleşirken:

— Bugün üstü kapalı tekliflerine kesin bir cevap veriyorum, dedi.

Şerefin kanı beynine hücum etmişti. Nefesi ciğerlerini zor duruma düşürmüş, kalbi duracak gibi atıyordu.

— Seni dinliyorum.

Dudaklarının arasından çıkacak bir çift söz, Şeref'in hayatını değiştirecek güçte olabilirdi. Bütün varlığıyla dikkat kesilip, dinledi.

Mukaddes vakur bir tebessümle mırıldandı:

— Seni hayat arkadaşı olarak seçtim. Üstelik babamı bile ikna ettim. Beni sana verecekler.

Şeref, öylesine rahatlamıştı ki, ipten kurtulmuş mahkûm gibi derin bir nefes tazeledi. Yüksek derecede bir sevincin sarhoşluğu içinde mırıldandı:

— Bundan hiç şüphem yoktu.

Mukaddes birden durakladı. Kafasından, şiddetli bir darbe yemiş gibi sersemledi. Dünyasını allak bullak eden sözü derinlemesine düşünmeye çabaladı. Az evvel yüzünde sevinç gamzeleri cilveleşen kız, şimdi sararmış, gazelleşmiş bir benizle muhatabına bön bön bakıyordu...

Öyle ki kendisine bu konuda kesin sayılır biçimde umut vermemiş, hatta hislerini sezdirmemeye bile çabalamıştı. Sevdası sadece iç âleminde deryalaşmış, taşma durumuna gelmişti. Düşünceden, bir müddet önüne yıkık gibi duran başını, kırık hareketlerle yukarı doğrultup, Şeref'in yüzüne fersiz, parlaklığı kaybolmuş, don pırıltılarla baktı. Çehresinde garip bir düşüncenin çizgileri daha, yeni yeni manasını bulmaya çalışırken, boğuk bir sesle mırıldandı:

— Oysa ortada emin olacak hiç bir durum mevcut değildi. Üstelik ağabeyimi tanımıyorsun. Haberi olsa yine de razı olmaz.

— Üzülecek şey mi şu. Sadece içimde öylesine bir his vardı demek istedim.

Mukaddes az da olsa rahatlamış göründü. Hassastı, hayatta her istediği yerine getirilmiş kız, kaprislerin, ihtirasların gölgesinde ezilemezdi. Hep bu yüzden olmalı ki, onuruna dokunan her söz, yüreğindeki sevgiyi bir nefeste silebilirdi. Şeref, henüz bunları bilmiyordu.

— Meraktan çatlayacağım, diye sabırsızlandı. Şu sürpriz dediğin şeyi çok merak ettim.

Kafasında düşünceyi kudurtan ağırlık, tam anlamıyla çekilmiş sayılmazdı... Yorgun bir sesle:

— Şu abidenin üzerindeki örtüyü çeker misin? diye mırıldandı.

Şeref «Beni sana verecekler» sözünden sonra oldukça rahattı. Soğukkanlı bir eda ile heykelin üzerindeki örtüyü kendisine doğru çekti. Gözlerine bile inanamıyordu. Neşesi hâlâ eskisine nispetle sönük olan Mukaddes'i unutmuşçasına, kendisini önünde bütün ihtişamıyla duran manzaraya kaptırmıştı.

Yüzlerinde şeytani çizgiler cilveleşirken gözlerini, elinin tersiyle sile sile baktı. Heykeli dikilmişti.

Mukaddes'in dünyasındaki yerini daha yeni yeni pekiştiriyor, heyecandan damarlarındaki kan bile kuduruyordu.

Mukaddes, hassas duygulu bir sesle inliyor gibi sordu:

— Nasıl, beğendin mi?

— Çoook, diye mırıldandı. Rüyamda bile görsem böylesine inanamazdım.

— Kurtuluşumun armağanı olarak ellerimle yaptım.

— Bir harika bu...

— Yeryüzünde en büyük armağan benim artık. Bana dünyayı bağışladın.

Hissiyatı ayaktaydı. Adeta dokunan olsa ağlamak üzereydi:

— Feda olsun, dedi. Sen benim hayatımın fatihisin.

Gözlerini heykelin üzerinden çekip, alıcı kuşlar gibi baktı:

— Çok iyisin.

— Uzun zamandır bir mücadelenin içinde çırpındım. Babam zor razı oldu. Ağabeyimin henüz hiç haberi yok. Bütün engellere rağmen yüreğin serin olsun; verdiğim sözde durumum ben. Daha olmazsa kaçarım sana...

— Benden vazgeçemeyeceğini biliyorum, dedi.

Mukaddes'in damarlarındaki kan, devrini tamamlamadan durmuş gibi aptallaştı. Garip cevaplar alıyordu bugün. Yanakları kızardı, rengi al al oldu:

— Nereden biliyorsun diye sızlandı. Daha hissiyatımı ilk defa açıyorum sana.

İstihzalı bir çehreye bürünmüştü. Şeytani bir gülüşle:

— Sen buna kurtulduğun günden beri mecbursun, diye mırıldandı.

Ne manaya gelirdi bu söz? Bir kurtuluş sadakatinin vefa borcu muydu? Yoksaaa...? Ne demek istemişti bu adam?

Nemli gözlerle muhatabına öfkeli bakarken:

— Sarhoş musun? diye doluktu.

— Biraz.

— Ben kimseye mecbur olduğumu sanmıyorum.

— Çoğu kurtuluşlar vardır ki bir takım mecburiyetler gerektirir.

İçmesine içmişti. Ağzı leş gibi kokuyordu. Mukaddes birden vurulmuş gibi ürperdi, titredi. Şeref onun iç âleminden halâ haberdar değildi. Cılız çırpınışlarla ellerini ağrıyan başına götürüp, ovuşturdu. O havalı kız, bir zavallıydı artık. Bütünüyle yıkılışını hazırlayan sözler, şüphesini kudurtacak kadar enteresandı.

Fersiz bakan gözlerinin önünden, dehşet verici korku bulutları geçti. Benzi daha da külleşti, neşesi koyu bir ıstırapla yer değişti. Morarmış, solgun dudaklarının arasından öfkeli bir mırıldanış belirdi:

— Saçmalama...

— Üzülecek bir şey yok, dedi. Nasılsa karar vermedik mi?

Hıçkıran bir ses, kısık kısık titreşirken, mahmurlaşan gözlerini yaşlar istila etmişti.

— Demek, beni boğulurken kurtardın?

Sözleri, hıçkırıktan yol bulup çıkamıyordu. Şeref'in yüzle-

rine kahırlı kahırlı bakıp, dudaklarını bir mide bulantısının tesiri ile kırıştırdı. İç âlemini velveleye verircesine doluktu. Peşinden derin bir hıçkırık tazeleyerek evlerinden yana yöneldi. Adımlarını, düşecekmiş gibi atarken, dengesini sağlayamadığı aşikare belli idi.

Şeref peşinden bön bön baktı. Artık bahçede fazla kalamayacağını anlamış gibi tedirgin bir hareketle toparlandı.

Mukaddes, her konuşmasında ağabeysinin azametini karşısındaki şahsın yüreğine gergef gergef işlemişti. Kırılmayacağını zannedip söylediği sözler böylelikle Mukaddes'i kendisine daha sıkı bağlayacaktı.

Hicret, Şeref'in bahçeden ayrıldığını görünce taşkın bir nefesle merdivenleri inip, bahçeye koştu.

Ana, önce kahırlı bir gönülle ilgisizliğini sürdürüp sonra o da bahçeye çıktı.

Taraçanın kıyısında şemsiyesini açan incir ağacının dibine kadar ayaklarını zor sürükleyebildi. Kafasını ağaca yaslayıp, öylece kalmıştı. Dizleri iskeletini çekemez olmuş, bulanık bir dünya, fersiz gören gözlerinde, değirmen taşları gibi dönüyordu. Acı bir yıkılmışlığın kertesinde, kelimenin tam anlamıyla perişandı. Hicret, başucunda nefes nefese durup, solgun çehresine acıyarak baktı.

Az evvel kendisiyle muhatap olan havalı kızın, eski benliği silinmiş, yerine zavallı bir insan gelmişti. Elinin tersini ağacın gövdesine yapıştırmış gibi dayamış, yanağını avucunun içine yaslamış, ayakta durabilmek için direniyor gibiydi.

Karşısında ıslak gözlerle bekleyen yengesine, yalvarmaklı pırıltılarla baktı...

Hicret, muhatabının perişanlığını seyrederken:

— Hani biraz önceki neşen, diye mırıldandı.

Mukaddes'in cevabı gözlerini terk eden iri iri yaşlardı.

Ana, başlarında mustarip bir gönülle beklerken:

— Gözyaşı, şuursuz direnişlerin arkadaşıdır diye, kahırlı konuştu. Bir yaban uğruna hepimizi günlerdir huzursuz ettin. Neden ağladığını bilmiyorum, ancak öyle hatalar var ki gözyaşı onları katiyetle silmez.

Hicret, güç durumda olan Mukaddes'e destek olarak kolundan tutup yaslandığı ağaçtan araladı.

— İçeriye girelim, dedi.

Girdikleri odanın içi yas evi gibi sessizlikten inlemekteydi. Mukaddes, kanepenin üzerine uzanmıştı. Hicret, aynı kanepenin kıyısına ilişmiş gibi oturdu. Müzminleşmiş acılarla, baygın gibi yatan Mukaddes'in, soluk çehresine bakarken, ana öfkesinden odayı terk etti.

Odanın sessizliği aniden içe dönük hıçkırıkların dış âleme yansımasıyla bozuldu.

Hicret, Mukaddes'in saçlarını parmaklarıyla tarayarak, gözlerinin önünden çekerken:

— Ağlama diye mırıldandı. Derdini söyle.

Soruları hep cevapsız kalıyordu. Anlaşılan derin bir yara almıştı. Azgın fırtınaların önünde, dümeni kırılmış kaptanlar gibi, hayatını insafsızca boğuşan dalgaların önüne düşüncesizce salıvermiş bir neslin modeliydi. Bunlar, gülerlerken ağlayan insanlardı. Sadece ağlayışlarının makamında gülüş besteleri vardı.

On altı kişilik gruptan mucize kabilinden, sadece üç kişi kurtuluşu seçebilmişlerdi.

Diğerleri, ya eroinman olmuş yahut meyhane, ya da diskotek köşelerinin bekçileriydi...

Hayat, diye hayatın gölgesine talip olmuş, nefislerinin köleleri talihsiz insanlardı bunlar.

Hicret:

— Seni bu denli perişan eden meseleyi bilmeliyim, diye yalvarmaklı mırıldandı. Unutma ağlamak hiçbir şeyin çaresi değil.

Daha yeni yeni kendisine geliyordu. Sönük pırıltılarla yengesine bakıp, kanepenin üzerinden, yorgun bir tavırla doğrulup oturdu. Hicret, cevap alamadığı için mevzuu değiştirmeyi denedi. Dudaklarının arasından acı bir tebessüm geliştirdi:

— Belki zamanı değil ama seni memnun eder düşüncesiyle, söylemekte yarar gördüm.

— Ağabeyin seyahate Doktor Selim'le birlikte çıktı. Çocukluk arkadaşınızmış.

Gözlerinin içine çaresiz çocuklar gibi baktı. Derin bir ürpertinin peşinden, kafasını tasdik eder gibi kımıldattı:

— Ağabeyine bir şeyler anıştırmış, yani seni istemiş...

Hararetten çatlayan dudaklarının arasından, cihanı ateşe verircesine «Of» çekti.

Mukaddes, yengesinin sorusunu yine cevapsız bırakmayı tercih etmişti.

Hicret:

— Beğenilmeyecek çocuk değil, dedi ağabeyin. Bence kabul etmelisin.

Hicret'e, yiv yiv derinleşen bir acının, sızılı pırıltılarıyla bak-

tı. Gözlerinden iri iri yaşlar elmacık kemiklerine doğru inerken, ağlayan bir sesle ilk kez mırıldandı. Yengesine hazin bir hikayenin naklini yapmaktaydı:

— Benim halim, talihsiz bir cariyenin örneğine benzer. O ki nefsine uyup iffetini yitirmiştir. Ailesinin ise bundan hiç bir haber yoktur. Onu, birisi ile evlendirdikleri vakit, sevinirler. O zavallı cariye, zifaf gecesi iffetini birlikte götüremediği için, hep korku ve ürperti içindedir.

Hicret'in gözbebekleri irildi:

— Yoksa?

Mukaddes:

— Yaptığım, bir şey yok dedi. Sadece, bir deniz hikâyesi. Belki de ihtiyarın dışı bir gaflet perişanlığı bu.

Hicret, kafasını avuçlarının arasında sıkıştırarak çıldırmamasını önledi. Başı, çatlarcasına ağrıyor, kan damarlarından beynine hücuma geçmişti... Derin bir «Of» çekti. Bütün dünya insanlığını titretecek kadar anlamlı ve derin bir «OF» tu bu.

— Kişinin, doğru yola talip olanların yanında bulunup da, gerçeğe kör bakması, şer olarak kendisine yeter, diye inledi.

— Hep arzu ve ihtiraslar peşinde koşup Rabbisine isyan eden kimse kendisine eziyet etmiş olur. Tıpkı senin gibi.

Hassas bir sesi vardı. Yengesinin yüzüne utanarak bakıp:

— Aslında biliyor musun yenge? diye mırıldandı. Hep senin gibi yaşayabilmeyi arzuladım ben. Arkamdan gerici yobaz derler korkusuyla bir türlü benimseyemedim. Gerçek hürriyeti, sizler seçtiniz. Sen, İffet ve ağabeyim.

Müslümanlar, gerçekten de hür insanlar. Nefislerinin ken-

dilerine vurdukları prangaları parçalayıp, onu kendi iradelerinin altına almışlar.

Bak, sen ihtiras ve nefsinin akıntısında, seni çekip götüren, din dışı arzularını yenip, onları kontrolün altına almasını başardın. Hep bu yüzden mesutsun ve hürsün. Sahibine rahatsızlık vermeyen, uçurumların başına sürükleyip perişan etmeyen bir nefsin var artık.

Hicret'in, yüzlerinde acıyla karışık umut kıvılcımları kaynaştı.

— Meselenin idrak noktasına gelmişsin. Kurtuluş için atılacak bir adıma ihtiyacın var sadece...

— Utanıyorum yenge. Yirminci asırda bu olmaz diyorlar. Müslümanların ikinci ismi gerici, üçüncü ismi yobaz. Bu yaftayı boynuma asıp, gezebilme cesaretini halâ elde edebilmiş değilim.

— Gericilik nedir bilir misin sen? Yirminci asrın medeniyeti adına yeryüzünde yapılan ne varsa. Orta çağ zihniyetinden bahseden insanlar cahiliye devrinin ta ötelerinde mayalanan, çok tanrılı zamanlara kadar geriye dönüp, tağutunu elleriyle yapmıyorlar mı? Allah'ın emirlerine uyup Kur'an'ın çizgisinden yürüyenler gerici olamaz. Evlerinin en gösterişli yerlerinde çıplak kadın resimli bibloları sergileyenler mi? Yaptıkları heykellere tapıp, cahiliye devrini yirminci asra, taşıyanlar mı ilericidir?

Bütün dünya insanı, tek bir Yaratıcının olduğunda artık şüpheye yer vermezlerken, bir yandan tanrıçalar çağını hortlatan çağ, sence gerici değil mi?

Müslümana, yobaz diyenler, mühürlerindeki lekeyi başka yerlere vurabilmek çabası içindeler. Bizler, Müslümanız ve

Allah'ın (C.C.) Kanunu İlahisi gönüllerimizde iktidardır. Hududunu aşanlar, kendilerinden korksunlar.

Mukaddes, baygın pırıltılarla yengesinin gözlerinin içine baktı. Kırık bir umutla:

— Artık çok geç, diye mırıldandı.

Hicret, Mukaddes'in yersiz düşüncelerinin farkındaydı. Aslında varlığına sahip olabilmenin mecburiyet tahtına oturması için, savrulan bir palavraydı bu...

— Her kışı mutlaka bir bahar takip etmiştir, dedi. En acımasız fırtınalar kopartan soğukların buz bağlattığı kış günlerinin ardından gelen mevsimi bilmez misin? Yıkılmışlık kertesinden, tomurcuk açan taze bir hayatla; burun buruna getirmez mi insanı? Yeter ki, insan Âlemlerin Sahibine sığınıp, tövbekâr olsun.

Mukaddes, derin bir nefesi ciğerlerine doldururken, bakışları sitem doluydu.

— Beraber olmak isteyenlerin içinde muhabbet olmalı. Oysa ben şimdiye kadar hep isyan içinde yaşadım, dedi.

— Kapısını çalacaksın kardeşim. Hasret, aşkların en yakıcısıdır. Seversen kavuşursun demektir... İşte aklanabilmek, berraklık bu noktadan başlar. Beraber olabilmek arzusu insanı imansızlıktan alıp, Mevla'ya götürür.

Bütün beşeri sevgiler bir olsa, o tadın zerresini oluşturmaya muktedir değildir.

İslâm, dünya hayatını yıkmak demek değil. Sadece yasaklar manzumesini çiğnememeye bak. Kapısını çal ki Huzur-u İlâhi de adi mahkûmlar gibi hayatını tamamlayıp Allah'a (C.C.) varanlardan olma. O hayat ki, bitişi tükenişi olmayandır. Fani

bir âlemden gerçek olana döneceksin. Yalan için gerçeği feda etmemeye bak...

* * *

Hicret ve ana, öğle namazı için salona geçmişlerdi. Mukaddes, yalnız kalınca kalkıp, lavaboda elini yüzünü yıkadı. Aynanın karşısına geçip saçlarını taradı.

Salonun açık kapısından içeriyi, içli pırıltılarla seyretti. Hicret, huşu içinde Âlemlerin Sahibinin huzuruna durmuş, ana yine aynı görevi ifa için Huzurdaydı.

Hasetçi pırıltılar, Mukaddes'e, iç âleminde acılı helezonlar çizen, derin bir nefes almasına sebep oldu.

Huzur!.. En büyük huzura durabilmek, ona talip olmakla mümkündü. Benzi uçukluğunu halâ yitirmemişti. Fersiz dizleri, iskeletini adeta zor taşıyor gibiydi. Bahçeye açılan kapıdan dışarıya bir gölge gibi süzülüp çıktı. Kendi elleriyle üzerinde uzun müddet şekiller işlediği taşa, utancından bakamadı. Kafasını önüne eğip arabasının park edildiği istikamete yöneldi... Elindeki anahtarı kapının kilidine götürüp, açtı. Direksiyonun başına seçip, kontağı açtı. Egzozun gürültüsü içeridekileri paniğe düşürmüştü.

Ana elindeki tespihi bırakıp, pencereye koştu. Hicret tedirgin bakışlarla camdan dışarıyı seyrederken, Mukaddes çoktan bahçe kapısından çıkıp, gözlerden kaybolmuştu. Geride kalanların gönüllerinde alevden düşünceler bırakmıştı. Çaresizlik, her zaman zor şeydi doğrusu. Ana, Hicret'in suratına kederli pırıltılarla baktı. «Peşinden git» diyemiyordu.

Gün akşama dönmek üzereydi. Pencerenin önünde çaresizlik içinde bekleyen insanlar üzülmekten ileriye gideme-

mişlerdi. Bilmem kaç saatlik vakit pencerenin önünde zaman içinde zaman olarak erimişti.

Birden, Hicret'in gözleri yolların üzerinde parladı:

— Geliyor, diye sevindi.

Ana, aynı noktaya ısrarla baktı. Yüzünde ne bir sevinç dalgası, ne de belirtisi vardı, öfkesi halâ diri ve güçlüydü. Konuşmadı, yerinden bile kımıldamadı. Gözleri garaz dolu pırıltılarla bahçeyi taradı durdu.

Hicret, koşarak bahçeye indi... Giriş kapısında Mukaddes'le yüz yüze gelmişlerdi:

— Ne yaptın, diye öfkelendi. Peşinden nasıl acı çektiğimizi düşündün mü hiç?

— Rahatladım, dedi. Beynimi yiyen kurt öldü. Şüpheyi kudurtan düşünceleri sildim. Artık yepyeni bir dünyanın eşiğindeyim. Bana yardımcı ol.

Hicret ne kadar da sevinmişti. Gözlerinin içine hayran hayran baktı.

— Sen şimdi odana çekilip, güzel bir istirahat et. Sonra uzun uzadıya konuşuruz.

Yengesinin gözlerinin içine, canın derinliklerinden gelen bir muhabbetle baktı.

* * *

Odasına girip, kapısını usulca kapadı. Yatağının üzerine oturup, sonra sere serpe uzanıp kaldı. Ne yapsa uyuyamıyordu. Odanın içini garip pırıltılarla taradı. Bazı noktalara hınçla ve kinle baktı.

Hislerinin acımasız dürtüsüyle yerinden kalkıp, masanın ü-

zerinde duran heykeli eline aldı. Belki, ona yakın heykelini yontmuştu. Pencerenin camını açıp, bahçenin ortasına öfkeyle savurdu. Sonra, albümdeki resimleri kucağına alıp, banyoya girdi. Kazanı hırsla açıp birer birer doldurup kibriti çaktı. İçindeki putlarla birlikte elleriyle yaptıklarını kırıp, yakmıştı. Odasından bahçeye hüzünle baktı. Derin bir «Of» çekip sonra yatağına uzandı...

Sabah

Geceyi, oldukça rahat geçirmişti. Huzura tam anlamıyla kavuşmuş sayılmazdı. Benliğinde kendisini affedemezliğin efkârı hâkimdi. Hicret istirahat için bitişikteki odaya çekilince, düşünceleriyle baş başa kalmıştı. Artık, odasında her akşam duygusal pırıltılarla baktığı, ne üzerine nakışlar dökerek yonttuğu heykeller ne de albümler dolusu resimler vardı. Onları, acı bir uyanışın ürpertisi içinde gönlünden ve gözlerinden silmiş, şimdi gerçekleri, asıl çehresiyle seyredebilmek için çabalıyordu.

Hayatının ölüm kalım anında dünyasına giren adam, vefa borcunun gölgesine sığınıp, iffetine kadar dil uzatarak, kendisine sahip çıkmaya kalkışmıştı. Yine, en dar gününde bir egoizm pençesinden onu İlahi bir kuvvet sıyırıp almıştı...

Akrep, kıskacına düşen bir insana, zehrini şırınga edemeden kaçırmıştı.

Düşüncelerini genişlettikçe, nefreti çoğaldı. Kini daha da katlanmaya başladı.

Belki de, zayıf gördüğü bir ihtimalden, hatta güçlü bulduğu bir engelden, sıyrılabilmek için, kafalarda, vehim dolu bir korkuyu, kudurmuş bir şüpheyi, yerleştirerek sıyrılacaktı. İz bırakacak, leke sürecek, düşlediği zengin bir hayata kavuşup, arzularınca yaşayacaktı. Mukaddes, yıkıldım sanırken, bir tu-

zağın ters dönmüş mimarisinde yeniden benliğine kavuşuyordu.

Gece, oldukça sakın geçti. Olayların neticesi ev halkını sevindirmişti.

Sabah, geç vakitlere kadar yatağından kalkmadı. Aylar var ki, belki de kafası bedeni ilk defa güzel bir istirahate kavuşmuştu.

Geç yapılan bir kahvaltının ardından, Hicret'le ayrı bir odaya çekilip, uzun uzadıya fikir alış verişinde bulundu. Beyninde tenakuzlar çağının bunaltan meselelerini pazara çıkarmıştı.

Gün adeta bir nefeslik zaman kadar erken tükenmişti. Bugün aldığı haber, gönlünün müzmin acılarının üzerine uzun bir çizgi çekerek rahatlamasını sağlamıştı... Gelen haberde, Bahadır vardı. Birlikte, düşüp kalktığı arkadaşlarıyla beraber, eroin komasında yakalanıp, gözaltına alınmıştı.

Burak'tan, ayrılalı bugün iki gün tükenmiş, üçüncü gece başlıyordu. Artık, herkes odasına çekilmiş uykudaydı. İlahi namelerin üzerinde mekik dokuyan gözleri nemliydi.

Duru güzelliğine, maneviyat sedeften nakışlarını gergef gergef işlemiş, çehresine sade berrak, şedit bir parlaklık armağan etmişti.

Vakit, hayli ilerlemiş, uyku gözlerini süzmeye başlamıştı. Odanın camları nemli, dışarıda yağmur yağmaktaydı. Ayağa doğruldu, artık yatacaktı.

Birden, zilin gecenin sessizliğini yırtan sesiyle irkildi.

— Bu saatte, diye mırıldandı.

Korku, uykusunu açmış, gözlerindeki mahmurluktan, esame bile kalmamıştı.

Odanın ortasında dumandan heykeller gibi kaldı. Selman Bey'i uyarmayı düşündü. Tereddüt dolu gönlü itirazlıydı. Tedirgin bir hareketle merdivenleri yavaş yavaş inip, sokak kapısına yaklaştı. Zil, yeniden velveleyi koparınca adımlarını hızlandırdı.

Gözünü kapının gözetleme deliğine dayayıp, dışarıda kimin olduğunu fethetmeye çabaladı. Yağmur, şiddetini iyiden iyiye artırmış, gözetleme merceğinin nemi, görüntüyü perdeliyordu.

Titrek dudaklarından çıkan ürkek bir ses, dışarıya dalga dalga yayıldı:

— Kim o?

Cılız sesleniş, dışarıda sicim gibi yağan yağmurun hışırtıları arasında kaybolup gidecek kadar kısıktı.

Arabadan inip, bahçedeki heykeli seyrederken sırılsıklam olmuş üşümüştü:

— Aç dedi, ben geldim.

Gözbebeklerinde karanlıkları ısıtan bir parlaklık belirip, antrede yalım yalım yandı.

— Buraaaak... diye seslendi. Açıyorum.

Titrek parmaklarının arasında, sıkıştırdığı anahtarı çevirip, kapıyı araladı.

Zilin sesi anayı da uyandırmıştı. Yatağından sıyrılıp antreye çıktı. Aşağıdan mırıltı halinde sesler gelmekteydi. Ana, dikkat kesilince oğlunun sesini bildi. Merdivenlerden acele acele inip, kapının dibine doğru baktı. Kulakları yanılmamıştı. Gelen Burak'tı. Seyrederken, gözleri doluktu. Nemli kirpiklerini aralayıp, baktı. Kuruyan boğazını, yutkunarak rahatlatıp, geldiğini bildirmek için, kısık kısık öksürdü.

Hicret, Burak'ın üzerinde ıslanan ceketi soyup, vestiyere asarken, ana fırsatı nimet bilip kollarını açtı.

Burak, uykusuz ve de yorgundu. Burnunun dibine kadar sokulan anaya mustarip bir çehreyle baktı.

Ana, kollarını oğlunun boynuna dolayıp, hasretle kucakladı. Başını omzun üzerine koyup, kokladı, sevdi.

Hicret, birbirlerine hasret gideren ana oğlu, mahcup pırıltılarla seyre durmuştu.

Burak, usulca aralanıp elini öptü. Gözlerinin içine mahmur gözler, buruk pırıltılarıyla baktı.

— İyi misin?

Kahır dolu bir ses:

— Şükür, dedi. Seni de şu çatının altında gördüm ya...

— Babam nasıl?

— Uykuda.

— Mukaddes?

Ana durakladı, oğlunun gözlerinin içine manidar baktı:

— İyi...

— Bahçedeki karartı neyin nesi?

Ana oğlunun neden bahsettiğini anlamıştı. Sırf bu yüzden sükûtu cevabı oldu. Sözü başka tarafa çekip:

— Artık Harem'e gitmeyeceksin. Ayrılığı bir yerde noktalamak için yarından tezi yok o evi satılığa çıkartıyorum.

Burak, tırnaklarının ucundan saçlarının tellerine kadar efkâr doluydu. Hassas bir ses:

— O ev satılır mı hiç anne, diye mırıldandı?

Ana oğlunun suratına hayretle baktı:

— Neden satılmasın, yoksa halâ yuvana dönmeyi mi düşünüyorsun?

— Şu anda hayır.

— O hâlde satılmaması için bir sebep yok?

— Büyük bir sebep var.

— Nedir o?

— Dünya bu anneciğim, bakarsın bir gün sana da lazım olabilir. Tıpkı babaannem gibi...

Anasının neşesi sönmüştü. Kahırlı bir eda ile Burak'ın gözlerinin içine bakarken:

— Belki de diye mırıldandı. Dünya bu.

Ananın kederlenişi Burak'ın gözlerinden kaçmadı. Bir şeyler söylesin istedi. Yutkundu. Ana esef dolu pırıltılarını oğlunun üzerinde gezindirirken:

— Üşümüşsün, dedi. Varıp üzerine kuru bir şeyler giyin. Şimdilik istirahat et, sabah daha uzun konuşuruz.

— Babamı uyandırmayacak mısın?

— Gerekliyse olur.

— Yo, sadece gelişinden haberim olmadı, demesin diye.

— O halde sabah.

Burak'ın sözleri sinesinin başında hançer yarası gibiydi. Yorgun adımlarla merdivenleri tırmanıp odasına geçti. Ananın peşinden onlar da aynı basamakları adımlayıp, odalarına çekildiler.

Evet, onların da kendilerine has odaları vardı. Burak Flor-

ya'dan ayrılalı, kendisine ait olan odasında hiç bir değişiklik olmamıştı. Elbiselerinin bir kısmı, çamaşırları dolabında durmaktaydı.

Yağmurun ıslattığı saçlarını havluya kurulayıp, aynanın karşısında güzelce taradı.

Çamaşırını değişip, pijamalarını giyinmişti. Kanepeye rahatlamış bir bedenle oturup, derin bir nefes aldı. Kadınının gözlerinin içine ılık pırıltılarla bakarken, Hicret sabırsız bir gönülle:

— Sana müjdem var, dedi.

Durgun çehrenin sahibi, donuk pırıltılarla Hicret'i süzerken, neşesiz bir tavırla:

— Hayırdır, dedi

— Bahadır'ı yakaladılar.

Hicret, bunları söylerken gözlerindeki ışıklar sevinçten pırıl pırıl kaynaşmaktaydı. Oysa Burak'ın yüzlerinde, kayda değer hiç bir değişikliğe rastlayamamıştı. Birden çehresinde garip çizgiler kaynaştı... Rengi hafif solmuş heyecanı susmuştu:

— Sevinmedin, diye mırıldandı.

İçinde büyüyüp gelişen, dev bir keder olmalıydı. Çetin bir ıstırap, ancak bu müjdeyi gölgeleyebilirdi. Hicret Burak'ın gözlerinin içine sönük pırıltılarla işte bu anlamla baktı.

— Seni çok üzgün buldum. Seyahatinizde üzücü bir şey mi oldu?

— Hayır.

— O halde, mana veremediğim o kara düşüncenden bana bir şeyler söyle.

Burak, masum bir yüzle kadınını seyretti.

— Bana Mukaddes'ten anlat.

Yağmurdan sırılsıklam oluşunu, daha yeni anlamıştı. Kısa bir mesafede insan bu denli ıslanamazdı. Anlaşılan bahçenin ortasındaki karartı yüreğine işleyen acımasız bir burgu gibi, işlemişti. Yüzlerindeki keder nakışlarının manası buydu demek.

— Üzülme, dedi, zaman her şeyi halleder.

* * *

Vakit artık geceydi... Gök kubbeyi koyu bir karanlık tabakası örtmüş, herkes yatağındaydı.

Odasına çekildi. Gözlerine bir türlü uyku girmez olmuştu. Huzursuz gönlü, geçmeyen zamanın kıskacında yufkalaştı eridi. Saatler saniyeler hatta saliseler, bile yorgundu bu gece...

Burak'ın gelişini hatta konuşmaları anlamlı anlamsız duymuştu. İçinde gizli bir korkunun dehşetli dürtüşü hâkimdi.

Ortalık sessizlikten inliyor, ruhunu dolduran bir sıkıntı kalbini insafsız bir akrebin pençesinde burkuluyordu. Artık herkes uykudaydı. Belki de hayatının en sıkıntılı saniyelerini yaşıyordu. Efkârlı bir gönülle ömrünün kâr ve zarar bilançosunu çıkarmaktaydı. Öyle ki, tefekkürün derinliklerinde boğulurcasına dalmıştı.

Kolundan çıkarmadığı saatine baktı halâ dört kırk beşi gösteriyordu. Üstünde uzun, koyu renkli bir gecelik vardı. Üzerine bindallı nakışlarla süslenmiş sabahlığını giyindi. Artık şafak sökmek üzereydi.

Elinde, kalın naylondan yapılmış bir yumak, urganımsı çamaşır ipiyle odasının kapısını usulca açarak antreye çıktı.

Bedeni, adeta düşüncelerin komasından uyuşmuştu. Sokak kapısını gürültü çıkarmadan, açmaya çabaladı. Başarmıştı kapıyı açıp bahçeye, bir gölge gibi süzüldü.

Güneş karanlıkların arasından sıyrılıp, dünyaya ışıklarını sunmak arzusundaydı.

Mukaddes elleriyle, günler boyu yonttuğu heykele, esefle baktı. Adeta «nelerle meşgul olmuşum» dercesine efkâr doluydu.

Hüznün, derinliğinden kalbi sıkıştı. Adeta, zor nefes alıp vermekteydi.

Kırık adımlarla heykelin dibine yaklaştı. Elindeki ipe ilmik atıp, gözlerini eski tağutunun tepesine çevirip öfkeyle baktı Yerden yüksekliği iki buçuk metre kadardı. Kederli bir hareketle, dibinde beklediği heykelin tepesine ipin geniş ilmeğini savurup attı. Kemendi hedefine kavuşturmuştu.

Şafak sökmek üzereydi. Sabah ezanının tam vaktiydi. Evlerinin bulunduğu semte yakın bir yerde mescit yoktu. Her gün saatin zilini kurarlar, ezan vaktini zilin sesiyle bilirlerdi.

Burak ve Hicret namaz için kalkmışlardı. Abdestlerini alıp odalarına geçerlerken, Hicret, Mukaddes'in odasının ışığını yanıyor gördü.

Yarı açık duran kapının önüne kadar gelip, kapıya parmağının tersiyle üç defa vurdu. İçeriden karşılık gelmeyince kafasını hafifçe uzatıp baktı. Yatağı boştu. Odanın içinde de kimseler yoktu...

Lavaboyu, sonra salonu aradı. Orada da yoktu.

Heyecanı, hat safhadaydı. Abdest hazırlıklarını bitirip, Huzura durmak için yönelen erkeğine koşup, daralan bir nefesle seslendi:

— Burak.

Ellerini kulaklarına götürürken, geriye indirip, sesin sahibine hayretle baktı. Aynı ses:

— Mukaddes ortalarda yok, dedi. Rengi, birden al al olmuştu:

— Salona bak, dedi. Lavaboya bak.

— Bakmadığım yer kalmadı.

Seccadesinin başından koyu bir merakın çalkantısıyla ayrıldı. Panik havası, içinde etrafı yeniden kolaçan etti.

Ana, baba halâ uykudalardı. Sokak kapısı açılmış, kıyışık bir aralıkla duruyordu.

Ayaklarındaki terliklerle karı koca, ikisi birden bahçeye doğru koştu.

Sabahın fersiz pırıltıları, yeryüzünü yaldızlarken, görüntüye düşen manzara hazindi...

Bahçenin ortasında ihtişamıyla duran heykel devrilmiş, ancak taraçanın üzerinde koyu bir inilti vardı.

Gözleri yanlış görmemişti. İkisi birden koştu. Mukaddes, kendisi için yaptığı putunun, boynuna kement atıp yıkmıştı. Ne var ki, bir zamanlar taparcasına yonttuğu heykel, yıkılırken sırtının üzerine dengesini sağlayamadan düşmüştü. Burak, hayretle bakıp, sızılı bir gönülle eğildi. Genç kız bitkindi.

Burak, Mukaddes'in gözlerinin içine korkuyla baktı:

— Ne yaptın böyle?

Kafasından taraçanın köşeli taşlarının üzerine al al kanları akan kız, adeta acı çekmekten bile yakınmıyor, bahtiyar bir hali vardı:

— Yıktım ağabey, diye inledi. Hayatımı zindan eden putu yıktım.

— Önce kalbindeki tağut yıkılmalıydı.

— Yıktım, dedi önce onu, sonra gördüğünü...

— Zor durumdasın, hemen hastaneye gitmeliyiz.

— Artık çok geç, diye sızlandı.

— Hayır, yaşayacaksın. Fazla bir yaran da yok üstelik.

Hicret, başuçlarında kısık hıçkırıklarla ağlıyordu. Burak kardeşine hazin bir seslenişle sordu:

— Küçük bir darbeyle, adeta ölümü özlüyormuşsun gibi bir halin var?

İtiraz dolu bir çehresi vardı. Ağabeyisinin gözlerinin içine mahcup pırıltılarla baktı.

— Bir insana veremediğim bir borcum olsa, ya da bir başkasına karşı işlediğim kusurum olsa, utancımdan onlarla karşılaşmamak için, kaldırım değiştirir kaçarım.. Oysa bana hayat veren Yaratıcıya karşı, isyan dolu bir ömrüm var. Nasıl olur da ölümü arzulayabilirim...?

Burak, ne kadar da duygulanmıştı:

— Gerçeği şimdi buldun, dedi.

Kafası uğulduyor göz kapaklarını güçlükle açıyordu... Dudakları sızılı bir burkuluşla aralandı:

— Şayet yaşarsam buldum demektir. Ya kaybedersem?

Burak moral verdi:

— Hiç de önemli bir yaran yok. Kafanda sadece bir taşın sıyrığı... Moralini bozma. Bu çatının altında huzurlu günlere ilk adımdır bu. Dallar yeniden meyveye duracak. Meyveden eği-

len dalların kırılışı bile fedakârcadır. Doktora gidelim.

Yüz hatları acı dolu bir tebessüm geliştirdi. İçinde, yeni bir hayatın belirtileri sürerken Hicret, arabanın anahtarını almak için, evin açık kapısından içeriye savuştu.

* * *

Önemsenecek bir yarası yoktu. Hastanenin acil servisinden oldukça sıhhatli çıktı. Hicret, arabayı kullanırken, arka kanepede iki kardeş dertleştiler.

Suçluydu. Ağabeyisine karşı mahcubiyetini halâ silememişti. Hazin bir ses:

— Ağabey, diye mırıldandı.

— Söyle.

— Beni affettiğini duymak isterdim.

Acı bir tebessümle gülümsemeye çalıştı:

— Yetiştiğimiz bataklığın mahsulleriyiz biz. Orada gül bitmez. Mezbelelikten gül bahçesine kavuşmak duygusu bile güzel şeyler.

— Beni Hocana götürür müsün?

— Yanında Hicret gibi kurtuluşu seçen birisi varken?

— Bir de Hocanı dinlemek isterdim.

— Hocam olmaz.

— Neden?

— Ben hocamla, sohbet ederken siz de yetiştirdiği kızıyla birlikte konuşur, dilediğiniz şeyleri sorarsınız.

— Söz mü?

— Söz...

İstirahat için uzandığı yatağında fazla yatamamıştı. Başındaki yarası hafif ağrısa da ehemmiyet vermiyordu. Yatağının üzerinde doğrulup oturdu.

Başının döngünlüğü geçinceye kadar bekleyip, sonra karyolasından usulca sıyrılıp, ayağa kalktı. Odacından çıkıp lavaboya doğru yürüdü. Yüzünü yıkadı, gözlerindeki yanma halâ sürmekteydi.

Ayak seslerini duyunca bitişik odada kalan yengesi, antreye çıkmıştı. Karşısında duran Hicret'e, içli bir tebessüm geliştirerek baktı. Muhabbetli ince bir sesle:

— Yenge, diye mırıldandı. Başıma bir örtü verir misin?

Adeta dünyalar Hicret'in olmuştu:

— Hemen, dedi.

Çarçabuk içeriye girip, elinde bir eşarpla çıktı. Mukaddes'in başını kendi elleriyle, özenerek kapadı. Yarasını incitmemek için olanca dikkatini harcadı. Sonra karşısına dikilip, alıcı gözlerle baktı:

— Öyle güzel yakıştı ki. Aynanın karşısına geçip kendini görmeni isterdim.

Artık, gönülden gelen bir sesle İslam'a talipti.

— Ağabeyim incinmesin, dedi Onu çok üzmüş olmalıyım.

Baba işine gitmişti. Evde geri kalan efradın hepsi de mevcuttu. Gecikmiş bir kahvaltının peşinden, uzun bir sohbet havası sürüp gitti.

Anlaşılan, içerisi onu sıkmıştı. Burak'ın gözlerinin içine arzu dolu hislerle bakıp, mırıldandı:

— Ağabey.

— Kendim.

— O söylediğin eve şimdi gitsek olmaz mı? Kendisine, hiç düşünme payı bırakmadan:

— Evet, dedi. Hazırlan. Evde varlarsa görüşürüz. Zihnini kurcalayan neyin varsa sormak şartıyla.

Vakit, kolundaki saatte, on biri ziyaret etmek üzereydi. Hicret'in elbiselerinden, pardösülerinden beğenip, en az yengesi kadar itinalı giyinerek bahçeye çıktı. Burak kardeşinin yeni hüviyetine hayran hayran bakarken, Mukaddes utanandan başını önüne eğip, arabanın açık kapısı önünde bekledi.

Duygusallıktan nemlenen gözlerini ağabeyisinden saklamak için, başını sağ omzunun üzerine hafifçe yıktı. Gözleri, şadırvandan yana kaymıştı. Bahçenin ortasındaki manzarayı iç burkusuyla süzerken, arabanın arka kanepesinde oturan Burak'ın dudaklarından, şairin mısraları meydan bulmaktaydı...

«*Zincirin altınsa da hatta, koparıp kır,*
Susmak ne demekmiş, yere haykır göğe haykır.
Vicdan bile duymaz çıkmazsa bir ahi
Sessiz kölelerdir yaşatan bin bir ilahı...

Elbet put olur öpülen eller, etekler
Elbet öpen oldukça olur öptürecekler.
Hürriyet, o en son şerefindir onu satma
Bir Tanrı yeter kendine bin tanrı yaratma.

* * *

Gözleri yıktığı heykelin hazin manzarası üzerinde beklerken, ağabeyisini dikkatle dinledi. Tüyleri dikenleşti, gözlerindeki nemler boncuk boncuk yanaklarına doğru yuvarlandı.

Geçmişteki gayesiz tükenen günlerinin gazabından boğu-

lur gibi olmuştu. Derin bir nefes alarak, rahatlamaya çabaladı.

Güneş, masmavi gökyüzünden, İstanbul'un ufuklarına gümüşten pırıltılarıyla gülümserken, Hicret arabasını, Burak'ın işaretlediği boşluğa çekip, park etti. Anlaşılan misafir olacakları eve gelmişlerdi. Birlikte arabadan inip yürüdüler. Mukaddes'te heyecan doruktaydı.

Ortaya attığı fitneden sonra, kendisine karsı muhabbetle dolup taşan bir gönlün, nefretini kazanmıştı. Dünyasını kararartan hisler kalbini sıkıştırınca, artık her yer ona sevimsiz gelmeye başlamıştı.

Anasız, babasız birisiydi. Güç şartlar altında orduda okumuş, disiplini bozucu tavırlarıyla, orada barınamamıştı. Sarhoştu. Kanında alkol dolaşırcasına sarhoş... Ordudan da sırf bu zaafı yüzünden, aklını dengeleyemediği için atılmıştı. Uzak dereceli bir akrabasının, uygunsuz yapılmış gecekondusunun bir odasında her şeyini yitirmişti.

Subaylık günlerinden kalma elbiseler, birikmiş bir kaç kuruş nesi varsa onlar da birer birer suyunu çekmiş, önünde zor günlerin yokuşu kalmıştı. Bu yokuş, kolayca tırmanılacak cinsten değildi artık. Son günlerde beliren bir umudu, yine içkinin sarhoşluğu, ihtirasın sevimsizliği sebebiyle yitirmiş sayılırdı.

Gece, kafasında en zor denklemlerin çözülemeyen düşüncesiyle tükendi. Peşini bırakmayacaktı. Özür dilemeyi düşünüyordu. Gururunu bile rahat bir ömür sürebilmek kaygısıyla Mukaddes'in ayaklarının altına sererek, yakaracaktı. Kendisini mutlaka affettirmesi lazımdı. Aksi halde, kaçıracaktı.

Evet, gece hep böyle düşündü. Tabancasını beline sokup, perişan adımlarla, yollarda yıkılırcasına yürüyerek, Florya'nın yolunu tuttu.

Yüzündeki deriler, inadına gerilmiş, morali bozuktu. Bahçe kapısının önüne kırık duygularını besleyen hülyalarla gelmişti.

Kapının önünde aniden durakladı. Rengi soldu, dizlerinin feri bile kesilmişti. İdam sehpasına giden mahkûmlar gibi sendeledi. Kısır düşünceleri kendisine çıkar bir yol bulamamıştı... Perişandı. Bahçenin ortasında bütün ihtişamıyla seyrettiği heykel, şimdi yerde bir harabe gibi yatmaktaydı, önce kanı beynine çıldırtırcasına hücuma geçti. Ağrıyan başını, avuçlarının arasında sıkıştırıp övseledi. Artık, kırık umutları da üzülmüş, birer birer kopuyordu. Bahçenin, içerisini esrarengiz bakışlarla tarıyor, etrafta bir şeyler arıyordu.

Ana, evde yalnızdı. Oturduğu odanın penceresinden dışarıyı endişeli gözlerle süzdü. Şerefi tanımıştı. Saate baktı, on ikiye yaklaşıyordu.

Bu vakitler, erkeğinin yemeğe geliş zamanıydı. Hayalet gibi dolaşan adam, yüreğine çetin korkular salmaya başlamıştı. Birazdan, gidenlerde dönebilirdi. Ana, kötü bir sonu düşündükçe, rengi külleşti.

Gökyüzü, geceden kalma bulutlarını üzmüş, hafif bir esintinin tesiriyle, doğuya doğru çekilip gitmişti. Şimdi parlak mavi bir gökyüzü İstanbul semalarını sedef pırıltılarıyla yaldızlıyor, hava oldukça sıcaktı. Selman Bey arabasıyla, bahçe kapısına yaklaşıp açık kapıdan içeriye aheste bir seyirle süzülüp geçti... Bakışları birden alevlendi, öfkesi beyninde korkunç düğümler atmaya başladı. Hırsın gırtlağa kadar dayanışıydı bu. Arabasını park edeceği yerde frenledi. Kızgın bir hareketle, inip kapısını sertçe kapadı.

Dışarıda, tınmadan bekleyen adamın, suratına iğrenerek bakıyordu. İrade dışı adımlarla yürüyüp Şeref'in yanına kadar sokuldu. Bütün nefreti ve kahrı, yüzündeki, bozuk asaptan okumak mümkündü. Delikanlı, soğukkanlı bir tavırla suratına bön bön baktı.

— Halâ buralarda ne arıyorsun sen?

— Şey, diye kekeledi. Mukaddes'i bana çağırabilir miydiniz?

Selman Bey'in damarlarındaki kan bile isyandaydı.

— Ne konuştuğunun farkında mısın?

— Mukaddes'i görmek istedim.

— Bahçenin ortasındaki manzara sana hiçbir şey anlatmamışsa benziyor.

— Kendisinden özür dilemek için geldim.

Elini usulca beline götürmüştü. Selman Bey ürkek gözlerle baktı. Ceketinin altında kabarık duran noktaya varan eli, orada irade dışı bekledi.

Delikanlının tavrında değişiklik oldu. Selman Bey'in nefesi titrek heyecanı doruktaydı. Bir şeyler sezmişti.

— Bekle, dedi. Evdeyse göndereyim.

Çarpık çurpuk adımlar tazeleyerek, evlerine doğru yürümeye çalışırken evin kadını camın önünde pusulayı şaşırmış gibi dışarıları gözetledi. Erkeğinin bahçeden içeriye savuştuğunu görünce, bir nefeste kapıya doğru koştu.

Selman Bey evin ziline dokunmadan, kapı açılmıştı, içeriye girer girmez hışımla kapanıp üzerine kilit vuruldu. Henüz korkuları tükenmiş sayılmazdı. Dışarıda Burak, Mukaddes ve Hicret vardı. Şu anda gelmiş olsalar kim bilir neler olup bitecekti...

Karı koca birbirlerine endişeli pırıltılarla bakarlarken, Selman Bey, yüzünün sıkıntı terlerini silmeye başladı. Heyecan yüklü bir ses:

— Mukaddes dedi. İçeride mi?

Ana:

— Hayır, diye mırıldandı. Yalnızım.

— Neredeler?

— Burak, Hicret'le Mukaddes'i Hocasının kızıyla sohbet etmesi için götürdü.

Vakit geçirmeden merdivenleri tırmandı. Salonun kapısını açıp doğru telefonun başına geçti. Numaratörü çevirip, bir yerleri aradı. Konuşması, oldukça heyecanlı ve kısa sürmüştü. Evin kadını dalan bir nefesle yanında belirdi. İkisi birden pencerenin kenarına saklanıp dışarıyı seyrettiler.

Şeref, sabırsız gönülle evin kapısını gözetledi. Ne giren ne de dışarıya çıkan vardı.

Zaman hayli ilerlemişti. Neden sonra kapının önünde frenleyen arabaya iç gıcırtısıyla baktı. Acımasız bir burku, kalbine insafsızca işlerken, elleri derin bir nefesin yakıcı gücüyle yanlarına sarktı.

Selman Bey, polislere açılan camdan:

— Yakalayın, diye haykırıyordu.

* * *

Dedikleri olmuştu. Üzerindeki tabancayı alıp ellerine, kelepçe vuruldu. Selman Bey, aşağıya inip, her şeyi anlatmıştı...

— Aylardır huzuru yitirdik. Bu asalak adamın elinden bizi kurtarın, diye yakarıyordu.

Selman Bey'in suratına kinle baktı. Alınması gereken bir intikamın haberci pırıltılarıydı bunlar.

Üçü birden eski İstanbul yapısı evin bahçesine içlerindeki gizli heyecanın itici gücüyle girmişlerdi. Mukaddes geçmişe ait ne varsa unutmuş şimdi çöllerde gönlünü Mevla'sına veren Mecnun gibi çırpınıyordu. Kafasında sadece bir O hâkimdi. İşte bu duygular içinde bahçesine girdikleri evin kapısı önünde bekledi.

Yüreğinde maneviyata, ilk adım atışın ürpertici heyecanı hâkimdi. İslam'ın gerçek yönü ve gerçek yüzüyle henüz müşerref olamamıştı. Fakat dünyasında küçümsenmeyecek bir ışık parlamaya başlamıştı. Gönlünde şekillenmeye başlayan zayıf bir ışığın ihtişamı ve beraberinde kaygusunu taşıyordu. Aslında üçü de heyecan doluydu... Burak iç âleminde tuğyan vaktini yaşayan heyecanın dürtücü gücüyle hayallerini derinleştirdi.

Bütün duyguları âlemi kuşatmış, Mukaddes'in şahsında, dünya insanını kurtaran sel gibi, kötülükleri süpürüp, yeryüzünde iyilikten, sevgiden, güzelliklerden yepyeni bir dünya kurarak, gül devrine gözlerinde kaynaşan altın pırıltılarla bakıyordu. İnsanlık Gül devrine hasret kalmıştı. Cehaletten manaya, insanlık oradan yaratılış gayesine varacaktı.

Adeta, her şey susmuş Burak'ın kalbiydi konuşan, Hocasına zaman zaman talimat veriyordu, öyle şeylerden bahsedecekti ki, Mukaddes sevdalı bir gönülle evlerine dönüp, kurtuluşu seçecek, gönlünde İslam iktidar olacaktı.

Hicret, sükûta bürünmüş çehrenin kımıldayan dudaklarına

ezik duygularla baktı. Neler konuşuyordu. Bilemedi... Her şeyden habersizce Burak, bir şairin mısralarıyla yakarmakta, adeta Mukaddes'e, neler söylemesi gerektiği hakkında hocasına gönülden gönle talimat vermekteydi...

«Bugün alnımda terli secde goncaları var
Bu nutuk çağlar üstü çağa seslenişimdir.
Her türlü cilasını yüzüne çaldım zira
Cihad şimdi gönlümde sönmeyen ateşimdir.
Haydi, öyle bir kadeh, fikir sun ki, tutuşsun
Yanımda getirdiğim benim öz kardeşimdir.»

Son...

Hayat, herkesin kendi hikayesini yazdığı bir seyir defteri... İlk kez karşılaştıklarınız daha önce yaşamadığınız şeyler olunca bazı kalıpları kırmanız daha zor oluyor; tıpkı tohumun ilk kez çatlamasında olduğu gibi. Oysa tohumların yeşermesi, dalların hayatı kucaklaması ne kadar özlediğimiz birşeydir.

Ahmed Günbay Yıldız'ın kısa bir sürede üst üste baskı yapan bu eserinde, rüzgarın önünde ve esaretinde bulunan bir tohumun kendi toprağını bulup kabuğunu kırmasına şahit olacaksınız. Hem de başkalarının hikayesinde kendi hikayenizden izleri yakalayarak...

Dallar Meyveye Durdu

Ahmed Günbay Yıldız

ISBN 975-7544-20-5
9 789757 544202
12,50 TL